THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSMBLY
DEBATES.

Ninth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday the 28th July 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SPORTS ACTIVITIES IN THE A. B. SECTT. ASSOCIATION

161—

*25 (2601) Q.—Sri Badri Vishal Pitti (Maharaviputty) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the sports activities and the grants pertaining there to have been entrusted only to the Andhra Pradesh N. G. O's Secretariat Association, for the last 13 years.

(b) whether the Telangana N. G. O's Union have represented to the Government in January, 1968 against this discrimination ; and.

(c) if so, the nature of action taken by the Government to redress the grievance of the Telangana N. G. O's ?

The Minister for Finance deputised the Hon. Chief Minister and answer the question (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :

A:—

(a) The recurring grant that was being given to the Secretariat Association in Kurnool is being continued in Andhra Pradesh towards revreational and sports activities of all the Secretariat employees.

(b) Yes, Sir; the Secretariat Branch of the Telangana N. G. Os' Union made a representation.

(c) The question of constituting a Sports Council for the Secretariat to look after the sports activities of the Secretariat staff is under consideration of the Government. Pending the formation of the said Council, the Government have taken steps to consult

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSMBLY
DEBATES.

Ninth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday the 28th July 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SPORTS ACTIVITIES IN THE A. B. SECTT. ASSOCIATION

161—

*25 (2601) Q.—Sri Badri Vishal Pitti (Maharaviputty) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the sports activities and the grants pertaining there to have been entrusted only to the Andhra Pradesh N. G. O's Secretariat Association, for the last 13 years.

(b) whether the Telangana N. G. O's Union have represented to the Government in January, 1968 against this discrimination ; and.

(c) if so, the nature of action taken by the Government to redress the grievance of the Telangana N. G. O's ?

The Minister for Finance deputised the Hon. Chief Minister and answer the question (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :

A:—

(a) The recurring grant that was being given to the Secretariat Association in Kurnool is being continued in Andhra Pradesh towards revreational and sports activities of all the Secretariat employees.

(b) Yes, Sir; the Secretariat Branch of the Telangana N. G. Os' Union made a representation.

(c) The question of constituting a Sports Council for the Secretariat to look after the sports activities of the Secretariat staff is under consideration of the Government. Pending the formation of the said Council, the Government have taken steps to consult

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSMBLY
DEBATES.

Ninth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday the 28th July 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SPORTS ACTIVITIES IN THE A. B. SECTT. ASSOCIATION

161—

*25 (2601) Q.—Sri Badri Vishal Pitti (Maharaviputty) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the sports activities and the grants pertaining there to have been entrusted only to the Andhra Pradesh N. G. O's Secretariat Association, for the last 13 years.

(b) whether the Telangana N. G. O's Union have represented to the Government in January, 1968 against this discrimination ; and.

(c) if so, the nature of action taken by the Government to redress the grievance of the Telangana N. G. O's ?

The Minister for Finance deputised the Hon. Chief Minister and answer the question (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :

A:—

(a) The recurring grant that was being given to the Secretariat Association in Kurnool is being continued in Andhra Pradesh towards revreational and sports activities of all the Secretariat employees.

(b) Yes, Sir; the Secretariat Branch of the Telangana N. G. Os' Union made a representation.

(c) The question of constituting a Sports Council for the Secretariat to look after the sports activities of the Secretariat staff is under consideration of the Government. Pending the formation of the said Council, the Government have taken steps to consult

every recognised Association in the Secretariat, including the Secretariat Branch of the Telangana N. G. Os' Union, in the matter of sponsoring State teams for participation in the All India Civil Services Tournaments.

శ్రీ బద్రివిశాల్ పిత్తి :- గ్రాంటు ఎంత ఉన్నది ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :- గ్రాంటు మొత్తము 500 ఉన్నది అంటే దాదాపు 500 నుంచి రెండువేల రూపాయల వరకు ఉంటుంది.

శ్రీ బద్రీవిశాల్ పిత్తి :- ప్రతిసంవత్సరమునా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి -- అవును.

EMPLOYESS OF DISTRICT CO-OPERATIVE CENTRAL BANK.

162—

*47 (1024) Q—Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the District-wise number of the employees of the District co-operative Central Banks in the State ;

(b) how many of them have been retrenched on the plea of inability pay the enhanced salaries; and

(c) how many of them have been provided with alternative employment by the Government, and what are they?

(a) & (b) — The answer is placed on the Table of the House.

(c) The question of providing alternative employment by Government does not arise unless they seek for such assistance.

PLANNING & CO-OPERATION (COOP. III) DEPARTMENT

Statement placed on the table of the house vide clauses (a) and (b) of starred L. A. Q. No. 1024 * 162 given notice of by Sri R. Satyanarayana Raju, M. L. A—

S. No.	Name of the Co-operative Central Bank.	No. of employees in the Bank. (Answer to clause (a) of the Question)	No. of employees retrenched. (Answer to clause (b) of the Question)
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Vizianagaram Coop. Central Bank Ltd., Vizianagaram.	229	Nill

(1)	(2)	(3)	(4)
2.	Kakinada Coop. Central Bank Ltd., Kakinada.	94	Nill
3.	Ramachandrapuram Coop. Central Bank Ltd., Ramachandrapuram.	45	Nill
4.	Rajahmundry Coop. Central Bank Ltd., Rajahmundry	74	Nill
5.	Kurnool Coop. Central Bank Ltd., Kurnool.	141	Nill
6.	Cuddapah Coop. Central Bank Ltd., Cuddapah.	84	Nill
7.	Krishna Coop. Central Bank Ltd., Machilipatnam.	192	Nill
8.	Vijayawada Coop. Central Bank Ltd., Vijayawada.	159	Nill
9.	Hyderabad Coop. Central Bank Ltd., Hyderabad.	57	Nill
10.	Warangal Coop. Central Bank Ltd., Warangal.	82	Nill
11.	Karimnagar Coop. Central Bank Ltd., Karimnagar.	142	Nill
12.	Nizamabad Coop. Central Bank Ltd., Nizamabad.	87	Nill
13.	Mahaboobnagar Coop. Central Bank Ltd., Mahaboobnagar.	119	Nill
14.	Nalgonda Coop. Central Bank Ltd., Nalgonda.	88	Nill
15.	Bhongir Coop. Central Bank Ltd., Bhongir.	56	Nill
16.	Khamman Coop. Central Bank Ltd., Khamman.	64	Nill
17.	Konaseema Coop. Central Bank Ltd., Amalapuram.	70	Nill
18.	Adilabad Coop. Central Bank Ltd., Adilabad.	92	7
19.	Anantapur Coop. Central Bank Ltd., Anantapur.	138	10
20.	Srikakulam Coop. Central Bank Ltd., Srikakulam.	130	12

(1)	(2)	(3)	(4)
21.	Medak Coop. Central Bank Ltd., Sangareddy.	102	15
22.	Nellore Coop. Central Bank Ltd., Nellore.	111	21
23.	Chittoor Coop. Central Bank Ltd., Chittoor.	175	32
24.	Eluru Coop. Central Bank Ltd., Eluru.	235	51
25.	Guntur Coop. Central Bank Ltd., Tenali.	287	80
		3123	228

LAND MORTGAGE BANK AT VAYALPAD, CHITTOOR DISTRICT

163—

*1441 (1456 C) Q.—Sri T.C. RaJan (Palamaner):— Will hon. the Chief Minister be pleased to state.

(a) whethere it is a fact that the Land Mortgage Bank at Vayalpad, Chittoor District is in arrears to the following firms. the amounts specified opposite their names towards the pumpests and spare parts supplied to dryots under the Loans Scheme :—

(1) Ramarkrishna Corporation 7, Errabalu Chief Street, Madras Rs. 13, 700.

(2) Lakshmi Engineering Company, 258. Angappa Naicker Street, Madras Rs. 31,045.

(b) whether it is also a fact that Land Mortgage Banks, Puttur in the same district owes to the following firms the amounts mentioned opposite their names for the supplies under the same scheme :—

(1) Lakshmi Engineering Company, 258 Angappa Naicker Street. Madras, Rs. 6,505.50.

(2) Bombay Hardware Syndicate, 12/79 Sambudas Street, Madras Rs. 12,00-00.

(3) P. Kannayya Company 9, Errabalu Chetty Street, Madras, Rs. 10.000-00.

(c) Since how long the said amounts of Rs. 91,250 is in arrears from the said Land Mortegage Banks; and

(d) The steps contemplated by the Government to see that the said amounts are paid ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy.

(a) & (b) No, Sir.

(c) & (d) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :- ఈ లాండు మార్టగేజ్ బాంకులలో లోన్సుకు అప్లికేషన్సు పెడితే స్టేట్‌మెంట్సు, ఫారాలు అన్నికూడా భర్తీచేసి తీసుకువస్తేగాని మేము విచారణకు తీసుకోమంటున్నారు. తగాదాలు పరిష్కారం కావడంలేదు. రెండవది అప్లికేషనులు వచ్చిన తరువాత కనీసము యింత పిరిస్క్రయిబ్ టైములోపల - ఒక నెల రెండు నెలల లోపల విచారణ చేసి రిజల్టు తెల్పాలి. ఈ రెండు లేకపోయినందువల్ల తగాదాలు పరిష్కారం కాకుండా పోతున్నాయి. రైతుల లాభం పొందకుండా పోతున్నారు. దయచేసి యీ విషయంలో స్ట్రిక్ట్ ఇనస్ట్రిక్షన్స్ ఇస్తారా ?

Sri K. Vijayabhasker Reddy :— That question pertains to ..

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి (నకెకల్) ;— ఈ లాండు మార్టగాజ్ బాంకులో లోన్సు యిచ్చేప్పుడు లోన్సు ఏసెట్టుకు యిస్తున్నారో, ఏ ఆయిల్ యింజనుకు యిస్తున్నారో వాటిని తీసుకుశేనే యిస్తామంటున్నారు. ఆ పంపు సెట్టు ఉత్పత్తి రేటు కన్నా లాండు మార్టగేజ్ బాంకు ద్వారా తీసుకునే పంపు సెట్టు రేటు ఎక్కువ ఉంటుంది. అందుకని దయచేసి ఆ పద్ధతి కాకుండా రైతుకు, యిష్టం వచ్చిన పద్ధతిలో తీసుకోవడానికి యిస్తారా? ఎవరైనా అట్లా చేబితే ఖఠినమైన చర్యలు తీసుకోబడుతుందని ఇనస్ట్రిక్షన్స్ యిస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అట్టాగే యింతవరకు ఉన్నాయండి. రైతు ఫలానాది తీసుకోవాలని అనడానికి అధికారం లేదు.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి :— ఆది ప్రాక్టీసులో లేదు.

Sri K, Vijaya Bhasker Reddy :— That is a different thing. We can give instructions. Now, the farmer has choice to choose hiw own electric engine or motor.

ADJUSTMENTS MADE BY SECY. CENTRAL BANK, SRIKAKULAM

164—

*22 (2528) Q.—Sri M. B. Parankusam (unnkuaramu) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Officers of Reserve Bank of India and Andhra Pradesh State Co-operative Bank had caught the adjustments made by the Secretary of the Central Bank, Srikakulam in the said Bank during 1965, 1966 and 1967 and placed him under suspension; and

(b) if so, the action taken during the past two years ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—

(a) The Officers of the Reserve Bank of India pointed out instances of Book adjustments in respect of one society during the year 1965 and in respect of Ten Societies during 1967.

Neither the officials of Reserve Bank of India nor Andhra Pradesh State Cooperative Bank Ltd., Hyderabad have pointed out any book adjustments in Cooperative Central Bank Ltd., Srikakulam during 1966.

The officers of the Andhra Pradesh State Cooperative Bank Ltd., did not point out any specific cases of book adjustments during the year 1965 and they pointed out some instances which were suggestive of book adjustments, during 1967.

(b) The records of the Bank relating to ths items of book adjustments are being got examined by the Deputy Registrar of Coop. Societies, Srikakulam in order to fix up the responsibility on the officers and employess, of the bank for such book adjustments action and to cause initiation of discriplinary against the concerned employees. Action is also being taken to cause recovery of loans covered by book adjustments. The District Cooperative Officer, Srikakulam has been requested to take further action expeditiously.

శ్రీ విజయ భాస్కరరెడ్డి :— అధ్యక్షా ఇపుడు రిజర్వు బాంకువారు గాని హైదరబాదు కో-ఆపరేటివ్ బాంకువారు గాని అక్కడక్కడ 1965-67 కొన్ని బుక్ ఎడ్జెష్టమెంట్సు ఉన్నాయని చెప్పారు. 1966 లో మాత్రం ఆటువంటివి లేవని చెప్పడం జరిగింది. ఈ బుక్ ఎడ్జెష్టమెంట్సు విషయంలో ఆఫీసర్లు ఎవరు డీలు చేసారు. ఎవరిపై చర్య తీసుకోవాని అనేది పరిశీలన జరుగుతుంది. ఇప్పటికే కొంత ఎంక్వయిరీ జరిగింది. కొందరిపైవ యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. కొందరిపైన యాక్షన్ తీసుకోవడానికి డిప్యూటీ రిజష్ట్రారు, ఆఫ్ కో-ఆపరేటివ్స్, శ్రీకాకుళం వారు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ బుక్ ఎడ్జష్టమెంట్సు అవసరమైతేరికవరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. బి. పరాంకుశం :— ఇది రెండు సంవత్సరాల క్రిందట జరిగినిటు వంటి విషయం. ఈ సందర్భంలో బాంకు ఉద్యోగులను 12 మందిని సస్పెండు చేయడం, వారిపైన కేసు పెట్టడానికి కలెక్టరు గారు రికమెండు చేసిన . కారణంగా కలెక్టరు గారిని యిటీవల ట్రాన్స్ఫర్ చేయించినాట్లుకూడా చెప్పుకుంటున్నారు. మరి యీ రకంగా నేరస్థుల పైన చర్యతీసుకున్నందుకే ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగిందని కాంగ్రెసువారు చెబుతున్నారు, పరిపాలనలో యీ విధంగా జరగకుండా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి :— వారు యేదో ఊహించుకుంటున్నారు.........He is one of our best Collectors.

శ్రీ పరాంకుశం :— ఆ 12 మంది ఉద్యోగస్థులు ఎవరు ? వారు తిరిగి ఉద్యోగంలో చేర్చుకో బడ్డారా ? లేదా ? వారు యిపుడు సస్పెన్షన్‌లో నున్నారా ?

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి :— వారు యిపుడు సస్పెంషన్‌లో ఉన్నారండి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఇందులో. యిన్వాల్వు అయిన డబ్బు యెంత. కలెక్టరు గారు రిపోర్టు పంపించారా ? దానిపైన తీసుకునే చర్య యేమిటి. 20 లక్షలో 18 లక్షలో అనుకుంటున్నారు.

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఎంత యిన్వాల్వు అయిందో తెలియదు. సాధారణంగా రిజర్వు బాంకు వారు గాని స్టేటు Backward area కాబట్టి మీడియ టెరమ్ లోనుగా కన్వర్ష్ చేయాలని This is a book adjustment. Normally, it is a backward area. వాటిని medium terms loans గా ప్రవేశపెడతారు In the process of this, some misappropriations have been found out and that is why, action has been taken.

శ్రీ రాఘవరెడ్డి :— బుక్ ఎడ్జస్టమెంట్సు వుంటే సస్పెండు చేయవలసిన అవసరం ఏమిటి ?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— మిస్ అప్రాప్రియేషన్సు ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) !— ఆ మిస్ అప్రాప్రియేషన్సులో నున్న డబ్బు యెంత ? అసలు దానిపైన further enquiry యేమిజరిగింది.

శ్రీ విజయ భాస్కర రెడ్డి :— Further enquiry జరుగుతుంది. సస్పెండు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— Further enquiry అంటే ప్రాసిక్యూషనా ?

శ్రీ పే. కోటయ్య (చీరాల) :— అధ్యక్షా ఒక విషయానికి సమాధానం రావడంలేదు. కలెక్టరు గారు అఫీషియల్సుతోబాటు నాన్ ఆఫీషియల్స్ మీద కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని వ్రాస్తే దానిని స్టే చేసింది ప్రభుత్వం. బాంకు అధ్యక్షులు యెవరు ? అ బుక్ ఎడ్జష్టమెంట్సు ఏ విధంగా చేసారో చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఇపుడు ఉన్నవారు మనం ఎం. ఎల్. ఎ. పాపారావుగారు. అపుడు Board of Manegement ఉన్నవారు శ్రీ రాజగోపాలరావు, అట్టాడ కృష్ణమూర్తిగారు జి. సత్యనారాయణ గారు, పట్టభిరామయ్యా గారు, అప్పలనాయుడు గారు రాంజోగారావుగారు, జగన్నాధరావుగారు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :— బుక్ అడ్జస్టమెంటు జరిగినప్పుడు ఉన్న అధ్యక్షులు కావాలి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అప్పుడు ఉన్న వారు రాజగోపాలరావుగారు అని ముందే చెప్పాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :— బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ అంటున్నారు. ఆ తరువాత మామూలుగా జరుగుతుంది అంటున్నారు. బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ మామూలుగా జరగడం ఏమిటి ? వారి మీద నేరం లేకపోవడం ఏమిటి ? ఎంత మొత్తం యిందులో యిన్‌వాల్వ్ అయింది ? కారెక్టరు ఆఫ్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ ఏమిటి ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ అంటే షార్ట్ టరమ్ లోన్ పే చేయలేకపోతే మళ్లీ లోన్ యిచ్చినట్లు ఈ విధంగా అడ్జస్ట్‌చేస్తూ ఉంటారు. అది మంచిది కాదని స్టేట్ గవర్నమెంట్ రిజర్వ్‌బ్యాంక్ వారు చెపుతూ ఉంటారు. ఇటువంటి 65-67 లో జరిగినందువల్ల శ్రీకాకుళంలో, ఈ విధంగా చేయకూడదని దానికి బాధ్యులు ఎవరు అని యాక్షన్ తీసుకొనే సందర్భంలో ఎంక్వయిరీలో కొందరిమీద బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్‌లో కొన్ని మొత్తాలు మిస్ అప్రాప్రియేట్ అయినవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మొత్తం చెప్పండి. ఎందుకు ఎవేడ్ చేస్తారు ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddi :— It is not available Otherwise I could have given.

శ్రీ ఎన్. రాములు :— స్టేట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్‌గారు ప్రైమఫేసియా కేస్ ఉన్నదని చార్జ్‌షీట్ దాఖలు చేయమని కలెక్టరును ఆదేశాలు యిస్తే ఈ ఫైల్ కలెక్టరు దగ్గర నుంచి డిప్యూటి రిజిష్ట్రారుకు బదిలి చేశారా లేదా ? ఇందులో ఫస్ట్ ఎక్యూజ్‌డ్ ఎవరో తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అది ఏమి యింకా చెప్పలేము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :— బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ అని చాల బుక్కీష్‌గాను, సింపుల్‌గాను చెప్పారు. అయితే ఒకటి అడగదలిచాను. పోకెట్ అడ్జస్టుమెంట్ అయిన తరువాత బుక్ అడ్జస్టుమెంటు జరిగిందా ? బుక్ అడ్జస్టుమెంట్ జరిగిన తరువాత పోకెట్‌అడ్జస్టుమెంట్ జరిగిందా? అది ఏమైన చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— బుక్ అడ్జస్టుమెంట్ అని క్వశ్చన్ ఉన్నది కాబట్టి అడ్జస్టుమెంట్ అని చెప్పాను. అది ఎంక్వయిరి చేస్తున్న ప్రాసెస్‌లో అక్కడక్కడ కొంత మిస్ అప్రాప్రియేషన్ కనబడింది. దానికి యాక్షన్ తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— మొత్తం ఎంత అమోంటు యిన్‌వాల్వ్ అయింది, మాకు తెలిసినంతవరకు 18 నుంచి 20 లక్షలు అయింది. వందలో వేలో కనీసం యింత అయిందని చెప్పాలి గదా ?

Sri K. Vijaya Bhasakra Reddi :— I said earlier. I definitely stated. If the Members want I will get the information.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— మంత్రిగారు ఈ విషయంలో సమాధానం సరిగా చెప్పడం లేదు. ఉన్న ఫాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ సభవారికి తెలియజేయడానికి ఎందువల్ల సందేహిస్తున్నారో తెలియదు గాని కొన్ని లక్షలు యిందులో యిన్‌వాల్వ్ అయినాయని దానిపైవకలెక్టరురిపోర్టు యిచ్చాడని, అయన అఫిషియల్స్ పైనచర్యతీసుకోమని చెప్పారని దానిపైన గవర్నమెంట్ స్టే ఆర్డర్స్ యిచ్చారని, యివన్ని మాకు వస్తున్నప్పుడు మంత్రిగారు సభను శాటిస్‌ఫై చేసే విధంగా జరిగింది ఏమిటో చెప్పాలి. కేవలం బుక్ అడ్జస్టుమెంట్స్ అయితేWhy should not action be taken? Why should enquiry by the Collector ? The question relates to the book adjustments relating to 1965-66.

Shri K. Vijaya Bhaskara Reddi :— I gave the information. Some misappropriations were also found. If the members want, I will get the figures. They are not available.

Sri Pragada Kotaiah :— On what grounds certain officersd were suspended ?

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddi :— I am also saying that. the information is not available. That is what I am saying.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లి) :— ఈ సందర్భంగానే మిస్ అప్రాప్రియేషన్ కూడ జరిగిందని చెప్పినారు. మిస్ అప్రాప్రియేషన్ ఎంత వరకు జరిగింది ? అందులో యిన్‌వాల్వ్ అయిన డబ్బు ఎంత ? ఇప్పుడు వారి దగ్గర సమాధానం లేకపోతే రేపు అయిన సమాధానం చెప్పించండి.

Mr. Speaker :— If it is possible get the information to-morrow.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddi :— Not to-morrow, Sir. By 30th I can get it.

CHANGE OF FIRKAS TO BAPATLA CO-OPERATITE LAND MORTGAGE BANK

165—

* 73 (1094) Q.—Sri Kona Prabhakara Rao (Bapatla) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Chirala Firka, Parchur Firka and Santharavur Firkas which were once in Guntur district and now part of Ongole district are situated in the area of operation of the Bapatla Co-operative Land Mortgage Bank Bapatla ;

(b) whether it is a fact that the Board of Directors of the said Mortgage Bank passed a resolution requesting the Registrar of Societies, to bifurcate the Bank, so that the area in Ongole district may have a separate Bank ;

(c) whether it is also a fact that there is a proposal under consideration of Government to organise a separate Land Mortgage Bank for Chirala area ;

(d) whether Sri K. Prabhakara Rao, M. L. A, brought to the notice of the Registrar that such a move will prevent the members of the Bapatla Land Mortgage Bank residing in the said areas from electing their own Directors ; and

(c) if so, what is the action taken thereon ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—

(a) to (d) :— Yes, Sir.

(e) The matter is under active consideration.

శ్రీ కోన. ప్రభాకరరావు :— బైఫర్‌కేట్ చేసి రెండు బ్యాంక్స్‌గా అర్గనైజ్ చేయడానికి జి. ఒ. యిస్యూ చేశారని వింటున్నాము. అటువంటి సందర్భంలో రెండింటికి అడ్‌హాక్ కమిటిస్ వేస్తారా ? రెండు అఫీసర్స్‌నే వేసి ఎలక్షన్ జరపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddi: The Collector is taking action. I don't know whether G.O. is issued according to the information I have. The Collector, Ongole is taking action.

శ్రీ కోన. ప్రభాకరరావు :— బాపట్ల లాండ్‌మార్టుగేజ్ బ్యాంక్, గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టర్ జూరిస్‌డిక్షన్, చీరాల ఒంగోలు జిల్లా జూరిస్‌డిక్షన్. రెండు ఒకచో ఉండేవి. మొన్న ఎలక్షన్ మెషినరిస్టార్టు చేసిన తరువాత గవర్నమెంట్ స్టే చేసినది. రెండు బైఫర్‌కేట్ చెస్తున్నాము కనుక యింక యిది చేయడం అనవసరమని ఈ రెండింటకి ఎలక్షన్స్ నడపడమా? లేక తాత్కాలికంగా రెండింటికి ఆడ్‌హాక్ కమిటిస్ వేస్తున్నారా.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటు అయినందువల్ల అడ్జస్టుమెంట్స్. దానిని బైఫర్‌కేట్ చేయడమా, లేక క్రొబ్యాంక్ ప్రారంభించడమా అనే దానిని గురించి.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddi :— The Collector is taking appropriate action.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— బైఫర్‌కేషన్ చేయమని అర్డర్స్ యిచ్చారు. గవర్నమెంట్ తెలియదు అనడం ఏమిటి? అర్డర్ యిచ్చినది గవర్నమెంట్ అయితే తెలియదు అంటున్నారు.

Mr. Speaker :— He says the Collector is taking action in the matter.

CHANGA OF NAMES OF TOWNS OF GOOTY AND KALYANA-DUkG

166—

*668 (1856)- Q.—Sri S. Vemayya (Sarvepalli) :— Wlll the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government now to change names of towns Gooti as Gutti and Kalyanadurg as Kalyanadurgam ; and

(b) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy)

Clause No (a) No Sir.

Classe No. (b) : Does not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఎందుకు లేదు? చాల స్పష్టంగా ఉంటున్నాయి ఇటువంటి పేర్లు కొన్ని మార్చాము. బెజవాడ అనేదానిని విజయవాడ వగైరాలు మార్చారు. ఏ ప్రాతిపదిక మీద మార్చారు. అటువంటివి అక్కడక్కడ ఉన్నప్పుడు ఏ పదంతో లోకల్‌గా పిలుస్తున్నామో అది మార్చడానికి దర్యాప్తు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రభుత్వ నోటిసుకు తీసుకువస్తే, అమాదిరిగా చేస్తే బాగా ఉంటుంది అంటే తప్పనిసరిగా గవర్నమెంటు కన్‌సిడర్ చేస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— చాల వికృత రూపాలలో ఉంటున్నాయి. ఒక పేరుకు ఒక పేరు అర్థం లేకుండా యున్నది. సెన్‌సెస్ రిజిష్టర్ చూస్తే 96 పేర్లు. ఆ ఊళ్లు ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నవా, ఎక్కడ ఉన్నయో తెలియనటువంటి వికృత రూపంలో ఉంటున్నాయి. మీరు లిస్టు యివ్వమన్నారు. మేము లిస్టు యిస్తాము. ఆ పేర్లు అన్నీ మార్చి వినపడేటటువంటి పేర్లు ఉండేటట్లుగా ఉండేటట్లు చిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అవి అట్లే ఉంటే బాగా ఉంటుంది అనేవారు కూడ ఉంటారేమో? మీరు యిస్తే అలోచిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మంత్రిగారు అట్లాగే ఉండాలనే అభిప్రాయంలో ఉన్నారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఉండాలనే వారు కూడ ఉంటారు. బెజవాడ ఉండాలనేవారు ఉన్నారు. విజయవాడ ఉండాలనేవారు ఉన్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కళ్యాణదుర్గం అని వారికి జ్ఞాపకం ఉన్నది గదా ? అది కూడ మరచిపోతే చెప్పలేము. కళాణదుర్గం అని ఉచ్చరిస్తూ చెపుతున్నారు. కార్నూలు ఉన్నది. ఇంగ్లీష్ స్పెల్లింగ్ ప్రకారం Kurnool. ఆ ఇంగ్లీషులో వ్రాసి తెలుగులోకి వచ్చేటప్పటికి కర్నూలు అయింది. అట్లాంటి పేర్లు మార్చడం అవసరం అని భావిస్తున్నారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— చాల ఉన్నాయి యిట్లాంటివి. ఏదైన ప్రభుత్వ నోటీసుకు తీసుకువస్తే ఆలోచిస్తాము. It will be considered if brought to the notice of the Government.

ANDHRA PRADFSH LEGISLATURE SECRETARIAT:

HYDERABAD IV SESSIGN, 1970.

SRI K. BUTCHAIAH, M L.A.
L.A.O. NO. 1436 (1453-N) (Starred).

Will the Hon'ble Minister for Revenue be pleased to state:

Questions

(a) the extent of banjar land for which localisation has been done under Nagarjunasagar Project in Konanki village, Narsaraopet tafuk, Guntur district;

(b) whether it is a fact the previous Revenue Divisional Officer who is at present personal Assistant to the District Collector has recnmmended the issue of patta for the said land in favour of four or five members of a single family having properties in contravention of the rules;

(c) whether people of other villages had been recommended over-looking the landless poor of the same village;

(d) whether the Government will look into the said injustice and distribufe it to the landfess poor; and

(e) the duties of the banjar land distribution committees and the extent to which they are found useful?

The Minister for revenue his P. Thimma Reddy

(a) No banjar lands have been localised in Konanki village under Nagarjunasagar project.

(b) to d) In view of the answer to clause (a) above, these do not arise.

(e) The Village Assignment Committee is to advise on the assignment of available Government waste lands in the village to eligible persons. The Village Assignment Committee of Konanki village is reported to be functioning properly.

for DEPUTY SECRETARY TO GOVARNAMENT.

(The above answer has been approved by Minister for Revenue)

To

The Legislature (Assembly) Secretariat (25 copies)

Copy to the Private Secretary to Minister (Revenue)

(with Note for Supplementaries).

REVENUE U.O.NOTE.NO. B1/2197/70 DATED 27th July, 1971.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఎసైన్‌మెంట్ కమిటీలను తరచుగా ఫంక్షన్ చేయిస్తారా? 70 మార్చి నుంచి యిప్పటివరకు ఒక సమావేశం కూడ జరపడం లేదు. అవి అమలులో ఉన్నాయో పోయినాయా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇప్పటికి వచ్చి ఉండే ప్రశ్నకు సంబంధించి ఆ గ్రామంలో యోచన చేసినారు. It is not a few. It is about 663 people. They have been considered and given lands.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను అడిగింది కమిటీస్. కమిటీస్‌ను ఫంక్షన్ చేయిస్తున్నారా? డిజ్‌అలౌ చేశారా? ఎందుకు సమావేశాలు జరగడం లేదు. గత సమావేశంలో తమరు చెప్పారు సక్రమంగా ఫంక్షన్ చేయిస్తామని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అక్కడక్కడ కొన్ని తావుల ఫంక్షన్ చేస్తున్నట్లు ఉన్నది. కొన్ని తావుల ఫంక్షన్ చేయడం లేదేమో ?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— 70 మార్చి నుంచి యిప్పటివరకు నల్లగొండ జిల్లాలో ఏ ఒక్క కమిటీ సమావేశం కాలేదు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఏమి జరుగుతోందో కనుక్కుందాము.

శ్రీ ప్రగడకోటయ్య :— ఈ స్టాక్ అన్సర్ ఎంత కాలం యిస్తూ పోతారు ? పోయినసారి కూడ యీ యిస్సురెయిజ్ చేసినప్పుడు యేము యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిస్తున్నాము. అవి మీట్ అయ్యేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాము, యిన్‌ఫర్మేషన్ యిప్పిస్తాము అన్నారు. యిన్‌ఫర్మేషన్ అడిగితే చెప్పరు. ఉన్నటువంటు ఎవైలబుల్ లాండ్స్ ఎమిటి? అవి యిప్పుడు పంపకం చేస్తారా? మీటింగ్స్ ఏమైనా ఉన్నాయా అంటే పలికేవారు లేరు ఉలికేవారు లేరు. గ్రామాలలో కమిటీలు లేవు. తాలూకాలలో కమిటీలు లేవు కమిటీలు పేపర్‌మీద ఉన్నాయి తప్ప యాక్చుయల్‌గా ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. ఎందుకు ఈ ద్వంద విధానం అని అడుగుతున్నాను. మీకు యిష్టం లేకపోతే వాటిని రద్దుచేయండి. వాటిని ఉంచి పని పని చేయించకుండా ఉండే ఈ ద్వంద విధానం, ఊరకనే ప్రీతిమాటలు చెప్పడం, జరిగే పనులు మాత్రం మీ యిష్టప్రకారం జరిపించుకోవడం అంతకు మించి పోయిస్తే ఏమి జరగడం లేదు.

Shri P. Thimma Reddi :— The question before us is about this village. In this village the available land is distributed to 663 people and the Village Committee is also involved in this distribution.

శ్రీ వెంకటరెడ్డి (పరచూర్) :— అధ్యక్షా యిపుడు village సెల్ కమిటీ చేసినటువంటి నిర్ణయాలు ఖాతరు చేయబడడంలేదు. చట్టప్రకారంగా R. D. O కు రిఫర్ చేయాలి. మరి అలా చేయకుండా, తీర్మానాలు లేకుండానే డైరెక్టుగా తహశీల్దారు Temparary పట్టాలు యివ్వడం జరుగుతోంది Temparary పట్టాలులోకూడా ఫిక్ సాల్

అంటున్నారు. Temparary పట్టాలు వచ్చి తరువాత ఏక్ సాల్ ప్రకారం పట్టాయివ్వడం జరుగుతోంది. ప్రతిసారి ఈ land less persons తహశీల్దారువద్ద పట్టాలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ ఏక్ సాల్ పద్ధతి ఆపుచేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా? నాగార్జునసాగర్ డాము బంజరు భూములు పంపిణీ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తుందా.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఈ చట్టాన్ని ఆ చరణలో పెట్టడానికికొన్ని working difficulties వస్తున్నాయండీ. ఈ assigement చేయడానికి యేవరైతే land less poor అభూమినిదున్ను కుంటున్నారో, అదున్నుకునే భూమిని distrub చేయకూడదు. దానికి ఉద్యోగులు అభ్యంతరం పెడితే, యేవరుహక్కుదారులు అనేవివాదల వస్తుంది. village Committe faction చేసినప్పుడు కొన్ని working difficulties ఉంటాయి. గౌరవసభ్యులు ఆ working diffiaculties ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవస్తే ప్రయత్నం చేస్తాము. ఏక్ సాల్ భూమి పట్టా యివ్వవలసిన అవసరం యెందుకు వచ్చింది కనుక్కుంటాను. If it is a land to be assigned straightaway, it will be certainly assigned. If big survey is divided into blocks, it cannot be assigned. I shall be happy if the working difficulties are brought to the notice.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా యిపుడు రెండుమూడు పాయింటులో దేనిలో ఉన్నాయి. తాలూకా కమిటీలు వేసారు. అవేమో పనిచేయకపోతే రెవిన్యూ బోర్డు నోటీసు యిచ్చింది. దానిని పిలవడంలేదు. గ్రామకమిటీలను అసలుపిలవడంలేదు. ఇంకొకపాయింటు యేమంటే కొన్నిచోట్ల ఏక్ సాల్ కు యిస్తున్నారు. గుంటూరు జిల్లా నర్సారావుపేట రెవిన్యూ డివిజనులో ఏక్ సాల్ కు ఒప్పుకుంటున్నారు. గుంటూరు డివిజనులో ఏక్ సాల్ పట్టా యివ్వడం లేదంటున్నారు. కలెక్టరు గారు మాకేమో తెలియదంటున్నారు. అసలుదీనికేమైనా policy ఉన్నదా? ఏక్ సాల్ యివ్వడం ఒకకమిటిని నడవడం తరువాత ఆ కమిటీని cancel చేయడం జరుగుతోంది. ఆ కమిటీ form కావడంలేదు. అసలు మేము అందులో మెంబరుగా కూడా ఉన్నాము. We never attended and we were never invited.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇపుడు యీ ప్రాజెక్టు effected land విషయంలో యివ్వాలనా? ఇవ్వకూడదా? ఇపుడే యివ్వాలా? నిదానంగా యివ్వాలా? అన్నప్రశ్న కూడా ఉంటున్నది. బీదవాళ్ళు అక్కడ ఉండి సాగు చేసుకునేవాళ్లకు యివ్వడం విషయంలో ఏమి చేయాలన్నది నిర్ణయం తీసుకున్నతరువాత తెలుస్తుంది.

శ్రీ వావులాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, తమకు చెబుతున్నది ఏమిటంటే కొన్నిచోట్ల యిస్తున్నారు. సత్తెనపల్లిలో యివ్వడానికి వీలులేదంటున్నారు

Mr. Speaker :— They are putting the straight question. The question is that Government formed certain village Committees with the local M. L. As. The concerned Revenue Officers are not consulting the members of those Committees and they have been

themselves assigning or not assigning, — We don't know. If you want the Committees to function, they should be made effective. Otherwise, scrap them for ever. The Revenue officers, without consulting them, are doing these things.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అధ్యక్షా యిప్పుడు యీ assegnment ప్రతిదీ కమిటీని consult చేసి assegnment - చేయ్యాలని లేదు. ఉండే భూమినిఎవ్వరైతే దున్నుకుంటున్నారో eligibility ఉన్నవారిని ఆ భూమికి automatic గా పట్టాలు యివ్వడం జరుగుతుంది. ఎక్కడ అయినా సాగులో లేకుండా బంజరుభూమి ఉంటే.

Mr. Speaker :— Then for what these Committees are constituted ?

Hon. Speaker :— ఎవరు సాగుచేసు కుంటున్నారో వారి విషయం ప్రస్తావనలేదు. బంజరు భూముల గురించి పంపిణీ చేసేవిషయంలో యీ కమిటీని consult- చేయ్యాలని చెబితే వారు జి. ఓ. issue చేస్తారు ఆ కమిటీ form కావడంలేదు. వారిని consult చేయడంలేదు అదీ diffically.

Sri P. Thimma Reddi :— When anybody occupying or cultivating that land, that perhaps will be considered by the Village Committee.

(Many interruptions)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా యింకొక పొరపాటుమాటవారు చెప్పారు. కమిటీలను consult చెయాల్సని అసలు లేదంటున్నారు. అందులో అభిప్రాయ భేదాలు వస్తే తహశీల్దారులు consult చేయాలని ఆ జి. ఓ. obligation.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఈ భూమి అయితే యింతవరకు శివాజీమక్తాసాగులో ఉంది. I will collect the necessary information and submit to the House.

Mr. Speaker :— When are you going to collect the information and give ?

Shri P Thimma Reddi :— I shall be able to submit the information by 4th August.

Mr. Speaker :— I will call it again on 4th August.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— Information on what ?

Mr. Speaker :— It is as to how many meetings are held, the members attended and any other information you want.

Sri Pragada Kotaiah :— But, we are seeing that the Committees are not functioning. He must come forward with a statement how the Committees are functioning. About the information they say "we have written to the Collectors and Tahsildars regarding the

extent of the lands." We want all the particulars. Whether an opportunity will be given to put supplementaries ?

Mr. Speaker :— Nothing will be done. I am going to give an opportunity to the members after he himself has satisfied that Committees are now functioning effectively. Let us see what explanation they are giving.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— మరిజిజ్‌లో ఉన్నదానికి మీరు విరుద్ధంగా చెబితే ఎట్లా మీరు ఒకసారి కావాలని, ఒకసారి వద్దని ఆర్డరు యిస్తుంటే ఎట్లా? కమిటీ ప్రస్తుత పరిస్థితి ఎమిటి అనేది ఎవరు చెబుతారు. మంత్రిగారు రెండు రెండు ఆర్డర్లు యిస్తుంటే కమిటీ యివ్వకపోవడంలో ఏముంది.

ఒకగౌరవసభ్యుడు :— అర్ధగంట చర్చయిప్పించండి అధ్యక్షా

మిష్టర్ స్పీకర్ :— మీరు ఊరికే assert - చేసిలాభంలేదు. They say the G. O. is not being implemented. As to why it is not being implemented by the Revenue Officers ?

శ్రీ పి. కోటయ్య :— ఈ భూముల యొక్క జాబితాలు తాలూకా కమిటీకి గాని విలేజి కమిటీకి గాని యివ్వాలని స్పష్టంగా ఉంది. No where they are giving the list of land so available. We are in dark

Sri C. V. K. Rao (Kakinada) :— Will you give an opportunity to put supplementaries then ?

Mr. Speaker :— I told the House that this will be called again on 4th August and members will be given opportunity to put questions. As this list is already prepared, it will be taken as a Short Notice Question or something like that. It will be taken up again on 4th August.

EMBEZLLEMENT OF LAND REVENUE IN MUNIAMPULA VILLAGE

168—

*1435 (1453-B) Q.—Sarvasri N. Raghava Reddi, K. Eswara Reddy, (Pattikonda) and Md, Rajab Ali (Khammam :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the action taken so far on the representation submitted to the Tahsilder of Ramannapeta Nolgonda district during the months of January and February, 1970, stating that the Karnams of Munipampula, Lakshmapuram and other villages of Ramannapeta taluk, Nalgonda district, have collected the land revenue from the ryots and embezelled the same without remitting it to the Government.

(b) the amount misappropriate by the said Karnams ; and

(c) the action taken so far against the said village Karnams ?

Sri P. Thimma Reddy. Clauses (a) to (c) :—

The complaints against the village Officers of Munipampula, Laxmapur and Chada villages have been enquired into by the Tahsildar, Ramannapet and the result of the enquiry is reported as follows :—

MUNIPAMPULA :-The Gumastha Patwari, Sri. N. Sreehari, is founn to have temporarily misappropriated an amount of Rs. 673.26p This has been got recovered by the Tahsildar and credited to Government on 2-2-70. The Gumasta Patwari has been debarred from service for a period of 5 years,

LAXMAPUR :— The complainants were not able to prove the guilt of the Village Officers and so the action against Village Officers has been dropped.

CHADA VILLAGE :— The complainants failed to produce the land revenue receipts issued to the ryots and could not adduce evidence, that the patwari misappropriated Government amount. All the signatories in the complaint petitions except Sri. Konna Reddy admitted in the course of enquiry that they have affixed the signatures on the petition thinking that it was intended to obtain loan for motors from Co-operative Bank. The main conplainant Sri Kona Reddy stated during the enquiry on 20-3-71 that he has no complaint against the patwari as it is not possible for him to collect the land revenue receipts to establish the complaints lodged by him.

శ్రీ రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా యీ కేసు చాలా విచిత్రమైనటువంటిది. ఎందుకంటే మొత్తం 3, 4 సంవత్సరాల శిస్తు వసూలు చేసుకొని ఒక సంవత్సరం మాత్రం ఎకౌంటు చేసారు. ఈ లోపల ఆ కరణంగారు రిజైన్ చేసారు. మిగతారెండు సంవత్సరాలకు రసీదులు కూడా ఉన్నాయి. తాహశీల్‌దారు గారికి కంప్లయింట్ కూడా యిచ్చారు. ఆ రసీదులు మాయం చేశారు. కేసు ప్రూఫ్ కాలేదని సమాచారం అందింది. డెరెక్టుగా అర్. డి. ఓ. ను గాని సబ్ కలెక్టరును గాని విచారణచేసే ఆర్డరు వేస్తే మేము ప్రూఫ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— గౌరవనీయులైన సభ్యులు ఆ రోగట్టా ప్రశ్న రూపంలో యిస్తే నేను సెషన్ అయ్యే లోపల అన్‌షర్‌మేషన్ తెప్పిస్తాము.

శ్రీ రాఘవరెడ్డి :— ప్రశ్న కాదండి. ఎంక్వయిరీ చేయిస్తే ప్రూఫ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెబుతున్నాము.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— 4, 5 సంవత్సరాలు అనేవి వారిదగ్గర వివరాలు ఉన్నట్లున్నాయి. ప్రశ్నగా యిస్తే యీ సెషన్ లోపల జవాబు తెప్పిస్తాము.

శ్రీ ఎం. రజబాలి :— అధ్యక్షు వారు చెప్పేది సరైన భోగట్టా యిచ్చినట్లయితే ఏదో యాక్షన్‌లోకి వస్తామని. ఇది మన అలవాటుగా మారింది. ఈ విలేజ్ ఆఫీసర్లు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చేస్తే దానిని నెగ్లెక్టు చేస్తే ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి పెద్ద లోటువస్తుందని నా అభిప్రాయం. క్రిందట సంవత్సరం స్పష్టమైన కేసు తమముందు పెట్టాము. అది మా ఖమ్మం జిల్లాకు సంబందించింది. మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చేసాడని మీరే ప్రకటించారు. రిటెన్ అన్సరు యిచ్చారు. కాని ఆ పట్వారీ యింతవరకు పని చేస్తున్నాడు. ఇక మీరు తీసుకునే చర్యలు యేమి? మీరు చెప్పబోయే ప్రామిస్‌కు విలువ ఏమిటి ?

శ్రీ పి.తిమ్మారెడ్డి :—ఉద్యోగస్థులనడవడిలో తీసుకో వలసిన చర్యల విషయంలో యికముందు గట్టి చర్యలు తీసుకుంటాము. సక్రమంగా నడచుకునేటట్లు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :— రైతుల రసీదులు ఎక్కౌంట్సులోకి రావు. ప్రభుత్వం వారు మరల జన్‌పిస్తు చేయమంటున్నారు. కాబట్టి యీ డ్యూయల్ పేమెంటు జరగకుండా చేయడానికి చూస్తారా? ప్రభుతం యీ విషయంలో ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తుందా ?

Sri P. Thimma Reddi :— We have before us the Record of Rights Bill.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— పట్టా దారుకు పాస్ బుక్ మొదలగు ఎన్నో చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇలాంటి విచేసిన తరువాత పొరపాట్లు జరగడానికి అవకాశం లేకుండా తగ్గిపోతుంది.

శ్రీ మాధవరావు :— నామనవి ఏమంటే రైతు ఒక payment చేస్తాడు దానిని తీసుకొని తరువాత account చేయకుండా double payment కు insist చేస్తున్నారు. There will be double payment there.

Mr. Speaker :— The village officer is an agent of the Government. He makes collection.

Sri A. Madhava Rao :— Will you arrange not to pay a second time ?

Mr. Speaker :— He is not bound to pay a second time.

Sri A. Madhava Rao :— What difficulty is there if instructions are issued ?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— వాళ్లు ఏమంటున్నారంటే ఎక్కౌంట్సులో entry లు లేవు. మా accountsలో లేవు అని అంటున్నారు.

HOUSE TAXES IN THE MUNICIPALITIES

169—

*1766 Q.— Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state. :

(a) whether house taxes are being levied on the basis of Capital Value of the houses in the municipalities at present; and

(b) whether the Government have taken any decision to amend the same ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N.Chenchurama Naidu)

(a) No, Sir.

(b) The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ డి. నరశింహం :— అధ్యక్షా కొన్ని పురపాలక సంఘాలలో తన, మన అనే విచక్షణ లేకుండా పన్నులు విధిస్తున్నారని ప్రభుత్వానికి ఏమైనా యిండ్ల యజమానుల నుండి ఫిర్యాదులు అందాయా ? వాటినిగురించి విచారణ చేస్తున్నారా ? ఇపుడు దానిమీద తీసుకునే చర్య ఏమిటి ?

శ్రీ యన్. చెంచురామనాయుడు :— ఫిర్యాదులు లేవు. రిప్రజెంటేషన్సు అవి. దానిమీదట post pone చేయడం జరిగింది. విజయవాడ, సామర్లకోట మునిసిపాలిటీలనుండి హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. హైకోర్టు స్టే చేసారు. అందువల్ల post-pone చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— ఈ Tax collection విషయంలో ప్రతి రివిజన్ విషయంలోనూ revising authorities కనీసము 2, 3 లక్షలు ప్రతి మునిసిపాలిటీలో కూడా జేబులో వేసుకుంటున్నారు. దీనిపైన ఎటువంటి చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటుదో తెలవిస్తారా ?

శ్రీ యన్. చెంచురామనాయుడు :— 7, 8. సంవత్సరాలనుండి revision జరగలేదండి.

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి (వరంగల్) :— ఈ పన్నుల విషయంలో ప్రస్తుత ఆర్డర్లు abeyance లో ఉంచారుగాని పూర్తిగా తీసివేయలేదు. complete తీసివేసే ప్రయత్నం చేస్తారా.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య : — ఈ capital value మీద పన్నులు వేయకూడదని stay చేసారు. ఆ సందర్భంలో మంగళగిరిమునిసిపాలిటిని stay order లో ఎందుచేత include చేయలేదు ?

శ్రీ యన్. చెంచురామనాయుడు :— కొత్త Act వచ్చిన తరువాత మంగళగిరి constitute అయింది.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— లేదండి. Act కంటె ముందరే మంగళగిరి మునిసిపాలిటి form అయింది. అక్కడ కూడా capital value మీద వేసారు. హైకోర్టుకు

పెడితే, Highcourt Stay చేసినది. కాని గవర్నమెంటు యిచ్చిన స్టే లో మంగళగిరిని include చెయ్యలేదు. ఇపుడు అయినా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యన్. చెంచురామనాయుడు :— Municipalities after that came into force constitute అయినటువంటి capital tax వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— ఈ capital value మీద వసూలు చేస్తున్న చిన్నచిన్న మునిసిపాలిటీస్- బి, క్లాస్, సి. క్లాస్ మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి. అక్కడ capital value మీద పన్నులు లేకుండా ప్రయత్నం చేస్తుందా? అక్కడ ప్రజలు చాలా burden గా వున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— అన్నింటికి ఒకే పాలసీగా ఉంటుందండి.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— చాలా కాలంనుంచి వస్తున్న సమస్య ఏమంటే యీ పన్ను capital value మీద కట్టడమా? Rental value మీద కట్టడమా అనేది? అద్దెకు ఎవరైన వుంటే యీ తేడా చూపించేది వుందా? సంతదారులు వుంటే అవలంబించే పద్ధతి ఏమిటి? ఆలోచనలో ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఎంత కాలంలో పరిష్కారం అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— సామర్లకోట, విజయవాడల విషయంలో హైకోర్టులో పెండింగ్‌లో వుంది. అది వచ్చిన తరువాత డెసిషన్ తీసుకో బడుతుంది.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— అధ్యక్షా యిప్పుడు చట్టం అమలులోకి వచ్చింది, క్లాజులన్నా కూడా కొత్తగావచ్చిన మునిసిపాలిటిస్ వర్తిస్తాయి. ముందు వచ్చిందా? వెనుక వచ్చిందా - వారు ఊహించుకున్నది correct కాదు అనుకోండి - కొత్తగావచ్చిన చట్టం కొత్త మునిసిపాలిటీలకు కూడా వర్తిస్తుంది కదా? అయినప్పుడు అక్కడ stay ఎందుకు యివ్వలేదు మిగతావాటిని include చేసి మంగళగిరిని stay ఆర్డరులో ఎందుకు eliminate చేసారు? Is it not a partiai attitude of the Government ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— కొత్త చట్టం వచ్చిన తరువాత ఏర్పడిన మునిసిపాలిటీలలో capital value మీద పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు, ఎమ్మిగనూరు, కావలి, మంగళగిరి మొదలగు వాటిలో capital value మీద వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రావడంలేదు కొత్తగా వచ్చిన మునిసిపాలిటీస్‌లో capital value మీద పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారూ అక్కడ stay యివ్వవలసిన అవసరం లేదనేనా వారు చెప్పేది ? Why should there be partial attitude of the Government in respect of certain municipalities ? Why they have not given a policy in respect of all the municipalities ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— పార్షియాలిటీ ఏమిలేదండి. పాత Act ప్రకారం ఉన్నవాటికి stay యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఇపుడు హైకోర్టు స్టేకు దీనికి సంబంధంలేదు పెట్టమ మార్చాలాలేదా అనేది ప్రభుత్వము decition ఏమితీసుకున్నారో- capital value మీదనా rental value మీదనా అనేది ముఖ్యం.

శ్రీ ఎస్. చెంచురామనాయుడు :— ఇది హైకోర్టులో పెండింగులోవుంది. ఇది తెలిసినతరువాత డెసిషన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— That is not - the issue sir—

Mr. Speaker :— He says that after the writ petitions in the High Court are decided, they will consider.

Sri A. Madha Rao :— Let us know the decision of the Minister.

Mr. Speaker :— It is already told that after the decision of the High Court, the Government can take action.

Sri C. V. K. Rao :— Will the Government give a direction that thay are not going to collect on the capital value.

The Chief Minister stated that the Government is not going to implement that section. That is all. In places like Kakinada, they have stopped assessing on capital value. What is the if the Minister says that in certain places, we are still collecting on capital value ?

Sri A. Madhava Rao :— Why High Court decision, Sir. It may be a procedural difficulty. What is the decision of the Minister ?

Sri C. V. K. Rao :— I want to know whether there is any conflict between the Minister and other.

Mr. Speaker :— Whether the tax should be levied on the rental value is still under the consideration of the Government and they will take a final decision according to the Minister.

శ్రీ జె. శివయ్యం (పుట్టూరు) :— capital value మీద ఉంచాలా? rental value మీద ఉంచాలా అనేదానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ చెంచురామనాయుడు :— హైకోర్టులో పెండింగులో వుంది.

శ్రీ సి. వి. కే. రావు :— గవర్నమెంటు view ఏమిటి. రిప్రిజెంటేషన్సు వచ్చాయి కదా? తమ అభిప్రాయం ఏమిటి ?

Sri N. Raghavareddy :— The point is why is Mangalagiri being discriminated:?

Mr. Speaker :— According to the Minister, under the Act certain new municipalities which have come into existence, if I understood the Minister correctly, Emmiganoor and Mangalagiri do not come under its purview. According to the Act, the Municipalities are entitled to fix tax on the capital value—I am only repeating the answer given by the Minister. He says according to the Act on the capital value it has been fixed.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— వాటికి మటుకు stay యివ్వ లేదండి. క్రొత్తగా ఏర్పడిన మునిసిపాలిటీల మీద వసూలు చేస్తున్నారు. 65 మునిసిపాలిటీలు కొత్త act ప్రకారం వసూలు చేస్తున్నారు.

Sri Pragada Kotaiah :—The provisions of the Act applies to every other municipality in the State. In 83 cases they have granted stay. Have they gone to the High Court? Why have they eliminated Mangalagiri and Emmiganoor and other places-because they are Weaver centres ?

Mr. Speaker :— Don't the provision of the Municipalities Act apply to all the Municipalities ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— కొత్తయాక్టు అమలులోకి పెట్టి మూడు మునిసిపాలిటీలకు మాత్రం suspend చేసాము 65 మునిసిపాలిటీలకు చట్టం ప్రకారం ఏర్పడినవి కాబట్టి dimmediate గా అమలులోకి వస్తాయి.

Mr. Speaker :— I Will get the position examined.

Sri Pragada Kotaiah :— It is a clear case of discrimination

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— గవర్నమెంటుకు ఒకటీ పాలసీ ఉంటుందా through—out ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లేక రెండు పాలసీలు ఉంటాయి? అక్కడ ఏమో కేపిటల్ వాల్యూ మీద collect చేస్తున్నారు. ఇక్కడ rental value మీద కలెక్టు చేస్తున్నారు. మంత్రి గారు దానికి సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— మూడింటికి మాత్రం వసూలు చేస్తున్నారు మిగతావాటికి పాత చట్టప్రకారం rental value వసూలు చేస్తున్నారు. మిగతావాటికి capital value మీద చేయడానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. కొంత action తీసుకోబడింది. మళ్లీ అవికూడా post—pone చేశారు.

శ్రీ మాధవరావు :— రెండు మునిసిపాలిటీలలో అప్పుడే వసూలు చేసామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వసూలు చేసినదానిని rebound చేయడమో adjust చెయ్యడమో చెయ్యవచ్చునుకదా? రాష్ట్రంలోని అన్ని మునిసిపాలిటీలకు యిచ్చిన బెనిఫిట్ యీ

రెండు మునిసిపాలిటీలకు యివ్వకపోవడం న్యాయంకాదు కదా? ఏమైనా యీ విషయంలో చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— నేను అడిగినదానికి సమాధానం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఒకటే పాలసీ ఉన్నదా? లేక ఆంధ్రలో ఒకటి-తెలంగాణలో ఒకటిగా ఉన్నదా? ఇక్కడ rental value మీద collect చేస్తున్నారు. అక్కడ capital value మీద collect చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకురామనాయుడు :— మూడు మునిసిపాలిటీస్‌లో క్రొత్త చట్టం వచ్చిన తరువాత ఆ ప్రకారం వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అంటే తిరిగి capital value పునరుద్ధరించడం కోసమా ?

శ్రీ వెంకురామనాయుడు Decision యింకా తీసుకోలేదండి

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఇపుడు ఉన్న మునిసిపాలిటీలలో rental value లేదు కాబట్టి సరిపోయింది క్రొత్తగా వచ్చిన trouble ఏమంటే యీ decision తీసుకున్న తరువాత they are not able do to any thing. ఈ decision తీసుకోకుండా ఎంతకాలం చూస్తారు.

HOSPITALS IN TWIN CITIES FOR WOMEN

170—

* 1013 (2892) Q.— Sarvasri A. Madhava Rao, Sultan Salahuddin Owaisi (charminar) and Smt. V. Mankamma. (Secundrabad contonment) Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state.

(a) whether there are any hospitals in the twin cities exclusively for women, if so, whether lady doctors are exclusively posted in such hospitals ;

(b) if not, the number of Lady Doctors and Male Doctors working in such hospitals at present and the reasons for appointing male doctors in such hospitals ;

(c) whether the Government will consider opening of separate counters for old cases and for new cases to avoid inordinate delay for obtaining out-patient tickets in particular in the Government Maternity Hospital, near Napa pool, Hyderabad ;

(d) if so, when ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

The Minister tor Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari)

(a) Yes, Sir,

(1) Government Maternity Hospital, Hyderabad.

(2) Niloufer Hospital for Women & Children, Hyderabad

Both Male and Lady Doctors are working in both the hospitals.

	Govt. Maternity Hospital		Urban Family Planning Clinic in Govt. Maternity Hospital		Niloufer Hospital for Women & Children.					
					Maternity		Paediatric		Urban Family Planning Clinic.	
	Civil Surgeon.	Civil Assist. Surgeon.	Civil Surgeon.	Civil Assist Surgeon.	Civil Surgeon.	Civil Asst. Surgeon.	Civil Surgeon.	Civil Asst. Surgeon.	Civil Surgeon.	Civil Asst. Surgeon.
Male.	—	1	—	1	—	—	5	8	—	1
Female.	6	14	—	—	1	8	1	5	—	—

The Government Maternity Hospital is an upgraded Institution for the Post-Graduate Training for both male and female doctors who qualify as Specialists and they are posted as Assistant Professors for gaining 4 years teaching experience, before they qualify for Professor's chair. The one male doctor is working in the above capacity. Niloufer Hospital is intended for Women & Children. Only Lady Doctors are posted in maternity wing.

Both male and female doctors work in Paediatrics wing.

Patients who attend the Niloufer Hospital and who desire to be examined by Lady Doctors only are given the option to get such a treatment from Lady Doctors at the Government Maternity Hospital, Hyderabad. The male doctors in Niloufer Hospital attend to treatment of children only,

In both Government Maternity Hospital, Hyderabad and in Niloufer Hospital, Hyderabad there are 2 Urban Family Planning Clinics and these are intended for advice to both males and females and therefore male doctors are working.

(c), (b) & (e) : For want of accommodation in the existing block opening of separate counters for old and new cases could not be considered.

AYURVEDIC COLLEGE AT TIRUPATHI

171—

* 1105 (2731) Q.— Sri A. Madhava Rao :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact the Tirumalai Tirupathi Devasthanams proposed in 1965 or so to start an Ayurvedic College at Tirupathi ; if so, why it has not been decided till now :

(b) whether the Government proposed to advice the T. T. D. to start an Ayurvedic College in Tirupathi ; and

(c) whether the Government are aware of the fact that there was an Ayurvedic Course conducted in the Oriental college at Tirupathi some 25 years back and also there is no fullfledged Ayurvedic College in Rayalaseema Region at present ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansare.

a) Yes Sir. The proposal of starting the College with Devasthanam funds was dropped on 31-12-1970.

b) Yes Sir. The Government had requested the Tirumalai Tirupathi Devasthanam authorities in a special manner in July, 1970 to come forward generously for starting an Ayurvedic College and hospital either at Tirupathi or at any other place in Rayalaseema.

area with Devasthanm's founds as the Government are not in a position to do so due to financial stringency. But they did not agree to the proposal.

c) No Sir.

b) Yes Sir.

Sri A. Madhava Rao :— In Telengana there is one Ayurvedic College; in Circars there is one Ayurvedic College; in Rayalaseema there is no Ayurvedic College. Is the Government aware that Ayurveda comprises part of Vedas and Sri Venkateswara University is entitled to have an Ayurvedic College. When you are prepared to spend so much money on other things, why not on an Ayurvedic College at Tirupathi. You can at least persuade Rayalaseema Development Board...

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Yes, there are two Ayurvedic Colleges in the State and unfortunately there is none at Tirupathi. Unfortunately the T.T. Devasthanam turned down our request and our financial position does not permit to start it ourselves. Anyway we shall request the Rayalaseema Development Board to pursue the matter.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — حیدرآباد میں آیورویدک کالج کو یونانی دواخانے میں ملا دیا
گیا ہے ۔ جیسا کہ بلڈنگ سرکار نظام کے فرمان سے یونانی دواخانے کے لئے بنائی گئی ہے اوسکو
تھوڑے دن کے لئے لیا گیا ۔ اور اب تک وہ بلڈنگ اسکے پاس رہی ہے ۔ اوسکے یونانی دواخانے سے
ملانے میں دقت ہو رہی ہے ۔ چاہیے وہ کالج یونانی ہو یا آیورویدک ہو —

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— We are trying to acquire a building for the Hyderabad Hospital, but so far we have not got a proper building As soon as we get one, we shall shift the Hospital.

Sri G. Sivaiah :— It is allright to advise the T. T. Devasthanam Board to start a college. Basically, the Government should take active part or bring some pressure on the T. T. Devasthanam Board to start this College. Will the Government consider forcing the T. T. Devasthanam Board to start the college ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Answre :— I do not think we can force them.

Sri Sivaiah :— The T. T. Devasthanam have a lot of funds. Lack of founds for them is not a fact because the income of the Devasthanam is increasing day by day. Therefore, will the Government take up the matter with all seriousness and persuade the Devasthanam to start the College. The Rayalaseema Development

Board does not come into the picture; it is meant for the Development of the region and they do not have money.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— In all earnestness we approached the Devasthanam, but they turned down our request. I shall be highly obliged if the Member uses his good offices with the Board.

श्री बद्री विशाल पित्ती: १९६५ मे यह प्रोपोजल था और १९७० में इस को गिरा दि ए। क्या पांच साल तक देवस्थानम मे आप की पुजा काम मे नही आई या क्या हुआ।

شری ابراہیم علی انصاری :- یہ صحیح ہے۔

Sri K. Muniswamy :— Will the Government try to transfer one of the existing two Colleges to Rayalaseema ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— I do not think it will be that easy.

شری سلطان صلاح الدین اویسی ۔ سا حصل کرچکے ہیں اب تمام یونیورسٹی کالج
یونانی دواخانے میں ہی ہے ۔ اس سے پہلے جو منسٹر تھا جب تھے انہوں نے کہا تھا
کہ بلڈنگ نہیں مل رہی ہے کوئی موزوں بلڈنگ ملجانے تو منتقل کیا جائیگا ۔ اخر اب
کو کونسا بلڈنگ ملنا چاہئے ۔

شری ابراہیم علی انصاری ۔ ظاہر ہے کہ اس کے لئے خاص بلڈنگ ہونا چاہئے
تاکہ کالج اور ہاسپٹل دونوں کو اکھٹے کیا جا سکے ۔

OPERATIONS FOR BEGETTING CHILDREN

172—

*1014 (2937) Q.—Sri R. Mahanandha :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any scheme before the State Government to conduct operations for begetting children and if so, whether this has been implemented ;

(b) if so, where; and the number of cases taken up for operation ;

(c) what is the result thereof; and

(d) whether the Central Government gave any grant towards this scheme ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Anasari :—

a) No, Sir.

b) Does not rise.

c) Does not rise.

d) Does not rise.

Sri R. Mahananda :— We heard through the Press thet such a thing happened in Vizag, that some operitions were referred to that Unit and some were successful in begetting children.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— After the Vasectomy operation, where the patient wanted recanalisation, that had been done, and they had done about 30 cases so far.

Sri C. V. K. Rao :— Will the Government undertake experiments to produce test-tube babies in order to avoid unnecessary complication and worry to human beings in the matter of begetting children ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :— As it is, our problem is in limiting the number of children.

REPORT OF THE HASHIM ALI KHAN COMMITTEE

173—

* 1020 (2979) Q.— Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government received the report of the Hashim Ali Khan Committee appointed by the State Government to enquire into the working Hospitals in the State :

(b) whether the Government will place a copy of the same on the table;

(c) whether the Government have accepted the suggestions and recommendations made in that report; and

(d) if so, the annual additional expenditure expected to be incurred in this regard ?

Sri Ibrahim Ali Ansari :—

(a) Yes sir,

(b) a copy is placed on the table of the House.

(c) The Govrnment have accepted those recommendations of The Committee which do not involve financial commitment to the Government.

(d) The additional expenditure expected will be arrived at after the detail proposals are received from Subordinate Officers by the Director ot Medical & Health Services.

STATEMENT TO BE PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE WITH REFERENCE TO CLAUSE (b) OF LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION No. 2979 (STARRED 1733 PUT BY SRI R. MAHANANDA, M. L. A.,

REPORT ON IMPROVEMENT OF HOSPITAL ADMINISTRATION BY HASHIM ALI KHAN COMMITTEE 1969.

INDEX

1. Preface.
2. Introduction.
3. Hospital Administration.
4. Miscellaneous Administrative problems.
5. Committees.
6. Out-patient.
7. In-patients.
8. Nursing Services.
9. Dietary Services.
10. Stores.
11. Appendix I (A)
    Appendix I (B)
    Appendix II.
    Appendix III.

PREFACE.

In G. O. No. 1120, dated 6-3-1969, a Committee was formed to study the working of the two major hospitals, viz., Osmania General Hospital and King George Hospital and to submit proposals to improve the working of the hospitals.

The members of the Committee visited Osmania General Hospital a number of times and King George Hospital once. Number of meetings were held both at Hyderabad and Vizag. The subjects were discussed in detail and conclusions were drawn after matune

deliberations. Dr. I. Bhooshan Rao's Director of Medical Services, presence in the Committee was very advantageous. for he was the only one among us who had visited a number of hospitals both within and outside the State. His varied experience add mature views were very helpful in drawing conclusions. Dr. T. S. Moorthy, M. L. A., due to his other pre-occupations could not attend all the meetings, but at great personal inconvenience, accompanied us to Vizag and inspected every department of King George Hospital in great detail. His laconic and penetrating observations brought to light a number of aspects of the working of the hospital.

Sri Sirajuddin, I. P., (Retired) joined us a little later, but made up for the time lag by evincing very keen and genuine interest in the working of the Committee. His observations on the day-to-day working of the hospital were valuable. *Dr. Ramesh Pai's contribution in the numerous Sessions of the Committee was invaluable. Every facet of hospital administration is at his fingers tip. His medical vocabulary and terminology is fascinating. The two co-opted members Sri I. Ramaswamy, Dy. Secretary, and Dr. S. M. H. Jaffry worked the hardest and prepared the drafts for the report, without their assistance, I am doubtful whether the report could have been completed.

Working with the members of the Committee has been a rich and pleasurable experience. Their motivation and interest to co-operate in this venture had been notable. It is hoped that they will be amply rewarded in the realisation that their contributions to this report have spelledout clearly what, more often than not, has heretofore been left unstated and obscure.

HASHIM ALI KHAN
Chairman.

INTRODUCTION.

The Osmania General Hospital was originally planned as a 300 bed hospital and for a correspondingly modest out-patient service in 1925. The population of the city of Hyderabad stood at about 3 to 4 lakhs. During the decades that followed, the population has

NOTE :— *Dr. R. Pai was included in the Committee as he was trained in Hospital Administration at NIHE New Delhi.

increased to 12 to 15 lakhs, and the hospital shelters more than a thousand in-patients and attends to thrice or four times that number in the out-patient department.

To meet this enormous demand on its services, specialities were added. Separate units were pressed into service. Additional accommodation was provided and the namber of Assistant Surgeons and Civil Surgeons was multiplied. The staff at the lower level was increased and the yearly expenditure of the hospital stands at Rs. 56 lakhs per year.

But when an institution has to cater to services beyond its capacity, it faulters occasionally breaks down and the standard of service is reduced to the minimum. Effective supervision is lost. The staff at the lower level take advantage of the situation. Services for which they are responsible, viz., patient care, dietary services, sanitation and laundry is reduced to sub-standards. Mal-practices shoot up, pilferage of Food, drugs, and linen is resorted to. Pettiest service is rendered on payment. Indolent, sick patient is the sufferer.

The Class IV servants are a regular meance supported by their Unions, they threaten strikes and foil all efforts to improve services. It appears as if the institutions are in the throes of existential living where the energies are consumed in the very process of existing from day-to-day. The State of tightening a bolt here and shoring up there is not there.

This being so, the helpless patient was constantly before the members of the Committee when they have drafted this report for the consideration of the Government.

The report is divided into ten parts with three appendixes excluding the preface, introduction and the conclusion. Part one deals with the administrative set-up, which is proposed for the teaching hospitals of the State. It is time that hospital administrative services is initiated and organised in the State. In the U. S A. and other developed countries, eighty percent of the hospitals are run by the Hospital Administrators Hospitals are the most complex organisations because of the intensive personnel and critical nature of the work. The Superintendent of a teaching hospitals has threeefold responsibilities. He has to attend to clincial duties, secondly, he is a teacher for under-graduates and post-graduates in the College and thirdly, he is the Administrator of the Hospital.

them away from Trade Union activities have not met with success The need of the hour is to have a whole-time officer for a teaching institution who could devote his undivided attention to the efficient administration of the hospital unfettered with other professional work.

Various suggestions to tone up the hospital administration were considered by the Committee. One of the suggestions was that there should be a wholetime Dean for the administration of both the Medical College and the attached Teaching Hospital. Such a Dean should obviously be a medical man but he should devote himself completely to the administration of the College of the Hospital, but should not have anything to do either with the actual medical care of the patient or the teaching of medical students. Only very senior Civil Surgeons could be considered for this post and it will be very difficult to secure the services of senior and efficient officers who would be willing to completely cut themselves away from their professional duties and take up the purely administrative duties of a Dean. In view of the Practical difficulty, the Committee had to drop this suggestion.

The next important suggestion considered was that of appointing a whole-time administrator, who need not necessarily be a medical man, to assist the Superintendent of the hospital in the administration of the Hospital. Such a practice is in vogue both in U.K.and in U.S.A. where persons including non-medical men who take up a comprehensive course in hospital administration are appointed as whole-time Hospital Administrators. The Committee feels that the appointment of a whole-time Hospital Administrator to each of the teaching medical intitutions in the State will go a long way intreamlining the administration of these institutions. The Superintendents of these institution who are thus relieved of the heavy burden of administrative duties will hereafter be able to pay their undivided attention to their professional work and consequently improve the standards of medical care and education in these institutions.

Duties of the Hospital Administrator :

The Hospital Administrator should be incharge of the entire administration of the hospital is directly responsible to the Superintendent of the hospital. He should have administrative and disciplinary control over all the para-medical, ministerial and Class IV employees in the hospital. He should be the appointing

authority in respect of the above staff, with the ancilliary disciplinary powers and the Superintendednt of the Hospital should be the appellate authority. He should be assisted by the following officers and staff in discharging his duties effectively :—

GAZETTED: 1. One Asst Administrator in the scale of pay of Rs. 400-800 p m.

2. One Asst. Accounts Officer in the scale of pay of Rs. 300-600 p. m.

3. One Nursing Superintendent Grade I.

NON-GAZETTED : Four sections each with one Superintendent. 2 U. D. Assistants, 4 L. D. Assitants for dealing with (1) Establishment (2) Stores (3) Kitchen and (4) Miscellaneous and one Accounts Section with 1 Accountant, 2 U. D. Cs., 1 U. D. Cashier and 4 L. D. Cs.

The existing posts of Lay Secretaries Grade I and II in teaching medical institutions may be abolished in view of the creation of the posts of an Assistant Hospital Administrator and an Assistant Accounts Officer. At present there are two Resident Medical Officers, one in the cadre of a Civil Surgeon and the other in the rank of Assistant Surgeon, Most of the administrative functions of the Civil Surgeon R. M. O. will hereafter be looked after by the Hospital Administrator and his Assistant and hence this post may be down-graded to that of a Civil Asst. Surgeon. There will then be two Assistant Surgeon R. M. Os. who will assist the Superintendent of the Hospital in medical care of the patients. Only Assistant Surgeons of ten years standing should be posted as R. M. O. of the teaching Hospitals

Qualifications and method of recruitment of the post of Hospital Administrator.

Having regard to the nature of duties to be performed by the Hospital Administator, it is essential that the post should be a class I Post in the scale of Rs. 700-1100 with special pay of Rs 250/- p. m. A really competent officer should be appointed to this post, who is specially trained in hospital administration. It would be an ideal choice if we could secure the services of a medical man qualified in hospital administration, who should : completely give up his professional work and devote himself purely for hospital administration. In the existing set up it will be difficult to secure the

services of such officers. It would, therefore, be desirable to resort to direct recruitment. Both medical and non-medical men should be eligible for direct recruitment. The qualifications for which may be as follows :—

(a) For Medical Men :

1. Basic Medical Degree.
2. Five Years administrative experience in running a hospital.
3. Degree or diploma in hospital administration from a recognised institution
4. Not above 40 years of age.

(b) For Non-medical Men :

1. Post-Graduate Degree in Arts or Science.
2. Degree or Diploma in Sociol Sciences or Business Administration or Public Admn.
3. Degree or Diploma in hospital administration from a recognised institution.
4. Not above 30 years of age.

If qualified candidates are not available for selection as Hospital Administrators, suitable condidates be selected and sent for training either in India or Abroad.

Securing the services of hospital administrators through direct recruitment and getting them trained will, naturally, take time. Till such time, as suitable trained persons become available, we would suggest that to begin with only the posts of hospital administrators for Osmania General Hospital and K. G. Hospital. Visakhapatnam. should be filled up by senior I. A. S. Officers.

MISCELLANEOUS ADMINISTRATIVE PROBLEMS.

I. Punctuality:

It has been noticed that the Civil Surgeons and Civil Assistant Surgeons and the other staff of the Hospital are not punctual in attending to their work. They not only come late to the hospital, but do not spend six hours in the hospital as required under the rules. If they have to attend to urgent summons, it would be

necessary for them to sign the attendance registers of the hospital and to leave the hospital only with the permission of the Superintendent.

II. Uniform staffing pattern in the teaching hospitals.

The staffing pattern in the teaching hospital is not uniform and does not corrrspond to the bed strength. It is recommended that a model staffing pattern may be worked out and prescribed for each teaching hospital according to bed strength.

III. Appointing of highly qualified Doctors on contract basis :

Highly qualified Doctors when they return to their country, they are offered Civil Assistant Surgeons post. This is too small a post for them. Therefore these Doctors do not accept it. There is no alternative for them but to get frastrated and return to U. K. or U. S. A. The appointment of these Doctors as specialists in the Medical Colleges, will go a long way to maintain and improve medical education. The brain drain atleast in this limited field will be arrested considerably. If the performance is good the contract may be renewed and if poor it may me terminated. There is no provision in the existing rules to appoint Doctors on contract basis. A provision will have to be made to accommodate them in the interest of teaching hospitals.

IV. Training of the para-medical staff :

There is no provision or in-service training of Laboratory Assistants and other technicians. A training centre will have to be started to train the para-medical staff. The training will be very useful and conducive to increase the working efficiency of the hospital.

V. Pay Clinics :

The Pay Clinics were established in a flush and hury. They have not become as popular as it was expected. A review of the working of these Pay Clinics is absolutely necessary so that these may be more acceptable to the public.

VI. Long-term care :

There is no chronic disease hospital in the State, with the result that chronically ill patients occupy the beds for years in the

leading Hospitals. Critically ill-patients, who have a chance to recover have to be denied admissions. The precious space in the hospital must be retrieved. A chronic disease hospital appears to be a necessity. This will take time to establish. In the meanwhile, a Home for the Aged for atleast (50) chronically ill-patients can be started at an early date to relieve the hospitals of the pressure of chronic patients.

VII. Postings of Asst. Surgeons and Civil Surgeons.

It was a cardinal principle of administration to avoid posting officers in their native districts. This principle is more valid now than in the past. Pressures and influences are endemic to democracy. This being so it is very difficult for the local Doctors to resist it when once they bowed down to these it is not possible for them to work without fear or favour. It is therefore strongly recommended that Asst. Surgeons and Civil Surgeons should not be posted to their native districts.

VIII. Standardisation of visiting hours.

To maintain discipline and efficiency in the hospitals, it is absolutely necessary that the visiting hours should be standardised. Not more than two visitors should be allowed to visit a patient during a day. Strict adherence is absolutely necessary in the interest of efficient working of the hospital.

IX. Stopping usage of mixtures in Pharmacy.

The use of mixtures is out-dated in view of the advances that have been made in pharmacy. It is not only un-hygienic, but is suspectible to misuse, taking advantage of the ignorance of the patient. Therefore, in the teaching hospital it is recommended that the use of mixtures may be put a stop to.

X. Hospital Workshop.

Necessity for a workshop in a hospital of (500) to (1,000) beds is being felt. This has been partly met by the appointment of a Carpenter, painter, Electrician, Wireman: Plumber and a Machanic. The addition of a mason to this team is neeessary. A Junior Engineer will have to be appointed for the Hospital work-shop; to supervise these technicians.

XI. Uniform and Badges to Hospital staff.

The number of hospitals Attendants of various categories is so large that it is not possible to distinguish them from their faces and features. It is absolutely necessary that all categories of staff of the hospital should be provided with suitable uniforms. It is hoped that if the Hospital staff appear in uniform and in badges it will put stop to a member of malpractices in the hospital.

XII. Amenities.

Human felicity is produced not so much by great piece of fortune, that seldom happen, as by little advantages that occur everyday. It is more true in a hospital than anywhere else. The two major hospitals of the State, the Osmania General Hospital and King George Hospital are lacking in a number of small amenities. The provision of these amenities is absoluteiy necessary. It is recommendee that urgent action may be taken to provide these. The list of the amenities is furnished in Appendix (II).

COMMITTEES

In a democratic set up, working through committee is a time honoured verity. It developes personal relationship and expedite decisions. The following committees are recommend for the teaching hospitals in the State.

I. EXECUTINE COMMITTEE.

This Committee will comprise of the following :—

1. Superintendent of the hospital (Chairman).
2. Hospital Administrator R. M. O. (Member)
3. Three senior Professors (Members).

The Committee will attend to the following items of work.

I. All Administrative matters of the Medical Staff.

II. Admittedly the discipline of Physician by their peers is unpleasant, but it has to be done if the patient welfare is to be protected.

III. Review of the working of Drugs Committee.

II. MEDICAL RECORD COMMITTEE :

This Committee inspects and evaluates the quality of medical records and sees to it that they are maintained at the required

standard and these are written and completed promptly within a set time limit, after the discharge of a patient.

III. MEDICAL AUDIT COMMIMTEE s

Effective audit using modern and scientific methods for evaluating the quality of the patient care is the main function of this Committee. The following items will be attended by this Committee.

(a) The medical staff of the hospital must have an adequate statistical preture of its practice in order to select critical areas of care for definite valuation.

(b) A limited seleciion of cases is audited by the staff during any one period. This should not be more than 10% of the medical records.

(c) Valid criteria is established to permit intelligent evalution and the returnof the significant findings to the staff.

(d) Comparision of audit between hospitals will also be very useful.

(e) The purpose of medical audit is to educate hospital staff in the improvement of the patient care. It is not punitive intent.

IV. DRUGS COMMITTEE.

The Drugs Committee will determine the drugs to be added or eliminated to the formulary. They should frame the rules governing the use of new research, or investigational drugs. It is their duty to control the indiscriminative use of brand names instead of the jeneric names of the drugs. If the recommended brand of drug is not available, they should see that an equivalent of the brand is available in the Hospital. The prescriber can be contacted to discuss with him to encourage him, to help and co-ordinate in the prescription of drugs that are available on the rate contract. It is desirable that the Committee issues a Drug News letter to all the Staff Members and can emphasise on additions, deletion of drugs. The working of this Committee will be reviewed by the Executive Committee.

V. HOSPITAL SERVICES COMMITTEE :

Enviromental sanitation is the biggest causuality in our hospitals today. Special emphasis will have to be paid to this

aspect, so that the patients may be treated in a clean hygienic atmosphere. Surprise sanitary rounds must be taken up by the members of this Committee including the Administrator. The Superintendent, according to his necessity may convene staff meetings with the Civil Surgeons and Civil Assistant Surgeons. The Post-Graduate students and House Surgeons will also have to be met by him to guide them in their work.

OUT-PATIENT DEPARTMENT :

The out-patient department has become a most valuable addition to hospital service, particularly in the larger institutions located in thickly populated centres. If the out-patient service is efficient, it relieves the burden on the in-patient department of the hospital. The out-patient department requires an organisation with definite procedure and efficient management. The patient is studied and given treatment in the out-patient department upto the time that hospitalisation becomes necessary. He is then cared for in the in-patient department until he can be referred back to the out-patient department, where his treatment is carried out to a conclusion. The result is, that the length of hospitalisation is shortened and occupancy of hospital beds is lessened.

The demand on the services of the out-patiena department of both the Osmania General Hospital and King George Hospital is very heavy. These two out-patient departments have to cater to the care of the sick, which number between 2,500 to 3,000 daily. The accommodation is inadequate and number of Doctors to attend to the very large number of out-patients, is too few. The man, woman or child does not get the service they need. The people suffer or die due to negligence or poor judgement. The attention paid by the Medical Officer in the Out-patient Department due to great rush of patients is casual and cursory. He has hardly any elbow space to work, the dispensary is crowded and the injection room is under the same stress.

The out-patient department has to be reorganised, accommodation provided and the number of medical Officers increased and Diagnostic services provided.

Where accommodation is concerned, detailed recommendations have been made to shift the out-patient Department of the Osmania General Hospital to the old Medical College Buildings. Where King George Hospital is concerned, there is no alternative but to construct a new block for the out-patient services, of course utilising the existing block also. The detailed requirements of the new out-patient block at Vizag may be called for from the Director of Medical Services. In both the Hospitals two Medical officers and one Lady Medical Officer attend to the out-patients. This is absolutely inadequate. According to the recommendations of the I.M.C., the doctor patient ratio is fixed at 1:100. According to the ratio, 30 doctors will have to be appointed in the out-patient departments of both these hospitals. This may be too high to make a beginning. Therefore, it is suggested that atleast 10 posts of medical officers may be sanctioned for each of the two hospitals.

Diagnostic facilities at the out-patient Department.

Diagnostic facilities should be provided in the out-patient department also. In small institutions it may be unnecessary to have this facility both for in-patient and out-patient departments. In larger institutions the volume of work done may justify separate space and additional personnel. The ambulatory patients, if cured and satisfied in out-patient, do not seek hospitalisation. This must be encouraged and achieved.

The out-patient departments in the teaching hospitals run the general and specialist clinics both in the morning and in the evenings. The average daily attendance is round about 3000 out of which about 1000 are new cases and 2000 are old cases. In the Osmania General Hospital the general out-patient clinics both male and female are located in the main hospital building the paediatric clinic and the skin and V. D. Clinics are located at a short distance from the main building. There is no separate paediatric in-patient ward in the Osmania Hospital as there is a separate children's Hospital known as Niloufer Hospital. The paediatric out-patient clinic is being run in the Osmania General Hospital purely for the convenience of the residents of the old city for whom it would be inconvenient to go to the Niloufer Hospital which is at a distance, for out-patient services.

The main difficulty in regard to the rendering of satisfactory service in the out-patient Department of the Osmania General Hospital is the lack of sufficient accommodation for running the various

out-patient clinics and for accommodating the large number of out-patients numbering nearly 3,000 daily. To relieve this congestion and to enable sufficient space being provided for the Doctors as well as the patient, it is suggested that buildings previously occupied by the Osmania Medical College which are not fully utilized at present should be utilished with suitable alterations and additions. For running certain branches of out-patient departments, it is suggested that the entire surgical O. P., and the casuality and emergency services may be shifted to these buildings, and the existing out-patient building used exclusively as the Medical out-patient wing.

In order to improve the standard of Medical Care in out-patient services in the Osmania General Hospital, the following suggestions are made.

i. The out-patient Department works between the hours of 8 to 11 a. m. The initial registration of the patients is at present attended to by one Compounder and one Malaria Surveillance worker. The long queneof nearly 1000 new patient cannot be managed by these two individuals and consequently the patients are made to stand in the queue for nearly 2 to 3 hours as the accommedation available there is not sufficient to provide sitting accommodation to the patients. After this initial registration the male patients are sorted out by one Assistant Surgeon and 2 Hours Surgeons and women patients are attended to by a Woman Assistant Surgeon.

At this stage even a preliminary examination of the patient is not being made as there is no separate room for examination of the patient and the number of patients to be attended to is also very large to enable any satisfactory medical examination being made, The patients are merely referred to the respective consultents viz., Medical or Surgical. Consequently even minor ailments which could be dispensed with and treated at the level of Assistant Surgeon are being referred to the consultants who will hardly find any time within two hours at their disposal to pay individual attention to all the cases referred to. It is therefore, essential to remedy this defect. The aim should be to reduce the waiting time of the patients at the time of initial registration and also to reduce the number of patients to be attended by the consultants within the limited time of two hours available for them, so that the consultants could pay proper attention to the cases referred to. It is suggested that the staff at the registration level should be strengthened. The Compounder and the other worker who are now attending to this work

are doing so at the detriment of their regular duties of dispensing medicines in the Pharmacy and of taking blood smears of all the fever cases respectively. The work of registration involves only clerical duties and no technical skill is required and the work is also limited to the period 7 to 11 A. M. Employing wholetime additional clerks.

For this purpose would not be justified as it would be expensive. It is, therefore, suggested that a system of employing workers on daily wage basis may be introduced with considerable advantage. The Superintendent of the Hospital should be empowered to appoint these persons from contingencies. Their daily wages may be fixed at Rs. 3/-. This will give part-time employment opportunities to educated youth who would like to supplement their income. It is suggested that six such casual workers may be appointed in the Osmania General Hospital for dealing with the registration of out-patients.

There are 4 General Surgical Units and 7 Medical Units in the Osmania General Hospital. At present only one consultant unit in each of the Medical Snrgical Department is working in the out-patient daily. It is suggested that daily two medical and two surgical units should work in the out-patient department. This will reduce the patient waiting time.

There are two Orthopaedic Consultants in Osmania General Hospital, who run outpatients Clinics twice a week. Consequently there is none to attend to the large number of fracture cases that are received in the Hospital daily in outpatient department. It is essential that the fracture clinic should function in the Hospital Daily in the out-patient Department. It is, accordingly suggested that a fracture clinic should be opened in the Surgical O. P. An Anaesthetist and Physiotherapist will have to be attached to this Unit. The unit should be provided with X-Ray Plant-100 Ma from out of the existing machines available in the Hospital One Radiographer has to be provided to run the X-Ray plant and he should work under the supervision of the Radiologist.

There is no post of Physiotherapist, therefore, a post will have to be created to rehabilitate fracture cases.

<u>Emergency Service :</u>

In order to provide round the clock emergency services in the Hospital there should be adequate qualified staff in this unit; who could render emergency services before the counsultants attend on the patients. At present 3 Casuality medical officers (Civil Assistant Surgeons) are working in the Hospital on 8 Hours shift duty each. There is no leave reserve and these Doctors have to frequently attend to court duties, also. Consequently, it is being found difficult to run this Department without adeuate qualified staff round the clock. It is, therefore, recommended that this unit should be strengthened by one senior Assistant Surgeon who should be in overall charge of the casuality Department and supervise the work of other staff in this Department. Preferably a candidate with M S. qualification should be posted for this work.

Injectins and Surgical Dressings :

Daily about 800 injections are being given in the outpatient department of the Osmania General Hospital. This work is being attended by 2 Staff Nurses for the Male patients and 2 Staff Nurses for the Female patients in the out-patient Department. It was found that there was no proper supervision of the work of these two staff nurses and also there was heavy rush in these small rooms where these injections are given. Likewise the arrangements for surgical dressing were also found to be not quite satisfactory wherein the entire work is being attended to by nursing Orderlis without any proper supervision. It is suggested that one Assistant Surgeon for outpatient emergency service each should be in over-all charge of the injectiots and surgical dressings.

Laboratory service :

Except between the hours of 10 A.M. to 5.P.M. no Laboratory Services are being provided in the Osmania General Hospital and consequently the Laboratory Services required after 5 P.M. posted to the next day with considerable inconvenience to the concerned. It is essential that a big hospital like this should have laboratory facilities available all the (24) hours of the day. This should be provided by appointing three more junior Analysts and 6 Laboratory Assistants.

NOTE : Summary sheet for out-patient (Appendix III)

THE IN-PATIENT DEPARTMENT

The Osmania General Hospital, Hyderabad and the King George Hospital, Visakhapatnam are the two teaching institutions in the State having a bad strengrh of more than 1000. On the surgical side, besides general surgery, there are rhe specialities like Neurousurgey, Orthopaedic Surgery and Thoracic Surgery in both the Hospitals. In King George Hospital there is the specialite of Paediatry surgery also. At Hpderabad, this specialit is attached to the Nilourfer Childrens' Hospital instead of to the Osmania General Hospital. On the Medical side, in addition to general medicine, we have the specialities of Cardiology and Neurology in the Osmania General Hospital while these specialities do not exist in the King George Hospital. There is a need for esrablishing these specialiries in a premier institution like the King George Hospital.

These two specialitiea that is Cardiology and Neurology exist in the Osmania General Hospital, but the services of the specicialist in these units are not being adequately utilised. These specialisrs do not even have admission days of teeir own. The Cardiology unit in the outparient Deparment, works between 1 to 3 P. M. daily. The gencral physicians are attending to all cases including those which should be referred to the Cardiologist or the Neurologist. The Neurologist is attending to all general cases also. In view of this encroachment on the part of the General Physicians into the spheres of the Neurologist and rhe Cardiologist, these two special units are not developing to the extent desired. In order, therefore, to facilitate full use being made of the services of the specialists the following suggesrions are made :—

i) There should be daily outpatient duties for these specialists from 12 noon to 2 P.M.

2) The general physician/genaral surgeon should not admit cases pertaining ro the specialists. In case of an emergency when a general physical/general surgeon admits a case relating to a specialist, it should be transferred to the unit of the specialist within 24 hours irrespective of the fact whether a bed is available or not in the specialialists, Unit. The specialist should treat the patient in the ward in which he has been admitted and later shift him to his ward where a bed becomes available.

3) As far as possible the medical and surgical specialists should work as one unit and their wards should be located close to

each other. For example the Naurology beds and Neuro surgical beds should be located close to each other. Similar arrangements should be made in the case of beds pertaining to the Cardiologist and the Cardiac Surgeon.

It is observed that the existance of more than one unit each in the Medial and Surgical side, there is a certsin amount of misunderstanding regarding the designation of the heads of those units. For instance the senior most Professor on the Medical side is designated as the Progessor of Medicine and the next senior in that institution is designated as Professot of Therapeutics. Similarly on the surgical side, the senior most professor is designated as Professor of Surgery rnd the next senior in that Institution is designated as Professor of Surgery and the next senior in that Institution is designated as Professor of Operative Surgery. This practice is giving rise to unncessary bickering among colleagues of equal standing working in different institutions, To avoid this, it is suggested that the senior most Professor in an institution should be desinated as the Professor of Medicine/Professor of Surgery and the others should be merely designated as Additional Professors of Medicine/Surgery.

CREATION OF INTENSIVE CARE UNITS :

Certain cases like Carebero Vasculare accidents and Coronary Occlusions and Poisoning etc , require round the clock medical care and attention during the first 72 hours after admissioa. If these cases are admitted into different wards. round the clock attention cannot be paid for want of sufficient medical and nursing personnel. This is particularly so in cases of persons who are admitted with a heart attack. In order to take adequate and prompt care of those patients, it is suggested that an 'Intensive Gare' Unit should be estsblished in each teaching hospitals with a maximum of 12 beds. This Unit should be located fully equipped with all the necessary equrpment and adequately stocked with life saving drugs, Oxygan Cylingers, facilities for immediate blood transfusion etc., The unit should be staffed in all by 3 Annesthests six staff Nurses 3 Ward Boys and 3 Sweepers (on shift systom of 8 hours).

In the Osmania General Hospital, this Unit can conveniently be located in the present room occupied by the Superintendent of the Hospital and the rooms adjacent to it now occupied by this office, when his office is shifted to the ground floor of the new Building.

NURSING SERVICE

Nursing services are so essential and strategic that one could say that a hospital is as good as its nursing services. Nurses are the largest group of employees in a hospital and they provide round the clock watch over the patients and they are the eyes and ears of the physician. The efficiency of the nursing services in our teaching hospitals is greatly affected by the gross inadequscy of the nursing staff. According to the norms laid down by the Nursing Couneil of India and also the World Health Organisation, there should be one Nurse for every 3 to 5 patients. Even if we take the ratio as 1: 4, we should have 250 staff nurses for a 1000 beded hospital. The present strength of the nursing staff in the Osmania General Hospital is only 129 and the shortage is nearly 50% Out of this strength, nearly 40 are on duty in the operation theatres, out-patient clinics, Radiology Department, Casualits, etc. and tee remaining staff is hardly sufficient to render bed-side care to the patients on a eight hour shift with off days for doing night duty.

Another important factor which is contributing to the inefficiency of Nursing services in a big hospital is the presence of maried nurses in large numbers of the nursing staff of the hospitals. Since there is no leave reserve of nurses, the frequent absence of a large number of the already indequate nursing staff on maternity leave, is adversely affecting the standards of nursing care in these hospitals. A married nurse with a number of children to crre, may not have the peace of mind to render efficient nursing service to the patient. While it may not be possible to totally ban the employment of married women in the nursing service in vies of constitutional and other legal difficulties, some attempts need to be made to restirict the number of married nurses on tne staff of a big hospital. Even at present, nurses are prohibited from marrying during their period of training. Since it is not proposed to completely debar married nurses from taking up employment under the Government but only to restrict their number, such a restriction will amount to a reasonable restriction and there may not therefore by any legal objection for such a course being adopted.

The third factoa contributing to the low standards of nursing care is the burdering of the already inadequate nursing staff with a lot of scriptory work and using them in messenger service.

In orcer to remedy the above defects, the Committee makes the following recommendations.

1. Supervisory staff to be strengthened by addition of two more Nursing Superintendents, Grade III.

2. The Nursing staff of each of the teaching institutions should be increased so as to provide atleast one nurse for every 4 beds,

3. It should be made a condition of services while recruiting nurses in future that a nurse will remrin unmarried for the first five years of her service. It is hoped that atleast for five years it will be possible for the nurse to pay undivided attention to her work. In Ceylon it is learnt that this condition is stipulated in the service rules.

A system of employment of part-time nurses may be introduced for the benefit of married nurses. The Nursing Superitendent should so arrange their hours of dury that they work for six hours daily. They should be employed on a contract basis on a fixed remuneration for a period of three years renewable at the end of every three years upto the age of 55. The contract should be terminable at three months notice. Such part-time nurses should not be liable for transfer.

4. In order to relieve the nursing staff of a lot of scriptory work and to enable them to pay adequate attention to-side nursing, clearical assistance may be pravided for a group of wards. Appointment of 9 Ward Clerks is absolutely necessary. Diploma holders in social service will be useful for ward duties.

DIETARY SERVICES

The purpose of Food Servioe Department in a hospital is the preparation of nutritionally adequate, and attractive meal. This is a goal for away from us at the moment. Our problem is the preparation of subsistence meal and to serve it without pilferage. Supervision of dietary services is poor. This needs strengthening. No relationship exists between the nursing and dietary service. The cooks or kamaties accompany the food and distribute it in the wards. The R. M. O. (II) is supposed to be incharge or the kitchen, assisted by the Steward. Large number of Cooks, kamaties and other categories of class IV service have rendered them ineffective. The patient is at the mercy of unscrupulous employees of the hospital.

The hospital food is so unpopular with the patients that whoever can afford to make arrangements prefers to be on self diet. At any given time, one-third patients are on self diet.

There is no doubt that the rate of Rs. 1-4-0 per patient for diet charges is inadequate. A complete over-hauling of the kitchen service is absolutely necessary. The supervision has to be tightened up and utensils will have to be replaced. In the King George Hospital, the food was being transported in open vessels. To improved the dietary services, the following steps are suggested.

1. The Dietitian cannnot feign that he is busy with calculating the Caloric value of the food for 40 to 50 patients. There cannot be much variation in the calculations Selected cycle meals can be adopted with advantage. The dietecian should be placed in full charge of the kitchen and dietary services of the hospital.

2. Three Assistant Dietitians should be employed for assisting the Dietitian in supervising the work in the kitchen and the distribution of food the patients in the ward. They should accompany the food trollies to the wards and ensure that the food is delavered to the Head Nurse incharge of the ward.

3) The Steward should not have anything to do with the kitchen and the distribution of food to the patients. He should be incharge of the supervision of the work of Class IV employees only.

4) The rate of diet charges be increased to Rs. 2/- per patient for ordinary diet and Rs. 3-50 for special diets.

5) At least 10% of the diet should be special diets.

6) Covered trellies should be provided for transporting food from the kitchen to the patient.

7) Food should be served in covered stainless steel plates.

8) All cooking should be done on gas as is being done in King Hospital.. The possibility to enter into a rate contract with Indian Oil Co., for supplying gas should be explored.

9) The number of cooks employed both in the Osmania General Hospital and in the King George Hospital is on the high side. The yardstick of 5 cooks for 450 patiets should be adopted.

STORES

The linen store is now maintained by one of the Nursing Superintendents with some clerical attendance. It is observed that the patients bed sheets are not changed frequently as they shoul be with the result that there are very dirty. The main reason for this

is the fear of pilfarage usually by the Grade IV staff. Responsibility for the loss of linen cannot be easily fixed under the present system. It is therefore suggested that a Central Linen Store should be established from which linen should be issued daily to the wards. There should be one Linen Supervisor (U.D C.) assisted by three Assistant Supesvisors (L. D. Cs.) for ruunning the Linen Stores. They should work under the Nursing Superintendent who will be in over all charges of the Linen Stores. Except for a limited quantity of Linen for emergencies, Linen should not be stocked in the wards. All requirements should be obtained on daily indent from the General Linen Stores. The linen store will be responsible for getting the used linen cleaned in the Steam Laundry which is being commissinned in the Osmania General Hospital very soon. In the King George Hospital Visakhapatnam, the Steam Laundary is already functioning with the above arrangements, it would be possible for daily charge of linen in the Wards. After the commissioning of the steam laundry in the Osmania General Hospital, the question of reducing the number of Dhobies in the Hospital should be considered. It was observed that in the King George Hospital, even after the commission of the steam laundry' the number of dhobies had not been reduced. This should be looked into.

Coir matresses in the Wards should be replaced by foam matresses in a phased manner. Hospital blankets should not be red in colour. They should preferably be light blue or light green Use of Khadi for hospital linen should be given up as Khadi is not useful for this perpose.

Medical & Surgical Stores :

Attention is drawn to the following items :

(1) Accommodation :

a. More spacious accommodation will have to be found where all the medical surgical and general stores with their sub-stores can be located in one place for better supervision, more efficient handling and storage.

b. More spacious accommodation may have to be found for the dispensary with the following divisions.

i. Pharmacists cubecle-cum-store room ;

ii. Counter for preparation of stock mixtures;

iii. Dispensing Counter for liquid medicines and ointments.

iv. Dispensing counter for tablets and capsules.

(II) A Pharmacist Grade I exclusively for the medical store and sub-store supervision and co-ordination of work has to be appointed.

(III) A Pharmacist Grade II should be posted exclusively for the Dispensary.

(IV) Printing and supply to the hospital of tickets for prescription and issue of tablets for prescription and issue of tablets and capsules.

(V) Maintenance of daily register of issues to out-patients patient-wise and tablet or capsule-wise.

(VI) Introduction and maintenance of bin card system in the hospital stores - sufficient number of bin cards to be got printed and supplied to the hospital.

(VII) Apoointment of a L. D. Typist in the Stores under the control of the Lay Secretary and Treasurer Gr. II.

(VIII) More empty oxygen cylinders of required capacities to be purchased and holding of atleast a week's or ten days' requirements of oxygen gas on hand.

Bin card system should be introduced in the Osmania General Hospital, as has been done in the K. G. Hospital. The stock of emergehcy drugs should be adepuate so as to avoid purchases in the open market.

Bed-side lockers, cots etc :—

It was observed that the maintenance of the ward furniture, especially cots and bed-side lockers was very poor. Spray painting of steel furniture should be resorted to as frequently as possible.

APPENDIX — I (A)

THE SUPERINTENDENT OF THE HOSPITAL :

1. The senior-most member of the medical staff will be the Superintendent of the Hospital. He will be the overall authority. He will be assisted by the Hospital Administrator and the Chairmen of various committees.

2. The Medical Superintendent will be the Chief person to determine the policies of the institution and will see that the proper drofessional standars are maintained in the care of the sick. He

will co-ordinate professional stanards with administrative, financial and patients' needs. He will be on the selection board for the selection of a qualified administrator, and of the medical nursing, technical and other hospital personnel. He will be considered as appointing authority for nursing and other technical or para-medical staff.

3. He will supervise the control of the hospital funds and will issue timely and necessary instructions to the Administrator.

4. He will supervise the clinical and scientific work of the hospital and now and then will advise on the professional problems.

5. He will appoint various committees from the members of the medical staff to supervise the various aspects of the hospital organisation and will regularly appraise himself of the working of the various departments.

6. He should be empowered to purchase items to the monetary limit of Rs. 20,000/- subject to the provision of article No. 123, A. P. Financial Code. Apparatus, instruments, machinery, table fans, furniture (wooden or steel), electric goods, wall clocks, cooking utensils, photographics and X-Ray material and any article that reasonably adds to the amenities and comfort of the patient, subject to the eligibility of funds.

7. His monetary powers for the purchase of stationery items from market may be enhanced to Rs. 2,000/- per annum.

8. Books, Periodicals, may be purchased to the tune of Rs. 10,000/- per year.

9. He should be empowered to immediately order for the repairs of furniture, equipment, electric goods, and other necessities of the patient to a tune of Rs. 10,000/- per year per item, subject to availability of funds.

10. He will be the appellate authority for the decision of administrator.

APPENDIX — I (B)

THE POWERS OF AN ADMINISTRATOR.

An Administrator is a person to whom the Medical Superintendent delegates authority to administer the affairs of the Hospital.

The Administrator, has to administer a complex type of organisation, which provides highly specialised medical surgical services, function as an educational institution and operates research facilities and conduct a very beneficial programme for the community; thus he has to co-ordinate diverse activities and cope with its many problems.

The main aim and object of the administrator should be to bring highest degree of protection and service to the sick. If there is any lacking of facilities, it is his duty to provide it, otherwise it is a breach of faith. He must formulate all policies and orient them towards patient care.

His duties in brief are :—

1. He assists medical superintendent in his responsibility on managing the hospital.
2. Directs and improves work methods and programme.
3. Co-ordinates and integrates total hospital programme.
4. Periodically reviews and evaluates the various procedure and introduces methods to achieve objects.
5. Prepares budget, controls expenditure and formulates newer methods to improve the hospital.
6. Prepares periodic reports on various phases of administration. Discusses with Medical Superintendent and even place it in the staff meethiog.
7. Meets the Departmental Heads to co-ordinate their activities and formulates programme to solve the difficulties and problems.
8. Controls the purchases and supplies of drug, lines equipment and other necessities of the hospital. His financial limit is fixed at Rs. 10,000/- on each occasion.
9. He is the appointing authority of Class IVth para-medical workers, laboratory technicians and Non-gazetted staff. He can take action against omission. The appointment will be effected on merit rather than political or other consideration.
10) Supervises the staff, of all types — Class IVth - III Nursing and other para-medical staff and develop the services in the interests of the patient care.

11) Recommends Rules governing conduct of Class IVth Class IIIrd and Nursing staff while on duty. Fixes the working hours and exercise authority to maintain punctuality and discipline in the Hospital staff.

12) Co-ordinates activities of Hospital staff to prevent overlapping or duplication of work fixes areas of responsibilities and supervise the work.

13) Supervises the efficient operation and continuous supplies of articles and reguate the necessities of the hospital in a manner that there is no break in supplies.

14) Directs Dietician to work out budget for meals and ensure good and health reliable meals to the sick patients.

15) Keeps a liason with P. W. D. authorities and supervise the maintenance of the building and grounds and house keeping duties of assigned staff.

16) Controls the sanitation of the Hospital.

17) Tones up the general administration service including office, patient care service, ambulance service, outpatient care of the sick and all other aspects of the hospitl in the best interest of the patient, so as to provide maximum confort to them.

18) Devolops good relation with other hospitals.

12) He must appreaiate that hospital ; provides an essential service, which must be available every day round the clock therefore he should be available always on call and organise the staff for round the clack service.

20) At times, whanever he is challenged in his decision by professional staff, he should deal the situation tactfully and has to act as an arbitrator among the conflicting interest of specialised department. He has to be a problem solver, persuader and on some occations as a traditional boss.

21) Periodically he should compile and transmid news, articles to the press, regarding the hospital activities and ites functions.

APPENDIX—II

AMENITIES

1) Increase in the number of fans in general wards-proposals for providing 44 fans has already been submitted and the matter is pending in your office. This proposal was originated in 1965 and is not finalised.

2) Arrangement for hot water in cold weather 20 numbers of Geysers are required.

3) Water coolers for drinking water in summer season - 12 Nos. of Water coolers are required.

4) Ward spitoons - 30 Nos are required.

5) Garbage carts - 4 Nos are required.

6) Incinerator for disposal of refuge - one required.

7) Diningroom for Ambulatory patients - This will be available when the patients for the presnt Dormitee is that used as paying rooms are transferred to payidg room ward block.

8) Woodsn furniture like stools, banches etc., proposals for the sanction of certain articles of furniture have already been sent to your office for approval.

9. Cardiac benches, back rests and mobile food trays for convulascent patients are required - 100 each ward.

10) More wheel-chairs and trolleys for outpatint and transport of patients are also required.

APPENDIX III

SUMMARY

No...........................

Name...................................Date first visit...........................

Age.....................Sex.....................Occupation...................

Diagnosis (working)...

Diagnosis (final)..

Points of importance in the history...

RECORDS OF VISITS

Date	Service	Treatment	Progress Notes

Summary sheet for use in out-patient dept. ($8\frac{1}{2}\times 11$ inc.)

OPERATIONS FOR BEGETING CHILDREN.

1014—

* Q. No (2937) Starred.

Will the Hon'ble Minister for Health and Medical be pleased to state :—

a) whether there is any scheme before the State Government to conduct operations for begeting Children and if so whether this has been implemented ;

b) if so, where and the cases taken up for operation ;

c) what is the result thereof ; and

d) whether the Central Government gave any grant towards this scheme ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—

a) No, Sir.

b) Does not arise.

c) Does not arise,

d) Does not arise.

REPORT OF THE HASHIM ALI KHAN COMMITTEE

* Q. No. 2979.

Sri R. Mahananda, M.L.A., :— Will the Hon'ble Minister for Health & Medical be pleased to state :—

(a) Whether the Government received the report of the Hashim Ali Khan Committee appointed by the State Government to enquire into the working of the Hospitals in the State ;

(b) Whether the Government will place a copy of the same on the table;

(c) Whether Government have accepted the suggestions and recommendations made in that report ; and

(d) if, so, the annual additional expenditure expected to be incurred in this regard ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—

(a) Yes Sir,

(b) a copy is placed on the table of the House.

(c) The Government have accepted those recommendations of the Committee which do not involve financial commitment to the Government.

(d) The additional expenditure expected will be arrived at after the detail proposals are received from Subordinate Officers by the Director of Medical & Health Services.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:- టేబిలుపైన పెట్టింది 39 పేజీల రిపోర్టు. దానిని చదివి ఇక్కడ అలాగంటే ముందే ఇచ్చిఉంటే బాగుండేది. ఆ రిపోర్టులో అనేకం చెప్పారు. నర్సులు రేషియో తక్కువగా ఉందని అన్నారు. వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషను చెప్పిన దానికి మన కమిటి చెప్పినదానికంటె కూడా తక్కువగా ఉందని అన్నారు. డైట్ విషయంలో ఇప్పుడు ఇస్తున్న రు. 1-24 లను రు. 2-50 లకు పెంచితేనే కాని సరిపోదని అన్నారు. హోల్‌టైం ఎడ్మినిస్ట్రేటర్సు హాస్పటల్సుకు లేకపోవడం వల్ల సూపరింటెండెంట్సు టెక్నికల్ మెన్ కావడంవల్ల డైవర్సన్ ఐపోతోందని అన్నారు. వీటి విషయం ఏమి చేస్తారో చెబుతారా?

Sri Mohd. Ibrabim Ali Ansari :— We are considering all these aspects.

AMOUNT COLLECTED THROUOH RAFFLES

174—

* 1462 (1664 E) Q.— Sarvasri N. Ramachandra Reddy, (Dornakal) P. Narasainga Rao (Huzurabad) & T. Purushothama Rao (Wardhanpet) :— Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether Raffles have been conducted in the State, and if so, the amounts collected and the various purposes for which they are utilised ;

(b) the agency through which the tickets are sold ; and

(c) the agency in othes States ?

The Minister for Handlooms and Sugar-factories Sri A. Bhagavantha Rao deputised for the Minister for Home and answered the questions.

(a) Yes, Sir. Statement placed on the table of the house.

(b) Officials and Private organisations.

(c) No agency for sale of tickets in other States.

L. A. Q. No. 1664-B (Starred) (174) given notice by Sri N. Ramachandra Reddy, M.L.A. V SESSION

STATEMENT SHOWING THE AMOUNTS COLLECTED AND PURPOSES FOR WHICH THEY UTILISED.

Name of the Institution. (1)	Amounts. (2)	Purposes for which utilised. (3)
1. A. P. Welfare Fund	from 1961 to 31-3-70 Rs. 32,64,046-55 P.	The Walfare Schemes financed include Health, Medical Educational, and Recreational Projects. The main items are the construction of Maternity and Child Walfare Centres, Bal-Bhavans, Ambulance for the Hospitals, Blood Banks, Establishment of Rehabilitation Centres for the Mentally and Physically handicapped children, construction of low cost housing colonies for the cylone victims, electrification of Harijanwads, and other Welfare Schemes.
2. Indian Red Cross Society	Rs. 10,00,000/- (Ten lakhs only) from 1-10-70 to 31-12-70.	The proceeds of the raffle to be conducted by the said organisation are utilised for the repairs and improvements to the Red Cross buildings and to held the poorer sections of the people in general and victims of natural calamities.

Name of the Institution. (1)	Amounts. (2)	Purposes for which utilised. (3)
3. South Central Railway Women's Organisation.	Rs. 1,50,000/- From 1-10-70 to 15 11-70.	(a) to promote, encourage and co-ordinate the work for the Welfare and Well-being of Railway employees and their families. (b) to foster a spirit of friendship, unity and understanding among Railway employees and their families. (c) to provide for assistance in deserving cases to the families of the railway employees in matters health, education and certain compelling social obligations ; (d) to render assistance towards National Causes and to afford relief in the event of National calamities independently or in conjunction with other non-railway social Welfare Organisations. (e) to promote and supplement the aims and objects of the Railway Ministers Welfare and Relief Fund. (f) to promote artistic and cultural activities among members with a view to encouraging talent among railway employees and their families ; and (g) to sponsor and undertake any other activies which in the opinion of the Management Council of the R.W.C.O. will be in furtherance of the overall aims and objectives of the Society.

A. P. WELFARE FUND RAFFLE

175—

* 84 (1457) Q.— Smt. J. Eashwari Bai, and Sri Venkatasubbaiah :— Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether there are proposals with the Government to take over the conduct of Andhra Pradesh Welfare Fund Raffle themselves ; and

(b) if so, when ?

Sri A. Bhaghavantha Rao :—

(a) No Madam.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నకల్) :— బి కి సమాధానంగా పేరియస్ ఏజెన్సీస్ అని చెప్పారు. కన్నడ నాట్యరంగం, విశ్వభారతి సోషియల్ కల్చరల్ సర్వీస్ లీగ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ నాట్య సంఘం ఇటువంటి బోగస్ పాకెట్ ఆర్గనైజేషన్సుకు ఎంత కమిషను వచ్చిందో చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— నాన్ అఫిషియల్సు గురించి పర్టిక్యులర్సు ఎవరెవరికి ఎంత వచ్చిందో వివరాలు లేవు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— అది లేక పోతే ఎట్లా? పేపర్లలో ఇంత గొడవైన తరువాత ఎంత కమిషను వచ్చిందో చెప్పకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఇదంతా కోర్టుముందు ఉంది. అక్కడ వివరాలు వస్తాయి. కోర్టుకు సబ్‌మిట్ చేసి ఉంటారు. ఎవరెవరిక ఎంత ఇచ్చారో అక్కడ లిస్టు ఉంటుంది.

Sri C. V. K. Rao :— We are not asking about your Hari Prasad. We are asking for information.

Mr. Speaker :— He says he has not got the information at present regarding the commission amont.

Sri N. Ramachandara Reddy :— Is it not a fact that about Rs. 12 lacks commission has been acquired by the Kannada Natya Ranga, Rs. 5 lakhs by Viswabharathi Social and Cultural League and Rs. 3 lakhs by Andhra Pradesh Natya Sangh.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఆ ఫిగర్సు ఏమీలేవు యిక్కడ.

శ్రీ యం. రాఘవరెడ్డి:— లేటర్ గానైనా తెప్పించి యివ్వం

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— తెప్పించమంటే తెప్పిస్తాను.

Smt. J. Eswari Bai :— Have the Government appointed any I.A.S. officer to go into the workin of the A.P. Welfare Raffle Fund as assured by the Home Minister during the last session ? Secondly, has the old Committee of the Welfare Fund been dissolved and if so who are the new members and also office-bearers ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— ఎ. పి. వెల్ఫేర్ ఫండ్ ఏమి చేయకూడదనే ఆర్డర్సు యిదివరకే యిష్యూ చేయబడినవి. దానికి శ్రీ యం. బి. రాఘవయ్య, ఐ. ఏ. యస్. డిస్ట్రిక్ట్ రివిన్యూ ఆఫీసరును శక్రెటరీలో అపాయింటు చేశారు. ఇంతవరకే జరిగింది. గాని మరొక ఐ. ఏ. యస్. ఆఫీసరును అపాయింటు చేస్తారని సంగతి కాదు. తక్కిన విషయాలు కోర్టుముందు ఉన్న విషయం తమకు తెలుసును.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:— దీనిలో కొంతమంది మంత్రులకు కూడా సంబంధం ఉంది. వైస్‌ప్రెసిడెంటు ఆఫ్ ది అసోసియేషన్ ఉన్నటువంటి వారున్నారు. వారి దస్కతు లేకుండా ఏదీ జరగదు. దీనిగురించి సమగ్రంగా రావాలంటే వారు వచ్చిన తరువాత జవాబు రావడానికి దీనిని వాయిదా వేయండి.

Sri N. Ramadhandra Reddy :— At the same time, Mr. Thaku-Hariprasad has made 11 charges agiainst the Governmet and he has the audecity to ask ఇది మావో రాజ్యమా ప్రజాస్వామ్యమా అని ఆయన కోర్టులో సాక్ష్యం యివ్వడం జరిగింది.

Mr. Speaker :— Whatever he has stated in Court, we are not concerned. He might have said hundred things and it is not for the Government to meet all those things and inform the House as to what they are doing. We are only concerned with the question here before us ; the question is the agency through which tickets are sold and the agency in other-States. Number of irregularities might have been committed so far as this raffle Fund is concerned, but that question cannot be gone into in detail during question hour by putting a question.

Sri C. V. K. Rao :— When we have given a call-attention motion that has been disallowed, I consider this to be a very serious matter. On the one hand the Government want to shield the culprits here in this House. On the other, if we want to give a call-attention for getting information, that is not allowed,

Mr. Speaker :— I am not aware of the call-attention motion in respect of which you have given notice.

Sri C. V. K. Rao :— The office should be rather careful, Sir. Here an effort is made to shield the criminals.

Mr. Speaker :— There is no question of shielding ,anybody. The question is one of getting information. You put certain question ; I will call upon the Government to furnish information.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— ఇప్పటికైనా యిన్ఫర్మేషను తెప్పించండి.

Mr. Speaker :— Now the information you want is -the agency through which the tickets were sold. He has given the information. Now you want the amount of commission that was paid to different agencies. You went detailed information. If you want detailed information, I will call upon the Minister to collect infoımation and furnished it to the House.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అధ్యక్షా జూను 3 నాడు హిందూస్తాన్‌టైమ్సులో న్యూస్ వచ్చింది.

Mr. Speaker :— It is not as though I want to deny an opportunity to you. Here the agency through which tickets were sold n the State and other States — he is furnishing information. Regarding details he says he has no details.

Sri T. Purushothan Rao :— I was referring to a news item in Hindustan Times saying that this would prove to be the biggest scandals of Andhra Pradesh affecting the fortunes of two State Ministers and at least one Minister of Parliament.

Mr. Speaker :— Whatever appeared in the press we are not concerned with it. Please put a question,

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:— దీనికి సంబంధించి క్వశ్చను వస్తుంది. అందుకోసం మంత్రులు ఎవరు? ఎం. పి. ఎవరు? వారిమీద యిన్‌వెస్టిగేటు చేస్తున్నారా? సి, బి. ఐ. కి. పంపించారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఇక్కడ అడిగిన ప్రశ్నకు వారడిగిన ఉపప్రశ్నకు రెలెవెన్సీ లేదు. There is no relevancy. It is purely factual information. ఇది ఫాక్ట్యుయల్ యిన్‌ర్మేషను కరెక్టు చేసే క్వశ్చను.

శ్రీ వి. నరసింగరావు:— అదికూడా ఫ్యాక్టుకు సంబంధించినదే.

Sri A. Bhagavantha Rao :— The matter is before the Court. Whether they are involved or not is a different matter.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:— క్యాబినెట్ మినిష్టర్సు మీద ఏంక్వయరీ యిన్‌స్టిట్యూట్ చేయించినారా?

Mr. Speaker :— That answer does not arise in this question. Please put a separate question, I will call upon the Minister to answer the question.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:— తమరు యిలా అంటే ఎట్లా మేము హెల్ప్‌లెస్ అవుతాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నాకు తెలుసును కనుక చెబుతున్నాను. But you are not prepared to be guided by me. It is not the intention of the Chair or anybody to screen anybody. You put a specific question. I will call upon the Government to answer.

శ్రీ టి. పురుషోత్తం:— వారు నోటీసు క్వశ్చనుకు అవకాశం యిస్తారా?

Mr. Speaker :— you send it.

श्री बद्री विशाल पित्ती: इस मे एक माय यह है कि तो से यह जानना चाहता हूं की क्या श्री पी वी नरसिंहा राव और बी सेतम सदा रेड्डी भी इस के एजेट हैं।

శ్రీమతి యస్. పి. విమలాదేవి:— మంత్రులు పేర్లు ఎందుకు జరగవలసి వచ్చింది. డీటెయిల్సు తెలుసును కదా, తెలుసుకోవచ్చు కదా? మంత్రుల పేర్లు ఎందుకు అడగాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు ఏమీ బాధపడవలసిన పనిలేదు. మంత్రుల పేర్లు చెప్పినంతమాత్రాన రుజువు అవుతుందా? వారికి వచ్చిన భోగట్టానుబట్టి ఆసెంబ్లీలో జరుగును. అంటారు. అంతా నిజం కావచ్చు: కాకపోవచ్చు.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— వారు ఇద్దరు ఏజెంట్లు కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరబాయి:— ఓల్డ్ బాడీ డిసాల్వ్ అయినదా? కొత్త బాడీ ఆఫీస్ బేరర్స్ ఎవరు?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఓల్డ్ బాడీ డిసాల్వ్ కాలేదు. వున్నవాడే కంటిన్యూ అవుతోంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరబాయి:— ఐ. ఏ. యస్. ఆఫీసరును వేయలేదా?

శ్రీ ఎ, భగవంతరావు:— ఐ. ఏ. యస్. ఆఫీసరుకు సెక్రటరీగా వేశాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— ఏజెంట్లు ఏవరు? వారికి యిచ్చిన కమీషను ఎంత అనేవికూడ చెప్పాలి కదా సర్.

श्री बद्री विशाल पित्ती : मैं ने यह पूछा था कि क्या श्री पी. न. वीरसिंहा राव और श्री सेलम सिहा रेडडी भी इस एजेंट हैं।

Mr. Speaker :— He told you that they are not the agents.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— ఏజెంట్లు పేర్లు చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— చదివినప్పుడే చెప్పారు కదా. He said that he dose not have the figures, at present.

Mr. Speaker :— If you have not heard it, I am sorry. There is no point. He has read the answer as to who are appointed in the State and outside the State.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి:— కన్సరన్డ్ మినిష్టరు లేనప్పుడు సరియైన సమాధానము రాకపోతే ఆ ప్రశ్నను మరల తీసుకోవచ్చునని నిన్న తమరు శలవిచ్చారు. హోమ్ మినిష్టరుగారు వచ్చిన తరువాత మరల తీసుకొంటే బాగుంటుంది అధ్యక్షా.

Mr. Speaker :— We will consider about it.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:— బల్లమీద పెట్టిన స్టేటుమెంటులో The welfare schemes financed include Health, Medical Educational and Recreational projects. అని అన్నారు. ఎక్కడెక్కడ ఏ ప్లేసెస్‌లో ఎంత డబ్బు వచ్చినది వివరాలు లేవు. అని చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— వివరాలు కావాలంటే స్పెసిఫిక్‌గా అడిగితే తెప్పించి యిస్తాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:— ఆ ప్రశ్నలోనే ఆ అర్ధము వుంది. ఆ వివరాలు యివ్వాలి కదా.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఏ పరస్‌కి ఖర్చుపెట్టిన అనేది తప్ప ఎక్కడెక్కడ ఎంత ఖర్చుపెట్టారు. ఏ ప్లేసెస్‌లో ఎంత ఖర్చు పెట్టాడు అనే వివరాలు లేవు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:— ఏ స్కీముకు ఎంత ఖర్చు పెట్టినది చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:— ఏ పర్పస్‌కి ఖార్చుపెట్టినది స్టేటుమెంటులో వున్నది.

Mr. Speaker:— Questlon hour is 'over. Answers for the other questions will be laid on the Table of the House. There is one short-notice question which stands in the name of Mr. M. Maink Rao.

Sri N. Ramachandra Reddy :— Sir. the previous question may be taken up later.

Mr. Speker:— I told you that I will consider about it.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

I. R. 8 VARIETY OF PADDY PURCHASED IN CHIT1ORT DISTRICT

176—

*1027 (832) Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) the quality of I. R. 8 variety of paddy purchased by the Food Corporation of India in Chittoor District this year i. e., 1970. and

(b) the rate at which that paddy was purchased ?

A:

(a) The Food Corporation of India did not purchase I. R. 8 paddy in Chittoor district during the year 1970.

(b) Does not arise in view of the answer to clause (a) above.

MEAT FACTORY AT HYDERABAD

177—

*565 (412) Q—Sri S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether there are any proposale with the Government to start a Meat Factory at Hyderabad; and

(b) is so, the details of the same ?

A :—

(a) No. Sir.

(b) Does not arise.

LOANS TO THE FAMILY DEPENDING
ON HANDICRAFTS

178—

*554 (1297) Q—Sri G. Suryanarayana :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state:

(a) whether the Government have requested the State Bank to advance long term loans to the families depending on handicrafts in the State; without the security of third parties; and

(b) if so, where any persons belonging to these professions have been advanced the loans ?

A :—

(a) No. Sir.

(b) Does not arise.

A. P. HOUSEING BOARD

179—

*118 (1614) Q.—Sri G. Sivaiah :—Will the hon. Minister for Housing and Accommodation be pleased to State :—

(a) the year inwhich the A. P. Housing Board was constituted ;

(b) What are aims of the Housing board ?

(c) what is the total sum spent in the State and also within the Munictpal limits of Hyderabad on building of houses from its inception till the end of the year 1969-70 : and

(d) whether houses were built or under construction in any other than the Hyderabad Municipal limits; if so, the places and the amount spent in each of such places ?

A :—

(a) 1960.

(b) The aim of the Hosing Board is to construct houses for Low Income, Middle Income and for Economically Weaker Sections of the Community and sell such houses to the general public on hire purchase basis.

(c) Rs. 396.966 lakhs spent in the twin cities of Hyderabad and Secundrabad.

(d) The Government have allacated a sum of Rs. 44,70,000/- for construction of houses in the Districts at the following places:

(1)	Warangal	Rs. 5.00 lakas
(2)	Nizamabad	Rs. 5.00 lakhs
(3)	Medak	Rs. 5.00 lakhs
(4)	Cuddapah	Rs. 5.C0 lakhs
(5)	Visakhapatnam	Rs. 5.00 lakhs
(6)	Srikakulam	Rs. 5.00 lakhs
(7)	Ongole	Rs. 5.00 lakhs
(8)	Jogipet	Rs. 5.20 lakhs
(9)	Siddipet	Rs. 4.50 lakhs

Construction at Ssddipet and Jogipet have been commenced and they are in full swing. Except Waranagal and Nizamabad tenders have been called for in other places. Land is being acquired in Warangal and Nizamabad.

EXPENDITURE OF A P. HOUSEING BOARD

180—

*134-Sri R. Mahananda: Will the hon. Minister for Housing & Accommodation be pleased to state:

(a) what is the programme of expenditure by the A. P. Housing Board for the year 1971-72 in our State:

(b) how much amount is allotted to various Districts for construction of Houses in 1971-72;

(c) whether a statement showing the names of places where the houses are proposed to the constructed, the allotment made for the purpose and the number of houses propose to be constructed at each place will be placed on the Table of the House:

(d) what is the basis for this distrubution of allotment to various Districts; and

(e) whether there is any representation from the M. L. A. Darsi recently to the Chairman of the Board, for reconsideration of allotment among various districts?

A:—

(a) The Board proposes to spend Rs. 633.264 lakhs during 1971-72 subject to availability of funds

(b) Rs. 75.00 lakhs

(c) A statement is laid on the table of the house.

(d) At the rate of Rs. 5 00 lakhs for each District, keeping in view the availability of finances.

(e) Yes, Sir.

Statement placed on the table of the House vide clause (c) of L. A. Q. No. 134 (Starred) 180

ANNUAL PROGRAMME FOR 1971-72

Sl. No.	Name of the locality i. e. corporation Municipality Panchayat or Revenue village where the scheme is executed.	Particulars of the schemes.,	Estimated cost in lakhs.	How the scheme is to be financed.	Remarks.
1	2	3	4	5	6
1.	Brahmapuri (Kukutapalli)	Brahmapuri and Land Development Scheme Development of 500 acres (460. plots out of which 675 are for higher income, 1925 for middle Income and 2000 for Low Income Group Housing scheme)	98.675 lakhs	From Fund	Revolving
2.	Mukaramjahi Raod, Hyderabad.	Mukaramjahi Road, Multistoreyed Building Scheme (construction of Ground, First & Second Floors of ten storeyed	165.886 lakhs·	From Fund	revolving loan. or Open market loan

1	2	3	4	5	6
		buildings for Commercial and office accomodation) haring about 810,000 Sft. and four residential accomodation having a total floor area of 212,000 sft) and development of apportment land)			
3.	Santoshnagar (Extension) Hydeıabad.	Santoshnagar integrated 70.143 Housing Scheme (Development of 30 acres and construction of 332 independent houses (129 for middle income and 193 for low in come couple or a market centre consistingone restaurant, 26 shops and 36 stalls.	70.140 lakhs	From Fund	revolving or Housing Board fund or loan from LIC.
4.	Saidabad, Hyderabad.	Saidabad Integrated Housing Scheme (Development of 10.25 acres and construction of 138 independent houses (64 for middle Income & 74 for Low Income group and 50 shops.	33.614 lakhs	do	
5.	Sanjeevareddy nagar, Hyderabad.	Sanjeevareddy cagar Housing scheme (Development of 3.05 acres and construction of 25 independent middle income group houses)	11.102 lakhs	do	

1	2	3	4	5	6
a)	Twin cities	Construction of 150 L. I. G. Houses in various localities of the twin cities.	20,00 lakhs.	From fund	revolving Housing Board fund or Loan from LIC.
	do	b) Construction of 150 houses at Kanchanbagh and other Localities for the weaker Sectioon of Community.	10,00 lakhs		Govt. loan Plan
6.	Potti Sreeramulu nagar, Hyderabad,	P. S. Nagar Housing Scheme (Development of 7.8 acres and constroction of 77 independent middle income group houses)	28 842 lakhs	Fund fund	revolving or Housing Board fund or loan from LIC.
7.	Nizamabad.	Nizamabad Low Income Group Housing scheme (Construction of about 40 independent houses of Low Income Group)	5.00 lakhs.	LIC Loan	
8.	Warangal.	Warangal Low Income Group Housing Scheme (Constuction of about 40 independent houses for Low Income Group)	5.00 lakhs	do	
9.	Ongole.	Ongole Low Income Group Housing Scheme (Construction of about 40 independent houses for Low Income Group)	5.00 lakhs	do	

1	2	3	5	5	6
10.	Cuddapah.	Cuddaph Low Income Group Housing Scheme (construction of about 40 independent houses for Low Income Group)	5.0J lakhs	do	
11.	Visakapatnam.	Visakhapatnam Low Income Group Housing scheme (constructfon of about 40 independent houses for Low Income Group)	5.00 lakhs	do	
12.	Srikakulam	Srikakulam Low Income Groud Housing Scheme (construction of about 40 independent houses for Low Income Group)	5.00 lakhs	-do-	
13.	Vijayawada	Vijayawada Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent houses) and development of land required.	5.00 lakhs	-do-	

1	2	3	4	5	6
14.	Nellore	Nellore Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent Houses and development of required land)	5.00 lakhs	-do-	
15.	Tirupathi	Tirupathi Integrated Housing scheme (construction of 30 independent houses and development of required land)	5.00 lakhs	-do-	
16.	Kurnool	Kurnool Integratad Housing Scheme (construction of 30 independent houses and development of required land)	5 00 lakhs	Housing Board Funds or LIC Loan	
17.	Mahaboobnagar	Mahaboobnagar Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent houses and development of required land)	5.00 lckhs	Housing Board Funds or LIC Loan	

1	2	3	4	5	6
18.	Nalgonda	Nalgonda Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent houses and development of requised land)	5.00 lakhs	-do-	
19.	Khammam	Kammam Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent houses and development of required land)	5.00 lakhs	-do-	
20.	Karimnagar	Karimnagar Integrated Housing Scheme (construction of 30 independent houses and development of required land)	5.00 lakhs	-do-	
21.	Adilabad	Adilabad Housing scheme (construction of 30 independent houses and devclopment of required land)	5.00 lakhs	-do-	
22.	Marredpally Hyderabad	Maredpally Integrated Housing Scheme (construction of 63 independent houses at Maredpally and development of required land)	10.00 lakhs	-do-	

1	2	3	4	5	6
23.	Hyderabad	Contruction of Community Halls, Markets shop etc., in different localities of twin cities	10 00 lakhs	-do-	
24.	Hyderabad and other cities	Acquisition of land for development in Hyderabad in other places.	100.00 lakhs	-do-	
		Total :	Rs. 633.264 lakhs		

SHORT NOTICE QUESTION & ANSWER

Supersession of land Mortgage Bank, Pargi. S. N. Q. No' 2480 = X.

Sri M. Manik Rao : Will the hon. Minister for M.I. & F. C. be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the Land Mortgage Bank of Pargi has been superseded and if so, on what date ;

(b) when will the elections of the Board of Directors and Managing Committee be held ;

(c) why the notification of the elections to the Board of Directors and Managing Committee has not been made so far although the scheduled period within which the elections are to be conducted has expired ?

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy :

(a) Yes, Sir. On 7-11-1969.

(b) and (c) : —The Special Officer who has appointed consequent on supersession of the Land Mortgage Bank, Pargi has been improving the the affairs of the Bank and there has been substantial progress in the loaning operations of the Bank and the collection of member overdues. There are heavy overdues yet to be collected and the collection work would suffer if elections were to be conducted now. The elections, therefore, would be conducted during the extended period of the Special Officer after reviewing the overdues position and also the working of the Bank.

Sri M. Manik Rao : Since how many days the Special-Officer is there? As per the law six months after superces sion, election must be conducted. But in Hyderabad district, especialy I mentioned this Pargi, in all taluks no elections has been conducted so far. Is this the Government policy ? I am charging this Government because particularly on political basis they are not conducting the election.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: I said that the special Officer is there from 7-11-1969. During the period Sir the collections of the loaning policy and the bank has very much improved. As on to-day for 1968-69 the overdues position was 38%; 1969-70-27% and 1970-71-9.8%. Even the payment Sir, you will see for 1968-69—Rs. 1,52,000; for 1969-70—Rs. 2 lakhs; and for 1970-71—Rs. 5,10,000. During this extended period of the Special Officer elections would be conducted.

Sri M. Manik Rao : Since how many years he has been there Mr. T.V.N. Chari.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy : I do not have the information.

Sri M. Manik Rao : Has the government received any complaints on the Special Officer regarding the distribution of loans ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy : No.

Sri M. Manik Rao : He is collecting 10 to 15% on each loan. Have you received any complaint against the officer ?

Sri K. Vijayabhaskara Keddy : According to the information I have, there is no complaint and if there is anything I will look into it.

ANNOUNCEMENT
re : CHANGE IN PARTY POSITION

Mr. Speaker: I am to announce to the house that Sri M. Baga Reddy has joined the Telengana Praja Samithi. Discussion with regard to the famous issue pertaining to administration.

Mr. Speaker : The Adjournment Motion given notice of by Sri R. Mahananda regarding the discussions now going on at Delhi with regard to the various issues pertaining to the administration and the future of the State is disallowed, as the matter given notice of does not have any specific matter but refers in general to the talks going on at Delhi between the leaders regarding the settlement of the Telengana problem.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన స్టేటుమెంటుమీద రూలు క్రింద నేను ఒక నోటీసు యిచ్చాను,

Mr. Speaker : I have not yet received. I will look into it.

శ్రీ టీ. పురుషోత్తమరావు —రీజినల్ కమిటీ రిజల్యూషన్‌మీద వారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు రూల్సుకు వ్యతిరేకమని, ఆ విధంగా మాట్లాడడము అబ్యూజ్ ఆఫ్ పవరు అని రూలు 52 క్రింద నోటీసు యిచ్చాను. ప్రివిలేజి మోషన్ను ఒకనోటీసు యిచ్చాను. అదికూడ చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : It is not yet been put up for my orders. To-day or to-morrow they might put up. I will consider.

Sri C. V. K. Rao: I gave an Adjournment Motion on the issue of the death of two N.G.Os. The Hon'ble Deputy Speaker presiding converted it into the Call Attention. An Adjournment Motion is given because of its urgency and two people were killed by the Government in a deliberate manner. That does not find place. The other call attention motion concerning N G.Os. has come. This is the type of treatment we are getting on certain things because we do not give some pressence and it is a very unhappy state of affairs.

Mr. Speaker : It is too late, you are realising. What I am feeling is your Adjournment Motion was considered as a matter of public importance. It was admitted under Rule 73.

Sri C. V. K. Rao : Shout it not get the priority over other Call Attention Matters ? That is what has happened ? The position is that he is apposed who keeps silent.

Mr. Speaker : Once a matter is admitted under Rule 73 according to the convenience of the Member as well as the Minister, the date will be fixed. The Member and the Minister will be informed of the date and on that date it will be called. We have realised the urgency of the matter. As early as possible the date will be given.

Mr, C V.K. Rao : Why should other things concerning almost on the same subject have the priority? I am asking a very simple thing. I gave a notice of Adjournment Motion which is very important and which should be dealt in the same sitting while the others concerning the same subject were given the priority under Rule 73. That is what I am unable to understand

Mr. Speaker : The N. G. Os. problem is a matter concerning the Chief Minister and the death of two persons in firing concerns with the Home Minister. That is the reason one might have gone for the other thing. There is no question of giving priority. With regard to the same thing to be answered by the same Minister.........

Sri C. V. K. Rao : I sought it to be an adjournment Motion because I felt it was a very urgent matter. There is no provision under the rules that an adjouanment motion can be converted into a call attention. But anyway we obey the Speaker and when it is done more or loss on the same subject. When the N. G. Os. issue comes then the death of N.G.Os. also crops up. That gets the priority over an adjournment motion which has been converted into a call attention. That is my point of view. It matters very little whether it is the Chief Minister or the Home Minister or any Minister, It is our officer that has got to take care of this. There is no point of shelving the respansibility of the Members and the Government.

Mr. Speaker : So far as you are concerned, you are only concerned with your own problems.

Sri C.V.K. Rao : Definitely. It is a public matter. Public matter which focussed me, Sir.

Mr. Speaker : Kindly hear me, Mr. Rao. There are nearly about 288 Members in this House and all of them......

Sri C.V.K. Rao : Let there be 288 Members or more, but here is a point which I am focussing through you and do justice to me.

Mr. Speaker : Well, the Chair felt that it is one which does not come under Adjournment Motion. The Chair allowed it under Rule 73. That is the end of the matter. Kindly sit down.

Sri C. V. K. Rao :— I am taking it. I protest and am walking out, if this is the way things are done.

Mr. Speaker :— Very good, You do it.

(Sri C. V. K. Rao then staged a walk-out).

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నెల్లూరు జిల్లాలోని పైరులు ఎండిపోవడం గురిం చి నేను ఎడ్జరన్మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఎప్పుడిచ్చారు ?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— గంట ముందు ఇచ్చాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :— It is not only Nalgonda district but the entire State is faced with this.

Mr. Speaker : Practically throughout the State there have no rains and drought conditions nave prevailed throughout the State. It is not by an Adjournment motion that you can do justice to this problem. I will certainly consider under some provision of the rules to allot more time for discussing drought conditions in the State in consultation with the Leaders of the Parties.

Sri N. Ramachandra Reddy :—That is true, Sir. At the same time Sri Rajeswara Rao has made a request and in the meanwhile figures may be collected from the Collectors so that we may have a the rough discussiond

MR. Speaker :—Before we fix a date, I will first decide as to what should be done in consultation with the Leaders of the Honse and the Party leaders.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— పెసర, సజ్జ, వేరుసెనగ పంటలు పాడైనాయి, నార్లు కూడా ముదిరిపోయాయి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— పార్టీలీడర్స్‌తో మాట్లాడి తేది ఫిక్స్ చేస్తాను. ఈలోగా కలెక్టర్ల నుండి కంప్లీట్ ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించవలసిందిగా మంత్రిగారికి చెబుతాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :— Not only collect the figures, Sir, but relief works also should immeditely be taken up.

Mr. Speaker :— That you see, it not in my hands.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కొన్నిచోట్ల మంచినీరు అమ్ముతున్నారు. అటువంటి చోట్ల నాలుగురోజులు ఆయితే మరీ యిబ్బంది అవుతుంది.

Mr. Speakor :— When everything is done why discuss at all What I suggest is that when I consult the leaders of the Opposition and the Leader of the House, you can certainly come forward with your suggestions as to what should be done.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— మంత్రిగారికి ఒక డెట్ ఇచ్చి వారు స్టేటుమెంటు ఇస్తే తరువాత డిస్కషన్‌కు మరొక డేట్ ఫిక్స్ చేయవచ్చు.

Mr. Speaker :— That cannot be done in the House. I wil speak to the Leader of the House and also send word to you in my Chambers. All of you can meet and decide.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయ్:— బంగ్లాదేశ్ గురించి నేను 23 వ తేదీన ఒక రిజల్యూషన్ ఇచ్చాను. దానిని ఇంతవరకు టేకప్ చేయలేదు.

Mr. Speaker:—I will find out what has been done and inform you.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయ్:— విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన విషయంలో కూడా ఇచ్చాను. ఒక గంట ముందు ఇచ్చాను. రూల్స్ ప్రకారం ఇచ్చిన వాటిని కూడా కన్సిడర్ అంటే ఎలా?

Mr. Speaker :— I am getting nearly 150-200 notices everyday and if every Member asks me what have you done with regard to my notice, it is not possible for me or for any other Presiding Officer to tell you as to what has been done. It is not as though I can remember everything. It is just not possible. If you give a notice, the order passed by the Presiding Officer will be communicated in due course. You need not be anxious about it. I will consider about. Please sit down.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:— నేను ఇచ్చిన ఎడ్జరన్‌మెంట్ మోషన్‌ను మీరు డిస్ఎలౌ చేశారు. ఇది రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించిన సమస్య. అక్కడ కొందరు డిస్కస్ చేస్తున్నా దాని పరిమాణాలు ఇక్కడ పరిపాలనలో కన్పిస్తున్నాయి. మేము మంత్రుల దగ్గరకు వెళ్ళినా వారు వినే పరిస్థితిలో లేరు. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించి కూడా ఎవరూ వినే పరిస్థితిలో లేరు. మేము ఏమి చెప్పినా ఎవరూ విన్పించడంలేదు. అయినా అక్కడ ఏమి చర్చలు జరిగినా ఇక్కడ శాసనసభ్యుల అభిప్రాయం తీసుకోకుండా అక్కడ ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా చిక్కువస్తుందేమో. కనుక ఇవన్నీ తమరు తిరిగి పునరాలోచించాలనీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ పురుషోత్తమరావు:— మహానందగారు ఇచ్చిన ఎడ్జరన్‌మెంట్ మోషన్ రీసెంట్ అక్కరెన్స్‌కు సంబంధించినదే. ఇక పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్స్ విషయం అయితే నిన్న తమరు స్టేటుమెంటు ఇచ్చిన తరువాత ఇది చాలా ముఖ్యమైనదని మేము అర్థంచేసుకున్నాము. తమ స్టేట్‌మెంటే దీనికి పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్స్ వుందని దృఢపరుస్తున్నది. కనుక ఈ ఎడ్జరన్‌మెంట్ మోషను తమరు....

మిస్టర్ స్పీకర్:— దీనియొక్క ఇంపార్టెన్స్ గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసింది లేదు. స్పీకర్‌గా నేను చెప్పినంత మాత్రాన ఇంపార్టెంట్ అవటం కాని, చెప్పకపోయినంతమాత్రాన ఇంపార్టెంట్ కాకపోడం కాని కాదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనదని, అతి ప్రాముఖ్యమైన విషయమని అన్నదానిలో రెండో అభిప్రాయం లేదనుకుంటాను. స్పీకరుగారు చెప్పారు కాబట్టి దీనికి ఇంపార్టెన్స్ వచ్చింది. లేకపోతే ఇంపార్టెన్స్ లేదని అనడం పొరపాటు అనుకుంటాను. ఇది అందరూ గుర్తించిన విషయం. కాని ఇది చాలా అవసరమని, చాలా అత్యవసరమని నేను గుర్తిస్తున్నాను. కాని రూల్స్ ప్రకారం ఇది 63 క్రిందకు రాదని నేను డిస్ఎలౌ చేశాను. హౌస్ ముందుకు ఏవిధంగా రావాలి అనేది చర్చించ

టానికి మనకు అవకాశం వుంది. దానిగురించి నేనుకూడా ఆలోచన చేయాలి, మీరు కూడా ఆలోచించండి. ఇది ముఖ్యమైన విషయంకాదు, అవసరమైన విషయంకాదుఅని నేను చెప్ప లేదు. కాని ప్రత్యేకంగా ఒక్కరోజు హడావుడిగా జరిగిన విషయం గురించి గవర్నమెంటుకు సంబంధం వుంటే అది ఎడ్జరన్‌మెంట్ మోషన్ అనవచ్చు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ఒక సమస్యను తమరు దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిశీలన చేయండి. ఇక్కడ శాసనసభ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు శాసనసభలో ఒక భాగం అయిన రీజినల్‌కమిటి తరపున అయితే నేమి, టి. పి. ఎస్. స్నేహితులు అయితే నేమి, మంత్రివర్గం అయితే నేమి శాసనసభకు ఏమీ చెప్పకుండా ప్రపోజల్సు, కౌంటర్ ప్రపోజల్స్ చేసుకోవడం మనలను మోసగించడం కాదా? హౌస్‌కు ద్రోహం చేయడం కాదా? ఆ విషయం కూడా తమరు ఆలోచించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు ఏ పదాలు వాడినా వాటిని నేను వాడకూడదు. నేను ఒప్పుకుంటున్నాను, ఇది చాలా ముఖ్యమైనదని.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:— వారు తగాదాలు పడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఎవరు ఎన్ని తగాదాలు పడుతున్నా నాకు సంబంధంలేదు. నాకు ఎంతవరకు సంబంధం అంటే మీరు ఇచ్చిన నోటీసు రూలు క్రింద ఎడ్మిట్ చేయవచ్చునా లేదా అని, ఇది రూల్‌క్రింద ఎడ్మిజబుల్ కాదని డిస్‌ఎలౌ చేశాను. హౌస్ ముందుకు రావాలనే అభిప్రాయం వున్నప్పుడు ఏవిధంగా రావాలనేది తప్పకుండా ఆలోచించాలి.

శ్రీ పి. నరసింగరావు :— ఇక్కడ సగంమంది మంత్రులు లేరు కనుక నాలుగు రోజులు వాయిదా వేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఈ విషయంపై నిన్న చాలా సుదీర్ఘంగా చర్చ జరిగింది.

శ్రీ జె. ప్రభాకరరావు:— నిన్న రీజినల్ కమిటి చైర్‌మన్‌గారు రిపోర్టు పెడితే ముఖ్యమంత్రిగారు, కాకాని వెంకటరత్నంగారు ఫాల్స్ అన్నారు. ....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు వాడని పదాలను మీరు ఎందుకు ఎట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:— ఫార్‌ఫ్రమ్ ట్రూత్ అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: — ఫ్యాక్ట్సు గురించి వారు చెప్పిన విషయాలు కరెక్ట్ కాదన్నారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:— ఆతీర్మానం ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయబడింది. దానిలో తెలంగాణా మంత్రులు వున్నారు. అందరు కలసి పాస్ చేసిన తీర్మానాన్ని గురించి మిస్‌లీడ్ చేస్తున్నారు. ఫార్ ఫ్రమ్ ట్రూత్ అంటే ఆ తెలంగాణా మంత్రులమీద నమ్మకం లేదన్నమాటేగా, మరి వారిని డిస్మిస్ చేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు చెప్పినంత మాత్రాన వారు పోరు, మీరు వుండండి అంత మాత్రాన వుండరు.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE RE : NON PAYMENT OF SALARIES TO N.G.O.S.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వోద్యోగులు, టీచర్స్ ఏప్రిల్ 12 వ తేది నుంచి జూన్ 5 వ తేది వరకు సమ్మె జరిగింది. ఇదివరకు ఎప్పుడు సమ్మె చేసినా ఆ కాలాన్ని సెలవు క్రింద ట్రీట్ చేయడం జరిగింది. కాని ఇప్పుడు అవిధంగా చేయడం జరగక వారికి జీతాలు ఇవ్వకుండావున్నారు. చివరకు వారు ఎలాంటి షరతులు లేకుండానే ఉద్యోగాల్లో తిరిగి చేరారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా విక్టిమైజ్ చేసే అభిప్రాయం మాకు లేదని చెప్పారు. కాని నర్సపూరులో చేర్చుకోలేదని తెలుస్తోంది? వారిని కూడా తిరిగి చేర్చుకుంటారనే విశ్వాసం నాకు వుంది. ఈ రోజు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పుట్టిన రోజు పండుగ. ఆ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని అయినా వారు ఎనౌన్స్ చేస్తే హుందాగా వుంటుంది. వారి జన్మదిన కానుకగా వారికి జీతాలు ఇస్తే వారు సంతృప్తి పడతారు. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు సమ్మెకాలాన్ని సెలవుగా ట్రీట్ చేస్తూ వారికి జీతాలు అందజేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:— మన రాష్ట్రంలో ఇన్నిరోజులు సమ్మె జరగడం మన రాష్ట్రంలోనే గాక మన దేశంలోనే ఒక చరిత్రాత్మక సంఘటనగా పరిణమించింది. చివరకు వారు సమ్మె విరమించిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఎడ్ హాక్‌గా 6 రూపాయలు పెంచారు. కాని సమ్మెచేసిన రెండు మాసాలకు జీతాలు ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఆఫీసుల్లో ఎక్కడా పని జరగడంలేదు. వారు చాలా అసంతృప్తిలో బాధపడుతూ రోజుకో ఫైయిల్ కూడా లేకపోతున్నారు. కొన్నిచోట్ల మేము పెడితే మీరు మాతో సహకరించారా అని అడుగుతున్నారు. సమ్మెకాలంలో వున్న ఫయిల్స్ అవతలకు పెడుతున్నారు. ఇవాళ ముఖ్య మంత్రిగారికి 63వ జన్మదినోత్సవ సందర్భంలోనైనా వారికి ఆ సమ్మె కాలంలో జీతాలు ఇచ్చి వారి ఆశీస్సులు పొందటానికి ఈ విషయాన్ని పునరాలోచించాలని, ఒకసారిగా ఇచ్చే పరిస్థితులు లేకపోతే కనీసం ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్‌గా నైనా వారి జీతాలు వారికి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— ఎన్. జి. వో. ల సమస్య చాలా విషాదకరంగా వుంది. 56 రోజులు సమ్మె చేసినతరువాత అన్నవస్త్రం అడగబోతే వున్న వస్త్రం ఊడ దీసుకున్నంత పనిచేశారు. జీతాలు పెంచాలని వారు అడిగితే రావలసిన జీతంకూడా ఆపి వేశారు. నాదన్న నాకు పెట్టు రాజన్నదేవుడా అన్నట్లు వారు దిగివచ్చి పనిలో ప్రవేశించారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారికి 6 రూపాయలుపెంచినతరువాత ధరలు మళ్ళీ 25 పర్సంటు పెరిగాయి. ప్రభుత్వం 6 రూపాయలు పెంచిన సమ్మెకాలంలో జీతాలు ఇవ్వకపోవడంవల్ల తనది తనకే తీసిపెట్టినట్లుగా చేసింది. ప్రభుత్వం వారి విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఆలోచన చేసి వారికి సమ్మెచేసిన 56 రోజులకు జీతాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాం.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఈ ఉద్యోగస్థులలో చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పేదవారు చాలా ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నారు అన్నసంగతి నేను వేరే చెప్పనక్కరలేదు. రెండునెలలు జీతాలు రావు- అన్న వార్త విన్నప్పుడు చనిపోయిన వారుకూడా ఉన్నారు. మేము అగ్రిమెంట్‌కు వచ్చాము, మేము ఇవ్వవలసిన పనిలేదు అంటే— ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చిన మాట వాస్తవమే. అయితే ఇంటీరియమ్ రిలీఫ్ 6 రు లు మొట్టమొదటనే ఇస్తామని అంటే అసలు సమ్మె జరిగిఉండేదికాదేమో. కేరళరాష్ట్రంలో ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో తెలంగాణా ఎంప్లాయీస్ పొలిటికల్ ఇస్యూమీద సమ్మె చేసిన పుడు- స్ట్రయిక్ పీరియడ్‌లో వేజెస్ ఇచ్చాము. ఇపుడు నొ వర్క్, నొ పే- అంటున్నారు. అది కొంతవరకు వినటానికి ఇంపుగా ఉన్నది. కాని పేరుకుపోయిన ఎరియర్స్ వర్క్ అంతా అటెండ్ కావలసినది యీ ఎంప్లాయీస్‌యే. వారికి ఓవర్‌టైమ్ అలవెన్స్ ఇవ్వటం లేదు. వారే యీ వర్క్ అంతా చేస్తున్నప్పుడు, వారు పేదవారు అయినప్పుడు కఠినమైన పద్ధతికాండా, కొంచెం న్యాయంగా ఉదారమైన దృష్టిపెట్టుకొని వీరికి జీతాలు ఇవ్వటము మంచిది. ఎపుడో అక్టోబర్‌లో, నవంబరులో ఇస్తే- ఎలక్షన్‌టైములో ఇచ్చారు అని వారు అనుకొనే పద్ధతికి రావచ్చును. ఈలోపల వడ్డీలు చెల్లించుకోలేక విపరీతంగా బాధపడుతున్న టీచర్స్ ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి ఉదారదృష్టితో జీతాలు ఇవ్వటం మంచిది. వారికి ఎటూ ఇవ్వక తప్పదు కాబట్టి వెంటనే ఇవ్వటం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسپیکر سر - این جی اوز کا مسئلہ تنخواہوں
کے تعلق سے قطعی انسانیت کا مسئلہ ہے - انکی تنخواہیں ہی کیا ہیں بہت کم تنخواہیں
ہیں انکو بھی روکدیا جانا یہ حکومت کیلئے ٹھیک سی بات نہیں ہے - اگر الکشن کے قریب
یہ ہڑتال کرتے یا پارلیمنٹ کے الکشن کے موقع پر ہڑتال کرتے تو یقیناً انکا مطالبہ قبول کیا جاتا
اب جبکہ الکشن نہیں ہیں تو آپ نے مجبور کرکے انکو نوکریوں پر رجوع کیا پھر انکی تنخواہیں
ایصال نہ کرنا جبکہ وہ چیف منسٹر پر مسئلہ کو چھوڑ چکے ہیں مناسب نہیں ہے - میں یہ
خواہش کرونگا کہ انکی تنخواہیں ایصال کردیں - وہ قرضدار ہوگئے ہیں اور انکے بچے بھوکے
مر رہے ہیں اسلیے میں کہونگا کہ انکی تنخواہیں ایصال کردیں -

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy :— Sir, certain Associations of the Government employess and others constituted into what they called as Joint Council of Employees' Unions and Associations of Andhra Pradesh and presented a memorandum on 12-2-1971 containing certain demands including the payment of interim relief to all categories of employees in the State and house rent allowances and city allowances at Central rates for all types of employees including workcharged and contingent staff for all cities and towns, irrespective of population. The employees of certain Unions and Associations of Telengana formed themselves into a Joint Council of Action of Telengana Employees Union and Associations and in their representation dated 29-2-1971 put forth similar demands along with certain others. Both these Councils of employees in their letters dated 20-3-1971 and 29-1-1971 respectively gave notice of an indefinite strike to commence from 12-4-1971 if the Government declined to concede their demands.

On 5th April, I met the representatives of the above bodies and explained to them that the Government of India granted interim relief to their employees pending the report of the Central Pay Commission. The Pay Commission in its Interim Report has made it quite clear that this interim relief should not be treated as dearness allowance or dearness pay and that so far as Andhra Pradesh was concerned the question of granting any interim relief did not arise in asmuch as there was nothing pending consideration and that liberal pay scales have been allowed to the employees only recently. I further suggested that the above demands viz., house rent allowance and city compensatory allowance etc., will be favourably considered. I advised the representatives of the NGOs to ponder over these facts and abstain from participating in the strike and wait for better times to pursue their demands. The NGOs and other employees however went on strike from 12 4-1971. On 20th April the Chief Minister appealed to the striking employees to return to duty while making it clear to them that would receive no pay and allowance for the period they had been on strike and that the period of strike would not be allowed to be converted into leave of any kind. The Chief Minister assured them that if they resumed duty on or before 23-4-1971 the other consequences of unauthorised absence such as break in service would not be enforced. Not only did the employees fail to return to duty but the Associations reiterated their resolve to continue the strike. It was not until the third week of May that the representatives of employees showed an inclination to meet the Government and discuss

their demands. There were discussions with the employees' representatives on 24th May, 1971. During all these discussions, it was made clear that the strike period would not be treated as on duty nor would it be treated as leave of any kind; consequently no pay nor salary of any kind would be admissible.

Sir, inspite of all these things, the Government is actively considering what should be done about this demand of payment of salaries.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Sir, I wish many happy returns to the Chief Minister and at the same time I request him to announce payment of salary for the strike period on this day.

Mr. Speaker :— Has the Chief Minister got any announcement to make? Please consider sympathetically about it.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — అధ్యక్షా. ఇపుడే ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గారు సమాధానం చెప్పినారు. తమకు తెలియంది కాదు. గత 15 సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వము మొత్తము మన రాష్ట్రంలో చేస్తున్నటువంటి ఉద్యోగులకు సంబంధించి ఎంతో సానుభూతిలో చూస్తూ శక్తివంచన లేకుండా సహాయం చేస్తూనే వచ్చాము. ఇక్కడ ఎడ్మినిస్టేషన్‌లో ఉన్నటువంటి స్నేహితులు అందరికి ప్రభుత్వానికి మధ్య చాలా మంచి సంబంధాలు, ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకొనే పరిస్థితులు చాలాకాలంగా వచ్చాయి. మంచి రిలేషన్స్ ఉండటము ఇది ఆదర్శంగా ఉన్నదని వారు అనుకోవటము, మేము అనుకోవటముకూడా సంభవించింది. దురదృష్టవశాత్తు స్నేహితులు మా సలహాను కొంచెం పెడచెవినిబెట్టి ఒక ఇన్‌అవర్ప్యూన్ టైములో, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు సరిగాలేని సందర్భంలో- వారికి తెలిసికూడా- వారు పొరపాటు పడిన సంగతి తమకు తెలుసు. ఈ సందర్భంలో దేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు, మనరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు పరిస్థితులు బాగా అవగాహన చేసుకొని వారిని సమర్థించకుండా ఉండటము చూశాము. ముఖ్యంగా ప్రజలందరికి నా ధన్యవాదాలు తెల్పాలి. శాసనసభ్యులు- ఒక పార్టీవారు ఏమిటి, శాసనసభా వేదికనుంచి, టెలిగ్రామ్‌ద్వారా, రిప్రెజెంటేషన్స్ ద్వారా అందులో ముఖ్యంగా ఇక్కడ ప్రతిపక్ష సభ్యులకు చెప్పుకొనేదానికి అవకాశం ఉంటుంది, మా పక్ష సభ్యులు ఎంతోమంది ఒక్కొక్కరుగా, గ్రూపులు గ్రూపులుగావచ్చి మా పైన ఎంత వత్తిడి చేస్తున్నారో చెప్పటానికి వీలులేదు. 'ఇది న్యాయంగా చేయాలి, నునం సింపతటిక్‌గా చూడాలి' అని మా సభ్యులయొక్క భావానికి కూడా మేము తట్టుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఇవాళ నా జన్మదినము అని చెప్పినారు. జన్మదినాలు వస్తూఉంటాయి పోతూఉంటాయి. ప్రతివారికి వస్తూనేఉంటాయి. జన్మదినము అన్నది సంతోషమైనరోజు. అందులో సందేహంలేదు. మా ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గారు మనవిచేసినట్లు మేము చాలా ఉదారంగా సింపతటిక్‌గా దీనిని ఆలోచన చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:— స్పెఫిక్‌గా చెప్పండి.

శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— ముఖ్యమంత్రిగారు తమ జన్మ దినోత్సవ సందర్భములో ముభావంగా ఉండవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ కాస్త మాట చెబితే నోట్లో ముత్యాలు రాలతాయా?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— ఎపుడు యీ నిర్ణయం తీసుకొంటారు? ఈ రోజే చెబితే మంచిది. మా ఆశీస్సులు మీకు ఉంటాయి,

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— స్పీకర్‌గారు, ఇక్కడ చేయవలసిన పనిని చాంబర్స్‌లో చేస్తున్నారు. You know I am a very soft-hearted person. The Government is also a kind-hearted institution. The entire Assembly and therefore I submitted just now, Sir whatever will be done will naturally be done when my friend makes the Budget speech in a couple of days.

RE : SCARCITY OF DRINKING WATER AND DROUGHT CONDITION IN KALAHASTI TALUK

శ్రీ జి. సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి) అధ్యక్షా దురదృష్టవశాత్తు మా తాలూకాలో కొన్ని ఫిర్కాలలో ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేకుండా చాల ప్రాంతాలలో పైరులు ఎండి పోయినాయి. డిసంబరునుంచి గవర్నమెంటుకు ఎన్నో మెమొరాండలం సమర్పించుకున్నాము. కలెక్టరుకు సమర్పించుకున్నాము. కొన్ని గ్రామాలలో త్రాగేదానికి నీళ్ళు లేకుండా చాల బాధ పడుతున్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు 14 వ తేదీ వెంకటగిరి వెళ్ళినప్పుడు ఆ ప్రాంతం చూశారు. అక్కడ ఉండే ప్రజలు నేరుగా వారికి మనవి చేసుకున్నారు. బండ్లలో బిందెలు పెట్టుకొని నాలుగు అయిదు మైళ్లు తీసికొనిపోయి అక్కడనుంచి నీళ్లు తెచ్చుకుంటున్నారు. త్రాగేదానికి, ఆ ప్రాంతాన్నిఅంతా క్రానిక్‌డ్రౌట్ అఫెక్టెడ్ ఏరియాగా పరిగణించి అక్కడ వాళ్ళకు శిస్తు రెమిషన్ యిచ్చి లోన్స్ పోస్ట్‌పోన్‌చేసి పశువుల గ్రాసానికికూడా సబ్సిడీయిచ్చి తెప్పించి కూలీలకు చాలినంత పని ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము.

Sri P. Thimma Reddy, At the instrnce of the Collector, Chittoor the Sub-Collector of Chandragiri visited the villages in Pallam and Kalahasthi West Firkas where acute drinking water scarcity was reported and has stated that there is scarcity of drinking water in several villages in Pallam Firka and in a few villages in Kalahasthi West Firka. The Sub-Collector instructed the BDO to go ahead with the deepening of drinking water wells in the conventional way in all the cases where it is feasible. However, he observed that deepening has to be taken with the help of deep-well drilling machines.

as there is hard rock in these wells. The District Manager, Agro-Industries, will inspect the wells in advance to know whether the wells can be deepened with the help of deep-well drilling machines. There is no need to supply fodder from outside these firkas as fodder is available in other fivkas of the taluk. Openmarket prices of foodgrains are lower than Food Corporation rates. As many as 20 minorirrigation and 3 road works have already been taken up under Rayalaseema Development Scheme in about 2 firkas. Labourers are not willing to work as the wages are considered to be too meagre and as such there is no need for starting any drought relief works. As such the question of grant of dry remission does not arise' at this stage. Regarding wet crop remissions will be granted under the normal rules. The Tahsildar has been asked not to resort to coercive processes in regard to the collection of land revenue and loans. The Collector has instructed the zilla Parishad authorities to utilise rural water supply schemes grants aAailable with the zilla Parishad or with the Samithies for deepening of drinking water wells in these villages in this taluk where acute drinking water scarcity is felt.

శ్రీ జి. సుబ్బారామిరెడ్డి : ఫాడర్ స్కేర్సిటి లేదు అంటున్నారు. ఇతర జిల్లాలనుంచి తేకూడదని అంటున్నారు. అక్కడ హరిజనులు పశువులకు ఏమిలేకుండా బాధపడుతున్నారు. మేము నేరుగా చూసివచ్చి మనవిచేశాము. అడవులలో ఎండుకట్టె ఉన్నది. పర్మిషన్ యిస్తే ఆ ఎండుకట్టెను బళ్లకు తెచ్చుకొని అమ్ముకుంటారు. మైనర్ యిరిగేషన్‌వర్క్స్ స్టార్ట్‌చేశాము అన్నారు. ఆ మైనర్‌యిరిగేషన్‌వర్క్సులో 12 అణాల కూలికూడ గిట్టకుండా చాల బాధపడుతున్నారు.

Sri P. Thimma Reddy : We will cetrainly consider furtehr Sir.

RE : NON-PAYMENT OF SALARIES TO THE TEACHERS OF GUNTUR DISTRICT

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) : అధ్యక్షా, గుంటూరుజిల్లాలో దాదాపు 300 హైస్కూల్స్‌పైన ఉన్నాయి. టీచర్స్‌కు వేతనాలు యివ్వడంలేదు. ఆవేకాకుండా జీతాలు పెంచినతరువాత అమలు జరుపకపోగా దానికాలూకు ఎరియర్స్‌కూడ బాలడిగబడిపోయినాయి. నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ని అంటే రోజులలో టీచర్స్ బ్రతికే దుర్లభం అయ్యే పరిస్థితులలో జీతాలు సకాలంలో చెల్లించకపోవడం వల్ల వారు నానా అవస్థలు పడడం మంత్రిగారికి తెలియని విషయం కాదు. మునిసిపల్ హైస్కూల్స్‌లో అలాగే

యున్నది. స్టేక్ పీరియడ్ లో స్ట్రైక్‌లో పాల్గొనకుండా స్కూలుకువెళ్ళి పాఠాలు చెప్పినవారికి కూడ జీతాలు యివ్వడం మానివేశారు. నిత్యజీవితావసర వస్తువులు ధరలు పెరిగిన దృష్ట్యా జీతాలుఆపకుండా వెంటనే చర్యతీసుకొని వారికి జీతాలు ముట్టేటట్లు చూస్తారని ఆశిస్తూ మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. సిహెచ్. నాగయ్య : జీతాల విషయంలో డిశంబరు జనవరి దగ్గర నుంచి కూడ హైస్కూల్స్‌లో కొంతమందికి అందలేదని మాకు గట్టిగా తెలుస్తున్నది. ఎరియర్స్ బాపతు డి. ఇ. ఓ. ఆఫీసులో వాళ్ళు అడిగితే డి. పి. ఐ. ఆఫీసు నుంచి ఏదో క్లారిఫికేషన్ అడిగాము. అని ఈ విధంగా ఒకరిమీద ఒకరు చెప్పుకుంటూ వారిని అవస్థపెడుతున్నారు. ట్రాన్స్‌ఫర్స్ విషయంలో ప్రతిరోజు పదిమందిని వారి చుట్టూతిసుకొని జిల్లాపరిషత్ ఆఫీస్ దగ్గర ఉంటున్నాడు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సైడ్ డిపార్ట్‌మెంటు వారికి యిచ్చే ఆలోచన ఉంటే స్కూల్స్ బాగుపడతాయి పిల్లలకు విద్య, కట్టుబాట్లు ఏర్పడతాయి. లేనప్పుడు పాలిటిక్స్ వారికి ఊళ్ళలో వేరే గత్యంతరం కనపడటంలేదు, తమరు దీనిని పాలసీమాటర్‌గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ.(Sri Thota Ramaswamy) :— Sir, I beg to make the following statement :

There has been some delay in the payment of salaries to the teachers working in the zilla parishad schools in Guntur. The delay seems to have been mainly in the preparation of pay bills which had to be revised keeping in view the instructions issued by the Government about the treatment of their strike period. The revised pay bills were received by the Zilla Parishad in the first week of July and sent to the Inspector of Local Fund Accounts. From the information obtained on phone, it is learnt that the scrutiny of the pay bills is almost completed. To avoid further delay, telegraphic instructions have been issued to the District Educational Officer, Guntur, that he should see that issue of authorization certificate by the Local Fund Accounts and the issue of cheques is completed on 27-7-1971. His compliance report is awaited, Sir.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఇమిడియేట్‌గా అమలు జరిగేటట్లు చూడాలి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 27వ తారీఖుకే అమలు జరిపి యిమిడియేట్‌గానే మాకు కంప్లయిన్స్ రిపోర్ట్ పంపిచమన్నాము. ఇంకా రాలేదు.

RE : CLOSURE OF TEACHERS, TRAINING SCHOOL NAIDUPET, AND FAILURE TO PROVIDE ALTERNATE EMPLOYMENT TO TEACHERS OF THAT SCHOOL

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) అధ్యక్షా. ఈ నాడు ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్రాన్ని ఎదుర్కొంటున్నది నిరుద్యోగ సమస్య. ఈ నిరుద్యోగ సమస్య అంచలవారిగా పెరిగిపోతూఉంటే ఈ నాడు ట్రెయినింగ్ స్కూల్సు క్లోజ్‌చేసి నిరుద్యోగ సమస్యను పెంచడం విచారకరంగా యున్నది. లోయర్‌గ్రేడ్ టీచర్స్ ట్రెయినింగ్ మొదలే క్లోజ్ చేశారు. హైయ్యర్‌గ్రేడ్ ట్రెయినింగ్ క్లోజ్‌చేశారు. సెకండరీ గ్రేడ్ ట్రెయినింగ్ పాఠశాలలు ఈ నాడు రాష్ట్రం మొత్తంమీద క్లోజ్‌చేశారు. ఈ నాడు ట్రెయినింగ్ స్కూల్స్ ఉంటే ఒక రకంగా నిరుద్యోగ సమస్య తీరేది. అధమపక్షం 160 మంది ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాస్ అయినవారు ఆ స్టైపెండ్స్ తీసుకొని అయినా ఒక విధంగా జీవనవృత్తి గడుపుకుంటూ ట్రెయినింగ్ పొంది భవిష్యత్‌లో టీచర్సుగా పోవడానికి అవకాశాలు ఉండేవి. ఆ అవకాశం లేకుండా చేయడం చాల అన్యాయం. ట్రెయినింగ్ స్కూల్స్ క్లోజ్‌చేయడం వల్ల అక్కడ వర్క్ చేస్తున్నటువంటి 16, 17 సంవత్సరాలు పని చేసినటువంటి టీచర్సుకు పోస్ట్సు చూపెట్టనందువల్ల నానాయాతనలు పడుతున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో చాల దుర్భరమైన పరిస్థితులు తయారైనవి. మాడల్ స్కూల్స్‌లో పని చేసేటటువంటి సెకండరీగ్రేడ్ టీచర్సును తీసివేశారు. వారికి పోస్ట్ చూపెట్టలేదు. క్రాఫ్ట్ యిన్‌స్ట్రక్టర్స్, డ్రిల్ టీచర్సు వీరికి చూపెట్టలేదు. జి. ఒ. స్. యిచ్చారు. సూపర్‌న్యూమరరి పోస్ట్ లేకపోతే మేనేజ్‌మెంట్‌లో అయినా సరే వీళ్లు పోస్ట్సు చూపెట్టాలని జి. ఒ. స్. యిచ్చారు. డి. ఇ. ఒ. లెవల్‌లో దీనికి అమలుచేయడం లేదు. They are not at all implementing They are not at all giving reply to this G. O. వాళ్లు అప్రూవ్ చేయకుండా వాళ్లను వీధులవెంబడి పంపిస్తున్నారు. వాళ్ళు 10 రోజులుగా తిరుగుతున్నారు. దీనిని దయతో ఆలోచించి తప్పని సరిగా వీళ్లకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

Sri A. Bhagawantha Rao (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION) Taking into consideration the large number of trained persons unemployed, say, about 16,000 by the end of 1970-71 and in view of the bleak employment potential for the next two or three years, it was considered that there should be no need to train secondary grade persons for another 2 years, pending examination of the 4th Plan outlay on schemes. In G. O Misc No. 1827 Education dated 3-10-1970, among others, the following orders have been issued,

1) 35 training schools (25 Government and 10 Aided) shall be kept in abeyance during the year 70-71.

2) Out of the 25 training schools which have secondary sections, 4 training schools (2 Government training schools in Andhra and 2 Government training schools in Telengana) shall be kept in abeyance by shifting the sections to other schools in the district.

3) Aided training schools shall absorb staff rendered surplus as a result of the closure of the training schools in other training institutions belonging to them and if this is not possible they may hand over such surplus staff to the zilla parishad to avoid retrenchment of the staff.

If absorption of the staff of aided training schools in Z. P. is not possible such managements may be permitted to open upper primary schools and attach them to the model primary schools if they have, so that the trained graduates and special teachers may be absorbed.

4. Wherever there are model primary schools attached to the Government training schools they may be handed over to paychayat samithis. In Government Memo No. 3169/12/70 Education dated 20.10-1970 the Government also ratified the action of the D. P. I. in having issued instructions to the D. E. Os. for absorption of the staff rendered surplus on account of the clsoure of training schools during 1970-71 in Government schools first and when it is not possible in Z P. schools. As the backlog of trained unemployed personnel in the State still remains to a very great extent unchanged and as the employment opportunities continue to be bleak, the D. P. I. has considered it necessary to stop admission into training schools during the year 1971-72 and in his proceedings No. 493/N1/71 dated 15-2-1971, the D. E. Os. have been informed that there will be no admission in Secondary Grade training schools in the State during this year also, namely, 1971-72. The D. E. Os. have been requested to adjust the staff of the Government training schools first in Government schools where there is need, and wherever it is not possible, in Z. P. schools. They have been requested to inform the managements of private training schools of the above fact and to adjust the staff from the training schools in other schools under their management.

Now coming to Mr. Muniswamy's motion, this is one of the training schools which is affected during this year due to discontinuing admissions in training schools. No such complaint or representation stating that the teachers have been thrown out of employment has been received by Government. However, instructions have been issued to D. E. O, to see that the orders and instructions on the subject are implementad by the Management of the Training Schools at Nayudupet, Sulurpet Taluk, Nellore Dt.

శ్రీ కె. మునుస్వామి....అధ్యక్షా, వారు రిప్రజెంటేషన్ రాలేదన్నారు. నా కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్‌లోనే రిప్రజెంటేషన్ కాపీ పంపించాను. టీచర్స్ సఫర్ అవుతున్నారు. వెంటనే స్టెప్స్ తీసుకుని, డి. ఇ. ఓ గారికి పంపిస్తే, న్యాయం జరుగుతుంది. అందువలన, మీద్వారా యింకొక రిప్రజెంటేషన్ కాపీ పంపిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు—పంపించండి. తప్పకుండా చూద్దా.

RE : POLLUTION OF DRINKING WATER IN ANAKAPALLI

श्री बदरी विशाल पित्ती : अध्यक्ष महोदय। अनकापल्लि वाटर सपलाई स्कीम १९६९ में ११ लाख की लागत खर उठाई गई। वहां एक शकर का कारखाना और एक डिस्टलरी है इस सबन्ध में वहां की मुनिसिपालिटी या डिस्ट्रिक्ट हेल्थ आफीसर की तरफ से नोटीस भेजा गया। कारखानों बालों ने १९६० में यानी १० साल पहले नदी में पानीं न छोडने के लिए लिखकर दिया था। इस संबन्ध में ज़िला परिषद को कदम उटाने का अधिकार है मगर अव तक कोई कदम नहीं उठाया गया। १९६० में एक कारवाई में झिस में रेजिस्ट्रार कोआप्रेट्यु सूसाईटीसभी थे। एक फैसला हुआ जिज के अनुसार बहां का पानी एनालिसीस के लिए सेन्ट्रल इंजिनोरिंग इंस्टीट्युट नागपूर को भेजा गया। इस प्रकार जनता के स्वास्थ के साथ खिलवाड किया जा रहा है। सरकार की तरफ से भी कोई कदम नहीं उठा गाता। जहां तक मेरी इत्तेला हैं यह कहा गया कि डोसेस आफ क्लोरीन ज्यादा देंगे जिससे पानी खराब नहीं होगा। बुन्यादी सवाल यह पैदा होता है कि किस तरह से अबाम के स्वास्थ के साथ बढे पैमाने

पर खिलवाड हो रहा है। कोई सही कदम नहीं उठाया जा रहा है। मैं चाहूंगा कि सरकार की तरफ से कोई वासबी दिया जाये और यह यकीन दिया जाए कि वहां जो पानी को खराब किया जा रहा है जिसके कारण बडे पैमाने पर जनता के स्वास्थ पर असर पड रहा है उसको रोकने लिए ठोस कदम फौरन उठाया जाएगा।

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari: With reference to the hon'ble Member's notice, it may be pointed out that the project of supplying protected water to the Anakapalli Municipality (first stage) was undertaken in the year 1960-61 at an estimated cost of Rs. 9 lakhs, which was completed in March 1962 and handed over to the Municipality in September 1962. The second phase of the work was taken up in the year 1963 at an estimated cost of Rs. 8-66 lakhs and was completed in the year 1965. The site for head works i. e, infiltration well and the gallery was in the river Sharada as it was most economical and suitable and further the authorities of the co-operative sugar factory had also given an undertaking that they would not allow the effluents from the factory into the river. effelement.

Subsequently it was noticed that the effluents were coming into the river from lagoons which were constructed by the sugar factory on their own land near the flood bank. The Public Health Engineering Department and the Municipality have since been taking precautionary measures to minimise to the extent possible the harmful effects on account of the pollution, by giving extra dosage of chlorine.

The co-operative Sugar Factory authorities have also addressed the Central Public Health Engineering Research Institute, Nagpur, to suggest remedial measures. The officers have also recently inspected the site and it is expected that their report would be made available shortly. Meanwhile, the District Collector had arranged a meeting with the concerned authorities, i. e., Municipality, the co-operative Sugar factory and a solution has been worked out to let out the effluent through pipes from the factory to the down-stream side of the Head works, to avoid pollution. This would be a permanent solution. The estimated expenditure in this regard is Rs. 1-72 lakhs and it has been agreed to share the expenditure in

the ratio of 50:50 by the co-opcrative sugar factory authorities and the Municipality. The Public Halth Engineering Department would undertake this work.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—आप जानते हैं कि १० साल से यह घपला चल रहा है। इस का कोई हल निकालना ही चाहिए। आप बताइये कि कौनसी तारीख तक यह अमल में आयेगा। आप ने कहा कि ५० फीसद क़ोआप्रेट्यु सूसाइटी से लिया जाएगा। लेकिन आप ने जिस १९६० के अग्रिमेंट का जिकर किया उसके अनुसार पूरा खर्च सरक़ार बरदास्त करना चाहिए। और अब आप कहते हैं कि क़ोआप्रेट्यु सूसाइटी का इन्तेज़ार है उसको यह पूरा करना चाहिए।

The work will be taken up. by the Engineering Department.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడొక ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చి, వాటర్ పొల్యూషన్ లేకుండా చేయడానికి ఒక ఏర్పాటు చేశారు. అది ఎక్స్‌పిడైట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం యిప్పుడు శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే కొన్ని సంవత్సరాలు పట్టేస్తుంది.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— जाहेर है कि इस से ज़नता का स्वास्थ पर पूरा बुरा असर पड रहा है। इस को साँमने रखते हुए क्या मंत्री महोदय यह आश्वासन देने के लिए तैयार है कि फलां तारीख तक कोई ठोस कदम उठाया जाएगा।

Mr. Speaker :— Please see that it is expedited

Sri Mohd. Ibhahim Ali Ansari :— We will try to take it up as early as possible.

RE: LATI CHARGE AT CHIRALA

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, ఈ సంఘటన చీరాలలో జరిగింది. రిక్షా కార్మికులకు యజమానులకు తగాదా వచ్చిన సందర్భంలో రిక్షా కార్మికులు శాంతియుతంగా సమ్మెచేయడం జరిగింది. అక్కడ ఎడ్వకేటుగా ఉన్న రాజగోపాలరావుగారు రిక్షా కార్మికుల వెంట బైలుదేరి వెడుతుంటే పోలీసులు దౌర్జన్యంచేసి ఆయనపై లాఠీచార్జి చేసారు. ఈ విషయం ఎస్. పి. గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. తగినచర్య తీసుకోలేదు. శాంతియుతంగా జరిగే సమ్మెలలో పాల్గొనడం కూడా తప్పని భావించి బాధ్యత కలిగిన రాజగోపాలరావుగారిని కొట్టడం శోచనీయం. శాంతి భద్రతలు లేకుండా

ఉన్నాయి. దీనిని గురించి తగిన చర్య తీసుకోవాలని అనేక రిప్రజెంటేషన్సు పెట్టినా ఏమీ జరుగలేదు. దీనిని గురించి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని తగినచర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, లాఠిచార్జి చాలా అక్రమంగా చేయబడింది అసలు సమస్య చాలా విచిత్రమైనది. అక్కడేఉండే రిక్షా యజమానులు మాకు అద్దె పెంచాలని లాకౌట్ డిక్లేరు చేశారు. అది స్ట్రయిక్ కాదు. రిక్షా కార్మికులు తమకు సరసమైన అద్దెకు రిక్షాలు ఇవ్వాలని సమ్మెచేయలేదు. రోజుకు రు 2-10 లు ఇచ్చే బదులు రు 2-50 లు ఇస్తేనేకాని మేము రిక్షాలు మీకు అద్దెకు ఇవ్వము అని ఓనర్సు లాకౌట్ డిక్లేరు చేసారు. అక్కడ న్యాయవాదిగా మాత్రమే కాకుండా రిక్షా కార్మికుల ఎసోసియేషనుకు అధ్యక్షులుగా ఉంటున్న రాజగోపాలరావుగారు ప్రశాంతంగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలని ప్రయత్నం చేసారు. రాజీచేయాలని డి. ఎస్. పి. గారు వచ్చారు. ఒంగోలు ఆర్. డి. వో. వచ్చారు. తరువాత కలెక్టరుగారుకూడా వచ్చారు. వీరందరూ వివిధ సమయాలలో వివిధ రూపాలలో సంప్రదింపులు జరిపారు. ప్రస్తుతం ఆహార ధాన్యాల ధరలు చాలా విపరీతంగా పెరిగాయని రోజురోజుకు బియ్యం ధర మాత్రమే కాకుండా ఇతర జీవిత అవసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. రిక్షాలనుకూడా సక్రమమైన స్థితిలో పెట్టనందున ఎప్పటికప్పుడు మేము నష్టపడవలసి వస్తున్నదని రిక్షా కార్మికులు అంటున్నారు. అందువల్ల ఇప్పుడిచ్చే దానికంటే ఇవ్వలేమని వారంటున్నారు. చివరకు పోలీసులు ఏదైనా పదిపైసలైనా ఆదనంగా ఇవ్వండి అని కార్మికులను అడిగారు. అధ్యక్షులు కార్మికులందరిని సమావేశపరచి చెప్పారు, వారేదో నట్స్ ధర పెరిగింది అంటున్నారు. టైర్లధర పెరిగింది అంటున్నారు, ట్యూబుల ధర పెరిగింది అంటున్నారు యజమానులు అడగడమే కాకుండా అధికారులుకూడా అదనంగా ఇవ్వవలసిందని చెబుతున్నారు కాబట్టి ఆ సలహాను ఏమైనా పాటిస్తారా అని వారిని సమావేశపరచి చెప్పారు. కార్మికులు ససేమిరా అన్నారు. ఏ పరిస్థితులలోను ఇప్పుడుఇచ్చే అద్దెకుమించి అదనంగా ఇవ్వలేమని చెబితే అధ్యక్షులుగా ఉన్న ఎడ్వకేటు రాజగోపాలరావుగారు వెళ్ళి డి ఎస్. పి. గారికి చెప్పారు. దీనిపై పోలీసులకు చాలా పట్టుదల ఏర్పడింది వారేదో చెప్పినట్లు దానిని రాజగోపాలరావుగారు కాని కార్మికులు కాని వినలేదని పట్టుదలవచ్చి యజమానులను పిలిపించి ఎక్కడనుంచి ఐనా దూరంనుంచి రిక్షా డ్రైవర్లను తెచ్చుకోండి, వారికి స్పెషల్ పోలీసు సహాయాన్ని ఇస్తామని అన్నారు. అకస్మాత్తుగా లారీలలో స్పెషల్ పోలీసులను చీరాలకు దిగుమతి చేసారు. అక్కడ ఉద్రిక్తమైన వాతావరణంలేదు. రిక్షాలను షెడ్స్‌లో పెట్టుకున్నారు. కార్మికులు దినవస్తులు చేసుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. మధ్యలో అనేకమంది పరిష్కారం చేయాలని చేసిన ప్రయత్నాలు విఫలమైనవి. డి. ఎస్. పి. గారు చీరాలలో కూర్చుని సి. ఐ. ద్వారా మద్దతుఇచ్చి యజమానులకు రిక్షాలు

నడిపించండి అన్నారు. అక్కడ సె 30 అమలులోలేదు. సె. 30 అమలులో ఉంటే పోలీసులు పర్మిషన్‌లేకుండా ప్రొసెషన్ తీయడానికిలేదు సె. 144 కూడా అమలులో లేదు. సె. 144 అమలులో ఉంటే ఐదుగురుకంటె అదనంగా చేరడం నేరం అవుతుంది. కాని ప్రజల సానుభూతి సంపాదించడానికి అధ్యక్షులు కార్మికులను వెంటపెట్టుకుని మాకోరికలను బలపరచండి అని నినాదాలు చేసుకుంటూ బస్తీలోనికి వెళ్ళారు. యజమానులు ఏదో కుట్రపన్ని ఎరువు తెచ్చిన వారిద్వారా రిక్షాలను పంపాలని ప్రయత్నం చేస్తుండగా వారు చేసిన నేరమేమిటోకూడా నేను చెబుతాను నేను బహిరంగంగా విచారణ చేశాను. నిష్పక్షపాతంగా యథార్థం చెబుతాను. ప్రొసెషనులోనికి ఒక క్రొత్తవానిని రిక్షాతో పంపారు. అతడు ప్రొసెషను మధ్యకు వచ్చాడు అతనిని ఆపి గాలి తీసివేశారు. మేము ఇంతమందిమి తిండిలేక బాధపడుతుంటే నీవు చీరాలవచ్చి రిక్షా తీసుకుని మాకడుపు కొట్టాలని ప్రయత్నం చేయడం న్యాయమా అని గాలి తీసివేసిన మాట యథార్థం. దానిలో సి ఐ చేయి చేసుకుని కార్మికులను రోడ్డుమీద కూర్చుని ఉన్నవారిని కొట్టడం ఎట్టి ధర్మమో తెలియదు. ఇష్టంవచ్చినట్లు లాఠీచార్జిచేసారు. రిక్షాసంఘానికి అధ్యక్షులైన రాజగోపాలరావు గారిని విపరీతంగా బాదడమే కాకుండా రోడ్డు మీద పడ లాగి పోలీసు స్టేషను వరకు లాక్కుపోయారు. ఒక రోజు వరకు తిండి పెట్టలేదు. ఎవరిని తిండి పెట్టడానికి కాఫి ఇవ్వడానికి లోపలకు పంపకపోతే నేను నిడుబ్రోలులో ఉండగా టెలిఫోను వచ్చింది. అనవసరంగా పోలీసులు జోక్యం చేసుకుని నిర్బంధంలో పెట్టి బాధపెడుతున్నారని ఆచార్య రంగా గారి వంటి వారు కబురు పెడితే నేను వెంటనే డి. ఎస్ పిని అడిగితే లాఠీ చార్జి చేయలేదు, ఎవరిని కొట్టలేదు. దారికి అడ్డంగా ఉన్న వారిని తొలగించారని అబద్ధం—పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం ప్రకారం అట్లా అనకూడదు కాని అలాంటి మాట చెప్పారు. తరువాత నేను వెళ్ళి చెబితే కేసు పెట్టి నడిపిస్తాం అన్నారు ఈ విధంగా పోలీసులు ఎక్సెసివ్‌గా చట్టానికి అవసరం కాకపోయినా పెట్టుబడిదారులకు దాసులైపోయి పేదవారిని బాధ పెడితే ఏమి చేయాలి? పేదల కోసం ఉన్నామని చెప్పే ప్రభుత్వం చేయవలసిన పనేనా ఇది? ఆ సి ఐ మీద డి ఎస్. పి మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? తప్పనిసరిగా గట్టి చర్య తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

श्री बदरी विशाल पित्ती: अध्यक्ष महोदय। बार एसोसियेशन जो किसी भी शहर की जिम्मेदार संस्था होती है, इस विषय मे एक रीजल्यूशन पास किया है कि एडवकेट राजगोपाल राव साहब के साथ अन्याय हुआ है। उस की जांच तो होगी ही लेकिन उस वक्त तक जो सब-इंस्पेक्टर इस केलिए जिम्मेदार है उस को फौरन ससपेंड तो करना चाहिए।

Sri A. Bhagwanath Rao (ON BEHALF OF MINISTER FOR HOME): Sir, differences arose between the Rickshaw-Pullers Association and Rickshaw-Pullers in Chirala on the demands of increase in the daily hire charges from Rs. 2-20 per day. The Rickshaw-Drivers refused to pay more than Rs. 2-20 per day to the owners. The Rickshaw-Drivers went on strike for a period of one month from 16-5-1971 to 15-6-1971 under the leadership of Sri N. Rajagopal Rao belonging ro the Swatantra Party. During this period, the Sub-Collector, the Deputy Superintendent of Police, Ongole, and the Collector and the Superintendent of Police, Ongole, tried to settle the dispute, but both the parties were uncompromising in their attitude. Even a token increase of 5 P was not agreed to by the Rickshaw drivers. Ultimately, the Rickshaw owners wanted to ply the vehicles by giving them to drivers willing to take the rickshaws from the places concerned outside the hold of the Rickshaw-Drivers Association. When 200 rickshaws were taken out on 5-6-1971, about 50 rickshaw-drivers under the leadership of their President, Sri N- Rajagopal Rao, obstructed them and attempted to damage them. They also attacked the rickshaw-drivers by pelting stones and ariotous situation was created. Immediately, the Inspector of Police, Chirala, with one section of armed reserve police rushed to the place and prevented untoward incidents by taking Sri Rajagopal Rao and 46 persons into custody. Subsequently, they were released. A case in crime number 91/71 under Sections 147, 337 and 341 IPC was registered in Chirala police station and the case is being charged. The allegations that the lathi-charge was made on striking rickshaw-drivers and Sri N. Rajagopal Rao on 5-6-1971 is incorrect.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, లాఠీ చార్జి చేసిన విషయం చీరాలలో తెలియని మనిషి లేడు. అది యిన్‌కరెక్టు అంటారేమిటి మంత్రిగారు. రాయటస్ సేన్స్ క్రియేటు అయినవని మంత్రిగారే అన్నారు. అటువంటప్పుడు లాఠీ చార్జి చేయకుండా ముద్దు పెట్టుకున్నారా? ఇండిస్క్రిమినేటుగా బాధ్యత గల మనుష్యుల మీద కూడా లాఠీ చార్జి చేశారు. ఇటీజ్ నాట్ కరెక్టు అని చెప్పడం చాలా శోచనీయంగా వుంది.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— ఆది ప్రివెంట్ చేయడానికే కస్టడీలోనికితీసుకుని మళ్లీ వదలి పెట్టారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఇమ్మీడియేటుగా హాస్పిటలుకి తీసుకువెళ్లాల్సివుంటేకూడా తీసుకొని వెళ్లలేదు, తీసుకుని వెళ్లితే దెబ్బలు కనిపిస్తాయని మరునాడు తీసుకొని వెళ్లారు. 1—2 చిన్న దెబ్బలు ఉన్నాయని హాస్పిటలు రికార్డులో ఉన్నది. ఆ రోజుల్లో

భోజనం యివ్వ లేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విధముగా అన్‌ట్రూ స్టేటుమెంటు చేయడానికి ప్రారంభించిన తరువాత న్యాయం ఎట్లా జరుగుతుంది. నిన్న వరంగల్లు విషయంలోకూడా లేదన్నారు. కండ్ల ఎదుట జరిగిన దానికి కూడా ఏమీ లేదని అధికారులు పంపిన స్టేటుమెంటు చదవడం ప్రారంభిస్తే ఏమి చేయాలి? దీని మీద బహిరంగ విచారణ వేయండి. 40 వేలమంది ప్రజలు నిజం చెప్పడానికి ముందుకు వస్తారు. అక్కడ అనవసరంగా అక్రమంగా యిన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు రాజగోపాలరావును కొట్టడం, రిక్షాకార్మికులకు వ్యతిరేకంగా పెట్టుబడిదారుల ప్రయోజనంకోసం ఆ విధంగా చేయడం వాస్తవం. దీని మీద బహిరంగ విచారణ జరిపించాలనే నేను అడుగు తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా పోలీసు రిక్షా ఓనర్సుతో కలిపి రిక్షా కార్మికులకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఇది బ్లాటెంట్ యిష్యూ చట్టరీత్యా కార్మికులకు రావలసినది యివ్వకుండా చేస్తూంటే ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు సరికదా లీడర్సు మీద హింసాకాండ చేయడం విచారణ జరిపించాలి.

Sri Pragada Kotaiah :— The statement is far from true.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— దీనికి పబ్లిక్ యింపార్టెన్స్ చాలా వుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— వారు చెప్పగలిగినంతా చెప్పారు. వారికి వచ్చిన యిన్ఫర్మేషను చదివారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— జరిగిన విషయాలు గమనించకుండా క్రిందనుంచి పంపిన రిపోర్టు చదవడం ఆలవాటయిపోయింది. ఈ విధముగా కండ్లారా చూసిన సంఘటన మీద ఇదికాదని వచ్చిన స్టేటుమెంటుకు విలువ యిచ్చి వ్యవహారం చేస్తే ఎట్లా. ఆక్రమాలను అన్యాయాలను తొలగించడం ఎట్లా? వేర్ ఈజ్ ది ఎండ్ ఫర్ యిట్.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— మేము ఏమి చెప్పినప్పటికీ యింతకుముందు వ్రాసు కుని వచ్చిన దానిని చదివితే ఎట్లా.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— పబ్లికు ఎంక్వయిరీ వేయమనండి తెలుస్తుంది. అక్కడ పోలీసు ఆక్టు 30 వ సెక్షను లేదు. 144 వ సెక్షను అమలు లేదు. ఏమీ లేకుండా ఎందుకు లాటీ చార్జి జరిగింది.

Mr. Speaker :— What is it you want to be done now.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఏమీ కొట్టలేదంటారు. Let this be enquired into.

Mr. Speaker :— Enquiry by whom ?

శ్రీ ఎ భగవంతరావు !— ఎమీ కొట్లాట జరగనీయకుండ కస్టడిలోనికి తీసుకుని రిలీజు చేశారు. కొంతమంది పైన కేసుపెట్టారు ది కేస్ ఈజ్ పెండింగ్.

Sri Pragada Kotaiah :— He says that they have not beaten. మా కండ్ల ఎదుట జరిగిన సంగతి ఒక విధముగా ఉంటే ఆఫీసరు వ్రాసిన స్టేటుమెంటు మంత్రిగారు చదివి యదార్థాన్ని గుర్తించలేని పరిస్థితిలో ఏమి చేయాలి ?

Mr. Speaker :— YOu give some motion. I will consider it.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— పబ్లిక్ ఎంక్వయిరీ చేయించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరి చేత ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— కలెక్టరుచేత, లెజిస్లేటర్సు కమిటీ చేత ఎంక్వయిరీ చేయించండి.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :— Business of the House Now, Mr. Madhavarao, you seem to have raised a point of order regarding delegation of powers of the Speaker to the Deputy Speaker. What is exactly your difficulty ?

Sri A. Madhavarao :— What I raised was that the Deputy Speaker can occupy the chair in the absence of the Speaker or alternatively when the office is vacant. The Constitution makes mention only of these two contingencies. I asked whether in pursuance of the delegation he is acting as Speaker; he said it is so. Therefofe I said that inasmuch as the relevant Article of the Constitution is clear, the rule relating to delegation would be ultra vires.

Mr. Speaker :— There is absolutely no controversy. When the office is vacant, the Deputy Speaker discharges the fnnctions of the Speaker. When the Speaker is absent, the Deputy Speaker or anybody in the panel of Chairmen - he occupies the chair and conducts the business of the House. When the Speaker is absent outside the House, under Art. 353 he delegates his powers to the Deputy Speaker for the conduct of the business inside the House, i. e. with regard to approval of the agenda, with regard to admissibility of urgent matters, etc. etc. What is the difficulty now ?

Sri A. Madhavarao :— The only point is - when the Constitution makes mention in regard to the circumstances under which the Deputy Speaker could conduct the business and occupy the Chair, can anything be done against such a Constitutional provision ?

Mr Speaker :— Whatever the Deputy Speaker has said against the provisions of the Constitution, that is not correct,

Sri A. Madhavarao : To put it in one word - the office of Speaker cannot be delegated. When the Deputy Speaker said on the floor of the House that he was acting in pursuance of the delegation of powers, my contention was that the office of Speaker cannot be delegated.

Mr. Speaker :— He has not delegated powers to occupy the chair; there you are mistaken. Inside the House, the Deputy Speaker or in his absence any member of the panel of Chairmen occupies the chair and conducts the proceedings of the House. There is no question of delegation of power.

Sri A. Madhavarao :— That is exactly my point. The Deputy Speaker himself said that in pursuance of the delegation he has been occupying the chair.

Mr. Speaker :— I suppose it is clear now.

Sri A. Madhavarao :— Let me make myself also clear. Can the office of Speaker be delegated or not. The point is - by virtue of delegation of powers neither the Deputy Speaker nor any member of the panel of Chairmen occupies the chair, By virtue of the Constitutional provision they occupy the chair.

Mr. Speaker :— So it is not by virtue of delegation. The question of delegation of powers of the Speaker arises only with regard to passing orders outside the House by the Deputy Speaker and not by any Member.

Sri A. Madhava Rao :— Because you were not there ; the onlp short sentence of mine is this.

Mr. Speaker : — You are trying to make out, simply because the Deputy Speaker said something in contravention of the Constitution. All right. There is an end of it.

Sri A. Madhava Rao :— Whether the office of the Speaker can be delegated or not is the point here.

Mr. Speaker :— The office of the Speaker is created under the Constitution. There is no question of delegating the office.

Sri A. Madhava Rao : — That is exactly my point. Under these circumstances has the Speaker delegated any powers or all powers to the Deputy Speaker. If it is not so the question does not arise. He almost acted as a Speaker. Is it not the position Sir ?

Mr. Speaker :— Where is the doubt about it ?

Sir A. Madhava Rao :— The question arises because of the Speaker delegating powers to the Deputy Speaker.

Mr. Speaker :— The Speaker has delegated powers not for conducting the business inside the House, but for conducting the business outside the House in connection with the business to be trausacted inside the House. As I told you..........

Sri C. V. K. Rao :— There is no provision.

Mr; Speaker :— When the Speaker is absent, who has to approve the Agenda ?

Sri A. Madhava Rao :— The Deputy Speaker.

Sri C. V. K. Rao :— That is what I am saying. There is no question of delegation.

Mr. Speaker:—With regard to work outside the House, unless he is delegated powers, he has no powers to do. Therefore, I do not agree. The Constitution is very clear.

Sri A. Madhava Rao :— What is the provision under which the delegation is made under the Constitution ?

Mr. Speaker :— Art. 352. This is with regard to the delegation of powers outside the House. It is also clear in Art. 181.There is no provision in the Constitution with regard to the delegation of powers outside the House.

Sri A. Madhava Rao :— Because the Speaker is absent,

Mr. Speaker :— Kindly go through the wording of the Consitution. During the absence of the Speaker from any sitting at the Assembly,—that is, when the Assembly is in Session.

Sri A. Madhava Rao :- 'Sitting' means not the leave vacancy

Mr. Speaker :— That is, when the Assembly is going on That is in the leave vacancy when the Assembly is going on.

Sri A. Madhava Rao :— The question now is that when the leave vacancy is there the Deputy Speaker is automatically entitled to exercise the powers.

Mr. Speaker :— Not all the powers for conducting the business inside the House.

Sri A. Madhava Rao :— Even otherwise. Now there are......

Mr. Speaker :— Please do not try to confuse the matters so far as the conduct of business inside the House is concerned, the Constitution makes it very clear with regard to the conduct of business outside the House, the Speaker has got to delegate the powers to the Deputy Speaker, under Rule 53 of the Assembly Rules.

Sri A. Madhava Rao :— It cannot be any delegation of powers. The question therefore, is now under the Constitution they have not made any distinction between the words 'outside' and 'inside'. I was simply mentioning. I am not saying anything against the Ruling given by the Speaker. But so for as I am concerned, in this the Constitution does not say any performance of the Deputy Speaker outside or inside. Whenever the Speaker is absent, whenever the Assembly is there, automatically he is entitled to assume all the powers of the Speaker. That is why...........

Mr. Speaker :— Under the Rules you admit that the Speaker has not certain powers outside the House with regard to the approval of the Agenda, with regard to admitting all urgent matterf etc.

Sri A. Madhava Rao : All these things, in the absence of the Speaker, the Deputy Speaker can do.

Mr. Speaker : No. When the Speaker's office is vacant, he can do it but not when the Speaker is absent.

Sri A. Madhava Rao : So far as the vacancy and absence are concerned, he is.........

Mr. Speaker : The Office of Speaker is vacant either due to the afflux of time or by resignation. Whatever it may be vacancy is different from absence.

Sri A. Madhava Rao : So far as I am concerned and the Constitution is concerned, all the powers exercised by the Deputy Speaker without the delegation of powers as such isin contravention of the Constitution. Of course thdre is the Ruling.

Mr. Speaker : My Ruling is based under the Rules. The Speaker exercises certain powers under the rules, that is, the powers which he exercises under the rules a part from what is there for the conduct of the business inside the House. He delegates to the Deputy Speaker.

Sri A. Madhava Rao : Art. 280 is controlled by Art. 108.

Mr. Speaker : Art. 353 is very clear. The Speaker may by order in writing, delegate to the Deputy Speaker all or any of his powers under the rules. The powers under the rules he delegate.s

Sri K. Ramanadham (Mudinapalli) : I wanted to make it clear that it was not the intention of the framers of the Constitution to draw a difference between the time when the Assembly is in sitting and otherwise.

Mr. Speaker : They make a distinction between the sitting and the vacancy. There is absolutely no ambiguity about it.

PAPERS TO BE LAID ON THE TABLE

Thirty Third Annual Report of M/s The Nizam Sugar Factory Ltd., for the year ended 30th September, 1970.

Sri N. Chenchurama Naidu : Sir. On behalf of the Chief Minister I beg to lay on the table under section 619 (A) (3) of the Companies Act 1956, a copy of the thirty third Annual Report of M/s. The Nizam Sugar Factory Limited for the year ended 30th September, 1970.

Amendment to clause 3 (2) of Rule 7 of the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Rules 1961.

Sri N. Chenchurama Naidu: Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table as required under Sub-Section 2 of section 10 of the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Act, 1960, a copy of the Notification issued with G. O. Ms. No. 284, General Administration (Services. D) Department, dated 30-3-1970 making certain amendment to clause (iii) of sub-rule (2) of rule 7 of the Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings.

G. O. Ms. No. 1383 Revenue dated 7-12-1970.

Sri P. Thimma Reddy, Minister for Revenue : Sir, I beg to lay on the Table under Sub-Section (2) of Section II of the Andhra Pradesh Non-Agricultural Lands Assessment Act, 1963, a copy of the Notification issued in G. O. Ms. No. 1383, Revenue, dated 7-12-1970 published at page 1431 of part II of the Andhra Pradesh Gazette.

Rules framed under the Andhra Pradesh
Chit Funds Act, 1971.

Sri A. Bhagavantha Rao, Minister for Handlooms: Sir, on behalf of the Home Minister I beg to lay on the Table copies of the Notification issued in G.O Ms. No. 802, Home (General-B) Department, dated 19-6-1971 containing the Rules framed under the Andhra Pradesh Chit Funds Act, 1971.

Mr. Speaker : Papers laid.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Sugar Cane crop
Land Revenue Assessement (Repeal) Bill, 1971.

Sri P. Thima Reddy: Sir, I beg to move :

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Sugar Cane Crop Land Revenue Assessment (Repeal) Bill, 1971".

Mr, Speaker : Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker : The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Sugar Cane Crop Land Revenue Assessment (Repeal) Bill, 1971.

The motion was adopted.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు లాంగ్ ఓవర్ డ్యూ. ఎక్కువ టైము తీసుకొనకుండా రేపో, ఎల్లుండో పబ్లిష్ చేసి కంప్లీట్ చేయడము మంచిదని సజెస్ట్ చేస్తున్నాను.

Sri P. Thimma Reddy : I must find out Sir. We are anxious to complete this. I am expecting the copies by the evening.

Mr. Speaker : Then in that case, we will take it up for consideration tommorow. You undertake to get them printed by this evening. It will be taken up tomorrow.

THE ANDHRA PRADESH CEILING ON AGRICULTURAL HOLDINGS (SECOND AMENDMENT) BILL, 1971

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, నేను ఈ సందర్భంలో రెండు మూడు సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. పోయినసారి ఎమెండింగ్ బిల్లు చర్చించే సందర్భంలో

కొన్ని విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రస్తుతం మనకు వున్న చట్టానికి లోబడి మనం భూమి స్వాధీనం చేసుకోవాలనుకున్నప్పుడు ఎడిక్వేట్‌గా అవసరమైన ధనాన్ని ప్రొవైడ్ చేయాలి. నష్టపరిహారం పే చేయటానికి. మొత్తంగా డబ్బు ప్రోవైడ్ చేయడం సాధ్యం కాదని అనుకుంటే బాండ్స్ ద్వారా నష్టపరిహారం పే చేయడానికి అవకాశం వుంది. కాని దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారా అన్నదానికి పోయినసారి కూడా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు సమగ్రమైన భూ సంస్కరణలు తీసుకురావాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి వున్నప్పుడు అప్పుడెప్పుడో బ్రిటిష్ పరిపాలకులు, తరువాత వచ్చిన మన ప్రభుత్వాలు అనేకమంది ధనవంతులకు లార్జిఎక్స్టెంటు ఆఫ్ లాండ్‌ను లీజ్‌కు ఇచ్చారు. ఈ లీజ్‌ను రద్దు చేసేవిషయం అలోచిస్తున్నామన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఏ సందర్భంలోనూ ఆ మాట చెప్పడంలేదు అనేక ప్రాంతాలలో వందలాది ఎకరాలు కౌలుకు ఇచ్చినవి వున్నాయి. ఆ కౌలును రద్దు చేయాలంటే నేను విచారిస్తే నాకు తెలిసినదేమంటే అనాడు ఇచ్చినప్పుడు వున్న కండిషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ కానప్పుడు మాత్రమే ప్రభుత్వం వాటిని రద్దు చేయాలి అని. కాని ఆ కండిషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ కాలేదని రిపోర్టు ఇచ్చే అధికారి ఎవరూ లేరు. లీజ్ రద్దు చేయాలంటే ప్రత్యేక శాసనం తీసుకురావాలి, కాన మియర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్‌తో సాధ్యం కాదని చెబుతున్నారు ప్రభుత్వం తాలూకా భూమిని పేదలకు పంచాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా వుంటే వెంటనే ఆ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి వేల కొలది ఎకరాలు ఆ పేరుతోనో, ఈపేరుతోనో వున్నాయి. మనం శాసనం చేసిన రోజుల్లో చాలా భూములు మెట్టగా వున్నాయి మెట్ట క్రింద వచ్చిన సీలింగ్ చాలా హెచ్చుగా వున్నాయి. తరువాత ఇర్రిగేటెడ్ స్కీమ్స్ వచ్చిన తరువాత లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కాని. ఫ్లో ఇరిగేషన్ కాని, గొట్టపు బావులు కాని వచ్చిన తరువాత ఆ భూములు అలాగే మెట్టగా రికార్డులో వున్నపటికి కరణాలు పల్లపు సేద్యం చేస్తున్నారు కనుక వాటర్ ఫైన్ వసూలు చేయడంజరుగుతున్నది. కాని చట్టంలో వున్న ప్రొవిజన్స్‌ను అమలు జరపటానికి కావలసిన ఎఫక్టివ్ మిషనరి లేదు. ఆ విషయం కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. చట్టం పాసుచేసునికొన్నామ సంతృప్తి పడితే ప్రయోజనంలేదు. సమగ్రమైన భూసంస్కరణలు వాలన్నప్పుడు భూమి మంచి చెడ్డలే కా కుండా, వర్షాధారమే కాకుండా, డెన్సిటి ఆఫ్ తేపాప్యులేషన్‌ను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ అమలు జరపాలి. కేవలం భూమి యొక్క క్లాసిఫికేషన్ తీసుకొని, నీటి తీరుపను తీసకొని డెన్సిటి ఆఫ్ పాపులేషన్ లెక్క చేయకుండా, వర్షాధారం లెక్క చేయకుండా అర్బిట్రరీగా నాలుగు క్లాసెస్ ప్రకారం సంస్కరణలు అమలు జరుపుతామంటే మనం అనుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించలేమనే అభిప్రాయం నాకుంది. దీనిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఫ్యామిలియా, ఇండివిద్యువలా ఏ సూత్రమో అధారం చేసుకొని సీలింగ్ తగ్గించడానికి అవకాశం వున్నదో లేదో కూడా పరిశీలించి సమగ్రమైన భూసంస్కరణలు తీసుకువచ్చి నిజమైన సామ్యవాదం పైపు ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదన్న అభిప్రాయం ప్రజలలో కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుయొక్క స్కోప్ ముందు తెలుసుకోవాలి. గత శాసనసభలో ఎంతవరకు సీలింగ్ క్రింద ఎగ్జెమ్ప్ట్ అయ్యాయో, షుగర్ కేన్ ఫారమ్స్ కాని, గ్రేజింగ్ లాండ్స్ కాని — వాటిని తీసివేయటం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో ఉత్పన్నమైన కొన్ని విషయాలపై సవరణ వచ్చింది. మొట్టమొదట చెప్పవలసింది గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు — ఇది సెలక్టు కమిటికి పోవలసిన అవసరం లేదు. అసందర్భం, తమకు తెలియనిది కాదు — 18-12-70 అని ఒక డేట్ ఫిక్స్ చేశాము. ఎందుకు ఆ డేట్ ఫిక్స్ చేయటం జరిగిందంటే — రెవెన్యూ కన్సలేటివ్ కమిటి ఇటువంటి ఎగ్జమ్షన్స్ అన్నీ తీసేయాలని తీర్మానం చేసింది కాబట్టి ఆ డేట్ ఫిక్స్ చేశాము. ఒకతనికి 100 ఎకరాలు వుందనుకోండి. 50 ఎకరాలు సీలింగు అనుకోండి. మిగిలిన 50 ఎకరాలు మన స్వాధీనం చేసుకోవాలి. యాక్ట్ ప్రకారం కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చి. బాండ్స్ ద్వారా ఇస్తారా, రొఖ్ఖంద్వారా ఇస్తారా అనేది వేరు విషయం. ఒకవేళ అతను 30 ఎకరాలు ఎవరికైనా ఇచ్చాడనుకోండి. ఆ డేట్‌కు అతనికి వున్నది 70 ఎకరాలనుకోండి. 70 వున్నా 50 ఇచ్చితీరాలి. 60 ఎకరాలు దానంచేశాడనుకోండి 40 ఎకరాలవరకు కూడా సీలింగు క్రిందకు వస్తుంది. 5-6-71 న శాసనం అయింది. ఆ డేట్ కంటే ముందు జరిగిన ట్రాన్స్‌ఫర్స్ విషయంలో చేయటం కష్టం అని లా డిపార్టుమెంటువారు, ఎడ్వకేట్ జనరల్‌గారు తెలుసుకొన్న విషయం. చట్టం అయిన తరువాత ట్రాన్స్‌ఫరీస్ ఎవరైతే వున్నారో వారు సేవ్ కారు. అదినల్ అండ్ వైడ్ అవుతుంది. రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట అంటే 5-6-71 నుండి చేస్తున్నాము. అప్పట్నుంచి స్వాధీనం చేసుకొన్న భూమిని పేదలకు ఇవ్వాలనేది మా పాలసి. కేవలం బంజరు భూములు, గైరాన్ భూములే కాదు. షుగర్ కేన్ ఫారమ్స్ వున్నాయి. స్మాల్ ఫారమ్స్ వున్నాయి. గవర్నమెంటు భూములు వున్నాయి. ఇవన్నీ కలిపి కోపరేటివ్ సొసైటీగా ఏర్పడి షుగర్ ఫాక్టరీ రన్ చేసుకోవచ్చు. గవర్నమెంట్ డిమాన్‌స్ట్రేషన్ ఫారమ్‌గా తీసుకోవచ్చు. రెండుచెట్లు ఒకడికి ఇస్తే అది ప్రయోజనం అయ్యేది కాదు. నష్టపరిహారం విషయంలో మార్కెటు వాల్యూ అని ఎక్కడా లేదు. గ్రాస్ ఇన్‌కమ్‌కు ఇన్నిరెట్లు అని వుంది. అది తరువాత నిర్ణయం చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇప్పుడు వచ్చిన ఎమెండింగ్ బిల్లులో మార్కెట్ వాల్యూ అని పెట్టారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మార్కెట్ వాల్యూకు మించకూడదు అన్నాము. ఈ కాంపెన్సేషన్ ఎట్లా వుండాలి, ఏమిటి అనే దాని గురించి—అదిగూడా—తొందరగా కానిస్టిట్యూషనల్ ఎమెండ్‌మెంట్ రావాలని మేము కోరుతున్నాము. అర్బన్ సీలింగ్

వుంది, వస్తుంది, చౌదరిగారిని అడిగాను. ఆ బిల్లు దాదాపుగా వారి కన్సిడరేషన్ అయిపో యింది. బహుశ 15 రోజులలో నెల రోజులలో రావచ్చు. చట్టము క్రింద రావచ్చు లేక పోతే వారి అభిప్రాయము రావచ్చు. దీనిలో కూడా యీ కాంపెన్సేషన్ ఎక్కార్డింగ్ టు మార్కెట్ వ్యాల్యూ అంటే అది చాలా అసందర్భమైపోతుంది. అసలు ఆ బిల్లు వుంచ డము అవసరమా లేదా అనే క్వశ్చన్ ఎరైజ్ అవుతుంది. అందుకని యివన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు, కేంద్రప్రభుత్వములో కానిస్టిట్యూషనల్ ఎమెంట్ మెంట్ రావలసిన అవసరముంది. మా ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు ఏమాత్రము అనుమానము లేదు, మేము దానిని సపోర్టు చేస్తున్నాము. అందుకని యిది పెద్ద బిల్లు ఏమి కాదు, దీనిలో వున్నటువంటి సాధకబాధకాలకు సంబంధించి ఎమెండ్ మెంట్ చేసేటటువంటిది జనరల్‌గా వుపన్యాసాలు చెప్పారు. ఈ ల్యాండ్ సీలింగ్ మరల అమెండ్ మెంట్స్ జరగాలి, ఫ్యామిలి నిర్వచనము చేయాలి, ఇండివిడ్యువల్‌కు యింతవరకు వుండడానికి వుంది, అది వుండడానికి వీలు లేదు. దానికి ప్రగడ కోటయ్యగారు వారి అనుభవాన్నిబట్టి వారి అను మానాలు చెప్పారు. అసలు మనకు సీలింగ్ బిల్లు యిదివరకే వుంది. దానిని అమలు చేయ డములో సర్‌ప్లస్ ల్యాండ్‌గాని ఏ ల్యాండ్‌గాని, మనము స్వాధీనము చేసుకొని పేదలకు యివ్వడముగాని, లేకపోతే యిదివరకున్న ఎగ్జెమ్ప్షన్స్‌ను తీసిపారవేసి, దానికి సంబంధిం చినది కూడా ప్రభుత్వము స్వాధీనము చేసుకొని కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌గా నడపడము గాని....

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సర్‌ప్లస్ ల్యాండ్ ఎక్కడైనా మిగిలి వుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఉందా అంటే, కొంత లెక్కల్లో వుంటుంది, కొంత నిజంగా లేదు, అట్లా వుంది, ఎందుకంటే, కొంతమంది ఎంక్రోచ్ చేసి అనుభవిస్తున్న ల్యాండ్స్ కొన్ని వున్నాయి, సివాయజమేదార్స్‌గా కొన్ని వున్నాయి, ఏమి అధికారము లేకుండా ఎంక్రోచ్ చేసినవి కొన్ని వున్నాయి, పనికిరానివి కొన్ని వున్నాయి, ఏమైనప్ప టికి కూడా యీ స్కోప్‌లో అది రాదు; దానిలో కూడా కొన్ని డౌట్స్ వున్నాయి— ఇప్పుడు ఒక సీలింగ్ వుంది, ఫ్యామిలి అంటే ఎంతమంది ఫ్యామిలి? ఒకవేళ పెద్దకొడుకు వుంటే, అదివరకే వివాహం అయిపోయి, సగము తీసుకుంటే, యింకా చిన్నవారు నలు గురు కొడుకులు వుంటే వారి సంగతి ఏమిటి? అది ఎంతవరకు న్యాయము? హిందూ యినేహిరెటెన్స్ లా ఎంతవరకు అడ్డము వస్తుంది? అడ్డము రాదు, యివన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వము కన్సిడర్ చేస్తున్న విషయాలు, ఏదో వూరకనే ల్యాండ్ సీలింగ్ ల్యాండ్ సీలింగ్ అన్నారు, వారంతా ప్రోగ్రెస్స్యూవ్ అని ఏదో చిత్రించడము న్యాయముగాదు— మేము చేస్తున్నంత యీ కమ్యూనిస్టులకు చాతగాదు, అది అట్లా వుండని....

శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఒక మాట అనేసి అది అట్లా వుండని అంటే ఎట్లా వుంటుంది? కమ్యూనిస్టులు చేసిన దానిలో రూపాయకు పదిపైసలు చేశారా యీ దేశములో యింతవరకు.........

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసలు కమ్యూనిస్టుపార్టీ మార్పుచెందింది. వెనుకటి కమ్యూనిస్టుపార్టీగాదు. దాని సంగతికి తరువాత వస్తాను, యీ బిల్లుకు అడ్డము పోదలచుకోలేదు, రాజకీయాలకు వచ్చినప్పుడు వస్తాను. మన ముందున్నటువంటి విషయాన్ని తొందరగా చేసివేయాలి. అసలు నేను స్థూలంగా ఒకటి ఆలోచిస్తున్నాను, గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయము వుంటే బాగుంటుందనేటటువంటిది—అసలు మనరాష్ట్రములో వెట్ యిరిగేషన్ వుంది, సర్‌ఫేస్ యిరిగేషన్ వుంది, రకరకాల యిరిగేషన్ వుంది, మెట్టభూములున్నాయి, రకరకాల భూమూలున్నాయి, ఏదైనా ఒక కమీషన్‌ను వేసి, అసలు దీనిలో ఎంత నికర ఆదాయము వస్తుందనేది, ఒక విషయసేకరణ వుంటే అందరికి వుపయోగపడుతుందేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. మీరు గనుక సరే అంటే దీని విషయమై గట్టిగా ఆలోచన చేస్తాను. అందరికి అంగీకారమా?

శ్రీ పి. కోటయ్య :—చాలా వుత్తమమైన ప్రతిపాదన. అయితే దీనితోపాటు మరొక ప్రతిపాదన ఆలోచించాలి. ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్ట్సుకు సంబంధించి, కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్, ల్యాండ్, బిల్డింగ్ తీసుకొని, ప్రాఫిట్, ఇంటరెస్ట్ తీసుకొని, వాటికి ఎట్లయితే ధర నిర్ణయిస్తారో అలాగే అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్ట్సుకు సంబంధించి ధరలు నిర్ణయించే ప్రతిపాదన ఆలోచించాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తరువాత మీరు ఆలోచించవచ్చు, అసలు ముందు ఏమంటే అటువంటిది వస్తే—ఫాక్చువల్—దానిపైన ఏమి నిర్ణయము చేస్తారు? దానికి లింకె పెడుతారా లేదా అనే విషయము వేరు. స్టాటిస్టికల్‌గా ఫ్యాక్చువల్స్ — అన్ని పార్టీలతో కూడినటువంటిది-ఒకరు ఎక్కువ చేశారు, తక్కువ చేశారు అనే భావము లేకుండా-రాష్ట్రములో వెట్ యిరిగేషన్ వుంది, అనేక రకాల డ్రై ల్యాండ్స్ వున్నాయి, చలకా ల్యాండ్స్ వున్నాయి. బ్లాక్ కాటన్ వున్నాయి, రకరకాలుగా వున్నవి అందుకని ఏదైనా ఒక కమిటి సమగ్రంగా, యిది చేస్తున్నటువంటివారికి ఎంత నికరంగా మిగులుతుంది? అనేది ఫ్యాక్చువల్‌గా రిపోర్టువుంటే, మీకుగాని నాకుగాని ఎవరికైనా వుపయోగపడుతుంది. తరువాత నిర్ణయము ఏమైనా తీసుకోనివ్వండి—ఏ ప్రభుత్వము ఏమి నిర్ణయము తీసుకున్నప్పటికి, కరక్ట్ అన్ఫర్మేషన్ వుంటే బాగుంటుందనే ఒక అభిప్రాయం వుంది. గౌరవ సభ్యులు అందరు ఒప్పుకొంటున్నారు గాబట్టి నేను ఆ విషయము తీవ్రముగా ఆలోచిస్తాను....

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :—విషయసేకరణ లేకుండానే యీ బిల్లును మీరు ప్రయోగము చేస్తున్నారా....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రయోగము ఏమి లేదు. నేను ఏదైనా ప్రయోగము చేసినా అటునుండి పుష్పబాణాలుతప్ప వేరే బాణాలు ఏమి లేవు....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కమిటీ వేస్తామన్నారు, అందరు అంగీకరిస్తున్నారు. అయితే టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ చాలా ఎగ్జాస్టివ్‌గా వుండేట్లు ప్రయత్నము చేయాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—I will request the Hon'ble Members also to suggest what the terms of reference should be. నా పాయింట్ ఏమంటే మీరు ఆలోచించండి. మనము వారిని యిది యిట్లా అది అట్లా అని చెప్పమంటే బేధాలు వస్తాయి. అసలు ఫ్యాక్ట్సు....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కంక్లూజన్స్ చెప్పమనండి, డాటా ఏ ఏ పద్ధతులలో రావాలనేది గాక....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కరక్టు డాటా రావడానికి విషయసేకరణ చేస్తే తరువాత సూపర్‌స్ట్రక్చర్ ఎట్లా వుండాలి, వుండకూడదు అనేది ఆలోచించిడము న్యాయంగా వుంటుంది. అందరికి కాన్ఫిడెన్స్ వస్తుంది - చాలా సంతోషము, మీరు ఒప్పుకున్నందుకు - అది ఆలోచిస్తాను. మీ ఆలోచనలు, టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ విషయాలు వుంటె చెప్పండి నాకు ఆలోచించడానికి ఏ మాత్రము అభ్యంతరము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవ రావు :— 70 జూన్ నుండి, 71 జూలై వరకుఅమెండ్‌మెంట్స్ తెచ్చారుగదా అటువంటప్పుడు - మీరు ఎలినేషన్ ప్రొహిబిట్ చేయనప్పుడు, ఎవరైనా బోనఫెడ్ పర్చేజర్ వుంటే What would be his position. He should have got then and thene. Any advocate can give advice on that. What is the position ?

Sri K. Brahmananda Reddi :— According to this Bill all alienations after 5-6-71 are null and void. Prior to that they are valid.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— నల్ అండ్ వాయిడ్ అని బిల్లులో కనబడుతున్నది. దానిగురించి చెప్పడము లేదు. 70 జూన్ నుండి 71 జూన్‌దాకా అమెండ్‌మెంట్స్ తెచ్చారు, ఎవరైనా కొనుక్కుంటే వారి ఫేట్ ఏమి అవుతుంది? ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ అక్టు, యింకా ఎన్నో అక్టులు వున్నాయి. ఈ అక్టుల ప్రకారము డబ్బు యిచ్చి కొనుక్కున్న వారి పరిస్థితి ఏమి అవుతుంది? He should have got then and there

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— నేను మనవి చేశానుగదా, ఎవరైనా చట్టము అయిన తరువాత తీసుకుంటే కళ్లు తెరిచి తీసుకున్నట్లు విత్ అల్ రిస్క్స్.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అది గాదు, బార్ అని పెడితే అర్థముంది, బార్ పెట్టకుండా వుండేటప్పుడు Any advocate cau give advice that it could be purchased.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— No. I am tellin gyou. Accordings to this Bill all alientiona after 5-6-71 are null and void. Prior to that they are valid.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఈ బిల్లు యిప్పుడు పెట్టారు, 70 71 లో కొన్నవారు ఏమి కావాలి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— చట్టము పాసు అయిన తరువాత కొనుక్కుంటే నీ తప్పా యింకొకరి తప్పా ?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— నేను చెప్పేది కొంచము అర్థము చేసుకోండి....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— మీరు చెప్పేది మీ వెనుకాల వున్నవారే ఒప్పుకోవడములేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఎవరు ఒప్పుకున్నారు ఎవరు ఒప్పుకోలేదు అనేది క్వశ్చన్‌గాదు ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా పర్వాలేదు. మీరు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా ప్రజలు బాధలు పడుతారు, కోర్టులు వుండనే వున్నవి, మనము వద్దు అన్నా అవి వున్నవి, 70, 71 లో కొనుక్కుంటే వాడు ఏమి చేయాలి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— కోర్టులున్నాయని మమ్ములను భయపెట్టబోకండి. అందుకనే కోర్టుల విషయములో కూడా కానిస్టిట్యూషనల్ అమెండ్‌మెంట్ రావాలని మేము కోరుతున్నాము.........

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఎన్ని వచ్చినా ప్రజలు తప్పరుగదా, బిల్స్ పాసు చేసిన తరువాత అక్కడికి పోతాయి.........

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇపుడు ప్రగడ కోటయ్యగారు రెయిజ్ చేసిన సమస్య—ఇదివరకు కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో వై. వి. కృష్ణరావు మనము అంతా చర్చ చేశాము. ఇదివరకు-ఉన్నటువంటి భూములలో ప్రొడక్టివ్ కెపాసిటీ, ఇపుడు మార్పు వచ్చిన ప్రొడక్టివ్ కెపాసిటీకి యీ రెండింటికి వచ్చిన మార్పులు గమనించి

మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెప్పినపుడు రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ ఆ డిటెయిల్స్ వర్కౌట్ చేయమని చెప్పారు. అది ఏమైనా జరిగిందా? మ దగ్గరకు వచ్చిందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— అది జరుగుతూనే వుంది.

Mr. Speaker :— There are two amendments of Sri Vavila Gopalakrishnayya. The first one is in the name of Sri Vavila Gopalakrishnayya and Sri C. V. K. Rao. I will put it to vote.

The question is ;

"That the Bill be referred to a Select Committee." Th motion was negatived.

Mr. Speaker :— I will now put the main motion to vote.

The question is :

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holding (Second Amendment) Bill, 1971, be taken into consideration."

The motion was adopted.

clause 2

కె. గోవిందరావు :— ఇదివరకు మన సీలింగ్ యాక్టువల్ల 50 వేలు 60 వే ఎకరాలు ఎంతో కొంత మిగిలింది. ఆ మిగిలింది ఏ కారణవల్లగాని, ఒక ఎకరం కూ మనం పేదవారికి ఇవ్వలేదు. ఇపుడు దీంట్లో మూడు వేల ఎకరాలు వస్తుందో, నాలుగు వే ఎకరాలు వస్తుందో నాకు తెలియదుగాని అందులో కొంత కోఆపరేటివ్ ఫారమ్స్ డిమాన్ స్ట్రేటి ఫారమ్స్ పెట్టినప్పుడు కొంతభాగం అయినా పేదవారికి ఇవ్వటానికి సెట్ ఎపార్ట్ చేయటవ వ్యాయము. అదికన్సెడర్ చేయమని కోరుతున్నాను. So, I move the followin amend-ment.—

"In the proviso to clause 2 for the words 'or disposed o substitute the words 'for distributing to the landless poor cos free."

Mr. Speaker :— Amendment muned.

Sri K. Brahmananda Reddy :— There is no prohibitior What I am submitting is, the type of the orchard, the type of sugar cane farm and other things, will be taken into consideration, an such of those as cannot be used for the type of legitimate publi activity certainly will be considered.

Mr. Speaker :— The question is :

"In the proviso to clauee 2 for the words 'or disposed of' substitute the words 'for distributing to the landless poor cost free."

The amendment was negatived.

Sri N. Raghava Reddi :— Sir, I move :

"Add the following proviso in clause 2 :

'Provided that where any tenant is in possession of such land, the tenant will be given first option to purchase the same at the rate specified under the Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950.'"

Mr. Speaker :— Amendment moved,

Mr. Speaker :— The question is :

"Add the following proviso in clause 2 ;

'Provided that where any tenant is in possession of such land, the tenant will be given first option to purchase the same at the rate specified under the Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :— The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 3

Mr. Speaker :— The question is :

"That Clause 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4

Sri N. Raghava Reddi :— Sir, I move :

"Add the following proviso to clause 4.—

'Provided that if such alience for value happens to be a person having less than a family holdings, his rights under such contract will not be affected and the holding of such alienor shall be computed unaffected by such alienation."

Mr. Speaker :— Amendment muned.

Mr. Speaker :— The question is :

"Add the following proviso to clause 4.—

'Provided that if such alienee for value happens to be a person having less than a family holding his rights under such contract will not be affected aad the holding of such alienor shall be computed unaffected by sueh alenation."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker The question is :

"That Clause 4 do stand part of the Bill."

Them motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

Clauses 5, 6, 1, Enacting Formula and Long Title.

Mr. Speaker :— The question is :

"That clauses 5, 6, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 5, 6, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddi :— Sir, I move:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings (Second Amendment) Bill, 1971, be passed."

Mr. Speaker :— Motion moved.

(Pause)

The question is :

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings (Second Amendment) Bill, 1971, be passed."

The motion was adopted.

The INDIANSTAMP (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1971.

Sri P. Thimma Reddi :— Sir, I beg to move.

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1971, be taken into consideration."

Sir, there is not much to speak about this. This amendment has already been brought forward in other States. It affords a facility to stop evasion of income to Government by under-valuation. This is a simple Bill and I request the House to permit this to be passed without much discussion.

Mr. Speaker :— motion moved.

శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ స్టాంప్ అమెండింగ్ బిల్లు చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు. ప్రజానీకానికి సంబంధించిన సమస్య ఇది. తొందరపడి యీ బిల్లును పాస్ చేస్తే ప్రజలలో తీవ్రపరిణామాలు సంభవిస్తాయి. ఈ బిల్లు సమగ్రంగా చర్చించవలసిన బిల్లు. దీనిని సెలక్ట్ కమిటీకి పంపిస్తే చాలా బాగుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంవారు యీ బిల్లులన్నీ పెడుతున్నప్పుడు బాగా పరిశోధనచేసి పెడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. దీనివల్ల ప్రజలకు ఎన్ని ఇక్కట్లు వస్తాయో ఆలోచించి యీ బిల్లు పెడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ బిల్లు పెట్టకపోతేనే—సబ్‌రిజిస్ట్రార్ చేతిలో ప్రజలు హతమవుతున్నారు. ఇక యీ బిల్లు పాసైన తర్వాత—దివాళాఅయిన కుటుంబాలు 10 రు. లకు, 20 రు. లకు అమ్మకొన్నట్లయితే దానికి మార్కెట్‌వాల్యూమీద స్టాంపుడ్యూటీ కట్టాలంటే ఆ స్టాంప్‌డ్యూటీ ఎట్లా కడతారు? మార్కెట్ వాల్యూ ఎట్లా నిర్ణయిస్తారు? అసలు ఇపుడు యీ బిల్లు ఎందుకు పెట్టవలసివచ్చింది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసలు ఇపుడు వారు స్పీకర్‌గారి పర్మిషన్ తీసుకొనే మాట్లాడుతున్నారా? అసలు స్కోప్ ఆప్ ది బిల్లు ఏమిటి? ఏదైతే అండర్ వేల్యుయేషన్ జరుగుతున్నదో దానిని ప్రివెంట్ చేయటానికే యీ బిల్లు తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఇపుడు ఏమి జరుగుతున్నది. ఎకరం 5 వేల రు. లకు 4 వేల రు. లకు అమ్ముతున్నావు. 1500 రు. లు అని వ్రాసుకొంటున్నావు. దీనివల్ల రైతులకు ఎంత నష్టం వస్తున్నదో తెలుసునా? శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుక్రిందగాని, పోచంపాడు ప్రాజెక్టుక్రిందగాని సబ్‌మర్జు అయిన భూములకు, లేదా గవర్నమెంట్ ఇంకోదానిక్రింద భూమి ఎక్వయిర్‌చేస్తే—యీ డీడ్స్ తీసుకొంటున్నారు. తీసుకొని యీ భూమి ఇంతే అంటున్నారు. అటు స్టాంప్‌డ్యూటీలో 50

రు. లు మిగిలితే క్రింద 5 వేల రు. లు పోతున్నది. రైతుల శ్రేయస్సుకొరకే మేము ఇది పెట్టాము. మీకు అర్థం కాకపోతే నా దగ్గరకు రండి, చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అనుభవంలో దినదినం మేము చూస్తున్న విషయంబట్టి - ఇపుడు యీ బిల్లులో ఇట్లా పెడితే సబ్‌రిజిస్ట్రార్ ఉద్యోగము అన్ని ఉద్యోగాలకన్నా మంచి ఉద్యోగము అవుతుంది. ప్రజలు నాశనం అవటం తప్పదు. నేను దీనిలో ఉన్న ప్రతి క్లాజుకు ఎక్స్‌ప్లెయిన్‌చేసి చెప్పగలను. ఇది సెలక్టు కమిటీకి పంపించకుండా చేస్తే ఇంత కంటె అన్యాయం, దుర్మార్గం మరొకటి ఉండదు.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah has given notice of two amendments; one is 'that the Bill be circulated for eliciting public opinion' and the other is 'that the Bill be referred to a Select Committee.' May I know if the Chief Minister is agreeable to one of these amendments ?

Sri K. Brahmananda Reddi :—No, Sir.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ఇది సెలక్టు కమిటీకి పంపించటం మంచిది. మీరు ఊరికే బిల్లు పెట్టాము, మాది నెగ్గాలి అనే దృష్టితో కాకుండా దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించటం మంచిది. దీనిలో చాలా ఇబ్బందులు, ఘోరమైన ఇబ్బందులు ఉన్నవి.

దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి. కావాలంటే—త్వరగా ఆగస్టులో దానిని పూర్తిచేయండి. నాకు గంట టైమ్ ఇచ్చారంటే—దీనిలో ప్రతి క్లాజుగురించి మాట్లాడి ముఖ్యమంత్రిగారిని కన్‌వెన్స్ చేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఏమి చెప్పినా ముఖ్యమంత్రిగారు కన్‌వెన్స్ కారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—పార్టి దృష్టితో ఆలోచిస్తే ఏమి లేదు. అధమపక్షం సెలక్టు కమిటీకి పంపిస్తే దానిలో పర్యవసానం ఏమిటో ఆలోచన చేయవచ్చు. అది బాగా ఉంటుంది. రెవెన్యూ కన్‌సల్‌టేటివ్ కమిటిలో ఈ బిల్లు ఎందుకు రాలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను ఒక మనవిచేస్తాను. ఈ బిల్లు నిజంగా సెలక్టు కమిటీకి పోవాలంటే నాకు ఆక్షేపణలేదు. కాని ఒక షరతుపైన తమరు కూడ ఆలోచించండి. బడ్జట్ డిస్‌కషన్ జరుగుతూ ఉండగా రెండు సాయంత్రాలు కూర్చుని బిల్లును మీరు చేసేటట్లు ఒప్పుకోండి. అధ్యక్షా, తమరు ఒప్పుకోవాలి.

Mr. Speaker :—During the time available to the House, if the Bill is passed, well and good. Otherwise, it will go to the next session.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—స్పీకరుగారు మీరు మాట్లాడుకోండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—మిగతా బిల్లులు ఎన్ని బిల్లులు చేసినా ఫరవాలేదు. కాని ఈ బిల్లు మాత్రం సెలక్టు కమిటి గాని, లేక ప్రభుత్వంవారు మళ్ళీ ఒక తడవ పర్యాపలోకనం చేయకుండా చేస్తే చాల యిబ్బంది కలుగుతుంది. చాల అన్యాయం చేసిన వాళ్ళం అవుతాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇంతమంది పెద్దలు చెపుతూ ఉంటే మేము వద్దు అంటే అన్‌రీజనబుల్ అంటారు. అన్‌రీజనబుల్ అని మేము ఎందుకు అనిపించుకోవాలి? రైతుల శ్రేయస్కరం కోసం, రాష్ట్రం యొక్క ఆదాయం కొంత పెరగడానికి, మోసపు పద్ధతులు పోవటానికి పెట్టినటువంటి బిల్లు. ఏదో ఆ క్లాజు ఈ క్లాజు ఉన్నదని అంటున్నారు, ఏదో పెనుభూతం సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాబట్టి—

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పెనుభూతం ఏమి లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పెనుభూతం లేదు. చాల సంతోషం. దీనికి ఒక అసెంబ్లి సెలక్టు కమిటి చాలు. జాయింట్ సెలక్టు కమిటి అవసరం లేదు. ఇది ఫైనాన్సు బిల్లు లాంటిది. మన బిల్లు. 15 రోజులలో మళ్ళీ వస్తే గౌరవసభ్యులు ఒక ఈవెనింగ్ రెండు మూడు గంటలు కూర్చుంటే ఈ బిల్లు అయిపోతుంది. తమరు ఒప్పుకుంటే మాకు ఆక్షేపణ లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— సెషన్స్‌లోగా రావాలనేది మెయిన్ పాయింట్.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది కరెక్టు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. అండర్ వాల్యుయేషన్‌ను ప్రొహిబిట్ చేయడానికి, దానిలో ఉన్నటువంటి లూప్ హోల్స్ ప్లగ్ చేయడానికి అన్నారు. దానిలో ఏమి అభ్యంతరం లేదు. సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీస్ అనే ఆఫీసు ఎప్పుడు పుట్టిందో? నేను పుట్టలేదు. బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్ పోయింది. కాంగ్రెస్ గవర్నమెంటులో అనేక మార్పులు వస్తున్నాయి. ఇంకా రావచ్చు. కాని సబ్‌రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో లంచగొండితనం ఎప్పుడూ పోయేటట్లు లేదు. ఎన్నిసార్లు అయినా ఎవరికైనా చెప్పుకోండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ భయం మీకు ఉన్నది కాబట్టె మీరు బాగా మనస్సుపెట్టి ఆలోచన చేసి చెప్పండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పాయింట్ ఒప్పుకున్నారు. సబ్‌రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో లంచగొండితనం పోవడం లేదనేది ఒప్పుకున్నారు. అది యిప్పుడు ఎప్రి

ఎంక్వయిరి ఆఫీసుకు ఎక్స్టెండ్ చేస్తున్నాము. అది మెయిన్ కంటెన్షన్. పెటిషన్ పెట్టినా ఆ ఎంక్వయిరీ — యివ్వాళ ఉన్నటువంటి సోషల్ స్ట్రక్చర్, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిఫికల్టీస్. సామాన్య జనంలో ఉన్నటువంటివి, ఊళ్ళలో ఉన్న లిటిగేషన్స్, పేచీలు పెట్టేటటువంటి మనస్తత్వం యివన్నీ ఒకదానికి ఒకదానికీ సమన్వయం చేసుకుంటే వచ్చే దానిని ఆలోచించాలి. కొన్ని రిఫారమ్స్ చేశాము. మంచి పనులు చేస్తూనే ఉన్నాము. అవి అమలుజరపడం గవర్నమెంటుకు ఎందుకు చేతకాకుండా పోతున్నది. క్రింద ఉన్నటువంటి అధికారులు అక్కడక్కడ ఉన్నటువంటి అన్సోషల్ యాక్టివిటీస్లో వాటిల్లో ఉండడంవల్ల రావడం లేదు. దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపిస్తాము అంటే కొంత ఆలోచనలోకి వచ్చింది అనుకోండి. అక్కడ ఏమి చేస్తామోగాని వద్దు అని మాత్రం చెప్పము. ప్లగ్అవుట్ అవుతున్నది మాత్రం నిజమే. చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. కాని ఎవరిని పెడతారు. గుమాస్తాదగ్గరికి పోతే మూడు రోజులు ఆలస్యంచేస్తే మళ్ళీ వాడికి డబ్బు యిచ్చుకోవాలి. కలెక్టర్గారికి ఓవర్ వర్క్. ఆ కాగితం ఏమి వచ్చినదో ఎప్పుడు వచ్చినదో ఆయనకు తెలియదు. క్రిందికి వెళ్ళాలి. ఆ క్రిందికి వెళ్ళాలి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—This Bill should be passed into law in this sitting. The Speaker may also consider......

Mr. Speaker :—Let us start the discussion,

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఒకరకంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం చేకూర్చే బిల్లు. అనేక విధాలుగా ప్రభుత్వానికి వచ్చే డబ్బు రాకుండా పోయే దానిని, కొంతమంది అండర్ వాల్యుయేషన్ వేసుకొనే దానిని అరికట్టడానికి పనికివచ్చే బిల్లు. అంతవరకు మంచి బిల్లే. గవర్నమెంటుకు ఆదాయం పెరగడం లేక తప్పుడుగా దస్తావేజులు సృష్టించుకోవడం వగైరాలు అరికట్టడానికి కొంతవరకు ఉపయోగపడే బిల్లు కనుక అంతవరకు బాగుంది. కాని దీనిని ఏవిధంగా అరికడతారు? సబ్రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు దానిపైన హ్యూమోటోగా గాని, పెటిషన్మీద గాని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ వారియొక్క అజమాయిషి ఎంతవరకు దీనిలో ఉపయోగపడుతుంది? ఇంప్లిమెంట్ చేసేటప్పుడు గాని దస్తావేజులు వ్రాసుకొనేటప్పుడుగాని కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నాయి. సబ్రిజిస్ట్రార్ రిజిస్ట్రేషన్ చేసేటప్పుడు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్కు, సబ్రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు సరైన సమన్వయం లేదు. సబ్రిజిస్ట్రార్ దగ్గరకు వెళ్ళి అసెంబ్లి కాంపౌండ్లో ఉన్న సైట్ అంతా నాది యితనికి విక్రయం చేస్తున్నాను అంటే కళ్ళు మూసుకొని ఆయన ఫీజ్ తీసుకుంటాడు. విక్రయం చేస్తాడు. తరువాత దానిని తెలుసుకుంటాడు. తన స్వంత పట్టాకాదు. ఎవరిదో తీసుకువచ్చి తాను దస్తావేజు వ్రాసి పడేశాడు. తరువాత అనేక లిటిగేషన్స్ వస్తున్నాయి. ఈ లిటిగేషన్స్ అరికట్టడానికి సబ్రిజిస్ట్రార్ చేయవలసిన విధులలో సరైన పంథా నేటివరకు

రాలేదు. ఈరోజువరకు చాల చోట్ల గవర్నమెంటు పోరంబోకులు గాని అనాధీనాలు గాని తీసుకుపోయి నాది ఈ పొలం విక్రయం చేసుకోమంటే తాను ఫీస్ తీసుకొని విక్రయం చేసి పడేయడం తప్ప ఏదీ కూడ రిజిస్ట్రార్‌కు పట్టదు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ బాధ్యత ఏమిటి? ఏ ఏ సర్వేనంబరులో ఏ ఏ పట్టాలు ఉన్నాయి. పోరంబోకులా యివ్వదగినవా ఏమిటి అని ఎప్పటికప్పుడు అప్‌టుడేట్‌గా సమాచారం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్‌వారు సబ్ రిజిస్ట్రార్‌కు తెలియజేసి, వారికి ఒక ప్లాన్ సర్వేనంబరులు యిచ్చి, ఎవరెవరివి ఏ ఏ సర్వే నంబరులో అప్‌టుడేట్‌గా యిన్‌ఫర్మేషన్ ఉన్నట్లయితే బాగా ఉంటుంది. పోరంబోకులు వస్తాయి. గవర్నమెంట్ పొలం అయితే ఒకరి పట్టాను ఒకరు విక్రయం చేయడానికి సిద్ధపడి అనేకమైన లిటిగేషన్స్ వస్తాయి. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని విక్రయం చేయాలనేటట్లయితే ఏవిధమైన ప్రాతిపదిక గాని గైడెన్స్‌గాని సబ్‌రిజిస్ట్రార్‌కు లేదు. విక్రయం చేయడం తను ఫీజ్ తీసుకోవడం తప్ప యింకొకటి సబ్‌రిజిస్ట్రార్‌కు లేదు. ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన విషయాలు చూసుకున్నట్లయితే మార్కెట్ వాల్యు అన్నారు. మార్కెట్ వాల్యు అనేది అస్పష్టంగా యున్నది. ఇక పొలంలోనే సబ్‌డివిజన్‌లో మంచి పొలం ఉంటుంది. మరొక భాగంలో గుంటగానో మెరకగానో ఉంటుంది. ఒక నంబరు నాలుగు వేలకు రిజిస్టర్ చేశారు. రెండునంబరు 1000 కూడ చేయదు. గుంటగా ఉంటుంది. మెరక చేసుకుంటేగాని చేయడానికి పనికిరాదు. అతను క్రయం 500 రు.లకు వ్రాసుకుంటాడు. ఈ గుంటను నేను పూడ్చుకోలేను. మరొకరికి యిచ్చివేస్తే బాగుపడతానుఅనే ఉద్దేశ్యంతో తక్కువ ధరకే యిచ్చివేస్తాడు. 5 వేల రూపాయలు యెక్కడ? దాని ప్రక్కన అనుకొని 500 రూపాయలు యెక్కడ? ఈ తేడా కనిపెట్టడానికి వీలు అవుతుందా? దానిని పర్సనల్ యిన్‌స్పెక్షన్ చేయడమో లేక సరైనటువంటి డేటా సబ్‌రిజిస్ట్రార్ దగ్గరగాని దరిమిలా మార్కెట్ వాల్యు ఫిక్స్ చేసే అధికారి గాని ఉండాలి. మార్కెట్ వాల్యు ఫిక్స్ చేసే విషయంలో కలెక్టరు లేకుంటే కలెక్టరు సిబ్బంది వెరిఫైచేసి నిర్ణయిస్తారనేది బాగానే ఉన్నది.

(Sri K Ramanatham in the Chair.)

కాని, అంతవరకూ చాలదు. వెరిఫై చేయడమేగాక, స్పాట్ ఇనస్పెక్షన్ వారు పర్సనల్‌గాచేసి, అప్పుడు మార్కెట్ వాల్యూ ఫిక్స్ చేయడం మంచిది. అంతేగాని, ప్రక్క నంబర్స్ తీసుకుని, ఫిక్స్ చేసి నువ్వు అయిదువేలు కట్టు అనడం న్యాయం కాదు. ఇంప్లిమెంటేషన్ స్టేజ్‌లో అది స్పష్టంగా వుండాలి. లేకపోతే మెషినరీకి యిబ్బంది అవుతుంది. అలాగే, అండర్ వాల్యుయేషన్‌కు సంబంధించి ఇందులో ప్రొవిజన్ ఏమివున్నదని నేను సూటిగా అడుగుతున్నాను. మామూలుగా అండర్‌వాల్యూ చేసుకుంటారుగాని, ఎక్కువ వాల్యూ ఎందుకు చేసుకుంటారు? అని మంత్రిగారు ప్రశ్నించవచ్చు. దరిమిలా

దానికి ఇర్రిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ వస్తాయనో, లేక టౌన్‌షిప్ బిల్డింగ్సు అమ్మడానికి, మనం అనుభవంలో చూస్తున్నాం; కాబట్టి వెయ్యి రూపాయలు చేసే దానిని అయిదువేల రూపాయిలకు విక్రయం పెట్టించి, దరిమిలా కాంపెన్‌సేషన్ రావడానికి, యీ అయిదువేల రూపాయిలు తీసుకోవడానికి ఆస్కారమవుతుంది. కాబట్టి, మనం పెట్టె స్టాంపుడ్యూటీలో అండర్‌వాల్యూ వేస్తే, చెకప్ చేయడానికి, రాబట్టుకొనడానికి మార్కెట్ వాల్యూకు సంబంధించి రెవిన్యూడిపార్టుమెంటువారిద్వారా ఎంక్వయిరీ జరిపించడంగాని. రిజిష్టర్‌చేసే సబ్-రిజిస్ట్రార్ తన అనుమతిపెడితే, దానిని త్రిప్పికొట్టడానికి అవకాశం వున్నది గాని, ఎక్కువ వాల్యూ తీసుకొని ప్రజలను గవర్నమెంటును మోసంచేసేదానినుండి రాబట్టుకొనడానికి ఇప్పుడు ఏమైనా ప్రొవిజన్ వుందా? మీరు చేసే ఆక్టులో వుందా? మీరు ఒక సైడే చూడగూడదు. అండర్‌వాల్యూది గవర్నమెంటుకు రావాలి అన్నారుగాని, ఎక్కువ వాల్యూ వేస్తే, దానిని ప్రజలదగ్గరనో, గవర్నమెంటు దగ్గరనో రాబట్టె, ప్రొవిజన్ వున్నదా; లాండ్ ఎక్విజిషన్‌లోగాని, ఇర్రిగేషన్ చానెల్స్ వచ్చినచోట్ల, రోడ్లు వగైరాలు, టౌన్‌షిప్ డెవలప్‌మెంట్ జరిగేట్ల వెయ్యిరూపాయిలు వున్నది పదివేలరూపాయిలకు, ధర పెరుగుతుంది. దానిని అరికట్టడానికి ఇప్పుడు స్కోప్‌లేదు. అందువలన, ఆ డాక్యుమెంటులోనే యిన్‌స్పెక్షన్ నోటీసు కూడా ఎంటర్‌చేస్తూ, ఆ వాల్యుయేషన్ కరెక్టుగా వుండేట్లు, ఎనెక్జర్ ఒకటి తయారుచేసి. అక్కడ ప్రజలను, గవర్నమెంటును దగాచేయకుండా వుండేట్లు తగు ప్రొవిజన్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. రూల్సు చేసేటప్పుడు వీటన్నింటినీ దృష్టిలో వుంచుకొనవలసిన అవసరంవున్నది. ప్రక్కనవున్న భూముల సర్వే నెంబర్లు తీసుకొని వాల్యూ కట్టడం కాకుండా, పర్సనల్ ఇన్‌స్పెక్షన్ జరపడం, ఎంక్వయిరీ చేయడం, అండర్‌వాల్యూ, ఎక్కువవాల్యూ కాకుండా, కరెక్టుగా మార్కెట్ వాల్యూను దృష్టిలోపెట్టుకొని చేయవలసిన అవసరంవుంది. అందువలన అండర్ వాల్యూను, ఎక్కువ వాల్యూను, మార్కెట్ వాల్యూను యీ విషయాలన్నింటినీ, యాక్చ్యువల్‌గా ఆచరణలో యీనాడు జరుగుతున్న వాటినన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రజలను, ప్రభుత్వాన్ని చేస్తున్న మోసాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వాటిని అరికట్టడానికిగాను తగిన ప్రొవిజన్స్ యిందులో ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూర్) :—అధ్యక్షా, ఈ మార్కెట్ వాల్యూ డిటర్‌మినేషన్‌లోనే చాలా చిక్కులు వస్తాయి. ఇప్పుడు ఎవరయినా గిఫ్ట్‌చేయాలన్నా, సెటిల్మెంటు కావాలి; భూమి అమ్మదలచుకున్నా, కొనదలచుకున్నా, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు పోయినట్లయితే జరిగిపోతుంది. అదిఇప్పటిపద్ధతి. ఈ బిల్లు పాస్‌అయితే, కలెక్టరుగారికి రిఫర్‌చెస్తారు కలెక్టరుగారికి ఎక్కువపనులు వుండడంవలన, వారికిచూడడానికి తీరికవుండదు కాబట్టి, దిగువ ఏజెన్సీకి పంపిస్తారు; అంటే, తహసిల్దారు, రెవిన్యూ ఇనస్పెక్టరు, డెప్యూటీ తహసిల్దారు—వారికి

ఎంక్వయిరీకి పంపి స్తే, వారు ఎంక్వయిరీ చేస్తారు. వారు ఎంక్వయిరీ చేసేటప్పుడు— తమకు తెలియనిది కాదు—ఒకాయన పదివేలు చేస్తుందని అంటే, మరొకాయన రెండు వేలు, మూడువేలు చేస్తుంది అంటారు. ఆ స్టేటుమెంట్‌నుబట్టి, కలెక్టరుగారు మార్కెట్ వాల్యూను డిటర్‌మిన్‌చేస్తారు. దీనిపైన అసంతృ ప్తి చెందితే వారు కోర్టుకుపోవాలి. కోర్టులో ఎన్నాళ్ళకు తేలుతుందో తెలియదు. ఒక కుటుంబంలో ఒక భూమిని పరిష్కారం చేసుకోవాలనే వ్యక్తి, ఎన్నో చిక్కులను, కష్టాలను పడాలి. ఇప్పుడు రిజిష్టర్‌చేయడానికి సంబంధించి ఏజెన్సీ వుంది. అయితే, ఆ ఏజెన్సీలోనే మార్కెట్‌వాల్యూ తీర్మానం చేసేందుకు అక్కడనే ఒక ఏజెన్సీని ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. అంతేగాని, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు పంపించడంవలన యీ సమస్యలు సులభంగా పరిష్కారంకావు. ప్రజలు నానా అవస్థలూపడవలసివస్తుంది. రెవిన్యూడిపార్టుమెంటు కాకుండా, రిజిష్టరింగ్ ఏజెన్సీలోనే తగిన ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నేనభిప్రాయపడుతున్నాను. అందువలన, యీ విషయాలన్నింటినీ సమగ్రంగా చర్చించి తగు ప్రొవిజన్స్ చేసే నిమిత్తం దీనిని సెలెక్టుకమిటీకి తప్పకుండా పంపవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, జనరల్‌గా యీ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. 1968 లోనే నేను ప్రభుత్వానికి ఒక ఉత్తరం కూడా వ్రాశాను. యీ స్టాంప్ డ్యూటీ యాక్ట్ గురించి, చెల్లించవలసిన స్టాంప్‌డ్యూటీని సక్రమంగా చెల్లించకుండా తప్పించుకొనేదానిని అరికట్టడానికి ఒక మార్గాన్ని నేను అప్పుడు సూచించివున్నాను. నేను సూచించినదేమంటే—ప్రతి గ్రామంలో వుండే ఉత్తమ ఊసరాలను దృష్టిలోనికి తీసుకొంటూ, దానిప్రకారంగా స్టాండర్డ్ మార్కెట్ వాల్యూ ఫిక్సప్‌చేస్తూ, ఇండియా స్టాంప్ యాక్టు క్రింద రిజిస్టర్ చేయవలసివచ్చినప్పుడు, దానికి పే చేయవలసిన స్టాంప్ డ్యూటీ యింత అని అయిదేళ్ళకు ఒకసారి రివైజ్‌చేస్తూ పోతూ వుండవచ్చు. వేరే కలెక్టరు, రెవిన్యూ వారితో సంబంధంలేకుండా, అయిదేళ్ళకొకసారి ప్రతి గ్రామంలో ఉత్తమ ఊసరాలను లెక్కలోకి తీసుకొని, యీ భూమి యింత చేస్తుంది అని ఫిక్సప్ చేసేస్తే ఒక పర్టెనటీ వుంటుంది. దానికి చీఫ్‌మినిస్టర్‌గారు కాంపెన్‌సేషన్ అన్నారు. అది యివ్వనక్కరలేదు. అండర్‌వాల్యూచేస్తున్నారు, దానిని అరికట్టాలని మన అభిప్రాయం. అందువలన, అయిదేళ్ళకొకసారి యీ గ్రామంలో భూమి యింత విలువ చేస్తుంది, గనుక దీనికి యింత స్టాంప్‌డ్యూటీ కట్టవలసివుంటుందని ప్రచురిస్తే యీ సమస్య పరిష్కారం అయిపోతుంది. అప్పుడు కాంపెన్‌సేషన్ ఎక్కువ వేసినా అక్కరలేదు, తక్కువ వేసినా అక్కరలేదు. ఈ ప్రాసెస్‌ను యీవిధంగా సింప్లిఫైచేస్తే బాగుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. ఈ సూచనను సెలెక్టు కమిటీలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు బాగా ఆలోచించవలసినదిగా చెబుతున్నాను. లేకపోతే యిప్పుడు సభ్యులు చెప్పారు — దీనిని కలెక్టరుకు

యిచ్చారు; కలెక్టరు దానిని చూడదు. కలెక్టరునుండి సబ్-కలెక్టరు, తహసిల్దారు, అక్కడి నుండి క్రిందికి రెవిన్యూ ఇనస్పెక్టరు, యీవిధంగా వస్తుంది. ఇందులో సక్రమంగా న్యాయం జరగదు. అందువలన, యీ ప్రొసెస్‌ను సింప్లిఫై చేసి, మార్కెట్ వాల్యూ యాజ్ ఫిక్స్‌డ్ ఇన్ ది యాక్టు అనేది పెడితే, 'యాజ్ ఫిక్స్‌డ్ అన్నప్పుడు ఫిక్సేషన్‌కు ఒక ప్రొసీజర్ యివ్వవచ్చు. "The District Registrar shall fix the value in the village taking into consideration the good and bad quality of the lands and the market value so fixed shall be the market value for purposes of this Act" అని పెట్టుకుంటే బాగుంటుందని మనవి జేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మాలె వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ఆమోదించ వలసిందే కాని దీనివల్ల లోగడ జరిగిన నష్టాలు మనకు తెలుసును. నాలుగువేల రూపాయి లకు కొనడం, స్టాంపు డ్యూటీకి కక్కుర్తిపడి వెయ్యి రూపాయిలకు వ్రాయించుకోడం మనకు తెలుసు. దీనివల్ల న్యాయంగా ప్రభుత్వానికి రావలసిన స్టాంపు డ్యూటీ రావడం లేదు. ఇందులో రైతులకు కూడా నష్టం ఉంది. ఉదాహరణకు మా జిల్లాలో తమ్మిలేరు ప్రాజెక్టు విషయం తీసుకుందాము. అక్కడ తక్కువ వాల్యూ వేయించుకుని కాగితాలు వ్రాయించుకున్నారు. ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత కాంపెన్సేషను ఇవ్వతేలేటప్పటికి దస్తా వేజుల ప్రకారం ఇవ్వడంతో రైతులు చాలా నష్టపోయారు. ఈ బిల్లువల్ల కూడా వారికి ఎంతవరకు న్యాయం జరుగుతుందో చెప్పలేము. రెవెన్యూ ఆఫీసర్సుకు పోయిందంటే వారు ఇంకా క్రిందకు పంపితే ఇంక్వైరీకి వస్తే ఒకచోట ఉన్న కరప్షన్ రెండు మూడు ఆఫీసులకు ప్రాకుతుందని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. వీలైనంతవరకు ఏజెన్సీస్ తగ్గించి గ్రామ స్థాయిలో పెద్దలుగా ఉన్న కరణం, మునసబు, ఇతరులు గత పది సంవత్స రాలుగా ఉన్న రేటు ఎంత, ఈరోజున్న రేటు ఎంత, ఏవిధంగా కాలిక్యులేట్ చేయాలనేది ఒక పద్ధతిగా చేస్తే బాగుంటుందని నా సూచన. అక్కడ ఉండే రికార్డుల సారాంశం కూడా చూడవచ్చును. కేవలం రెవెన్యూ అధికారుల దయాదాక్షిణ్యాలకు వదిలిపెడితే రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో ఉన్న కరప్షను ఇక్కడకు కూడా వెడుతుందని అనుమానంగా ఉంది. ఉన్న ఏజెన్సీలను వీలైనంతవరకు తగ్గించి బిల్లులో పొందుపరచడం అవసరం. తీవ్రంగా రైతులు, ప్రభుత్వం నష్టపోతున్నారు. ఈ విషయం పూర్తిగా ఆలోచించడానికి సెలక్టు కమిటీకి పంపడం అవసరం. అక్కడ తీవ్రంగా చర్చించవలసి ఉంది. ఈ బిల్లును నేను స్థూలంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. పి.హెచ్. నాగయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపడం అవసరం. కృత్రిమ ఎరువులవల్ల అనేక పరిశోధనల కారణంగా ఈరోజున భూసారం

ఎక్కువై భూముల ధర చాలా పెరిగింది. నాగార్జునసాగర్ ఏరియానే తీసుకుందాము. ఇంతకుముందు ఎందుకూ పనికిరాని భూమి నీరు వదలిన తరువాత వాల్యూ పెరిగింది. ఒక గ్రామంలోనే రెండు రకాలుగా భూమి తయారైనది. కొంత ఏరియాలో భూమి ఐదారువేలంటే మరికొంతభాగం అదే గ్రామంలో రెండు మూడు వందలు కూడా చేయని పరిస్థితులున్నాయి. కోన ప్రభాకరరావుగారు గ్రామం మొత్తం తీసుకుని ఒక రేటు ఫిక్స్ చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. ఒక గ్రామంలోనే తారతమ్యం ఉన్న భూములు, ధరల తేడా ఉన్న భూములు ఉన్నప్పుడు అది ఎట్లా సాధ్యపడుతుంది? ప్రతి ఐదు సంవత్సరాలకు రెవెన్యూ వారితోను, వ్యవసాయం, భూమి పరిశోధన తెలిసినవారితోను ఒక కమిటీని వేసి సమగ్రమైన రిపోర్టు తెప్పించి దానిని రిజిష్ట్రారు ఆఫీసుకు పంపి ఆప్రకారం వాల్యుయేషన్ చేసినట్లయితే క్రయవిక్రయాలు ఇప్పుడు రైతులకు సౌకర్యంగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి రావలసింది వస్తుంది. ఈ రూపంగా కాకుండా రెవెన్యూ అధికారులకు అధికారం ఇస్తే ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులకు గురి అవుతారు. ఈ బిల్లును సుదీర్ఘంగా చర్చించవలసి ఇంది కనుక సెలక్టు కమిటీకి పంపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి రావలసిన డబ్బు రాకుండా పోయేట్లు ఉన్నందువల్ల ఈ బిల్లు పెడుతున్నామని అన్నారు. అసలు ప్రభుత్వంలో కాగితాలు చూస్తున్నారా అని నాకు అనిపిస్తున్నది. మార్కెటు వాల్యూ కంటే అండర్ వాల్యూ చేసినప్పుడు పెనాల్టీ వేయడానికి సబ్ రిజిష్ట్రారుకు పవర్సు ఉన్నాయా లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడే అటువంటి పవర్సు ఉన్నప్పుడు ఈ బిల్లు ఆవశ్యకత ఏమిటి? డిపార్టుమెంటువారు పెట్టారు కాబట్టి ఎక్కడ తేవడమో? ఇందులో క్రొత్త అంశాలు ఏమైనా ఉన్నాయేమో పరిశీలించండి. మొదటి వాక్యం—

The transfer is chargeable with advalorem duty, in respect of the said consideration or the market value of the property transferred whichever is higher".

డిపార్టుమెంటు అధినేతలు ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి అడుగుతున్నాను. ఎవరైనా హైదరాబాదులో ఉద్యోగం చేసుకుంటున్న వారు గ్రామంలో భూములు అమ్ముకునేటప్పుడు మార్కెటు వాల్యూకంటె తక్కువకు అమ్ముకుంటున్నాడా లేదా? ఊరు వదిలిపెట్టి ఉద్యోగాలు చేసుకునేవారు కాని ఆర్థిక పరిస్థితులు లోపించి బాధపడేవారు కాని అమ్ముకునేటప్పుడు తెగనమ్ముకుని పోతున్నారా లేదా? అటువంటప్పుడు ఢిల్లీలో కాపురంచేసేవాడు రు. 1000 లు చేసేది రు. 500 లకు తెగనమ్ముకుని పోతుంటే సేల్ డీడ్ కంట్రాక్చుయల్ రిలేషన్‌షిప్ తెలియచేసేటప్పుడు పత్రంలో రు. 1000 లు వేసుకుని స్టాంపు డ్యూటీ కట్ట

వలసి ఉంటుందా? ఇది ఎంతవరకు సమంజసమో ఆలోచించండి. మార్కెట్ వాల్యూ ఫిక్స్ అవుతుంది. దేనినిబట్టి ఫిక్స్ అవుతుంది? తమకు రైతులుగా తెలుసును. ఒకే గ్రామంలో ఒకేచోట 3 వేల రూపాయలు ఎకరం ఖరీదు చేస్తుంది, యింకోచోట 6 వేల రూపాయలు ఖరీదు చేస్తుంది. ఎట్లా నిర్ణయిస్తారు? రివిన్యూ యినస్పెక్టరుకి కోపంవచ్చినా బాధకలుగుతుంది. కరణానికి కోపం వచ్చినా రైతుకే బాధ కలుగుతుంది, తహసీల్దారుకు కోపం వచ్చినా రైతుకే బాధ కలుగుతుంది. హైరార్కీలో ఎవరికి కోపంవచ్చినా మార్కెట్ రేటు పెరుగుతుంది. ఈ సభలో చెప్పవల్సివచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను. సబురిజిస్ట్రారు ఆఫీసుకు ఒక కాగితం ముక్క వెళితే ఎంత వెయిట్ పెట్టాలో అందరికీ తెలుసును. భూమి అమ్మేటప్పుడు పర్సెంటేజి ప్రకారం వకీలు ఫీజు ఫిక్స్ చేసినట్లు ముదుతుంది. ఈ బిల్లువల్ల రైతులకు ఏమీ ఉపయోగం లేదు. అండర్‌వాల్యూయేషన్ చేస్తున్నారు. అందుచేత ఈ బిల్లు తెచ్చాము అంటున్నారు. అండర్‌వాల్యూయేషన్ చేస్తే ప్రభుత్వ మెషినరీ ఉందా లేదా? అంత యినెఫెక్టివ్‌గా ఉన్న మెషినరీని బూజుపట్టిన మెషినరీని తీర్చి దిద్దడానికి వీలుందా లేదా? మంత్రులు పాలసీలు చేసేటప్పుడు యివన్నీ ఎందుకు చూడరు. ముఖ్య మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ 6 స్టేట్సులో యిది వచ్చింది కాబట్టి మన స్టేటులో తెచ్చామన్నారు. ఒకరు తప్పు చేస్తూంటే తక్కినవారు కూడా తప్పు చేయాలని ఎక్కడ ఉంది. స్టాంప్ ఆక్ట్ కంకరెంట్ లిస్టులో ఉంది కాబట్టి రివిన్యూ వస్తున్నదా లేదా అనేది చూడాలి. ప్రభాకరరావుగారు ఒక లిస్టు వేయా ఫిక్స్ చేయాలన్నారు. అది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది. భూమి విలువ సప్లయి డిమాండుమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అమ్ముకునే అవసరం లేనటువంటివారు 6 వేల రూపాయలకు 10 వేల రూపాయలు వచ్చేవరకు ఆగి అమ్మవచ్చును. ఎక్కువ సంపాదించవచ్చు. అమ్మకోవలసిన అవసరం ఉండి తొందర ఉన్నవాడు తక్కువకు అమ్ముకోవచ్చు. ప్రభాకరరావుగారు చెప్పినట్లు లిస్టు తయారుచేయడానికి మానా ఏమిటి తూకం ఏమో? తెల్లవారి లేస్తే అప్పుచేసేవారి సంఖ్య ఎక్కువ అవుతున్నది. వరుంబడి లేనివారు అప్పులు ఎక్కువయి భూములను తెగనమ్ముకుంటున్నారు. బాండ్ కన్‌వేయన్సు అని చెప్పేటప్పుడు గవర్నమెంటు ఎక్కడ చెప్పినా మార్కెట్టు వాల్యూ అనే చెప్పబడింది. ఏమిటా మార్కెట్టు వాల్యూ? జడ్జిమెంటులో దీనిని ఎన్‌ఫోర్స్ చేయడమే డ్యూటీగా భావించి హెచ్చు చేస్తున్నారు. అండర్ వాల్యూయేషన్ ఉంటే we have got very good provision where you can collect the market value. If there is no market value or under valuation, you have got the machinery. You gear up the machinery instead of coming up with this Bill. నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో ఏ రోజున అమలు వస్తుందో అప్పుడు సబ్‌రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో మార్కెటు వాల్యూ నిర్ణయించే అధికారులకు ఎక్కువ ఆదాయం పెరుగుతుంది. శుభ్రంగా నెలకు 5 వేల రూపాయలు దినదిన లక్ష్మీకటాక్షం

కలుగుతుంది. ఆ ఉద్యోగాలను డిస్ట్రిబ్యూటు చేయడానికి వేలం పెడితే ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది. దీని గురించి వాస్తవమైన విషయాలు సెలెక్టుకమిటీలో ఆలోచించాలి. దీనికి సంబంధించిన మంత్రిగారు యిక్కడ లేరు. భగవంతరావుగారున్నారు. వారు పరిస్థితులను సక్రమంగా ఆలోచించి కేవలం పాలసీ మేటర్సు కాకుండా స్టాంప్ అక్టు చేసేటప్పుడు ఆలోచించండి. ఉన్న యిబ్బందులను గమనించి ఉన్న మెషినరీని గియర్ అప్ చేయండి. ఈ బిల్లు అనవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. అది అత్యవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీహరికోటలో ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి రైతులకు నష్టం వచ్చింది. అక్కడ డెల్టా ఏరియా భూమి చాలా విలువైనది. ఎకరం 6 వేల రూపాయల విలువ చేస్తుంది. అక్కడ స్టాంపు డ్యూటీకి భయపడి 200 రూపాయల నుంచి 500 రూపాయలకు అమ్ముకున్నారు. 12 గ్రామాలకు సంబంధించిన రైతులు నానా అవస్థలు పడ్డారు. కాంపెన్సేషను యిచ్చే సందర్భంలో రిజిస్ట్రేషన్ వాల్యూ మీద క్యాలుక్యులేటు చేయడంతో రైతులకు నష్టం వస్తుంది. ఈ చట్టాన్ని అనుసరించి వాల్యూ ననుసరించి స్టాంపు డ్యూటీ పెట్టుకుంటే యిటువంటి యిబ్బందులు వచ్చేవి కావు. ఇప్పటి సిస్టంలో స్క్రూటినీ సరిగా లేకపోవడంవల్ల కూడా యిది జరుగుతున్నది. తహసీల్దారుగాని మరొక అధికారిగాని వెళ్ళి వాల్యూ చేస్తే దానిమీద చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు అవసరం అనేది అంగీకరిస్తున్నాను. ఇప్పుడు గవర్నమెంటుకు రావలసిన డబ్బు రాకపోవడానికి కారణం సబ్ రిజిస్ట్రార్ యిష్టం వచ్చినట్లు చేయడంవల్లనే. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిలో ఒక సమస్య ఉంది. నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. మీకు అసలు ఎఫెక్టివ్ అడ్మినిస్ట్రేషను అంటే సబ్‌రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో లంచగొండితనం మార్చగలిగినప్పుడే సోషలిజం, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్సు యింప్లిమెంటేషను జరుగుతుంది. అది మార్చనంతకాలం ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. దానికోసం మీరు చెకింగ్ పెట్టండి. దానికోసం ప్రయత్నం చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు, అందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. మీరు వేస్తున్న ఆఫీసర్సు మంచివారే. వారిని నేను శంకించడం లేదు. కాని సమాజంలో కరప్షను పందలలో లేదు. సబ్ రిజిస్ట్రారు కాదు డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రారు అయినా ఎవరయినా సంవత్సరానికి సరిపోయే డబ్బు వస్తున్నప్పుడు డిజిట్సులో పెరిగిన అంచానికి 10 వేలు 20 వేలు వస్తుంటే జన్మలో యిటువంటిది వస్తుందా దరిద్రం తీరుతుందా అని ఘర్షణ జరిగి నైతికపతనానికి దారితీస్తుంది. ఈ బిల్లు

యెంత అవసరమో సబ్ రిజిష్ట్రారును చెక్ అప్ చేయడం కూడా అంత అవసరం. అది చేయకపోతే బిల్లువల్ల లాభంలేదు. మునుస్వామిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాంప్నేషన్ విషయం వచ్చేసరికి చాలా తక్కువ వస్తున్నది. ఓలి తక్కువ అని గ్రుడ్డి దానిని పెండ్లాడినట్లు స్టాంపు డ్యూటీ తక్కువ అని నేనున్నాను ఫరవాలేదని సబ్ రిజిష్ట్రారు చెప్పిన మాటలను నమ్మి, అక్కడ టౌట్స్ చెప్పిన మాటలు నమ్మి తక్కువ వాల్యూకి వ్రాయించుకుని రిజిస్ట్రేషను చేయించుకుంటే కాంపెన్సేషను దశలో యిబ్బంది వస్తున్నది. సబ్ రిజిష్ట్రారు ఆఫీసులో కరప్షను తీవ్రంగా ఉంది. సబ్‌రిజిష్ట్రారు ఉద్యోగాన్ని వేలం పెడితే లక్షరూపాయలకు పాడేవారు కూడా ఉన్నారు. చిలకలూరుపేట, సత్తెనపల్లి, కొల్లూరు, తెనాలి వీటిలో సబ్ రిజిష్ట్రారుగా వేయించడానికి యెంతో కాంపెటిషన్ ఉన్నది. దీనికి రాయలసీమ, సర్కారు, తెలంగాణా అనే తేడా లేదు, లంచగొండితనం అన్ని ప్రాంతాలలో సమానంగా ఉంది.

ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపడానికి ప్రభుత్వము ఒప్పుకొనడము బాగానే వున్నది. జరుగుతున్న పొరపాట్లను ఆపకపోతే చాల యిబ్బంది అవుతుంది. ఒక ఆఫీసరును పంపించాలని అన్నారు. అప్పీలు చేసుకొంటే యెన్ని రోజులకు వస్తుందో మనవి చేశాను. కలెక్టరుకు ఇప్పటికే యెంత పని వున్నదో, యెన్ని కాగితాలు చూడాలో వారికే తెలియదు. పి. ఎ. టు కలెక్టరు, రిజిస్ట్రేషన్ అని డిస్ట్రిక్టు రిజిష్ట్రారును పెట్టారు. కాగితము ఆయన దగ్గరకు వస్తుంది. అక్కడనుంచి క్రింది లెవల్ వరకు తిరుగుతూ వుంటుంది. గ్రామాలలో కక్షలు యేమైనా వుండి, ఎవరయినా పిటిషన్ పెడితే చాలు ఆ కాగితము తిరురుతూ వుంటుంది. ఎక్కువ ఆలస్యము అయిన కొద్ది కరప్షన్‌కి దారితీస్తుంది. దానితో యేదో కొంత మొత్తము యిచ్చి ఆ పని పూర్తిచేయించుకోడానికి ప్రయత్నము జరుగుతుంది. బేసిక్‌గా సబ్ రిజిష్ట్రారు లెవల్ లోనే కంట్రోల్‌చేస్తూ బిల్లును తీసుకురావాలని మనవిచేస్తున్నాను. దానిని ఒప్పుకొంటాను. కోన ప్రభాకరరావుగారు చెప్పినది బాగా వున్నది. అన్నింటిని అసెస్‌మెంటు చేసి వుంచుతున్నాము అన్నారు. జిల్లాల వారీగా వాల్యూ ఈ విధంగా వుంటుందనే అందాజ్‌గా నిర్ణయము చేయాలి. రిజర్వ్ బ్యాంక్ తయారుచేస్తున్నది. బూరో అఫ్ ఎకనమిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ వారు చేస్తున్నారు. కాని కాంపెన్‌సేషన్ యిచ్చేటప్పుడు అదే ధరను మీరు యివ్వరు. కాంపెన్‌సేషన్ విషయము నిర్ణయించవలసిన అవసరము వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుయొక్క సూత్రాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. సబ్ రిజిష్ట్రారుకు తక్కువ వాల్యూ వేశారని అనుమానము వచ్చినపుడు జిల్లా రిజిష్ట్రారుకు పంపడము, వారు పార్టీకి నోటీసు యిచ్చి, దాని విలువ కనుక్కొని పెనాల్టీలు

వేయడము లోగడనుంచి జరుగుతోంది. పకడ్బందీగా జరగాలనే ఉద్దేశ్యముతో కలెక్టరుకు అధికారము యిస్తే మంచిది అంటున్నారు. కలెక్టరుకు యిచ్చినా మరల రెవెన్యూ ఇనస్పెక్టరు వెళ్ళి విచారణచేసి రిపోర్టు పంపించే పరిస్థితికే వస్తున్నది. జిల్లా రిజిస్ట్రారునుంచి వచ్చినది అయినా గ్రామకరణము, రెవెన్యూ ఇనస్పెక్టరు విచారణచేసి యిచ్చిన భోగట్టా ఆధారముగా ఆ విలువనుబట్టి పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. దీనికి కూడ అదే గతి పడుతుంది. అందువల్ల దీనికి ఒక జుడీషియల్ కమీషను వంటిది కలెక్టరు బదులు పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. కలెక్టరు అయితే మరల యథాప్రకారము క్రింది లెవెలు వరకు రావలసినదే. అందువల్ల కమీషను మాదిరి పెట్టి విచారించే పద్ధతి వుండాలి. విలువ నిర్ణయించడము విషయముపై కూడ చాలమంది చెప్పారు. ఒకే సర్వే నంబరులో వున్న భూములకు కూడ రకరకాల విలువలు వున్నవి. భాగ్యవంతుని భూమికి ఒక విలువ, దానిప్రక్కన వున్న భూమికి మరొక విలువ వుంటుంది. గ్రామానికి దూరముగా వున్న భూముల విలువ వేరు. అందువల్ల ఈ భూముల విలువ యెంత అని విచారణచేసి నిర్ణయము చేయడానికి ఒక జుడీషియల్ కమీషన్ వంటిది వుంటే బాగుంటుంది. రు. 1000/- వాటిని రివిజన్ చేసే పద్ధతి లేదు అని పెట్టకపోయినట్లయితే వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఎవరయినా అర్జీ పెడితే దాని చుట్టూ తిరుగుతూ వుండవలసివస్తుంది. ఇక స్టాంపులను సక్రమముగా సప్లయిచేసే పరిస్థితులలో వున్నారా అంటే అది లేదు. ఫారిన్ పేపరు రావడము లేదు. నాసిక్ నుంచి రావడము లేదు. అని నైజాముకాలములోని స్టాంపు పేపర్స్ మీద ముద్రవేసి వాడుకొనే అవసరము కలుగుతోంది. కాంపెన్సేషన్ యిచ్చేటప్పుడు 3 సం. లలో ఆ ప్రాంతములో వున్న ధరలనుబట్టి నిర్ణయించాలని అన్నారు. స్టాంపు డ్యూటీ విషయము వచ్చేటప్పటికి ఆ రోజున వున్న మార్కెటు వాల్యూనిబట్టి చెల్లించాలని అంటున్నారు. ఇలాంటివి లేకుండా వుండడానికి తాలూకా లెవెల్‌లోను, జిల్లా లెవెల్‌లోను జుడీషియల్ కమీషన్ వంటివి వేసి, అవన్నీ విచారణ చేసే అధికారము వారికి యివ్వాలి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు యిస్తే యథాప్రకారము కరణము చెప్పాలి. పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు చెప్పవలసి వుంటుంది. గ్రామాలలో వుండే తగాదాల వల్ల కొంత యిబ్బంది కలిగే అవకాశము వుంది. లోగడ జిల్లా రిజిస్ట్రారు పెనాల్టీలు వేసే విషయము వుంది. ఇప్పుడు పకడ్బందీగా చేయాలనుకొంటున్నారు కాబట్టి కలెక్టరు క్రిందపెడితే బాగుండదని, జుడీషియల్ కమీషన్ వంటిది పెడితే బాగుంటుందని చెబుతూ, సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్‌చేసి వారి అభిప్రాయము కూడ తీసుకుచేస్తే బాగుంటుందని, దానిని ఆలోచించాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణంరాజు (తుని) :—అధ్యక్షా, క్రియచీటీలు వ్రాసుకొన్నప్పుడు 10 వేల రూపాయలకు కొనుక్కొన్నా స్టాంపు 5 వేల రూపాయలకే పెట్టుకొన్న కార

ఐముచేత ప్రభుత్వము ప్రాజక్టులకుగాని, యితరత్రా గాని తీసుకోవలసి వచ్చినపుడు వారికి యిచ్చే కాంపెన్‌సేషన్‌లో చాల నష్టము వస్తోందని, చాల యిబ్బందులు వస్తున్నవని తగిన కాంపెన్‌సేషన్ యిచ్చే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చేరేమో అనుకొంటున్నాను. దీనియొక్క పూర్వాపరాలు ఆలోచించి చూస్తే భవిష్యత్తులో కొనే వారికి, అమ్మేవారికి అనేక యిబ్బందులు వస్తాయని చెబుతున్నాను. అమ్మేవారు, కొనుక్కొనేవారు ఇద్దరు అనుకొని ఒక వాల్యూకు స్టాంపు పెట్టుకొంటే యెవరైనా ఆ భూమి అంతకంటె యెక్కువ విలువ చేస్తుందని పిటిషను పెడితే ఆ హెచ్చు విలువపైన స్టాంపు డ్యూటీ పెట్టాలని అంటున్నారు. 5 వేల రూపాయలకు పెట్టుకొన్నది ఏ 10 వేలో అంటే ఆ 10 వేల రూపాయల విలువ కొనుక్కొనేవారికి గాని, అమ్మేవారికిగాని రావాలి కదా. అట్లా రాదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవరయినా పిటిషన్ పెడితే దానిని ఒప్పుకోవాలని యెక్కడ వుంది? న్యాయము యెట్లా వుంటే అట్లా చేస్తారు.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణంరాజు :—పల్లము అయితే 5 వేలు. మెరకకు 2 వేలు అయితేనే రిజిస్ట్రేషను చేయాలని, అంతకు తక్కువ అయితే రిజిస్ట్రేషన్ చేయవద్దని మా తుని సబ్ రిజిష్ట్రారు ఆఫీసుకు ఫర్మానా వచ్చినట్లు తెలిసినది, మార్కెటు వాల్యూ అంటే చాల యిబ్బందులు వస్తాయి. భవిష్యత్తులో కొనుక్కునేవారికి, అమ్మేవారికి ఇబ్బందులు వస్తాయి. తక్కువ వాల్యూ వున్నవి కనుక నష్టము వస్తున్నది అనే ఉద్దేశ్యముతో చేస్తున్నారనుకొంటాను. 2 వేలకు కొనుక్కొంటారనుకోండి. మార్కెటు వాల్యూ 10 వేలు వుందని ఎవరయినా గ్రామాలలో వుండే తగాదాలవల్ల పిటిషన్ పెడితే అనేక యిబ్బందులు వస్తాయి. ఒక దానికి అనుకొని ఒకటి చేయడమువల్ల భవిష్యత్తులో యిబ్బందులకు గురి అవుతాము కాబట్టి ప్రభుత్వము పునరాలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. పళ్ళానికి ఇంత వాల్యూ, మెరకకు ఇంత వాల్యూ అని నిర్ణయము చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ ప్రకారముగా పోతే సరిపోతుంది. ఇది కొత్తగా తీసుకరావడములో కొన్ని యిబ్బందులు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వము పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుయొక్క వుద్దేశము చూస్తే, సాధారణముగా స్టాంప్ డ్యూటీని ఎవేడ్ చేస్తున్నవారి దగ్గర నుండి, యీ అమ్మకాలు కొనడాలు జరిగే సందర్భములో, గవర్నమెంటుకు చట్టబద్ధంగా రావలసిన ఆదాయాన్ని న్యాయంగా సంపాదించడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నముగా కనబడుతున్నది. కాని యిదివరకు చాలామంది మిత్రులు చెప్పినట్లు, యీ పక్రమమైన వుద్దేశాన్ని సాధించడానికి మనకు ఆచరణలో వున్నటువంటి యిబ్బందులు యేమిటో ప్రభుత్వము గమనించి తగు

విధంగా సర్దుబాటుచేస్తే తప్పనిసరిగా యీ ఆదాయము వస్తుంది. ఆవరణలో అందరికి తెలుసు —సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో సర్వసాధారణముగా అండర్‌వాల్యూ జరుగుతుంది ఇది జరుగుతున్నందువల్లనే, సబ్ రిజిస్ట్రార్, వారి సిబ్బంది ప్రతి ట్రాన్స్‌ఫర్ సందర్భములో లంచాలుగా డబ్బు సంపాదించడానికి వీలుండి వారి కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నారు. ఇప్పుడున్న చట్టములోనే, లంచాలు తీసుకున్నా, లేకపోతే అన్యాయంగా అండర్ వ్యాల్యూ చేసినా, వాటిని రెక్టిఫై చేయడానికి రిజిస్ట్రార్‌కు మార్గాలున్నాయి. ఈ చట్టము ప్రకారము యిప్పుడు ఏమి జరుగబోతుందంటే, కలక్టరుగారికి, రిజిస్ట్రేషన్ జరిగిపోయిన తరువాత ఒకసారి వీటన్నిటిని స్క్రూటినీ చేసి—యివన్ని అండర్‌వ్యాల్యూ అని చెప్పి మళ్ళీ మార్కెట్ వ్యాల్యూ చేసి నోటీసు యిచ్చి మిగతా డబ్బు సంపాదించడానికి అధికారాన్ని మనము యిస్తున్నాము. ఇంతవరకు అధికారము లేదు అని గాదు. రిజిస్ట్రార్ ఆఫీస్‌కు ఆ అధికారము వుంది. ఇప్పుడు అధికారిపోను యింకొక అధికారిని సృష్టిస్తున్నాము. పేరుకు కలక్టరును పెడుతున్నాము. అక్కడ యెవరో ఒక క్లర్కు యివన్నీ విచారణ చేసి పెట్టవలసివుంటుంది. దానివల్ల ఏమి అవుతుంది? ఈ అమ్మకాలు కొనడాలు ప్రతిదినము వందలాది జరిగిపోతున్నాయి. ఈ వందలాది రైతులు పడుతున్న బాధలు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో తప్పించడముగాకుండా, అక్కడ వారేదో ముడుపులు చెల్లించుకొని గండం గడిచి బయటపడకుండా మరొకసారి వీరందరిని కలక్టరు ఆఫీసులో స్క్రూటినికి అప్పజెప్పడము జరుగుతున్నది. ఉద్దేశము అయితే మంచిదే గాని అక్కడ ప్రతిదానికి క్వెరీ పెట్టి అండర్ వాల్యూ అయిందనిచెప్పి లిటిగేషన్‌లో పెట్టి త్రిప్పడం జరుగుతుంది. ఇంకొక దొందర, లంచాలు యిచ్చుకొనే కార్యక్రమానికి యీ బిల్లు దారితీస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి మీకు రావలసినటువంటి న్యాయమైన స్టాంప్ డ్యూటీని సంపాదించాలంటే, నేను కోరేది, ఒకేచోట సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులోనే, అక్కడనే అది స్క్రుటినీ స్తన్ చేసి మంచి ఆఫీసర్స్‌ను వేస్తే తప్పనిసరిగా మార్కెట్ వ్యాల్యూ తూకం వేసి సరిగా చేయడానికి వీలుంటుంది. ఆ పద్ధతిలో ఆలోచన చేయాలి లేకపోతే యింకొక ఆలోచన వుంది. అదేమంటే, మొత్తము జిల్లాలో—మెట్ట భూములు, వెట్ భూములు, ఇండ్లస్థలాలు వుంటాయి — వీటన్నిటికి పగడ్బంధిగా మార్కెట్ రేట్సును ప్రతి సంవత్సరానికి ఒకసారి కలక్టరు నోటిఫై చేయాలి. రిజిస్ట్రార్ దగ్గర రేట్స్ వుండాలి. కలక్టరు ఫిక్స్ చేసినటువంటి రేట్స్ కంటే తక్కువ రేట్స్‌కు రిజిస్టర్ చేసుకొంటే తప్పనిసరిగా తిరిగి స్క్రూటినీకి పెట్టాలి. అంతకంటే పై రేట్స్‌కు రిజిస్టర్ చేయించుకొనేవారికి యిబ్బందిలేకుండా కార్యక్రమం సులభంగా జరిగే అవకాశము కల్పించి అంతకంటే తక్కువ రేటుకు — అండర్‌వ్యాల్యూకు యెవరైనా రిజిస్టర్ చేసుకుంటే — అటువంటి వాటిని స్క్రూటినీ చేస్తే కొంత లిటిగేషన్ తప్పుతుంది. జనానికి యిబ్బంది లేకుండా పోతుంది. కలక్టరు యీ భూములకు యీ రేట్

ఫిక్స్ చేశారని మొదలే భయపడుతారు, అంతకంటే తక్కువకు చేసుకొంటే మనము దొరికిపోతామని అంతకంటే తగ్గకుండా చేసుకుంటారు. ఆ విధంగా చేస్తే, అనవసరమైన లిటిగేషన్ కాంప్లికేషన్స్ తగ్గిపోయి, ప్రజలు తమంతట తామే అండర్‌వ్యాల్యూ చేసే కార్యక్రమాలను లేకపోతే ఎవేడ్ చేసే పద్ధతులను వదలుకొంటారు. అండర్ వ్యాల్యూ చేస్తే స్క్రూటినీ చేయడానికి అదే ఆఫీసులో, దానిని స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ పద్ధతిలో చేయాలి గాని సులభంగా యింకొక దొంతర కలక్టరు ఆఫీసు అని పెడితే వందలాది జనానికి ప్రతిరోజు అనవసరమైన కాలయాపన, డబ్బు దండుగ జరిగి లంచగొండి విధానాన్ని హెచ్చించినట్లు అవుతుంది. ఇది సులభంగా తప్పించడానికి వీలులేదు. ఎస్కేప్ చేయడానికి అవకాశముంది. సెక్షన్ 53 ఆఫ్ ట్రాన్స్ఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఆక్టుక్రింద వచ్చి, అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ వుంది. అందుకని పార్ట్ ఆఫ్ పర్‌పార్మెన్స్ క్రింద చేయండి అని కోర్టుకు వెళ్ళి సర్‌కమ్‌వెన్ట్ చేయడానికి అవకాశాలున్నాయి. బ్యాక్ డోర్ మెథడ్స్‌లో తప్పించుకోడానికి అవకాశాలున్నాయి. అయితే చట్టములో ఉద్దేశించినవి మంచివే, న్యాయమైన డబ్బు ప్రభుత్వానికి రావాలనేదానితో మేము అందరము ఏకీభవిస్తున్నాము. కాని దానిని సంపాదించడానికి యేర్పాటుచేసిన మిషనరీ లోపభూయిష్టంగా వుంటున్నది. దీనిని సెలక్టు కమిటి స్టేజ్‌లో పునరాలోచన చేసి ఒక స్టేజిలో అన్ని సమస్యలు పరిష్కారముచేసే విధంగా దీనిని స్ట్రెన్తన్ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Sri C. V. K. Rao :—One clarification. Sir, I wish to know from the hon. member who just spoke whether he is supporting the Bill or opposing it.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—I am opposing the Bill.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—అధ్యక్షా, యీ బిల్లు యిదివరకున్న బిల్లుకు ప్రతిరూపకంగా వస్తున్నది; కొన్ని మాటల తేడాతప్ప—మేము చెప్పదలచుకున్నటువంటి ముఖ్యమైన సూచన యేమంటే, పార్టిషన్ అనేది ఎత్తివేయడము అవసరము. ఎందుకంటే, పార్టిషన్‌కు కూడా యిది వర్తించాలని పెట్టినప్పుడు — చిన్నరైతులు మూడు నాలుగు ఎకరాలు పంచుకొంటే — వారికి వేర్వేరుగా చూపించకపోతే పది రూపాయల లోపు శిస్తు రాదు, యింకా వేరే యిబ్బందులుంటాయి—కాబట్టి ఆ పద్ధతి మంచిదిగాదు. అందుకని, కనీసము 10 స్టాండర్డ్ ఎకరాల లోపు పార్టిషన్‌కు ఎత్తివేయడము అవసరమని సూచిస్తున్నాము. వారికి సబురిజిస్ట్రార్ ఆఫీస్‌లో చాలా యిబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు చెబుతాను, యీ మధ్యన, నల్లగొండ జిల్లాలో, కో-ఆపరేటివ్ యియర్ ఎండింగ్ సందర్భములో మార్టిగేజెస్ తిరిగి రిన్యూవల్ చేయించుకోవలసివస్తే ఒక్కొక్క

మెంబర్ చెల్లించవలసిన పరిస్థితి వచ్చిందంటే, ఈ బిల్లు ప్రకారము రిజిష్ట్రారు ఆఫీసులో ఎంత చెల్లించవలసివస్తుందో అంత తిరిగి మామూలు క్రింద చెల్లించవలసిన పరిస్థితి సబు రిజిష్ట్రార్ ఆఫీస్‌లో వుండి. దీనినుండి రిలీవ్ చేయడానికి యిందులో మార్గాలు కన్పించ డము లేదు. కనీసము యీ మార్పులు అయినా యీ బిల్లులో ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతూ యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :—అధ్యక్షా, యీ బిల్లును సావకాశముగా ఆలోచించి ప్రవేశపెట్టినట్లు కన్పించడము లేదు. ఇందులో వున్న ప్రమాదాలను ప్రభుత్వము గుర్తించినట్లు లేదు. నిజము చెప్పాలంటే, రోగిని బ్రతికించడముకోసము మోతాదు యెక్కువ చేసినట్లు వుంది. ఈ బిల్లు మిత్రులు చెప్పినట్లు మరికొంచము లంచగొండితనం పెంపుజేయడానికి పనికివస్తుందితప్ప ప్రభుత్వము బొక్కసము నింపడానికి గాని ప్రజలకు వుపయోగకరంగా గాని యెంతమాత్రము కన్పించడము లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఈయన అధికార పార్టీలో యెప్పుడు చేరారు?

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :—మీకు ఆ బాధ అవసరములేదు....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఉపన్యాసము వరకు అట్లా వుంటుంది, ఓటు విషయము.......

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :—ఇది పెళ్ళికి పాతికవేలు, గృహప్రవేశానికి ఫియట్ కారులాగా వుంది. ముందు రిజిష్ట్రార్ ఆఫీసులో చెల్లించుకోవలసిన కట్నము చెల్లించు కొని కలక్టరుగారికి వ్రాయకుండా మరొక కట్నము చెల్లించుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తుం దేమో.......దీనివల్ల వారికి ప్రయివేట్ ఖర్చులు యెక్కువ అవటానికి అవకాశం కనబడు తున్నది. అమ్ముకొనేవాడు డబ్బు అవసరం ఉండి తొందరపడి అమ్ముతాడు. కొనుక్కొనే వాడు యెక్కువ ఖరీదుపెట్టి కొనాలి అంటె బాధపడతారు. ప్రభుత్వం ఒక యేర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఐదు ఎకరాలవరకు — యీ స్టాంప్ డ్యూటీ లేకుండా చేస్తే బాగుం టుంది. భూమి అమ్ముకొనే పేదరైతుకు, భూమి కొనుక్కొనే పేదరైతుకు యీ రిజిస్ట్రే షన్ ఖర్చులు యెక్కువ లేకుండా ఉండేటట్లు చేయాలి. భాగ్యవంతులపైన వేయవలసిన పన్ను పేదవారిపైన వేస్తున్నారు. ఎన్. జి. ఓ. లు స్ట్రయిక్ చేస్తే — జి. ఓ. లకు ప్రమోషన్ యిచ్చినట్లు పేదవారిని బాగుచేయాలని ఉద్దేశించి వేసిన పన్నువల్ల ఇండైరక్టుగా పేదవాడు బాధపడుతున్నాడనేది గుర్తించాలి. 5 వేల రు. ల వరకు ఏరకమైన స్టాంప్ డ్యూటీ ఉండటానికి వీలులేకుండా చేయాలి. రిజిస్ట్రేషన్ గ్రామాలలోనే జరపాలని ఇది వరకు ఒక ప్రపోజల్ ఉంది. కాబట్టి కొంతవరకు ఎగ్జంప్టుచేసి, మిగిలిన విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి రావటం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— శాసనసభలో ఏ బిల్లు ప్రవేశపెట్టినా, దానిపై పదిమంది సభ్యులు తమ అభిప్రాయం తెల్పినపుడు కొత్త విషయాలు బయటకు రావటం, కొంత సహాయకారిగా ఉండటం జరుగుతుంది. కొత్తగా ప్రాజెక్టులు వచ్చిన ప్రాంతాలలో అక్కడ, మనం విస్తృతమైన కాలనైజేషన్ స్కీమ్సు పెడుతున్నచోట్ల, ఇండ్లుకట్టటానికి రోడ్స్ వేయటానికి, ప్రాజెక్టులు కట్టేదానికి ప్రభుత్వం భూమి ఎక్వయిర్ చేసే చోట్ల ఇచ్చే కాంపెన్సేషన్—నిజానికి ఆ భూమి ధర హెచ్చుగా ఉంటుందని తెలిసికూడ, డాక్యుమెంట్స్ ఆధారం చేసుకొని వారికి తక్కువ కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. తెలిసి కూడ రైతులకు అన్యాయం చేస్తున్నామనే బాధ నాకు వుంది ఆ విధంగా చూపినపుడు—యీ బిల్లు వల్ల—ఏ రైతు భూమి అయినా గవర్నమెంట్ ఎక్వయిర్ చేసినపుడు వారికి న్యాయమైన ధర ఇవ్వటానికి ఉపయోగపడుతుంది—ఈ బిల్లుగురించి నా ఆలోచన నాకు ఉంది. సబ్‌రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకుపోతే ఎట్లాంటి ఇబ్బందులు ఉన్నవో, రేపు అక్కడ జరిగే అవకతవకలు సరిదిద్దటానికి కలక్టరేట్‌ను ఇన్‌వాల్వ్ చేసేటట్లయితే ఇంక ఏమి ఇబ్బందులు వస్తాయో మనం ఊహించుకోనేదానికి అవకాశం ఉంది. మనం ఒకటి జ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలి. దీంట్లో—హెచ్చుగా అండర్‌వేల్యుయేషన్ ఉన్నదన్నది అందరూ ఏకీభవించారు. అండర్‌వేల్యుయేషన్ లేకుండా—సరైన వేల్యుయేషన్ చేయటానికి సెలక్టకమిటీలో సభ్యులు సరైన దారి చూపిస్తే ఆ విధంగా చేయటానికి ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగాఉంది. ఇందులో పొరపాటు జరిగితే మాకే నష్టం వస్తుంది. మీరు ఇచ్చే సలహాలు పరిశీలించటానికి ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వము ఎవరు నిర్వహించినా అది ఒక విధానము. దానికి అనేక చట్టాలు తీసుకోవాలి. ప్రతి మనిషిని సందేహించవలసిఉంటుంది. ప్రతి మనిషి సరిగా నడవటానికి అనేక రూల్సు రెగ్యులేషన్స్ టైమ్ టు టైమ్ మనం చేసుకోవలసిఉంటుంది. ఏదైనా అవసరం వస్తే కొన్ని రిపీల్ చేసుకోవచ్చును. I have sought leave of the House to withdraw something of what was done previously about the Sugarcane Bill also. ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశ్యము అండర్‌వేల్యుయేషన్ సరిదిద్దటానికి, ప్రభుత్వం కాని, ఇతరులుగాని ఎక్కడైనా భూమి ఎక్వయిర్ చేసినపుడు రైతులకు సరైన ప్రతిఫలం ముట్టేదానికి ఇది సహాయపడాలి అనే ఉద్దేశ్యంతో యీ బిల్లు తెచ్చినదే కాని, రైతులకు ఇబ్బంది పర్చాలని కాదు. పరిశీలించవలసిన కొన్ని ఇన్‌సిడెంట్స్ వస్తూఉంటాయి. ఇపుడు దీనిని సెలక్టుకమిటీకి వేయబోతున్నాము. అక్కడ సెలక్టుకమిటీ సభ్యులు సలహాలిచ్చి చర్చించటానికి వీలుంటుంది.

మిగతా సభ్యులు ఏమైనా సూచనలు సలహాలు ఇవ్వదలచుకొంటే, వ్రాతపూర్వకంగా ఇస్తే వాటిని పరిశీలించి ఉపయోగ పర్చటానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— పాయింట్ ఆఫ్ ఇన్‌ఫర్మేషన్‌సర్—ఇపుడు రైతులభూమి ఏ ప్రాజెక్టుకైనా తీసుకొంటే—దీనిప్రకారం రైతుకు లాభం కలుగుతుంది అన్నారు కాని వారికి లాండ్ఎక్విజిషన్ యాక్టుప్రకారం నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని ఉంది 3 సం. ల లోపల ఆ ప్రాంతంలో వేల్యుయేషన్‌కు 15 పర్సెంట్ వేయాలని ఉంది. కాబట్టి అది యీ బిల్లుమీద ఆధారపడిఉండదు. నాగార్జునసాగర్ క్రింద భూములకు 56లో ఉన్నటువంటి రేట్స్ ఇచ్చారు. కాబట్టి దానికి దీనికి సమన్వయం ఉండదు.

Sri C. V. K. Rao :— Sir, I fail to understand why this amending bill bas been brought before this House. The whole object seems to be to squeeze the people, while registering any instrument of conveyance, exchange, gift, partition or settlement, and these people would be mostly ordinary people. And in order to get as much indirect tax or money as possible for the Government, I presume the Government has come forward with this Bill. It is unfair; I consider it is also an immoral piece of legislation. The Central Government has laid down that stamp duty has to be paid on the value of property; from time immemorial, perhaps in the latter part of nineteenth century, this legislation was passed during the British regime. Later some of the Governments and Mr. Brahmananda Reddi and others think that they have become much cleverer, and that cleverness has come to this stage of imposing a severe burden on the people. After all, stamp duty is chargeable on any instrument of conveyante, exchance, gift, partition or settlement; it has to be paid on the value of property; and what is the value of the property? Are there two values of three values of the property? Or, are there as many values of the property as bankruptcy of the Government permits it to degenerate? I think no sane legislator can permit of such a piece of legislation to be foisted on the people. Stamp duty is fixed on the value of the property and on theperson who purchases it. But when there is a doubt, what is that value and how is it arrived at? Naturally there is a machinery already which decides it. I fail to understand why the Government should now say that market valve should be decide. One day it may be original value ; another day it may be transferable value ; another day it may be September value or November value ; so it is totally irrational. There is no meaning in trying to import into legislation of this type what the value of the property is. The party concerned has got to pay the stamp duty: That is a source of income for the Government and as such it is unfortunate

that the Government have brought forward this piece of legislation particularly on this day.

Now, the ruling party which comes forward with this piece of legislation makes an assumption that there is evasion of stamp duty. That means, without stamp duty no instrument could be presented, i e. instrument of conveyance. exchange, gift, partition or settlement. I would ask, what happened to the machinery of the Government? There is a machinery of the Government which ought to have avoided that evasion. If it is imported into this legislation, what is called market value, then alone the evasion could be avoided. In other words, the Government is bringing forward a retrograde piece of legislation which is harmful to the ordnary people. A piece of legislation must be clearcut and definite. What is the definition of market value? The definition is that necessary machinery would be created by the Government to decide the market value. That means, it depends on the whims and fancies and all vagaries of bureaucratic administration. Should and sane legislator permit the vagaries and periodical decisions of the authorities concerned? It cannot be. A Legislation is that which in fact gives a clearcut definition. Should any legislation come into force which leaves a particular thing to the vagaries, to the moods and fancies of the authority concerned? If that is permitted, such an administration would be an anarchic administration; such an administration would be a bureaucratic administration; such administration would also be a repressive administration; in other words, such an administration would be an exploiting administration. There appears to be an intention to import into this legislation a thing that is vague, a thing that is coercive and a thing that is exploitive. We cannot permit such an import to be made. Therefore, when there is a doubt about the market value, it goes to a machinery and for that there is the Collector, the Tahsildar or some other revenue officer. So it becomes a perpetual litigation and perpetual suffering to the common man. I am not taking of the administration that is totally corrupt; it is corrupt, no doubt. Therefore, the Government is bringing a perpetual exploiting system into this piece of legislation. Only Mr. Brahmananda Reddi is wise for the entire country of 40 crores of people. He says that six states have got such an Act. It is only six States in the country. How is it that other States have not thought of this? Why don't you be wiser? Why should you bring such a stupid bill.

Sri K. Brahmananda Reddi :— Are you opposing or supporting the Bill ?

Sri C. V. K. Rao :— I am opposing (Laughter). It imposes a burden on the people. Secondly, the people will be subjected to the vagaries and mis-conceptions of the administrative machinery. The Government might think that it would get Rs. 1 or 2 crores. But they won't get it.

Sri C. V. K. Rao :— The Government may feel that it might get share of one crore or two crores or some money. It also wan't get it. It is only in fact following a shadow and on the other hand what the Government of Sri Brahmanandareddi, at the moment, gets is small. The second instance is the suffering of the people and the third instance is the corrupt machinery. As such I am opposing this Bill. When that goes to the Select Committee, it should discuss threadbare that this should be dropped. I hope the Government would be wise enough to drop it.

Sri P. Thimma Reddi :— Sir, I beg to move that the a Select Committee be constituted with the following members :

1. Sri K. Brahmananda Reddy. Chief Minister.
2. „ P. Thimma Reddy, Minister for Revenue.
3. „ Venkataratnam Naidu.
4. „ Raghava Reddy.
5. „ K. V Gangadhar.
6. „ Nageswararao.
7. „ P. Sreeramulu.
8. „ Venkatarao (Krishna District)
9. „ Gaddenna.
10. „ A. Venkata Reddy.
11. „ A. Madan Mohan.
12. „ Pragada Kotaiah.
13. „ Y. Venkatarao.
14. „ A. Madhavarao.
15. „ Vavilala Gopalakrishnayya.

The Select Committee should submit its report before 20th August, 71.

Mr. Speaker: MOTION moved.

(Pause)

Mr. Chairman :— The question is :

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill. 1971 be referred to the Select Committee consisting of the following 15 members :

Sri K. Brahmananda Reddy, Sri P. Thimma Reddy, Sr Sriramulu

Sri Venkatamana Naidu, Sri N. Raghava Reddy, Sri K. V. Gangadhar, Sri P. Sanyasi Rao, Sri Ch. Venkata Rao, Sri Gaddanna, Sri A. Venkatareddy, Sri A. Madan Mohan, Sri Pragada Kotaiah, Sri Y. Venkata Rao, Sri A. Madhava Rao and Sri Vavilala Gopalakrishnayya, with instructions that the Select Committee shall submit its report to the Assembly before 20th August 1971."

The motion was adopted.

Mr. Chairman :— Under Rule 223 of the Rules of Procedure and Conduct of the Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I appoint Sri P. Thimma Reddy, Minister for Revenue to be the Chairman of the Select Committee. I now request the Minister for Revenue to move the Andhra Pradesh Encroachment Bill.

THE ANDHRA PRADESH LAND ENCROACHMENTS (SECOND AMENDMENT) BILL 1968.

Sri P. Thimma Reddy :— Sir, I seek permission from you to present the Bill on this Encroachment Amendment Bill for taking it up for discussion. There is a small amendment which will be presented in due course.

Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Land Encroachments (Second Amendment) Bill 1968 be taken up for consideration".

Mr. Chaiman : Motion moved.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దేశంలో లాండ్ అసెస్‌మెంటు త్వర తగతిని నడిచేటట్లు చూడాలి. అనేది ప్రధాన ఆశయం. సభలోచాలమంది సభ్యులు

Sri K. Brahmananda Reddi :— Are you opposing or supporting the Bill?

Sri C. V. K. Rao :— I am opposing (Laughter). It imposes a burden on the people. Secondly, the people will be subjected to the vagaries and mis-conceptions of the administrative machinery. The Government might think that it would get Rs. 1 or 2 crores. But they won't get it.

Sri C. V. K. Rao :— The Government may feel that it might get share of one crore or two crores or some money. It also wan't get it. It is only in fact following a shadow and on the other hand what the Government of Sri Brahmanandareddi, at the moment, gets is small. The second instance is the suffering of the people and the third instance is the corrupt machinery. As such I am opposing this Bill. When that goes to the Select Committee, it should discuss threadbare that this should be dropped. I hope the Government would be wise enough to drop it.

Sri P. Thimma Reddi :— Sir, I beg to move that the a Select Committee be constituted with the following members:

1. Sri K. Brahmananda Reddy. Chief Minister.
2. „ P. Thimma Reddy, Minister for Revenue.
3. „ Venkataratnam Naidu.
4. „ Raghava Reddy.
5. „ K. V Gangadhar.
6. „ Nageswararao.
7. „ P, Sreeramulu.
8. „ Venkatarao (Krishna District)
9. „ Gaddenna.
10. „ A. Venkata Reddy.
11. „ A. Madan Mohan.
12. „ Pragada Kotaiah.
13. „ Y. Venkatarao.
14. „ A. Madhavarao.
15. „ Vavilala Gopalakrishnayya.

The Select Committee should submit its report before 20th August, 71.

Mr. Speaker: MOTION moved.

(Pause)

Mr. Chairman :— The question is :

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1971 be referred to the Select Committee consisting of the following 15 members :

Sri K. Brahmananda Reddy, Sri P. Thimma Reddy, Sr Sriramulu

Sri Venkatamana Naidu, Sri N. Raghava Reddy, Sri K. V. Gangadhar, Sri P. Sanyasi Rao, Sri Ch. Venkata Rao, Sri Gaddanna, Sri A. Venkatareddy, Sri A. Madan Mohan, Sri Pragada Kotaiah, Sri Y. Venkata Rao, Sri A. Madhava Rao and Sri Vavilala Gopalakrishnayya, with instructions that the Select Committee shall submit its report to the Assembly before 20th August 1971."

The motion was adopted.

Mr. Chairman :— Under Rule 223 of the Rules of Procedure and Conduct of the Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I appoint Sri P. Thimma Reddy, Minister for Revenue to be the Chairman of the Select Committee. I now request the Minister for Revenue to move the Andhra Pradesh Encroachment Bill.

THE ANDHRA PRADESH LAND ENCROACHMENTS (SECOND AMENDMENT) BILL 1968.

Sri P. Thimma Reddy :— Sir, I seek permission from you to present the Bill on this Encroachment Amendment Bill for taking it up for discussion. There is a small amendment which will be presented in due course,

Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Land Encroachments (Second Amendment) Bill 1968 be taken up for consideration".

Mr. Chaiman : Motion moved.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దేశంలో లాండ్ అసెప్‌మెంటు త్వర తగతిని నడిచేటట్లు చూడాలి. అనేది ప్రధాన ఆశయం. సభలో చాలమంది సభ్యులు

ప్రతిదినం మనవి చేస్తున్నారు. నాకు వ్రాస్తున్నారు. చాల చోట్లకొంతమంది హక్కు లేనివారు అర్హతలేనివారు ప్రభుత్వం భూమిమీద ఎన్‌క్రోచ్ చేస్తున్నారు. సాగు భూములు, బంజరుభూములు, పోరంబోకుభూములే కాకుండా రోడ్డుమీదకూడ ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అవి తీసివేయాలనేటట్లుగా ఉంటే దానికి అప్పీల్ ఎక్కువగా ఉండడంతో చాల ఆలస్యం అవుతున్నది. త్వరగా అసైన్‌మెంట్ కావాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందువల్లడిఫరెంట్‌లెవెల్స్‌లోఉన్న ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ తగ్గించి జిల్లాలెవెల్‌లో పూర్తిచేయాలని అనుకోవడం జరిగింది. ఉద్యోగస్థులు సరిగా నడచుకోవడంలేదని ప్రభుత్వం నోటీసుకువస్తే ప్రజలు అప్పీల్ చేసుకోవడం జరిగితే ప్రభుత్వం శ్రద్ధచేసి న్యాయం చేయడం జరుగుతుంది. ఇది చిన్న విషయం. దీనిని ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు : కాకాని వెంకటరత్నంగారు ఒకస్టేట్‌మెంట్ చేస్తాము అన్నారు. రీజనల్ కమిటీ దానిమీద యివ్వాళ చెప్తాము అన్నారు. ఆ విషయం వాయిదా వేసినట్లా లేకపోయినట్లయితే ఆయన మరచిపోయినట్లా? మాకు తెలియకుండా ఉన్నది. మిల్క్ ప్రాజెక్టు విషయం. దానిమీదక్లారిఫికేషన్ యిస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం : రీజనల్ కమిటీ వ్యవహారం స్పీకర్ గారికి పంపించాము. వారు రేపువెడతారేమో ?

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు : రీజినల్ కమిటీ వ్యవహారం పైన మినిస్టర్ గారు యిక్కడ పెట్టడం ఏమిటి? అదేమిలేదుకదా? రీజినల్ కమిటీలో తీర్మానం పాస్ అయితే అది మంత్రిగారికి యిష్టంలేకపోతే మంత్రిగారు రీజినల్ కమిటీకి పంపవచ్చుకదా ? That will be considered by the Regional Committee. Why that matter should be brought on the Floor of the House Sir ? It is a bad precedent.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం : రీజినల్ కమిటీవారి తీర్మానాన్నిగాని త్రోసివేయడంగాని, యింకొకటిగానికాదు. కొన్ని అపోహలకు దారితీస్తున్నది. ఉన్నయదార్థ విషయాలను తెలియపరుస్తాము.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు: రీజినల్ కమిటీ అంగీకరించిన తీర్మానం గవర్నమెంట్ అంగీకరించకపోతే — —

Mr. Chairman : It is not for. discussion now.

Sri Ch. Rajeswara Rao : Here he is making a statement again. He has given a statement to the Speaker. It should not be considered in the Assembly which is going on now. Let the matter be sent back to the Regional Committee.

Mr. Chairman : It will be considered.

Sri A. Madan Mohan : I disagree with the Hon'ble Member Mr. Rajeswara Rao to say that it should be sent back to the Regional Committee. It is an unanimous resolution and it has been moved here. Hon'ble Minister has any difference of opinion......

Mr. Chairman : There is nothing for discussion now.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : అధ్యక్షా, ఈ ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్ బిల్లు చాల చిన్నబిల్లు అయినప్పటికి రాష్ట్రమొత్తంమీద సామాన్యమైన రైతులకుగాని లేక శివాయి జమాదారులు గాని పేదవారకిగాని యితర ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్‌కుకూడ సంబంధించి ఉన్నది. ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ అన్ని ఎవిక్షన్‌చెసి పురోగమించడానికి-మనలో చాలమందికి తెలిసి వుంటుంది సెక్షన్ 6 క్రింధ సంతకంచెసే అధికారం డిప్యూటి కలెక్టరుకు వుండే దానిని సవరించిన తరువాత తాసిల్దారుకు ఆ అధికారం సంక్రమించింది. తాసిల్దారుకు యిచ్చినందువల్ల త్వరగా అయిపోతుందనే వుద్దేశ్యం వున్నప్పటికి తాసిల్దారు పైన డిప్యూటి కలెక్టరుకు, అప్పీల్, డిప్యూటి కలెక్టర్ పైన కలెక్టరుకు అప్పీల్, కలెక్టర్‌నుంచి బోర్డ్, బోర్డు నుంచి గవర్నమెంటుకు దొంతరలు తగ్గినట్లుగా కన్పించడంలేదు. ప్రధానంగా రైతులకు గాని, పేదలకుగాని వచ్చేయిబ్బందులన్నీ గ్రామధికారులు, కరణం ఒకరు సాగుబడిచేస్తూ వుంటే మరొకరికి వ్రాయడం, ఒకరిది మరొకరికి, అందరికి కలిపి వ్రాయడం, అడంగులలో కల్టివేషన్ బుక్‌చేసే పరిస్థితులలో తెలియనటువంటి రైతులకుగాని పేదవారికిగాని విపరీతమైన అన్యాయం జరుగుతున్నది. నేను ఫలానా సర్వేనంబరులో సాగుచేస్తూన్నాను సాగుచేయమంటె కరణం వ్రాయడు. మరొకరిప్పేరు వ్రాస్తాడు. నేనుపోయి చెప్పుకొన్నాను. సాగుబడి నాపేరున వ్రాశాడు అనుకుంటాడు. తీరా జమాబందిలో చూడబోతే నేను సాగుబడిచేయలేదు అంటె నీవుసాగుచేశావు సీరుతెచ్చుకొన్నావు. తీరువా జాస్తి కట్టాలి. ఆక్రమణ బి ఫారమ్ క్రింద పెనాల్టిపడుతుంది. అట్లా పెనాల్టిపెట్టె కేసులు వున్నాయి. సామాన్యమైన రైతులకుగాని, పేదవారికిగాని, జరిగే యిబ్బంది అంతా ఎక్కడ వస్తున్నది అంటె కల్టివేషన్ బుక్‌చేసే దానిలో కరణాలుచేపేదానిలో వస్తున్నది. రికార్డు అప్‌రైట్ తీసుకువస్తున్నాము. దానివల్ల అది యెంతవరకు పరిష్కారం అవుతుందో. జాయింట్ పట్టాలు స్ప్లిట్‌చేస్తే తకరారు ఎర్పడుతుంది. పట్టాదారుఒకరు అయితే నలుగురు పేరుతో నాలుగుభాగాలుగా విడదీసే కేసులుకూడ వచ్చినాయి. అటువంటిదిలేకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవటం అవరసం. ఈ రోజున మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు యిచ్చిన స్టె ఆర్డర్సు బోలెడువున్నాయి. అట్లాగే రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో కూడా ఎన్నో అప్పీల్స్ అక్కడ పడివున్నాయి. సంవత్సరాల తరబడి అవి అక్కడపడివుంటున్నాయి. అలాగే కలెక్టరేట్‌లో కూడా ఎన్నోవున్నాయి. అసలు ఆ కాగితాలకు ఎప్పటికైనా పరిష్కారం అయ్యేమార్గం వుందా? పేరుకుమాత్రం

పేదవారు, పేదవారు అని. అసలు పెద్దవారిని అందులో నుండి ముందు తొలగిస్తే బాగుంటుంది. ఇంకా చాలా ఘోరంగా ఏమిటి జరుగుతున్నదంటే—పేదవారికి గనుక ఎక్కడయినా పట్టాలు యిచ్చివుంటే, మరొక అసామీవచ్చి స్టె తీసుకువస్తాడు. పట్టాలు యిచ్చి, పొసెషన్ యిచ్చి నప్పటికి, స్టె ఆర్డర్‌లు పెడుతుంటె, యింక దీనికి అర్థమేమిటి? ఇటువంటి ఉదాహరణలను నేను చాలా చెప్పగలను. పట్టాయిచ్చి, పొసెషన్ యిచ్చి నప్పటికి, స్టె ఆర్డర్ యిస్తారు. పట్ట యిచ్చినపుడు అట్లగేవున్నాడు, స్టె ఆర్డర్ తెచ్చుకున్నాయన పైర్లువేస్తున్నాడు. ఎవిక్షన్ ఆఫ్ ఎంక్రోచ్‌మెంట్ లెజిస్లేషన్‌మనం పాస్ చేసినదే. అది అచరణలో మాత్రం చాలా నిరుపయోగంగావున్నది. ఈ రోజున మనం చేస్తున్న లెజిస్లేషన్ కూడా చూడడానికి బాగున్నప్పటికి,—మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. రెవిన్యూమంత్రిగారువిన్నారోలేదో, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంపై రిప్లయ్‌లో ఇన్‌ఎలిజిబుల్ శివాయిజమాదార్లను తొలగించి, అది లక్షపై చిల్లర ఎకరాలు వున్నడి. దానిని పేదవారికి యిస్తామన్నారు. ఈ ప్రొసీజర్ మాత్రం పేదవారికి కాక, పెద్దవారికి మాత్రమే ఉపయోగపడేదిగా వుంది. పేదవారికి యిచ్చిన భూముల్లో వారిని చేసుకోనివ్వకుండా మరొకప్రక్కన స్టె ఆర్డర్సు యిస్తున్నారు. లెజిస్లేషన్స్ చేయడంకాదు ముఖ్యం, అవి ఇంప్లిమెంట్ అయ్యేట్లుగా చూడాలి. మీ దగ్గరవున్న స్టె ఆర్డర్సును, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులోవున్నవాటిని త్వరగా తీసివెయ్యండి. హైకోర్టులో కూడా కొన్నివున్నాయి, గవర్నమెంటు పొలాల్లో పెద్దభూస్వాములు ఎన్‌జాయ్ చేస్తున్న కేసెస్ బోలెడువున్నాయి గవర్నమెంటు ప్లీడర్‌ను పంపించి, యాడ్వొకేట్ జనరల్ నుపంపించి, గవర్నమెంట్ కేసెస్ అన్నీ న్యాయంగా పరిష్కరింపబడేట్లుచేసి, వాటిని పేదలకు పంచాలని చెబుతున్నాను. చెప్పాలంటె స్టాటిస్టిక్స్, వివరాలు ఇంకా చాలా వున్నాయి. అధికారులు ప్రాక్టికల్‌గా ఇంప్లిమెంటెషన్ స్టేజ్‌లో, పేదవారికి వుపయోగ పడేట్లుగా చెయాలి. ఇప్పుడు మాత్రం యిది భూస్వాములకు వుపయోగపడేదిగా వున్నదని, యివన్నీ సవరించి, రూల్సులో స్పష్టంగాచెప్పి, దీనిని పాస్ చెయించడానికి ప్రయత్నించాలని నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— అధ్యక్షా, అసలు సాంప్రదాయమేమిటంటే, ఏ రెవిన్యూమాటర్ వచ్చినప్పటికి, ముందుగా, దానిపై రెవిన్యూ సెక్రెటేరియట్‌లో కన్‌సల్ట్ చేసి. అభిప్రాయం తెలుసుకుని, బిల్లులు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. నేను రివిన్యూ కన్‌సల్‌టేటివ్ కమిటీలో మెంబర్‌గావున్నాను. ఈ బిల్లు రెవిన్యూ కన్‌సల్‌టేటివ్ కమిటీలో ఎప్రూవ్ కాలేదని నా అభిప్రాయం. అందుకుగాను, ముందు రిపెంట్‌మెంట్ తెలుపవలసి వున్నది. మనం ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో, అధికార వికేంద్రీకరణ పేరుతో, యీ డెమొక్రటివ్ సెటప్‌లో ప్రభుత్వం ప్రజలది. ప్రజలయొక్క ప్రభుత్వం అనే వ్యవహారంలో వుండాలని చెబుతూ అధికారుల చేతుల్లోనే అధికారం అంతా కేంద్రీకరిస్తు

వుంటే అది తప్పు అనికాదు, కనీసం లాండ్ ఎంక్రోచ్‌మెంట్‌కు సంభందించి, రాష్ట్ర లెవెల్‌లో ముఖ్యంగా శాసనసభ్యులు చెప్పుకోడానికి, చేసుకోడానికి కొంచెం అవకాశం వుండాలి. కలెక్టరుకు రెవిన్యూబోర్డు స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ వున్నాయనుకోండి కరణం ఏవిధంగా నయితే బి-ఫారమ్ వ్రాసి పంపుతాడో అది కలెక్టరుకు వచ్చేంతవరకూ అదే ఫైనల్. క్రిందినుండి పైవరకూ, అదే ఫైనల్. కలెక్టరుగారు కూడా ఇంటర్‌ఫియర్‌కాడు. I am sorry to point out the mistake. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో క్రింది ఆఫీసర్ కొట్టివేయడం జరగదు. ఇంకా ఏమి చెయ్యాలన్నా క్వాజిల్యుడిషియర్ మాటర్ అంటారు. 'And it cannot be interfered with. It is purely a local affair. You cannot interfere. It is an interference of politicians. They say. ఇటువంటి పరిస్థితులలో, ఇంతటి ముఖ్యమైన విషయానికి సంబంధించి ఇంకా కలెక్టర్సును తీసుకొచ్చి యిచ్చేయమని పెట్టడం. Even though I belong to the Ruling Congress Party, I strongly oppose to its diverting the power from Government to Collector which is a derogatory step. It is not a progressive step. ఇంకొకటి కూడా మనవిజేసుకోవాలి.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది చైర్)

ఈ సంవత్సరం ఒకరి పేరిట బి-ఫారం వుంటుంది వచ్చేసంవత్సరం యింకొకరి పేరు వుంటుంది. ఈ రోజున వెంటకరెడ్డి వుంటాడు. ఇంకోరోజున పుల్లారెడ్డి వుంటాడు. న్యాయం అనేది అన్యాం అనేది గ్రహించవలసిన అవసరమున్నది గదా. కాని, కరణంగారు వ్రాసినదే పునాది అంటె యింకదేనికి మార్గమేమిటి? గ్రామంలో పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు వున్నాడు, గ్రామ మునసబువున్నాడు, పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుదగ్గర, గ్రామ మునసబుదగ్గర రికార్డు లేకపోవడం, వారిని సంప్రదించడమే లేకపోవడం యిది చాలా అన్యాయాలకు దారితీస్తుంది, దీనివలన లాండ్‌లెస్‌పూర్ ప్రాబ్లెంను సాల్వ్‌చేయలేమని నా అభిప్రాయం, ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ఖచ్చితమైన వైఖరి కలిగి వుండాలి. ఆచరణలో జరుగుతున్న వ్యవహారాలను దృష్టిలో వుంచుకొని చూడాలి. బంజరుభూములు విషయం తీసుకోండి. వారిని ఎవిక్టు చేయాలని అంటున్నారు, మంచిదే. When it is useful for public purpose. ఊరికే పెనాల్టిస్, ప్రతిసంవత్సరం కరణంచుట్టూ తిరుగుతూవుండడం, పట్టాయివ్వండి అంటె పట్టాయిచ్చే కార్యక్రమంలేదు, ముప్పయ్ సంవత్సరాలనుండి, నలబై సంవత్సరాలనుండి కూడా పట్టాలులేని కేసులు అనేకం వున్నాయి. అందువలన If it is necessary, there is no necessity to have prestige in the matter so far as Government is concerned, let it be postponed or let us think in the next meetting and consult all M. L. As. whether it is good or not. I request the Hon. Minister to postpone this Bill so that some thing can be done in this matter.

Sri C. V. K. Rao :— Is it on the Bill from that side ?

Mr. Speaker :— This Bill is coming on from 1968. It is three years old. Can't you wait for another one year or so ?

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. మా దురదృష్టమేమంటె, రైతులకోసమై ఎన్నో సంవత్సరాలు ఉద్యమాలు నడిపి, శ్రమచేసిన తిమ్మారెడ్డిగారు ఇప్పుడు రెవిన్యూమంత్రిగా వుండడం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— దీని చరిత్ర చాలావున్నది. మంత్రి అయిన తరువాత స్వంత ఆలోచనలువుండవు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా. ఇదిచాలా విచిత్రమైన స్టేట్ మెంట్. మంత్రి అయిన తరువాత స్వంత ఆలోచనలు వుండవు అంటున్నారు. మీ స్వంత ఆలోచనలు చూసి మంత్రిగా చేయలేదా ? మిస్వంత ఆలోచనలు చూసి మంత్రిగా చేశారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అయితే ఆలోచనలు లేనివారు మంత్రులు అవుతున్నారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అధ్యక్ష్యా, ఇక్కడ ఎన్నో చట్టాలు వున్నాయి. ఒక మంచి వుద్దేశంతో చేసిన చట్టాలు యివి. నాకు స్వంతంగా అనేక ఆలోచనలు వుండవచ్చు దీంట్లో అనేక సాధకబాధకాలున్నాయి. ఇప్పుడు దీని వుద్దేశం మంచి వుద్దేశమని మనవిజేస్తున్నాను. వెంకటరెడ్డిగారు మనవిజేసిన విషయమున్నది. చట్టాలు, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ మెషినరీ ఒక రకంగా వున్నాయి. మేము ఎఫెక్టివ్ ఫంక్షన్ చేసుకున్నాం అనుకుంటారు. మంత్రులుకూడా వ్రాయవలసిన అవసరంలేదు. మేముచే స్తున్నాం అనడం వుంటుంది. అప్పుడప్పుడు శాసన సభలో అంటూంటారు వుద్యోగులు ఏదో చేస్తుంటే మంత్రులు ఎందుకు ఇంటర్ ఫియర్ అవుతారు అని. మరొకప్పుడు మంత్రులు ఏమిచేస్తున్నారు అంటారు. మంత్రిగా వుండడమనేది చాలా చిక్కుగా తయారైనది.

శ్రీ సి. వి .కె. రావు :— ఈ సభకే మంత్రులు రెస్పాన్సిబిల్.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— చిన్నతనంలో చదువుకున్న కథ జ్ఞాపకం వస్తున్నది. చాకలివాడు, కొడుకు, గాడిద కథ. ఏమిచేసినా కష్టంగానేవుంది. పబ్లిక్ ఒపీనియన్ అనేది అటూ ఇటూ వుంటూంటుంది వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పింది, మిగతావారు చెప్పింది. విషయాలున్నాయి. The Government is reserving its power of reviewing

this. I am putting this to your notice. In the Andhra Pradesh Land Encroachment (Second Amendment) Bill, 1971 in clause 3 add the following sub-section. New section 12 (a),

'The State Government may at any time call for and examine the records relating to any decision or order passed or proceeding taken by any officer under this Act and may, if they are satisfied that such decision or order or proceeding is illegal, improper or irregular or such order any reference there to, as they think fit, they may stay any execution of any such decision or proceedings pending, in the exercise of their powers under the sub-section.'

I think there is sufficient place to receive any objections or any illegalities or irrelevent things that are being committed by any officer.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:— సంతోషం, కలెక్టరుకు స్టే ఇచ్చే పవర్సు వున్నట్లే గవర్నమెంటుకు కూడా వుండాలి.

Sri P. Thimma Reddy :— These are powers now taken, Sir. My submission is one thing. There is no government functioning at the village level. త్వరగా జరగడంలేదు. అనేక చిక్కులున్నాయి. ఫ్రీ మాన్‌గా చెప్పాలంటే We have got a first class machinery. But it does not function at the village level. That is the unfortunate position today. That is why the Government is taking up so many steps now to see that there things should function properly to the satifaction of. the poor people for whose sake the Government is functioning. భూములు పాగులు, పెనాల్టీలు అన్నీ చూస్తుంటే We will have to take it up అందువల్లనే మనవిచేస్తున్నాను. ఇబ్బందులున్నాయి. Take it as it is and then see we do better.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— విలేజి లెవెలులో ఏడ్మినిస్ట్రేషను లేదన్నారు. అటువంటప్పుడు మనం ఏమిచేసినా పేదవానికి వుపయోగపడతాయని నమ్మకం ఏమిటి? అక్కడ వున్నవి వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్సు. గవర్నమెంటు లేకపోతే ఇది మాత్రం వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్సు చేతులలోనికి పోదా?

Sri P. Thimma Reddy :— of the Government and that has to be tackled by two ways. The official machinery must move into the village and then see what is happening The Non-official machinery, all the political parties or individuals or representatives, they must get into touch the area and see what is అందుకే మా ప్రెక్రటరీ ఆర్డర్సు ఇష్యూ చేసాడు అనుకుంటాను. We are trying our best to give life to the village level administration, make every bone or farmer know what land he has, the agricultural land, S. No. extent etc. The

Record of Rights Bill was moved by the Chief Minister. I should say every member is taking interest in what is happening in the village level Then what you are finding out and what you are bringing to the notice is just 1% or so. There is so much more to be brought to the notice.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— రివెన్యూ మినిస్టరు తిమ్మారెడ్డి గారికి గోపాలకృష్ణయ్య గారికి పరిపాలనలో ఏమి జరుగుతోంది అంటె పుస్తకాలు చూపిస్తారు పుస్తకాలలో ఉంది కాబట్టి ప్రూఫ్ ఐపోయింది అంటె పేదవాని గతి ఏమిటో ఆలోచించాలి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నేను చెప్పవలసిన దానికంటె ఎక్కువగా చెప్పినప్పటికి- ఈ అత్త పొడుపు ఎందుకు?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మంత్రి గారు ఇచ్చిన కాంప్లిమెంటె ఈ బిల్లును మేము అప్రోచ్ చేయడానికి స్ట్రాంగ్ పాయంట్.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— లేదు అధ్యక్షా. Every Tahsildar must stay away in villages for 5 days in a trip. At least two trips in a week.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అన్నీ రివెన్యూ కలిసలేటివ్ కమిటీలో పెట్టరు. ఇది కూడా ఎందుకు పెట్టకూడదు?

Sri P. Thimma Reddi :— It is with a purpose, a good purpose. We are trying to do it. If it does not function properly, in the next session we shall with draw it. After all it is a privilege of this House to repeal any Act. So give us a chance. Three years back this was got ready and it was awaiting introduction in this House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కాతాలో ఉంది కాబట్టి ఎకౌంటు పూర్తి చేయాలనా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— బి ఫారం బుక్ చేయడం విషయంలో కరణమే కాకుండా మునసబ్ కూడా ఉన్నారు కదా. ప్రస్తుతం ఎవరికి తెలియడం లేదు. రివెన్యూ మంత్రి గారైనా చెప్పగలరా వారి గ్రామంలో ఎంత పోరంబోకు ఉందో? ఏదో ఒక నిర్ణయానికి వస్తే తప్ప కష్టం అవుతుంది.

శ్రీ పి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మీరు ఇచ్చిన సవరణ నేను చూడనే లేదు. ఈ చర్చను దృష్టిలో పెట్టుకుని మరొక సమయం తీసుకోవచ్చును.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— రేపు డిసైడ్ చేయవచ్చును.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ సమావేశం చివర తీసుకోవచ్చును ఈ మధ్యలో కన్సల్టేటివ్ కమిటీని పిలవండి. ఆగస్టులో కూర్చోవచ్చును సాధక బాధకాలు ఆలోచించి చేయవచ్చును.

Sri P. Thimma Reddi :— May I request that this should be passed during this session.

Mr. Speaker :— The question is that a number of members got some doubt that this Bill will have for reaching consequences. That is their apprehension and naturally they want this Bill to be considered at length.

Sri P. Thimma Reddi :— But it can be discussed in the House now, Sir.

Mr. Speaker :— You are of the opinion, But in practice, this Bill when implemented is going to cause some hardship, then the House considers the question of repealing it. But before passing it why don't you consider, instead of doing a hasty thing and then retracing.

Shri P. Thimma Reddi :— Our only anxiety is that these lands which are under the occupation of the ineligible shivaijamadars in some places.........

Mr. Speaker :— This is only with regard to one class of lands you are referring to. There are number of encroachments. Please think over it.

Sri P. Thimma Reddi :— Any way, we are meeting to-morrow. I will submit to the House to-morrow morning immediately we begin business.

Mr. Speaker :— He wants some inspiration.

Sri C. V. K. Rao :— For withdrawal ?

Mr. Speaker :— For coming to a final decision.

Now the House stands adjorned to 4 P. M. to-day, the 28th July. 1971.

AFTERNOON (4.00 P. M.)

(Sri G. Venkata Reddi in the Chair) Mr. CHAIRMAN : There is no quorum. We shall now adjourn and meet again at 4.15 p.m.

The House then adjourned.

The House reassembled at fifteen minutes past Four of the clock.

(Sri G. Venkata Reddi in the Chair)

DISCUSSION ON CREDIT TO AGRICULTURISTS AND ARTISANS BY NATIONALISED BANKS.

శ్రీ పి. నరసింగరావు :— అధ్యక్షా. మన దేశంలో బ్యాంకులు జాతీయం చేయబడిన తరువాత చిన్న వ్యవసాయదారులకు చిన్న ఆర్టిజానులకు, ఈ బ్యాంక్సు ద్వారా పరపతి సౌకర్యం కలుగుతుందని చాలా పెద్ద ఆశలు కల్పించబడినవి. కాని ఈ మధ్యనే మొన్న ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా టేబిలుమీద పెట్టిన అంకెలను బట్టి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో జాతీయంచేయబడిన బ్యాంకులుగాని యితర షెడ్యూ బాంక్ ద్వారా ఏదో కొంత యిన్ఫర్మేషను కొన్ని బ్యాంక్స్ యివ్వలేదు గాని 9 బ్యాంకులు యిన్ఫర్మేషను యిచ్చినారు. దీనినిబట్టి చూస్తే 4613-70 లక్షలు రూపాయలు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యివ్వబడినదని చూపించబడినది. ఇందులో వెనుకబడినజిల్లాలో ఎక్కువ వెనుకబడిన జిల్లా పరిస్థితి చూస్తే ముఖ్యంగా ఆదిలాబాదు, మేదక్ జిల్లాలలో చూస్తే నిల్ అని చూపించబడినది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— నిల్ అని కాదు. It means the information has not been received.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్) :— పంపించిన బ్యాంకుల భోగట్టా ననుసరించి చూస్తే అదిలాబాదు మేదక్ జిల్లాలలో నిల్ అని చూపించబడినవి. యునైటడ్ కమిర్షియల్ బ్యాంక్, పంజాబు నేషనల్ బ్యాంక్, వగెరా బ్యాంక్సునుంచి యిన్ఫర్మేషన్ రాలేదని అన్నారు. మెదక్, ఆదిలాబాదు జిల్లాలలోయితర షెడ్యూల్డ్ బ్యాంక్స్ నేషనెలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ విధముగా ఆలోచించి నట్లయితే ఏవయితే ఆశలు పెట్టుకుని జాతీయం చేయబడిన తరువాత గవర్నమెంట్ ఆప్ యిండియా నేషనల్ పాలసీ స్మాల్ కల్టివేటర్సుకు నేషనల్ ఆర్టిసాన్స్‌కి పరపతి సౌకర్యం కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యం పూర్తి అయినట్లు లేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ సబ్‌జెక్ట్ కేంద్రప్రభుత్వానిది అయినా కాని ఎప్పటికప్పుడు బ్యాంకులనుంచి సమాచారం తెప్పించుకుంటూ బ్యాంకులు సామాన్య ప్రజానీకానికి ఆర్టిసెన్స్‌కు పరపతి సౌకర్యం లభించేటటువంటి ప్రయత్నం చేశారా అని ప్రశ్న సందర్భంలో గాని యితర సందర్భంలో గాని మంత్రులు దీనికి సంబంధించిన సమాచారం చెప్పలేదు. ఇందులో ఉన్న సమాచారం చూస్తే హైదరబాదు

జిల్లా తప్ప మిగతా జిల్లాలలో గుంటూరు, తూర్పు గోదావరి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు మినహాయిస్తే మిగతా జిల్లాలలో ఆల్ మోస్ట్ నిల్. ఏదో పది లక్షలు 5 లక్షలు యివ్వబడినవి. తెలంగాణాలో హైదరాబాదు జిల్లాలో 16 కోట్ల 46 వేల మినహాయిస్తే తక్కిన 8 జిల్లాలకు 65 లక్షలు మాత్రమే యివ్వబడినది. ఇచ్చిన వివరాలు చూస్తే పెద్ద పెద్ద వ్యవసాయదారులకు ఆర్టిజాన్సుకు యిటువంటివి లభించినవి గాని సామాన్య రైతులకు నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ ద్వారా అప్పులు లభించినట్లు లేదు. అన్నింటికంటె ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే మనం సెంట్రల్ బ్యాంక్స్ ద్వారా యింతకు ముందు పరపతి సౌకర్యం కల్పిస్తూ ఉండేవారము. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలను ట్రాన్స్‌ఫరు చేశారు. కొన్ని నేషనలైజ్ బ్యాంక్సుకి స్టేటు బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదుకి, స్టేటు బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియాకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. ఏ లోపాలయితే ఉన్నాయనుకున్నామో. అనగా మధ్యదళారీలకు కమిషను, డిలేస్ అవన్నీ కమర్షియల్ బ్యాంక్స్‌కి కూడా ప్రాకింది అనడంలో సందేహంలేదు. కొన్ని తాలూకాలలో చాలమంది మధ్య దళారులు లక్షలు సంపాదించడం. ఆ విధంగా ఖమ్మం జిల్లాలో బ్రాంచ్ మానేజర్సు మీద కంప్లయింట్సుపై అధికారుల దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వీటి మీద ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వం నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్‌కి సంబంధించి సామాన్య ప్రజానీకానికి ఆర్టిజాన్స్‌కి రైతులకు పరపతి సౌకర్యం వీలైనంత త్వరగా కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ద్వారా ఆలస్యం జరగకుండా అందేటట్లు చేయాలి. నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు అప్పులు ఎవరు చెల్లిస్తారో వారికి అప్పులు లభ్యం అయేటట్లు ఉంటుందని ఆశతో జాతీయం చేసి పాలసీలో మార్పు తీసుకు రావడం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు రివ్యూ చేస్తూ సామాన్య రైతులకు పరపతి సౌకర్యం అందుబాటులో ఉండడానికి తగిన మెషినరీ క్రియేటు చేసుకోవాలి. ఇది పార్లమెంటులో డిస్కషను చేయవలసినదనే దృక్పథం పనికిరాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మధ్య కోఆర్డినేషను ఉండాలి. బ్యాంకులకు అడ్వయిజరీ కమిటీలు వేసి పరపతి సౌకర్యం సామాన్య రైతులకు ఆర్టిసాన్సుకి ఉండేటట్లు చర్య తీసుకోవాలి. దాని మీద క్వార్టర్లీ రివ్యూచేసి 4 మాసాలకొకసారి మానేజిమెంటు, ఫైనాన్స్ మినిష్టరు వారందరిని పిలిచి రిపోర్టు తెప్పించుకుని శాసనసభలోకూడా చర్చించడానికి అవకాశం కల్పిస్తే బ్యాంకులను జాతీయం చేసి ఏ సౌకర్యం పొందాలనుకుంటున్నామో అవి పొందగలుగుతాము. అట్లాగే మార్ట్‌గేజి చేయకుండా కొల్లేటరల్ సెక్యూరిటీ మీద ఉండాలని నిర్ణయించారు. అందులో మధ్య దళారులు కమిషను ఏజెంట్సు నాయకులు యిన్‌ఫ్లుయన్స్ చేసినట్లయితే కోఆపరేటివు సంస్థలకు పట్టిన గతే కమర్షియల్ బ్యాంక్స్‌కి కూడా పడుతుంది. అటువంటి పరిస్థితులు రాకముందే జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల చొరవ తీసుకుని 4 మాసాలకొకసారి రివ్యూ చేసి దాని

స్టేటుమెంటు ప్రజానీకానికి శాసనసభలో తెలిసేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉందని తెలియచేస్తు శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :— అధ్యక్షా. మనం ఈ బ్యాంకులను జాతీయం చేయడంలో ఉద్దేశించినటువంటి ఆశ ఆశయం చాలవరకు విఫలం అయినదని అనుకోవడంలో తప్పిదం లేదని అనుకుంటున్నాను. ఇవ్వాళ చూస్తే చవాన్‌గారు కొంచెం యించుమించు అదే అభిప్రాయానికి వచ్చినటువంటి మాదిరిగా వారు చెప్పారు. జాతీయం చేసినప్పుడు దేశంలో ప్రజోపయోగకరమైన పనులకు నేషనల్ యింటరెస్టును నేషనల్ పర్పసుకు కన్‌స్ట్రక్టివ్‌గా ఉపయోగపడ్తాయని అనుకున్నాం కాని దురదృష్టవశాత్తు జాతీయం అయిన బ్యాంకుల తీరు మాత్రం అప్పట్లో చిన్నవారికి అప్పులు దొరుకుతాయని అను కున్నారు. కాని అటువంటి ఆశ అడియాస క్రింద తయారయినది. ఈ రోజు చేతిపనుల మీద బ్రతికేవారు చిన్న చిన్న రైతులు సన్నకారు రైతాంగం వారందరు ఎంత ఆశ పడినారో అదంత అడియాసగా తయారయినది నేషనలైజేషనువల్ల ఫలితం అనుకున్నట్లు రాలేదు. నేషనలైజేషను చేసినంతమాత్ర చేసి అవుతుందని మనమూ ఆశించలేదు. మనం అనుకున్నది ఏమిటంటే యిది ప్రథమ సోపానం మాత్రమే మొట్టమొదటి అడుగు మాత్రమే అన్నాం కాని ఈ రకంగా పేరు మారిస్తే సంతోషం రాదు. దేశానికి ఆర్థిక ఉత్పత్తికి ఏవిధమైన ప్రయోజనమూ కలుగదు. అసలు నేషనలైజేషను ఎప్పుడైతే చేశారో అప్పుడే బేసిక్‌గా దృక్పథంలో మార్పు రావాలి. 50 సంవత్సరాల కోఆపరేటివ్ ఉద్యమంలో కోఆపరేటివ్ ఉద్యమంలో గ్రామాల పరిస్థితి ఏ విధముగా ఉందో గ్రామాలలో వెస్టెడ్ యింటరెస్టులు ప్రిజర్వు చేయడానికి కోఆపరేటివ్ సంస్థలు తయారయినవి. ఒకసారి డైరెక్టరు అయితే మినిట్స్ బుక్కు మాత్రం యివతలకు రాదనే సంగతి అందరికి తెలుసును.

కోఆపరేటివ్ ఆపరేషన్ కాని కోఆపరేషను లేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామా నికి దూరముగా వున్న హరిజనులు సాంఘిక, ఆర్థిక విషయాలు అన్నింటిలో అంటరాని వారుగా వున్నారు. కాని వారికి కూడ అవసరాలు వుంటాయని, వారు పే చేసే ఇంటరెస్టు ఇంకెక్కడపే చేయరనే విషయము తెలియదు. గోచి, మొలతాడు లేని పేదవారికి అప్పు యిస్తే ఎట్లా తీరుస్తారు అని అంటారు. వారికి కూడ అవసరాలు వున్నవని ఒప్పుకొన్న ప్పటికి చెంబో, ముంతో తాకట్టు పెట్టి రు. 5/ల వడ్డీకి తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితులున్నవి. చాకిరీ చేస్తాము అని రు. 5/లు కూలి రేటు వుంటే రు.2/ల చొ.న ఒప్పుకోవాలి బస్తా గింజలు తీసుకొంటే బస్తాన్నర గింజలు యివ్వాలి. అందరికి వచ్చే విధంగా సులువైన పద్ధతులలో, తేలికైన వడ్డీతో పేద ప్రజానీకానికి అప్పు దొరకదు. అప్పు హరిజనులకు

రానే రాదు. హరిజనులకు సొసైటీలు కావాలంటే జనరల్ సొసైటీ వుంది కదా అంటారు. కాని వారికి అక్కడ అప్పు దొరకదు. ఇది అంతా అగ్రహారీకులు—అంటే ఎవరిని ఉద్దేశించి అంటున్నది కాదు—దోపిడీ విధానాన్ని రూపొందించే వ్యవహారముగా వుంది. పేదవారిలో కూడ నీతి వుంది. అవసరాలు వున్నవి. అవసరానికి తీసుకొన్న అప్పును జీవితాన్ని తాకట్టుపెట్టి అయినా తీరుస్తాడు. అప్పుతీర్చని వ్యవహారము లేదు. ఇక్కడే అనేకసార్లు మనవిచేశాను. నెల్లూరు జిల్లా కావలికి చెందిన బట్టల వర్తకులు మా ప్రాంతములోని హరిజన వాడలకు వచ్చి క్రెడిట్ బేసిస్ పైన ఊడ్పుల కాలములో బట్టలు యిస్తారు. కోతల సైములో వచ్చి డబ్బు వసూలు చేసుకొంటారు. దీనికి స్యూరిటీస్ లేవు. సంతకాలు లేవు. అయినా వారు దివాలా తీసిన వ్యవహారము లేదు. డిక్రీలు లేవు. పంచాయతీ లేదు. లీగల్ అడ్వైజర్స్ లేరు. అందువల్ల క్రెడిట్ అనే మాటకు నిర్వచనములో మార్పు రాకపోతే, అందరికి పనికివచ్చే విధంగా, అందరికి హక్కు వుండే వ్యవహారముగా చెప్పకపోతే ప్రయోజనం ఏమీ వుండదు. వున్నవారికే సెక్యూరిటి మీద అప్పు యిచ్చినంతకాలము పేదప్రజలలో నూటికి 90 మందికి ఈ విధానమువల్ల లాభము అందదు. అల్లా ఉద్దీన్‌కి పద్మినిని అద్దములో చూపించినట్లు పనికి వస్తుంది తప్ప వేరే ఏమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులవలె మా ప్రాంతములో బ్యాంకుల బ్రాంచీలు వచ్చినవి. పల్లెల మొగము చూస్తున్నవి. బాగానే వున్నది అనుకొన్నాము. కాని పల్లెలలో వున్న కొద్ది మంది మాత్రమే ఇక్కడ డబ్బు తీసుకొన్నారు. ఇది చాల దురదృష్టము. మానవులలో వున్న స్వార్థము, హృదయ దౌర్బల్యము వల్ల అన్నింటికి వున్నవారే తయారవుతున్నారు. బ్యాంకులలోని డబ్బు తీసుకొనేది వున్నవారే. మిగిలిన వారు ఏమి అవాలి అని అడుగుచున్నాను. అవసరము లేనివారు, అబ్సెంటీ లాండ్‌లార్డ్సు బ్యాంకులనుంచి డబ్బు అంతా తీసేసుకొంటే సామాన్య ప్రజలకు ఇంక డబ్బు ఎక్కడ దొరుకుతుంది? 2 ఎకరాలు వున్నవారికి అమ్మోనియాబస్తాకు డబ్బు కావాలంటే దొరకదు. ఏ మంగళ సూత్రమో తాకట్టుపెట్టుకొని ఆ డబ్బుతో కలుపుతీసుకొనడము ఆలస్యము, మందు వేయడము ఆలస్యము ఈ విధంగా ఏమీ చేసుకోలేని, గోచి మొలతాడు అందని వ్యవహారముగా వుంది. చేతి పనులమీద బ్రతికే వారి విషయము కూడ అట్లాగే వుంది. నేషనలైజేషను ఏ ప్రజల ఉపయోగము కోసము ఉద్దేశించి చేశామో అది మాత్రము జరగడము లేదు. పేరు మాత్రము వుంది. క్రెడిట్ అనే మాటకు నిర్వచనము మార్చనంతకాలము ఏమీ లాభము లేదు. నేషనలైజేషను చేసినపుడు కొందరు చెప్పారు. డబ్బును ధర్మ సత్రములో పంచినట్లు బ్యాంకులద్వారా పంచుతారు అని అన్నారు. నేషనలైజేషను ఫెయిల్ అవుతుంది డిపాజిట్స్ రావు, వున్న డబ్బు పంచితే తిరిగి రాదు అని చెప్పిన మాటలు నిరుటి కంటె ఈ సం.రము డిపాజిట్స్ పెరిగినవని

చూసినపుడు అవన్నీ అబద్ధమని, అసూయాపరులు చేసిన ప్రచారమని చెప్పకతప్పదు. డిపాజిట్స్‌లో ఏమీ యిబ్బంది రాలేదు. డిపాజిట్స్ పెరుగుతున్నవి. వచ్చినవి సద్వినియోగము కాకుండా, సన్న కారు ప్రజానీకానికి అందకుండా చేయడానికి పెద్దవారు అడ్డుపడుతున్నారనే చెప్పాలి. ఆస్థిని చూపించి పెద్దవారే బ్యాంకులనుంచి డబ్బు తీసుకొంటే సామాన్య ప్రజలకు డబ్బు ఎక్కడ దొరుకుతుంది? సర్వోదయ సిద్ధాంతము అంటున్నారు. వడ్డన చేసే వారు మనవారు అయితే ఎక్కడ కూర్చొంటే అనే పద్ధతిగా తయారవుతోంది. బ్యాంకుల జాతీయాకరణ ప్రయోజనము సామాన్య ప్రజలకు అందాలంటే ఇంతకుముందు మనవిచేసినట్లు క్రెడిట్ అనే మాటకు విస్తృతమైన అర్ధము కల్పించి చేయవలసి వుంటుంది. పెద్దలకు యిచ్చే అప్పుకు ఒక మాగ్జిమమ్ లిమిట్ పెట్టకపోతే చాల ప్రమాదముగా వుంటుంది. దీనివల్ల ప్రజలు ఆశించిన ఫలితాలు రావని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తగినవిధంగా నచ్చచెప్పి, సామాన్య ప్రజలకు మేలు చేయడానికి పూనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, బ్యాంకులు అప్పుల విషయము మాట్లాడేటపుడు సుమతీ శతకములోని అప్పిచ్చువాడు, వైద్యుడు....అనే పద్యము జ్ఞాపకము వస్తోంది. ఈ రెండూ లేని గ్రామములో వుండకూడదని చెప్పారు. అప్పటి పరిస్థితులలో సరిపోయింది. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారినప్పటికి గ్రామాలలో వున్న సన్న కారు రైతులకు, చేనేత వృత్తులవారికి అప్పలు సక్రమముగా దొరుకుతున్నవా అంటే లేదని మనవిచేయవలసి వుంటుంది. నీతిగా వున్నవారు తీరుస్తారు అంటే వడ్డీ 10 రూపాయలు ముందే మినహాయించుకొని రు.90/లు చేతిలో పెట్టి రు.100/ లకు నోటు వ్రాయించుకొనే పద్ధతిలో జరుగుతున్నవి. గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలోని పొగాకు వారితో చాల యిబ్బందిగా వుంటోంది. రు.8/లు వడ్డీ అయినా తీరుస్తారు. దానివల్ల లోగడ నుంచి మా ప్రాంతాలలో దొరికే అప్పుకూడ దొరకడము లేదు. గ్రామాలలో ఋణభారము ఎక్కువుగా వుంది. దీనినంతా రిజర్వ్ బ్యాంక్‌వారు సర్వేచేస్తారు. మేము తరువాత ఆలోచిస్తాము ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న ఒక ప్రశ్నకు జవాబు చెబుతూ చెప్పారు. సర్వేచేసినా, చేయకపోయినా గ్రామాలలో వున్న నూటికి 80, 90 మంది అన్నిరకాల వృత్తులమీద వున్నవారు, అప్పులతోనే వున్నారు. రు.4/లు చేత వున్నవారు ఎవ్వరూ లేరు. అని మనవిచేస్తున్నాను. బ్యాంకులు జాతీయము చేసిన తరువాత ఎక్కువ లాభము కలుగుతుందని ఆశ పడ్డాము. జాతీయము చేయడము మంచిపనే. జాతీయాకరణ తరువాత అక్కడున్న పద్ధతులను క్రమబద్ధము చేసి సన్నకారు రైతాంగానికి. చేతి వృత్తులవారికి ఎక్కువ పెర్సంటేజి ఆఫ్ లోన్స్ యిచ్చే పద్ధతి పెడతాం అంటే పెట్టాము అంటున్నారు కాని ఆశించినంత ఫలితాలు కన్పించడము లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక మంత్రిగారే అన్నారు.

అయితే వడ్డీ విషయం చూస్తే లోగడవచ్చిన దానికన్నా 3½ కోట్లు లాభం వచ్చిందన్నారు. డిపాజిట్స్ పెరిగాయన్నారు. అయితే సన్నకారు రైతులను, అట్టడుగునవున్న పేదప్రజానీకానికి ఎక్కువ సంఖ్యలో ఇచ్చే పద్ధతి వున్నదా అంటే ఆశించనంతగా లేదన్నారు, కష్టోడియన్‌ను వేశామన్నారు. వారు కంట్రోల్ తమచేతులోకి తీసికొన్నాంన్నారు అయితే ఆ పెత్తనం వహించే ఆయన నిస్పృహలోవున్నారు. అధ్యక్షా, కంచే చేనుమేస్తే ఏమిచేయాలి? దానిపై పకడ్బంది అయిన కంట్రోలు వుండాలి. నేషనలైజ్ అయిన తరువాత వడ్డీరేటు పెంచారు. దానిని తగ్గించే పద్ధతి ఆలోచించాలి. ఈ బ్యాంక్స్ అన్నికలసి లీడ్ బ్యాంక్ పథకం పేరుపెట్టుకొని కొన్ని జిల్లాలు ఎన్నికచేసు కొంటామంటున్నారు. అప్పుడు మిగిలిన జిల్లాలగతి ఏమికావాలి? మనరాష్ట్రానికి సంబంధించి స్మాల్‌ఫార్మర్స్‌కు అప్పుల సదుపాయం కల్గించటానికి ప్రత్యేకంగా గ్రాంటుఇచ్చారు. కొన్నిజిల్లాలలో వారికి కిష్టమొచ్చినట్లుగా వారు కేటాయించారు, యావరేజ్ వర్షపాతం 27, 28 అంగుళాలు కూడా లేని అనంతపురం, ఒంగోలు తాలూకాలను ఆ పథకం క్రింద చేర్చే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేకపోయింది. ప్రతి తాలూకాకు ఒక బ్యాంక్ పెట్టి ఆ తాలూకానంతే ఆబ్యాంకు జ్యూరిస్టిక్షన్ క్రిందకు తీసుకు రావాలి. మాదర్శి తాలూకాలో సిండికేట్‌బ్యాంకు పెట్టారు. పెట్టినసంవత్సరం అయినా ఒక్కపైసా ఇచ్చిన పాసాన పోలేదు. 'C' certificate A.C.T.O నుండిరిజిస్ట్రేషన్ కోసం తీసుకున్న వ్యాపారులకు 2 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నారు. మిగిలిన రైతులకు ఏమీ ఇవ్వటంలేదు. State Bank ను అడిగితే 10 మైళ్ళ లోపు తప్ప అవతల ఒక అడుగుపెట్టటానికి వీలులేదంటున్నారు. అప్పు ఇస్తే దానిని ఎందుకు ఉపయోగిస్తాడు, వాడికి లాభం వస్తుందా, తిరిగి తీర్చే capasity వున్నదా అనేవి చూడటానికి లీగల్ ఎడ్వైజర్ వుంటాడు. ఆయన బ్యాంకువారి దగ్గర fees తీసు కొంటాడు, 25 రూపాయలు అప్పుతీసికొనేవాడుకూడా fee ఇచ్చుకోవాలి. కర్ణాలు, మునసబులదగ్గర వ్రాయించు కోటానికి కొంత డబ్బు ఇవ్వాలి. State Bank లో తొందరగా పనికావటానికి కొంత ఇచ్చుకోవాలి. ఈ అవస్థలన్నిటి కంటే బయట 810 రూపాయలకు తీసుకోవటం మేలు అనిపిస్తున్నది. బ్యాంకులను నేషనలైజ్ చేసినా అనుకొన్నంత సులభంగా రావటం లేదు. దానిని సరిగా చెక్‌చేయాలి. చిలకలూరిపేటలో ఒకకరణం చనిపోయిన వారి పేరుతో 2 వేలు draw చేశాడు. ఆచనిపోయిన ఆయన కొడుకు నాతండ్రి చనిపోయి సంవత్సరం అయిందని birth certificate ఇచ్చారు. నేను bank వారికి వ్రాసిన ఇంతవరకు అతీగతీలేదు. పోలీసు వారు విచారణ చేయటంలేదు. అవసరమైన వాడికి అప్పు దొరకటంలేదు. వారికి దొరకాలంటే ప్రభుత్వ control ఎక్కువగా వుండాలి. ఇదివరకు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులో 60% 70% సన్నకారు రైతులకు ఇవ్వాలని act లో

వుంది. గుంటూరులో 32 వేల మంది అప్లికేషనులు పెడితే చాలాతక్కువ మందికి తక్కువ డబ్బు ఇచ్చారు. హైదరాబాదులో చూస్తే కోట్లు ఇచ్చారు పేదవారికి కోఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా అప్పులభించటంలేదు. ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకులో దొరకటంలేదు వారి గతి ఏమిటి? మన state లో వుండే అన్ని బ్యాంకులవారిని పిలిచి నెలకో, రెండు నెలలకో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఎంత మందికి ఎంత ఇచ్చారో లెక్కలు పరిశీలించాలి. బ్యాంకులు మా మాటలువినటం లేదని మీరంటే ఏమి ప్రయోజనం వుంది? అధికారం పొందవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రి గారిపై వుంది. వాటిపై మీకు అజ్మాయిషి వుండాలి. 80%. 90% సన్నకారు ప్రజలకు అందేట్లు చూడవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వంపై వున్నదని మనవిచేస్తు సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం :— అధ్యక్షా, బ్యాంకుల జాతీయకరణను దేశం అంతే ఎంతో ఉత్సాహంలో ఆహ్వానించింది. దేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి ఉపయోగపడాలని, సన్నకారు రైతులకు, చేతివృత్తులవారికి, సంఘంలో అట్టడుగునవున్న పేదప్రజానీకానికి పరపతి సౌకర్యాలు లభ్యంకావాలని బ్యాంకుల జాతీయకరణ మనం కోరుకున్నాము. కానినిన్న చవాన్ గారు ఒక స్టేటు మెంటు ఇస్తు బ్యాంకులలో వున్న డిపాజిట్లు పెరిగి నప్పటికీ, లాభాలు ఎక్కువగా వున్నప్పటికీ ఆశించిన ఫలితాలు చేకురటంలేదని కోరుకున్నవారికి పరపతి అందటం లేదని అన్నారు. అయితేమనకు ఇచ్చిన statement లో 46 కోట్లు మనరాష్ట్రంలోని రైతాంగానికి, పేదప్రజలకు ఇస్తునట్లు, list ఇచ్చారు. అసలు యిస్తున్న పరపతిలో ఎంత భాగము అర్హులైనవారికి పోతుందనేది గమనించాలి. చాలా నెగ్లిజిబుల్ పర్సంటేజ్ అని చెప్పకతప్పదు. ఈ యిచ్చేటటువంటి డబ్బు కూడా రైతుల పేరుతో, కొద్ది మంది వ్యవహారాలు సాగించుకునేవారికి, పెట్టుబడిదారులకు, భూములుండే వారికి యితర వ్యాపారము చేసేవారికి వుపయోగపడుతున్నది. కాని దేనికొరకు అయితే వుద్దేశింపబడిందో దానికొరకువుపయోగపడడము లేదని చెప్పకతప్పదు, ఈ స్టేటుమెంట్ చూస్తే హైదరాబాదులో యిచ్చినటువంటి మొత్తాన్ని చూచినట్లయితే, యిక్కడున్నటువంటి వ్యవసాయానికి వుపయోగపడుతున్నదా? పరిశ్రమలకు లేక యితరమైనటువంటి వ్యాపారులకు వుపయోగపడుతున్నదా అనే విషయము తెల్లిగ్గా గోచరిస్తున్నది. ఏదో రూపేణ, వున్నటువంటి భూములను చూపించి కావలసినటువంటి లోన్స్ తీసుకొని వారి వ్యాపారానికి వుపయోగించుకోవడముతప్ప, వ్యాపార పెట్టుబడులకు, వ్యాపారానికి కావలసిన యిన్‌పుట్స్‌కు, వ్యవసాయ భూములు బాగు చేయడానికి ఏ మాత్రము వుపయోగపడడము లేదని మీ దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను. మీరు యిస్తున్నామని చెప్పే క్రిడిట్ నిజంగా రైతాంగానికి చేతివృత్తులవారికి లభ్యము అవుతున్నదా అనేది గమనించినట్లయితే, యీ

బ్యాంక్స్ యిచ్చేదానిలో అయిదవ వంతు మాత్రము వారికి దొరికి మిగతా 4/5 వంతులు తిరిగి మనీలెండర్స్ మీద ఆధారపడవలసివస్తున్నది. ఈ విధానము మార్చి కనీసము 100కి 80 మందిగా వున్నవారికి బ్యాంక్స్ ద్వారా పరపతి సౌకర్యము కల్పించే ఏర్పాటు చేయాలి. తిరిగి వారు మనీలెండర్స్ మీద ఆధారపడకుండా చేయాలి. లేకపోతే, యీ బ్యాంక్స్‌నుండి వున్నవారే అప్పులు తీసుకొని తిరిగి ఎక్కువ వడ్డీకి ఆ రైతులకుచేతివృత్తులవారికి రుణాలు యిచ్చే అవకాశముంది. అది లేకుండా చేయాలి. ఈ యిచ్చే మొత్తము కూడా తక్కువ అనే విషయాన్ని గమనించి యీ బ్యాంకులవారికి చెప్పవలసిన అవసరముంది. అంతేగాక యీ యిచ్చే రుణాలు సక్రమంగా వుపయోగపడేట్లు చూడాలి. అందుకొరకు క్రెడిట్ రేషనింగ్ యాజ్ ఎ పాలసీ మనము యింట్రడ్యూస్ చేయాలి. అప్పుడే దాని ఫలితము కనబడుతుందిగాని అది లేనన్నినాళ్లు ప్రయోజనముండదు. మనము యిచ్చే క్రెడిట్ ఒక పరిమితికి మించి షావుకార్లకు, భూస్వాములకు లభ్యముగాకుండా, క్రిందవారికి ఎక్కువ పరపతి లభ్యము అయ్యేట్లు చూడాలి. దుర్వినియోగము కాకుండా చూడవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ యిచ్చేటటువంటి మొత్తాన్ని పైన వుండినవారికి కొద్ది పర్సంటేజ్ యిచ్చి క్రింది వర్గానికి ఎక్కువ యివ్వవలసిన అవసరముంది. ఆచరణలో యీ రోజు యీ సౌకర్యము లేదు. జాతీయకరణ తరువాత పల్లెటూళ్లలో కూడా బ్యాంక్స్ ఏర్పాటు చేశామని వారిని సంతోషపెట్టడానికి పనికివస్తుందిగాని నిజంగా బ్యాంక్స్‌కు వెళ్లినవారు ఏ మాత్రము తిరిగి వెళ్లకూడదనే దృష్టితో రైతులు వున్నారనేది బ్యాంకులవారు గమనించేట్లు చేయాలి. బ్యాంకులలో పనిచేసేవారు పట్టణాలలో వుండేవారిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, పట్టణ దృక్పథము పెట్టుకొని, వచ్చేరైతులను చిన్నచూపుతో చూడడము. వారి దగ్గరనుండి లంచము తీసుకుంటేతప్ప ఏ పని చేయడానికి సిద్ధముకాకపోతే మనము ఆశించిన ఫలితము నెరవేరదు. ఈ బ్యాంక్స్ చేతివృత్తులవారికి చిన్నవారికి పరపతి కల్పించక, షావుకార్లకు యిస్తే వారు తిరిగి వీరికే ఎక్కువ వడ్డీకి యిస్తారు. కావున సరాసరి రైతులు బ్యాంక్స్ దగ్గరకు వెళ్లి తమకున్న బాధలు చెప్పుకున్నప్పుడు వారికి లోన్స్ దొరికే విధము చేయనంతకాలము యీ నేషనలైజ్డు బ్యాంకువల్ల వుపయోగము లేదని చెప్పకతప్పదు. ఈ రోజు అక్కడ వున్న ప్రొసిజర్ చూస్తే దానికి పడవలసిన ఖర్చు అంతా చూస్తే ఎవరు బ్యాంకుకు వెళ్లవలసిన అవసరము కన్పించదు. బ్యాంక్స్‌వారి దగ్గరకు వెళ్లి, ఎన్‌కంబరెన్స్‌మెంట్ సర్టిఫికెట్, యితర కావాలసిన ష్యూరిటీస్ తెచ్చుకునే దానికంటే ఎక్కడో బయట దొరికే రుణాన్ని తెచ్చుకోవాలనే దృష్టిరైతులకు కలిగిస్తున్నా మనేది గమనించాలి. ఈ బ్యాంక్స్ దృక్పథములో మార్పు రావాలి. ఏదో సెక్యూరిటీ వుంటేనేగాని రుణాలు యివ్వమనే దృష్టితోపోతే యీ జాతీయకరణవల్ల ప్రయోజనము

వుండదు. ఈ రోజు జాతీయకరణ చేసినటువంటి వుద్దేశము, బయట పరపతి దొరకనటు వంటివారికి, చెప్పుకోదగిన ఆస్తి లేనివారికి, ష్యూరిటీస్ తెలేనివారికి పరపతి సౌకర్యము కలిగించడము — పాత రూల్స్‌నే అమలుపరుస్తాము, రుణాలు యివ్వమనే దృష్టితో యీ బ్యాంకులు వ్యవహరిస్తే, యివి వున్నవారికే వుపయోగపడుతాయి గాని లేనివారికి వుపయోగ పడవు. మనము చేసినటువంటి యీ ముఖ్యమైన సంస్కరణ వుపయోగంగా వుండా లంటే, దేశము ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటె దేశములో వున్నటువంటి చిన్నరైతులు పేద ప్రజానీకమునకు పరపతి సౌకర్యాలు సరిగా అందాలి, యీ బ్యాంకు వుద్యోగులు వారి దృక్పథాన్ని మార్చుకోవాలి. వారు మార్చుకొనేట్లు ప్రభుత్వము చూడాలి. పదే పదే రెవ్యూ కమిటీలు ఏర్పాటు చేసి యిది కావాలని కోరే పేద ప్రజానీకానికి పరపతి సౌకర్యాలు అందేట్లు చేయాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తూ యింతటితో సెలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, దేశములో పరిశ్రమలకు, రైతునకు, చేతివృత్తులవారికి సెల్ఫ్‌ఎంప్లాయిడ్‌వారికి రుణాలు యివ్వడానికి అని చాలా సంస్థలు ఏర్పడ్డాయి. ఒక ఢిల్లీలోనే చూచుకుంటే, యిండస్ట్రియల్ ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్ వుంది. రాష్ట్రాలలోకి వస్తే ప్రతి రాష్ట్రములో కూడా స్టేట్ ఫైనాన్షియల్ కార్పోరేషన్ వుంది అలాగే ఢిల్లీలో యిండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ వుంది. తరువాత యింకా అనేక రకాల అగ్రికల్చరల్ ఫైనాన్సింగ్ కార్పోరేషన్ అని చెప్పండి, లేదా నేషనల్ టెక్స్‌టైల్ కార్పోరేషన్ అని చెప్పండి వున్నాయి. రాష్ట్రాలలో యిండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పోరేషన్స్ వున్నాయి. స్మాల్ స్కేల్ యిండస్ట్రియల్ కార్పోరేషన్ వుంది, నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ వున్నాయి. తరువాత కోఆపరేటివ్స్ వున్నాయి. అయితే, ఎవరు ఎవరికి ఏ పరిమితిలో రుణాలు యివ్వాలనే విషయములో యిప్పటివరకు ఒక స్పష్టమైన అభిప్రాయము ప్రభుత్వానికి వున్నట్లు లేదు. ఎందుకంటె, స్టేట్ ఫైనాన్షియల్ కార్పోరేషన్‌నుండి రుణాలు తీసుకున్నవారు మరొక నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకునుండి రుణాలు తీసుకొనవలసిన అవసరము లేదన్న నిబంధన ఏమి లేదు. అలాగే, స్మాల్ స్కేల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పోరేషన్ నుండి రుణాలు తీసుకొన్నవారు యిండస్ట్రియల్ ఫైనాన్సింగ్ కార్పోరేషన్‌నుండి గాని మరొక నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకు, షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు నుండి రుణాలు తీసుకొకూడదనే నిబంధన ఏమి లేదు. అలాగే, కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌నుండి గాని లేక ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్స్ నుండిగాని రుణాలు తీసుకొన్నవారు నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్

నుండి ఋణాలు తీసుకోకూడదనే నిబంధన లేదు. అంతా కలగాపులగంగా వుంది. అందువల్ల, డిపాజిట్స్ పూర్వకంగా గాని లేదా ప్రభుత్వము యిచ్చినటువంటి రిసోర్సెస్ మూలకంగా గాని ఎవేలబుల్ క్రెడిట్ రిసోర్సెస్ ఎంత? ఈ క్రెడిట్ రిసోర్సెస్ పరిశ్రమల మధ్యన ఏవిదంగా పంచాలి? వ్యవసాయము మధ్యన ఏవిధంగా పంచాలి? చేతివృత్తుల మధ్యన ఏవిధంగా పంచాలి? అనేటటువంటి విధానము యింతవరకు రాష్ట్ర స్థాయిలోగాని కేంద్ర స్థాయిలోగాని ప్రభుత్వాలు ఆలోచించినట్లు లేదు. ఒకటే స్లోగన్, నేష్నలైజ్ చేశాము, అందరికి అప్పులు వస్తాయనే మాటతప్ప, యీ సెక్టర్‌కు యింత ఋణము కావాలి. ఆ సెక్టర్‌కు అంత ఋణము కావాలి, యీ సెక్టర్ ఫలానా చోట ఋణము తీసుకోవాలి, ఆ సెక్టర్ ఫలానా చోట ఋణము తీసుకోవాలన్న ఆలోచన కేంద్ర స్థాయిలోగాని, రాష్ట్ర స్థాయిలోగాని వున్నట్లు లేదు. రైతాంగములో సన్నకారు సన్నకారు అంటున్నాము, ఎవరు సన్నకారు? ఈ రోజులలో సన్నకారు అంటే మాగాణి 5 ఎకరాలు వున్నటువంటివారు యావత్తు సన్నకారు క్రిందనే లెక్క. వారికంటె సన్నకార్లు వున్నారు. ఎవరు వారు? భూవసతిలేని పేదలందరకూ దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాలు యిచ్చామని చెబుతున్నారు. ఈ 20 లక్షల ఎకరాలు యిచ్చిన తరువాత వారు సేద్యం చేసుకోవడానికి ఆర్థిక వనరులు యేమైనా కల్పించామా అంటె వారికి ఏ సంస్థద్వారా కూడా ఆర్థికవనరులు లేవు. ప్రభుత్వమువారు తక్కావీ ఋణాలు యిస్తారా అంటే — యీ భూమినకు సంపూర్ణమైనటువంటి హక్కు భుక్తములో లేదు కాబట్టి తక్కావీ ఋణాలు యివ్వడానికి లేదని రెవెన్యూ అధికారులు చెబుతున్నారు. కోఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీవారు కూడా యీ భూమిని తాకట్టుగా పెట్టుకోవడానికి వీలులేదని యీ భూమి ప్రాపర్టీగా భావించమని చెబుతున్నారు. లాండు మార్టుగేజ్ బ్యాంక్‌వారు కూడా అతని ఆస్థిగా పరిగణన చేయడం లేదు. ఇక నేషనలైజ్డు బాంక్స్ అంటారా అవి అసలే అంగీకరించవు. మనం ఎవరికి ఋణాలు యిచ్చినట్లు. మనం ఇంత కాలంగా దేశంలో ఉన్నటువంటి అట్టడుగు ప్రాంతం ప్రజలు వారు గిరిజనులు అవనీయండి యితర తరగతులవారు అవనీయండి. వారికి 20 లక్షల ఎకరాలు యిచ్చామని చెప్పిన తరువాత ఎకరానికి రూ. 300 లు యిస్తే మొత్తం 60 కోట్ల రూపాయలు కావలసి వుంటుంది. వారు నిజంగా సేద్యం చేయాలంటె ఈ 60 కోట్ల రూపాయలూ తక్కావీ లోన్సు నుండి గాని, లాండు మార్టుగేజి బ్యాంకునుంచి గాని, కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీల నుండి గాని ఒక్క కానీకూడా రాలేదు. అంటే యీ భూములు వారి చేతిలో సేద్యం కాకపోవడానికి ప్రధాన కారణం, మనం వారికి బి. ఫారమ్ అయితే యిచ్చాము. చట్టాలు అయితే యిచ్చాము గాని ఆర్థిక వనరులు కలుగజేయలేదు. ఈ భూములన్ని కూడా పరోక్షంగా భూస్వాముల పరం అవుతున్నాయి తప్ప, యే పేదప్రజలు యీ భూమి దున్నుకొని సుఖపడాలని, అభివృద్దిపొందాలని ఆశించామో అలాంటి ఆశ నిరాశగా మాత్రం

నిలచిపోయింది. ఈ పరమ సత్యాన్ని ప్రభుత్వం గ్రహించాలి. ఈ బ్యాంకులు ధనవంతులు కోసము కావని పేదలకోసమని చెప్పారు. ఆహారధాన్యాలు మార్కెట్‌లోనికి వచ్చినరోజున మసూరీ ధాన్యము 74 కిలోల బస్తా 40 రూపాయలకంటె కొనలేను. అదే బస్తా యిపుడు 60 రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. ఈ లాభం రైతులకు వచ్చిందని మీరు అంగీకరిస్తారా? మీరుకూడా అంగీకరించరని నేను అనుకుంటున్నాను. పూర్వం పేదరైతులందరికీ కూడా ఒక వసతి ఉండేది. కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీస్ లోన్సు ఉండేవి-వాటిపేరు మార్చారు. అవి యిప్పుడు మార్కెటింగ్ సొసైటీలు అయినాయి. ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీలలో రైతులు తమ ధాన్యాన్ని కుదవపెట్టుకుంటె ఋణాలు యిచ్చేవారు. రిజర్వుబ్యాంకువారు అడ్డుకున్నారని యిపుడు వారు యివ్వడంలేదు. అయితే నేషనలైజ్డు బ్యాంక్స్ ఇస్తున్నాయంటారా? యేదో నేషనలైజేషన్ చేసాము యిదంతా బీదవారికోసము పుట్టినాయి అని మనం చెప్పుకుంటున్నాము తప్ప వేరే యేమీ లేదు. రైస్ మిల్లర్స్ రైతులనుండ తక్కువధరకు ధాన్యాన్ని కొని వారు గుడౌన్‌లో పోసుకుంటె వారికి యీ నేషనలైజ్డు బ్యాంక్స్ ఋణాలు ఇస్తున్నాయి కాని రైతు నాకు 50 బస్తాలు ధాన్యం ఉన్నాయి నేను మీకు కుదువపెట్టుకొంటాను అంటె యీ నేషనలైజ్డు బ్యాంక్సె కూడా ఋణం ఇవ్వడంలేదు. ఈ ఋణం యివ్వడానికయినా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా? అక్కడ కలలు కంటున్న కేంద్రప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా రైతులు ధాన్యాన్ని కుదవపెట్టుకుంటె లేదా కొట్లలో ధాన్యాన్ని నిల్వచేస్తే వారికి ఋణాలు యివ్వలేనటువంటి పరిస్థితి యీ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్‌లకు ఉన్నాయంటె, నేషనలైజ్డు బ్యాంక్స్‌కు ఉన్నాయంటె నేషనలైజ్డు బ్యాంక్స్ బీదలకోసమంటారా? ధనవంతులకోసమంటారా? ఎందుకంటె యీ ఋణాలు అన్నీ కూడా రైతులకే వచ్చిపడుతున్నాయని చాలామంది అనుకుంటున్నారు. రెండు ఎకరాలున్న రైతు స్టేట్ బ్యాంక్ దగ్గరకు వెళ్ళి ఋణం కావాలని అడగితే ఆ ఏజెంటు ఒక పెద్ద సర్క్యులర్ చూపిస్తాడు. మీ భూమి రోడ్డుకు దగ్గరలో నున్నదా? మంచి పంట పండుతుందా? మీ గ్రామంలో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ ఉన్నదా? పోస్టు-ఆఫీస్ యెక్కడ ఉన్నది. ఇవన్నీ అడిగిన తరువాత ఆయన ఒక ఎన్‌కంబ్రెన్సీ సర్టిఫికేట్ కావాలంటాడు. దస్తావేజు చాలదు ఆయనకు. రిజిష్ట్రారు ఆఫీసులో 'నా ఆస్తి అన్యాక్రాంతము కాలేదు' అనే సర్టిఫికేటు 12 సంవత్సరాలకు సబ్‌రిజిష్ట్రారు దగ్గరనుండి తీసుకురావాలి. మామూలుగా యీ సర్టిఫికేటుకు ఒక సంవత్సరానికి 1.50 ఇచ్చుకోవాలి. అక్కడ గుమస్తాలకు 1.50 ఇచ్చుకోవాలి. అంటె మూడు రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి. ఇట్లా 12 సంవత్సరాల ఎన్‌కంబ్రెన్సీ సర్టిఫికేట్‌కు $12 \times 3 = 36$ రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి. పోతే లాయరుగారు, లీగల్ ఎడ్వయిజరు ఉంటారు. వారికి 25—30 రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి. తరువాత బ్యాంక్ ఏజెంటుగారికి 25 రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి. ఈ

300 రూపాయల ఋణంలోనే వీరందరికి యిచ్చుకోవాలి అంటే చిన్నరైతులకు సాధ్యం అవుతుందా: చిన్నరైతులకు సాధ్యం కాదు. ఈ 40 కోట్ల రూపాయలూ ఎవరుతీసుకున్నారు? ఉత్పత్తి కోసము కాదు. వ్యాపారం కోసం. వడ్డీ వ్యాపారస్తుడు యితరులను దోపిడీ చేయడం కోసము తీసుకున్నాడుతప్ప యీ ఋణం పేదరైతాంగానికి 1% కూడా Nationalesed Banksనుంచి రాలేదు. ఈ ఋణాలు విపరీతమైన ఆస్తులు కలవారికి వ్యాపారం నిమిత్తం పెట్టుబడుల నిమిత్తం యీ బ్యాంకులు యిస్తున్నాయి తప్ప పేదలకు సహాయం చేయడానికి, ఉత్పత్తులు అధికం చేయడానికి మాత్రం కాదు. తరువాత అధిక సంఖ్యాలుగా వున్నవారు చేనేత పారిశ్రామికులు. వారిపై నెలసరి కన్నీరు కారుస్తారు తప్ప వారికి కావలసినపరపతి సౌకర్యాలు కల్పించ డానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోలేదు. రిజర్వుబ్యాంకు 1950 నుంచి తమకు ఋణాలు యివ్వడానికి ప్రత్యేకించబడినాము అని చెప్పుకోవడంతప్ప వేరేమీలేదు. చేనేత కార్మికులు సహకార సంస్థలలో ఉన్నవారికి 15 కోట్లు కావాలి. బయట ఉన్నవారికి 15 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. 30 కోట్ల రూపాయలు ఋణం కావలసి ఉంటే రిజర్వు బ్యాంకు ద్వారా అందిన ఋణం 63 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే. ఆర్థికమంత్రి గారు రైతులతో బాటు ఏదయినా ఆర్టిజాన్‌కు గాని, self employed persons like hand loom workers కు గాని, కార్పెంటర్లకు గాని, స్మిత్స్‌కు గాని ఋణాలు యిస్తారా? ఏమీ లేదన్నారు. ఈ Nationalesed Banks కూడా పేదవాళ్లకొసం వచ్చినాయి ఋణాలు యిస్తున్నాం అని చెప్పడంలో ఎంత భూటకం ఉన్నదో చెప్పాలి. రైతులవిషయంలోనే కాక అధిక సంఖ్యాకులుగావున్న గ్రామీణ చేతివృత్తుల వారికి ఒక్కటానికూడా యివ్వడంలేదు. ఎక్కడయినా నోరుకలినవారికి self employed లో వుండవచ్చు రైతులలో ఉండవచ్చును — టోపీలుపెట్టగల్గినవారికి ఋణాలు అందుతున్నాయి. వాస్తవంగా పేదవారికి తమ జీవితాలను బాగు చేసుకుందామనుకునే వారికి, తమ జీవితాలను భద్రపరుచుకుందామనుకొనేవారికి సూన్య హస్తాలు చూపిస్తున్నాము. వారికి ఋణాలు అందడంలేదు.

శ్రీ ఎం. ఆర్ అప్పారావు (నూజివీడు) :— అధ్యక్షా, ఇపుడు చాలామంది యీ విషయంలో మాట్లాడారు. నేను ఎక్కువ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఒకటి రెండు విషయాలు మాత్రమే చెప్పదలచుకొన్నాను. నేషనలైజ్డుబ్యాంక్స్ విషయంలో నేను ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌కు లెటర్ వ్రాశాను. మొన్న ఎలక్షన్స్‌లో నేషనలైజ్డుబ్యాంక్స్ ద్వారా పేదవారికి ఆర్టిజాన్స్‌కు అప్పులు ఇస్తామని చెప్పాము. నేను రిక్షావారిని అప్పులు ఇప్పించటానికి స్టేటుబ్యాంక్ దగ్గరకు తీసుకువెళ్లాను. రిక్షావాళ్లకు లోన్స్ ఇవ్వటానికి

మాకు ఆర్డర్ లేదు—అని వారు అన్నారు. చిన్నదుకాణదారులను అప్పు ఇప్పించటానికి తీసుకువెళ్లాను. వారికి లోన్స్ ఇవ్వలేదు. చిన్నరైతులను లోన్ ఇప్పించటానికి తీసుకువెళ్లాను. వారికి లోన్ ఇవ్వాలంటే—రోడ్ ప్రక్కన ఉన్నదా, కారు వెడుతుందా. అని అడిగారు. కారు వెళ్లదు, జీపు వెడుతుంది అంటే—జీపు మా దగ్గరలేదు, కారు వెడుతుందా అని అడిగారు. కొంతమందికి అప్పులు ఇచ్చాము, తిరిగి ఇవ్వలేదు అన్నారు. తిరిగి ఇచ్చినవారికి ఇవ్వండి అని నేను అన్నాను. ఒక గ్రామంలో 50 మందికి లోన్స్ఇస్తే —అందులో 30 మంది ఇవ్వలేదు: 20 మంది ఇచ్చారు. అయినా మొత్తం 50 మందికి, లోన్ ఇవ్వము అని అంటున్నారు. మాకు సాఫ్ లేదని బ్యాంకువారు అంటున్నారు. మనం ప్రజలకు చేసిన ప్రామిసెస్ ఎలక్షన్స్ ప్రామిసెస్ చేయాలని బ్యాంక్ఎంప్లాయీస్ చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్వారు చేస్తున్న ప్రామిసెస్ భగ్నం చేయాలని, కాంగ్రెస్ వారు చెప్పినవి అబద్ధము చేయాలని ఒక కుట్రతో బ్యాంక్స్ఎంప్లాయీస్ చేస్తున్నారు. నేషనలైజ్డు బ్యాంక్స్వల్ల మనం ఆశించినవి సక్సెస్ఫుల్ కాలేవని చవాన్గారు కూడ చెప్పారు. మన ప్రామిసెస్ బ్రేక్ చేసేవారిని నేషనలైజ్డ్బ్యాంక్లలో లేకుండా చేయాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— బ్యాంకులకు కొత్త కాంగ్రెస్వారిని ఏజంట్స్గా వేయాలా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— సోషలిజమ్లో నమ్మకం ఉన్నవారిని వేయాలి. ప్రతి బ్యాంకు ఇంత పర్సంటేజ్ అప్పులు పేదవారికి, ఆర్టిజాన్స్కు ఇవ్వాలని చెబితే గాని లాభం లేదు లేకపోతే బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషన్ హాస్యాస్పదంగా ఉంటుంది మనం యీ విషయంలో ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి, సెంట్రల్గవర్నమెంట్కు పంపించాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ లచ్చన్న :— మొన్న యీ హాండీక్రాఫ్ట్స్, చేతివృత్తులు, గృహపరిశ్రమలు మీద ఆధారపడేవారికి రుణాలు ఇవ్వవలెనని మేము చెప్పినపుడు ఆర్థికమంత్రిగారు ఆ స్కీము రాలేదని ఇక్కడ సమాధానం చెప్పారు. ఇపుడు యీ స్కీము ఉన్నదని అనుకొని మేము చర్చించాలా? లేదు అనుకొని చర్చించాలా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— షెడ్యూల్డ్బ్యాంక్స్, నేషనలైజ్డ్బ్యాంక్స్ ఎంత లోన్స్ ఇచ్చారు—అన్న ప్రశ్నకు నేను చెప్పాను. దానిమీద ఇవాళ యీ డిస్కషన్ వచ్చింది. ఆర్టిజాన్స్ వారికి లోన్స్ చాలా ఇస్తున్నాము. పర్టిక్యులర్ క్వశ్చన్ను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ నాడు ఆన్సర్ ఇచ్చాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, ప్రజలు, సెల్ఫ్ఎంప్లాయిడ్ పర్సన్స్

వీకర్ సెక్షన్స్, సన్నకారు రైతులు ఆర్టిజాన్స్ ఆశించిన పద్ధతులలో కాకుండా, యీ నేషనలైజ్డ బ్యాంక్స్‌లో చాలా అసంతృప్తికరంగా వ్యవహారం జరుగుతున్నదని ఇపుడు అనేకమంది చెప్పారు. నిన్న చవాన్‌గారు కూడ చెప్పారు. దీని ఇంప్లిమెంటేషన్ బాగా లేదని అసంతృప్తికరంగా ఉన్నదని చెప్పారు. దీంట్లోనుంచి బయటపడే మార్గం ఏదైనా ఉన్నదా, ఉంటే ఏమిటి—అనే యాస్పెక్ట్‌మాత్రం చెబుతాను. ఈ జరుగుతున్నటువంటి ఇబ్బందులకు మూలకారణం యీ నేషనలైజ్డబ్యాంకులలో దీనిక్షైపెన నమ్మకం లేనటువంటు ఆఫీసర్స్ చాలామంది ఉన్నారు. వారికి ఉన్నటువంటి ఇన్హిబిషన్ వల్ల—వ్యాపారస్థులకు పెట్టుబడిదారులకుమాత్రమే లోన్స్ ఇవ్వటం అలవాటు అయిన ఆఫీసర్స్ యీ బ్యాంకులలో ఉండటంవల్ల, వారికి యీ బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషన్‌తరువాత యీ దేశంలో ప్రొడక్షన్ పెరగటానికి ప్రొడక్టివ్ సెక్టార్ పెరగటానికి లోన్స్ ఇవ్వాలనే ఆలోచనలేదు. వారు లోన్స్ ఇవ్వటానికి సరైన చర్యలు కేంద్రం తీసుకోలేదు. మాఊళ్లో 15 మంది రిక్షావారికి లోన్ ఇప్పించటానికి ప్రయత్నం చేస్తే – రిక్షావారికి లోనే ఇవ్వము-అని వారు చెబుతున్నారు. వారికి తగినటువంటి సెక్యూరిటీ లేదు అని అంటున్నారు. మీరు ఇచ్చిన రిక్షా ఉన్నదికదా, అది సెక్యూరిటీక్రింద తీసుకోవచ్చునుకదా అని అంటే, అది చాలదు, వాడు బెజవాడ పారిపోతే ఎట్లా అని అంటున్నారు. ఇవ్వకపోవటానికి గల క్వశ్చన్స్ అన్నీ వేశారు. వారికి ఇండ్లు అయినాచూపించండి అంటారు. వారి ఇండ్లు సెక్యూరిటి చూపించాము. ఇంతా జరిగాక, ఆ ఇచ్చిన లోన్ మీరు సంవత్సరం లోపల తీర్చాలి. అన్నారు. వారు సంవత్సరంలోపల 800 రు.లు తీర్చాలంటే కష్టము. పైగా అందులో 25 పర్సెంట్ మీరు పెట్టుకోవాలి అన్నారు. ప్రజలలో నిరుత్సాహం నిస్పృహ ఏర్పడుతున్నది. సన్నకారు రైతులు 100 రు.లు ఖర్చుపెట్టి ఎన్‌కంబెరెన్స్ సర్టిఫికేట్ కరణం సర్టిఫికేట్ తీసుకువచ్చి తంటాలు పడితే మాకు రూల్సురాలేదు; మీకు 10 మైళ్ల లోపులో లేదు'' అని చెబుతున్నారు. మా ప్రాంతంలో ఒక బ్లాకులో అనేకమంది రైతులకు 150 రు. లకు తక్కువ లేకుండా ఖర్చయినది. కాని వారికి ఒక నయాపైస లోన్ దొరకలేదు. పైన—హైదరాబాద్‌లోకాని, పై లెవెల్‌లో ఉండేటటువంటి ఆఫీసర్స్‌ను యీ నేషనలైజేషన్‌కు అనుకూలంగా ఉన్నటువంటి ఆఫీసర్స్‌ను వేయాలి. ఉన్నటువంటి వారికి ట్రయినింగ్ ఇవ్వాలి. దీని అవసరం వారికి తెలియచెప్పాలి. అప్పటికి వారు సరిగా వ్యవహరించకపోతే వారిని మార్చి ఇంకొకరిని వేసే విషయం ఆలోచించాలి. ''సన్నకారు రైతులకు నిజాయితీఉన్నమాట వాస్తవమే—వారికి ఇచ్చేటటువంటి 5 వేల రు. లు తిరిగి ఇచ్చేస్తారు, నిజమే, కాని వారు ఇవ్వకపోతే మేము జప్తు చేయటానికి మా దగ్గర ఫీల్డ్ స్టాఫ్ లేదుకదా'' అని అంటున్నారు. అందుచేత తప్పనిసరిగా మన దేశ అవసరాలమేరకు

ఈ మెషినరిని యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. పూర్వంకంటె ఎక్కువలాభాలు వస్తున్నప్పుడు క్రొత్తగా బ్రాంచెస్ ఓపెన్ చేయడానికి కష్టమేమిటి? క్రొత్తగా ఫీల్డ్ స్టాఫ్‌ను యివ్వడానికి కష్టం ఏమిటి అనే విషయాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి గట్టిగా చెప్పవలసిన అవసరం యున్నది. అదే విధంగా యింటరెస్ట్ విషయం. స్పెక్యులేషన్, వ్యాపారస్థులకు యిప్పుడు చార్జ్ చేస్తున్న యింటరెస్ట్ చేసుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు గాని చిన్నవారికి, పేదవారికి ఆర్టిజాన్స్‌కు యిటువంటి వారికి ప్లీనింగ్ యింటరెస్టు తీసుకొనే మాట అయితే ఆ ఋణం యిచ్చి ఉపయోగం లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. పూరర్ సెక్షన్స్‌కు యింటరెస్టు తగ్గించి బాగా తక్కువ రేట్ పెడితే తప్ప వారికి యిచ్చి ప్రయోజనం లేదు. ఈ మూడు ప్రధానమైన అంశాలను మనవి చేస్తూ, రెవ్యూ కమిటీస్ విషయం మిత్రులు అనేక మంది చెప్పారు, దానితో నేను పూర్తిగా అంగీకరిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. ఇదంతా కేంద్రానిది గదా అనే వైఖరిని. ఆ అభిప్రాయాన్ని ముందు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మార్చుకుంటే తప్ప యిది ముందుకు వెళ్లడం కష్టం స్టాట్యుటరి కమిటిస్ కాకపోయినా, రెవ్యూ కమిటీస్ పెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న యిబ్బంది ఏమిటి? ఇటువంటివన్నీ చేస్తే తప్ప మనం అనుకున్న ఫలితాలురావు అని మనవి చేస్తున్నాను. 46 కోట్ల రూపాయలు మనకు యిచ్చారు. ఆంధ్రదేశంలో రైతాంగానికి కావలసినటువంటిది 350, 400 కోట్ల రూపాయలు సాలీనా అగ్రికల్చరల్ క్రెడిట్ రిక్వయిర్‌మెంట్స్ ఉంటే అందులో మనం యిచ్చేది 40 కోట్ల రూపాయలు. ఇందులో స్పెక్యులేటర్స్ వీళ్లందరు కలిపి ఉంటారు. చాల నెగ్లిజిబుల్‌గా మనం యిస్తున్నాము. దీనిని మార్పు చేయడానికి నేను చెప్పిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మరొకసారి కోరుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :— అధ్యక్షా, ఎన్నో సంవత్సరాల తరువాత బ్రహ్మాండమైన జాతీయాకరణ సాధించాము. అయితే బ్యాంకులను జాతీయం చేసిన తరువాత ఉన్న పరిస్థితిని యదార్థాన్ని యదార్థంగా ఆమోదించవలసి వస్తే—మనం ఆశించినంత జరగడం లేదు. దానికి కారణం కేవలం ప్రభుత్వం అని మాత్రం నేను అనను. ఇతరులకు నాకు ఉన్న తేడా అది. అందరు చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. బ్యాంకులలో పూర్వం లేనటువంటి అవినీతి యిప్పుడు ఏర్పడింది అనడానికి కారణం అప్పులు తీసుకొన్నటువంటి మనుష్యులు—వ్యాపారస్థులు అనండి, రైతులు అనండి. ఒకరు మీద ఒకరు పోటీగా లంచాలు యివ్వడానికి సిద్ధం అయ్యారు. ప్రజలలో మోరాలిటి వస్తే తప్ప దీనిని పూర్తిగా అరికట్టలేము. అని చెప్పడానికి సందేహం లేదు. అంతే కాదు. ఎమ్. ఆర్. అప్పారావుగారు చెప్పినట్లు బ్యాంకులలో ఉండే ఉద్యోగులు కూడ

ఒక విధమైన కుట్ర చేస్తున్నారా అనే అనుమానం వస్తున్నది. ఈ మధ్య ఏలూరు పట్టణంలో నాకు సంబంధించినంతవరకు రిక్షావారికి యిప్పించాము. కిరాణా వర్తకులకు యిప్పించాము. రైతులకు యిప్పించాము. వర్తకులకు యిప్పించాము. అన్ని వర్గాలవారికి యిప్పించాము. కిరాణా వర్తకుడు అతనికి యిచ్చిన రు. 2,500 సంవత్సరం దాటిపోయింది. పుస్తాలలో పెట్టి యిచ్చాడు. రెండవసారి సంవత్సరం తిరిగిన తరువాత అతను దరఖాస్తు చేస్తే సిండికేట్ బ్యాంకుకు, నెలరోజులు ఆలస్యంగా కట్టావు కనుక నీకు యివ్వను పొమ్మన్నారు. తీసుకొన్నటువంటి వాళ్లు కొంతమందిఅ(దసులు కూడ తెలియకుండా వెళ్లిపోయారని వారే చెపుతున్నారు. ముగ్గురు రిక్షావాళ్లకు యిప్పిస్తే అందులో ఒక రిక్షా ఆయన అనుకొన్నదానికంటె ముందుగా యిచ్చారు. మిగతా యిద్దరు అసలు మనుష్యుల జాడ కనబడలేదు. తిరిగి యిచ్చేటటువంటి వారికి పరపతి కల్పిస్తామని యూనియన్ బ్యాంక్ ఏజెంట్ అన్నాడు. ఇవ్వము అన్నటువంటి బ్యాంక్ ఉద్యోగస్థులు కూడ ఉన్నారు. ఎంక్వయిరి చేస్తే తెలిసినది ఏమంటే—చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులకు, రిక్షా వాళ్లకు యివ్వవలసివస్తే 1000, 2000, 3000 వాళ్ల దగ్గర రాదని మొత్తంగా పెద్ద వ్యాపారస్థుడికొ, భూస్వామికొ, పెట్టుబడిదారుకొ యిస్తే ఆయనగారు వెయ్యికి యింత అని యిస్తున్నాడని కూడ మాకు తెలిసినది. పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు, తక్కువ వడ్డీలకు బ్యాంకులలో తీసుకువెళ్లి, మూరు వడ్డిలకు, ఎక్కువ వడ్డిలకు యిస్తూ బిజినెస్ చేస్తున్నారు. మహా మేధావి అయిన రాజగోపాలచారిగారు ఒకమాట చెప్పారు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉండగా మద్యపాన నిషేధం ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు ఎంతవరకు సఫలం అయిందని అంటే— మద్యపాన నిషేధం వలన రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఒక కుటుంబం గాని రెండు కుటుంబాలు గాని బాగు పడినా చాలును నేను సంతృప్తి చెందుతాను అని ఆయన చెప్పారు. నేను అలాగే సంతృప్తి చెందుతాను. దీనివల్ల నూటికి నూరు పడుతున్నారని నేను చెప్పను గాని నూటికి 50 మంది అయినా వీకర్ సెక్షన్‌కు అసలు వెళ్లడం లేదని అనడం సత్యానికి దూరం అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Chairman :— Now, the Finance Minister will reply. (At this stage, the Finance Minister rose to speak and several Members stood up asking the Chair to give them an opportunity to speak).

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— మా పార్టీ వారు ఒకరైనా మాట్లాడవద్దా ?

శ్రీ చైర్మన్ :— ఇంకా చాల మంది ఉన్నారు మాట్లాడడానికి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అసెంబ్లిలో మాట్లాడేటప్పుడు పార్టీవైజ్‌గా అవకాశం ఉండాలి. అఫిషియల్ పార్టీ పొందవలసిన షేర్ ఉంటుంది. అపోజిషన్‌లో రికగ్నైజ్‌డ్ గ్రూప్స్‌కు ఒక్కొక్కరికైనా మాట్లాడే అవకాశం కల్పించాలి. అది కనీస ధర్మం.

చైర్మన్ :— నేను ఎవరికి ఎక్కువ అవకాశం యివ్వలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఒకరికి ఎక్కువ యిచ్చారు, ఒకరికి తక్కువ యిచ్చారని అనలేదు. రికగ్నైజ్‌డ్ పార్టీకి ఒక్కొక్కరైనా మాట్లాడే అవకాశం తమరు కల్పించాలి.

చైర్మన్ : అవకాశం రాలేకపోతున్నది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అవకాశం రాలేదు కనుకనే కావాలని చెప్పడం.

Mr. Chairman :— All-right. I shall give two minuts for each Member and there are ten Members to speak.

Now, Sri K. Butchaiah.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య (చిలకలూరి పేట) :— అధ్యక్షా, బ్యాంకులు జాతీయం చేసిన తరువాత రైతులకు, చేతి వృత్తుల వారికి ఎంతో సహాయం వస్తుందని ఆశించాము, వాస్తవానికి బాంకులు జాతీయం ఐన తరువాత రైతులు అప్పులు పొందడానికి చాలా కష్టపడుతున్నారు. ఎన్యుమరేషన్ సర్టిఫికేట్లను కూడా వారే తీసుకురావాలి అంటున్నారు. బాంకు సిబ్బంది కూడా కొన్ని అక్రమమైన పనులు చేస్తున్నారు. బాంకు ఉద్యోగుల యెడల ఉదాసీనత వహించినట్లయితే కోఆపరేటివ్ బాంకుల మాదిరి ఇవి దివాలా తీయక తప్పదు. వీటిని కట్టుదిట్టంగా అమలు చేయకపోతే దేశానికి సంఘానికి ప్రమాదం వస్తుంది. గ్రామీణులకు చేతి వృత్తుల వారికి 80 పర్సెంటు వరకు క్రెడిట్ ఇవ్వాలనే నిబంధన పెట్టకపోతే పెట్టుబడిదారులనుంచి సన్నకారు జనం అప్పులు పొందే అవకాశం లేదు కనుక ఈ విషయం తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కొరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శేషావతారం (పాలకొల్లు) :— అధ్యక్షా, బాంకులను జాతీయం చేసామని అన్నారు. జాతీయం చేయడంవల్ల పెద్ద భూస్వాములకే ఎక్కువ ఉపకారం జరిగింది. సన్నకారు రైతులకు కాని కూలివానికి కాకి రిక్షావానికి కాని కుటీర పరిశ్రమల వారికి కాని వీటియొక్క ఉపయోగం లేదని స్పష్టమైనది. మామూలుగా కోఆపరేటివ్ బాంకులలోను స్టేటు బాంకులలోను లాండ్ మార్టిగేజ్ బాంకులలోను ఎక్కడైనా రైతులకు

అప్పులు దొరుకుతున్నాయా అంటే కనీసం జామీను మీద కూడా అప్పులు లేకుండా పోయాయి మా జిల్లాలో సహకార సంస్థలనుంచి జామీనుమీద అప్పులుండేవి. ఇప్పుడు అవి కూడా లేకుండా పోయాయి. సామాన్య రైతుకు డిక్లరేషను లేనిదే అప్పు దొరకడం లేదు. అందుకు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసుకుపోతే రు. 10—15 లు చెల్లించుకోవాలి. ప్లీడరు ఖర్చు పెట్టుకోవాలి. ఇన్ని ఖర్చులు ఐతేనే కాని అప్పు రావడం లేదు. స్టేటు బాంకులో క్రాప్ లోన్స్ క్రింద మా చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలో 50 వేలు తీసుకున్నారు. వారినుంచి తిరిగి వసూలైనదో లేదో తెలియదు కాని ఈ సంవత్సరం స్టేటు బాంకు వారు అప్పులు ఇవ్వము అని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులున్నప్పుడు జాతీయం చేయడంవల్ల సామాన్య రైతుకు కాని పేద కూలి వానికి కాని రిక్షావానికి కాని ప్రయోజనం ఉందా అంటే లేదని చెప్పాలి. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని సామాన్య రైతుకు కుటీర పరిశ్రమలు నడిపేవారికి తప్పనిసరిగా బాంకులనుంచి అప్పులు ఇప్పించాలని కోరుతు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, బాంకులలో సిబ్బంది సరిగా లేదని చవన్ గారు కూడా చెప్పారు. రీఓరియంటేషను అన్నారు. ఇదివరకు అపకారం చేసిన వారినే అక్కడ పెడుతున్నారు. ఆ పద్ధతి పనికిరాదు. మనీ లేడింగ్ బిల్లు ఈ ఏరియాలో అమలుజరిగేట్లు చూడాలి. పది మైళ్లకు మించి ఇవ్వము అంటున్నారు. దానితో ప్రతి గ్రామానికి అవకాశం ఎక్కడ వస్తుంది? కార్లు, రోడ్లు ఇవన్నీ చెబుతారు. ఐదెకరాల లోపల ఉన్న వారికి ఇవ్వడానికి నిషేధించారు. పెద్ద వారికి తప్ప ఇంకెవ్వరికి అప్పు ఇస్తారు? తండ్రి తాతల కాలనుంచి ఉండే దస్తావేజులపై ఇవ్వరట. క్రొత్తగా కొనుక్కుంటేనే ఇస్తాము అంటున్నారు. లోన్సు కావాలంటే ఉన్న ఆస్థిని అంతా తాకట్టు పెట్టాలి అంటున్నారు. అంతా తాకట్టు పెడితే కావలసిన అప్పు వీరివద్ద దొరకదు. మరొకరు ఇవ్వరు. ఇది ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. లీగల్ ఎడ్వైజరు అంటూ చాలా జాస్తి చేస్తున్నారు. చిన్న పరిశ్రమలకు ఏమీ లేకుండా చేస్తున్నారు. 12 బాంకులు వేటికి అవి ఇచ్చిన చోటనే ఇచ్చే బదులు ఒక్కొక్క ఏరియాకు ఒక్కొక్క బాంకు అని డివైడై ఆ ఏరియాకు ఆ బాంకు ఇస్తుంటే కొంతైనా అప్పు రావడానికి వీలుంటుంది. 44 కోట్ల రూపాయలని అంకె చూస్తే బాగానే ఉంది. ఇందులో పెద్ద వ్యాపారస్థులకు పోయింది మనహాయిస్తే ఐదెకరాల లోపల వారికి ఇచ్చింది 5 కోట్లు కంటె రాదు. స్టాంప్ డ్యూటీ లేకుండే పద్ధతి ఆలోచించాలి. కనీసం అందులో కొంచెం కన్సెషన్ ఐనా ఇప్పించాలి. ఇంక డీటేల్సులోనికి పోను. ఈ విషయాలు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ మన రాష్ట్రంలో 44 కోట్ల రూపాయిల వరకు జాతీయం చేయబడిన బాంకులనుంచి అప్పులు ఇచ్చారని చెప్పాను. దానిపై గౌరవ సభ్యులు ప్రత్యేకమైన చర్చ కావాలంటే స్పీకరు గారు ఒప్పుకున్నారు. ఆ ప్రకారంగా ఇప్పుడు చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచారు. ఇంకా చాలామంది మాట్లాడడానికి ఆత్రుత వ్యక్తపరచారు. బాంకులు జాతీయమైన తరువాత మొత్తం రైతాంగానికి ఇచ్చిన అప్పుల మొత్తం నేను చెప్పాను. ఇతర వృత్తుల వారికి ఇచ్చిన అప్పులు కూడా ఉన్నాయి. ఆ మొత్తం ఇందులో చేరదు. ఆ మొత్తం నా వద్ద లేదు. తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేసాను కాని కుదర లేదు. రైతాంగం అవసరాలకు మూడు నాలుగు వందల కోట్లు అవసరం ఉందని అందులో 30 పర్సెంటు మాత్రమే సహకార బాంకులనుంచి వస్తుందని మిగతా 70 పర్సెంటు తీర్చడానికి జాతీయ చేయబడిన బాంకులు ఉపయోగపడతాయని మనం అనుకోడం జరిగింది. అటువంటి ఆశ మనకు ఉన్నప్పుడు గత ఒకటిన్నర సంవత్సరాలుగా జరిగిన కార్యక్రమం చూసినప్పుడు కొంత అసంతృప్తి ఉండకతప్పదు చిన్న వృత్తులు చేసుకునే వారు, రిక్షావారు, చిన్న షాప్‌కీపర్స్, చేనేత వృత్తుల వారు ఇటువంటి వారికందరికి అప్పులు దొరుకుతాయనే భావం ఉండడంవల్ల నిరాశ, నిస్పృహ కలగడం సహజం. నిన్ననే కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పిన మాటలు పత్రికలలో చూచాము. ఏ ఆశయంతో జాతీయం చేసామో ఏ భావం చిన్న వృత్తుల వారికి పేదవారికి అప్పులు దొరుకుతాయనేది కలిగించామో ఆ భావానికి అనుగుణంగా పని జరపించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తునట్లు కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పిన దానినిబట్టి తెలుస్తున్నది. ఇంతవరకు జరిగిన దానికి సంతృప్తి వెలిబుచ్చలేదు. జరుగవలసిన పద్ధతిలో జరగడం లేదనే భావం మన సభ్యులందరూ చెప్పడమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక మంత్రి గారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఏ ఆశయం కోసం మనం బాంకులను జాతీయం చేసామో దానిని నెరవేర్చడానికి పట్టుదలతో ఇందులో నమ్మకం ఉండే వారి ద్వారా ఆచరణలో పెట్టించాలనే విషయం నిస్సందేహం. నేను కూడా బాంకుల వారితో చాలాసార్లు చర్చించాను. మన ప్రజలలో ఇటువంటి ఆశలున్నప్పుడు అప్పులు దొరుకుతాయని అందరూ బాంకులవైపు చూడడం జరుగుతోంది. ఇక్కడ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు లేదనే మాట చెబుతున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా బాంకులు బ్రాంచిలను విపరీతంగా పెంచుతున్నారు. సంవత్సరానికి వందల బ్రాంచిలు పెట్టి గ్రామాలకు సంబంధించిన వారికి అప్పులు ఇవ్వాలని చూస్తున్నారు. అప్పులు ఇచ్చే విధానంలో లోపాలున్న మాట వాస్తవమే. పాత పద్ధతులనే అవలంబిస్తున్నారనే మాట వాస్తవమే. అనుకున్నంతగా క్రెడిట్ దొరకడం లేదు. సెక్యూరిటీ ఓరియంటెడ్

క్రెడిట్ మాత్రమే దొరుకుతుంది. సహకార రంగంలోను ఇతరత్రా శక్తి మీద ఆధార పడి అప్పు ఇవ్వాలని ఆలోచిస్తున్న రోజులలో సెక్యూరిటీ ఓరియంటెడ్ లోన్స్ గురించే అధికారులు ఆలోచించడం ఎంత తొందరగా మానుకుంటే అంత మంచిదని మా భావం కూడా. మాలె వెంకటనారాయణ గారు చెప్పినట్లు. తొందరగా ఏక్స్‌పాన్‌సన్ జరుగు తుండడంవల్ల అక్కడక్కడ అవినీతి కనపడుతోంది. ఈ లోపాలను ఈ దశలోనే చెక్ చేయవలసిన అవసరం ఉందనే మా భావం కూడా. ఈ లోపాలు ముందుకు జరగడానికి అవకాశం ఇస్తే ఏ ఆశయం కోసం జాతీయం చేసామో ఆ ఆశయం నెరవేర దని వేరే విధమైన పరిణామాలు వస్తాయని వీటిని ఆపాలని బాంకర్సుకు చెప్పాలనే మా ఉద్దేశం. పంటలకు సరియైన ధరలు లేనప్పుడు ప్లెడ్జు తీసుకుని సహకార బాంకులు లోన్స్ ఇచ్చే వారు, ఈ మధ్యనే డిస్‌కంటిన్యూ చేసారు, జాతీయం చేసిన బాంకులు వ్యాపారస్థులకు సరుకుపై అప్పు ఇచ్చే విధంగా రైతులకు అప్పులు ఇవ్వడం లేదని కోటయ్య గారు చెప్పారు. ఈ విధంగా ప్లెడ్జ్ మీద అప్పులు ఇచ్చినట్లయితే రైతులకు పంటలకు సరియైన ధరలు వస్తాయని ఆయన అన్నారు. అది మంచి సలహా. నేను ఆగస్టు 4వ తేదిన హైదరాబాదులో ఉన్న బాంకర్సును పిలుస్తున్నాను. శాసన సభలోని వివిధ పార్టీల నాయకులను పిలిపించి, ఇంకా ఈ విషయాలలో అనుభవం ఉన్న వారికి కూడా పిలిపించి, వారి సమక్షంలో అన్నీ చర్చించాలనే ఉద్దేశం ఉంది. రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక ఉడ్వైజరీ కమిటీ ఉంటే బాగుంటుంది అన్నారు. అఫీషియల్స్ లెవెలులో ఒక కమిటీ ఇప్పుడే ఉంది. దానిని ఇతర వృత్తుల వారికి కూడా అనువర్తించేట్లు ఎక్స్‌పాండ్ చేసి రాష్ట్ర స్థాయిలో రివ్యూ కమిటీని వేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. జిల్లా లెవెలులో వేరే కమిటీలను ఈ మధ్యనే ఫారం చేసాము. రాష్ట్ర లెవెలులో ఎడ్వైజరీ కమిటీని ఇతర వృత్తుల వారికి అన్వయించేట్లు విస్తృతం చేయవచ్చును. రేపు నాలుగవ తేదీన ఇవన్నీ చర్చించుకోవచ్చును. తరువాత రెండు నెలల లోపల కస్టోడియన్సును పిలిపించి మాట్లా డాలని కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు నేనూ అనుకుంటున్నాము. మన భావాలు తెలిసిన తరువాత వారితో మాట్లాడితే మన సమస్యలను పరిష్కారం చేసుకోడానికి వీలుంటుందని అనుకుంటున్నాను. జాతీయం బాంకులనుంచి సన్నకారు రైతులు, చిన్న వృత్తుల వారు ఏ విధంగా సహాయం ఆశించారో అదే విధంగా వెనుకబడిన రాష్ట్రాలు కూడా జాతీయం చేయబడిన బాంకులనుంచి ప్రత్యేకమైన చూపు వస్తుందని ఆశించడం జరిగింది. కాని జాతీయం చేసిన తరువాత మన రాష్ట్రం మొత్తంపై ఇచ్చింది 40 కోట్ల రూపాయలు అప్పు మాత్రమే. మహారాష్ట్ర, గుజరాతు రాష్ట్రాలలో ఇన్‌ఫ్రా స్ట్రక్చరు ఉంది, ఇంతకు ముందు అలవాటు ఉంది కాబట్టి ఎక్కువ కన్‌స్యూమ్ చేస్తున్నారు అంటున్నారు. మన రాష్ట్రం లో కూడా చిన్న రైతులకు చిన్న వృత్తుల వారికి ప్రయారిటీ ఇచ్చి ప్రత్యేకంగా సౌకర్యం

కలిగిస్తే తప్ప న్యాయం జరగదు. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి గారు తమ భావం తెలిపిన తరువాత వెనుకబడిన వర్గాలకు వెనుకబడిన రాష్ట్రాలకు ఏ విధంగా సహాయం చేయాలనేది దృష్టిలో పెట్టుకుని ముందు జరుగబోయే బాంకింగ్ వ్యవహారం రూపొందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. సభ్యులు ఇచ్చిన సలహాలకు నా కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :— కొన్ని చోట్ల వారి వారి మనస్తత్వాలను బట్టి పని చేస్తున్నారు. హిందూపురంలో ఒక ఆఫీసరు ఉన్నప్పుడు ఎక్కువగా ఇప్పించగలిగాము. 80 వేల రూపాయలు చేనేత వారికి ఇప్పించాము. తరువాత వచ్చిన ఆఫీసరుతో ఏ పని జరగడం లేదు. చేసిన పనిపై ఆధారపడి ప్రమోషను ఇచ్చే ఉండాలి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— దానికి మనం ఏమి చేయలేము. మన రాష్ట్రం వెనుకబడి ఉంది కనుక ప్రత్యేక చూపు చూడాలి. చిన్న వృత్తుల వారికి అప్పులు దొరకాలి—ఇదే మా ఉద్దేశం.

HALF-AN HOUR DISCUSSION OF CANE RATES OF THE SUGAR FACTORIES.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో చెరుకు ఉత్పత్తి క్రమ క్రమంగా పెరుగుతున్న సంగతి అందరికి తెలిసినదే. సహకార రంగంలో కాని ఇతరత్రా కాని చక్కెర ఫాక్టరీలు రాష్ట్రంలో నలుమూలలా ఉన్నాయి. ఇంగా పెరుగుతూ ఉన్నాయి. ఇటువంటి సందర్భంలో చెరుకు ధర నిర్ణయించేటప్పుడు చెరుకు ఉత్పత్తి దారుల ఖర్చులు ఎంత ఉన్నాయి, అతడు ఎంత పెట్టుబడి పెట్టి ఎకరంలో 30—35 టన్నులు పండిస్తున్నాడు అనే అంశంతో నిమిత్తం లేకుండా చెరుకు ధర అనేది నిర్ణయించ బడుతోందని సభ వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. అనేక సార్లు అనేక మంది చెరుకు ఉత్పత్తి దారుల సంఘాలు రిప్రెజెంటేషన్సు చేసినప్పటికి ఉత్పత్తిదారుల ఖర్చుతో నిమిత్తం లేకుండా మినిమం ప్రైస్‌ను నిర్ణయించడం వల్ల, దానికి మించి మనం ఇవ్వలేకపోవడం వల్ల చెరుకు ఉత్పత్తిదారులకు పంచదార ధర ఎంత పెరిగినప్పటికి టన్నుకు రు. 73 లు మించకుండా ఉండడం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ఒక ఎకరంలో ఖర్చులు ధరవరల పెరుగుదలతో పాటల ఎరువులు. ఇతరత్రా కూలి రేట్లు పెరగడంవల్ల సమారు రు.800—1000 ల వరకు పెట్టుబడి పెరిగింది, అటువంటి సందర్భంలో దీనితో నిమిత్తం లేకుండా అతనికి బొటాబొటిగా సరిపోతూ సరిపోని పద్ధతులలో 73 రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చి ఆ పైన పంచదార ఎంత పెరిగినప్పటికీ క్వింటాలు 200 రూపాయలు అయినా గాని, 300 రూపాయలైనా గాని, 400 రూపాయలు అయినా గాని మార్కెట్టులో ఎంత పెరిగినప్పటికీ దానిలో కొద్దిగానైనా రైతాంగానికి రావడం అనే పద్ధతి లేకుండా పోతున్నది.

రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అంతా సంబంధం లేదు కేంద్రప్రభుత్వానిది అంటారు. కేంద్రప్రభుత్వం మినిమం ప్రయిస్ ఫిక్స్ చేశారు. రికవరీ పెరిగితే దానికి లింకుచేసి పెంచుకోండి అని చెబుతున్నారు. రికవరితో పాటు లింకు చేయడం ఏదయితే జరిగిందో దాని వల్ల అనేకమైన అవినీతులు జరుగుతున్నవి. 9.5 రికవరీ మించితే మిగిలింది యిస్తామనే మాదిరిగా ప్రభుత్వం అంటే....

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— మినిమం ప్రయిస్ ఫిక్సు చేయడానికి సైంటిఫిక్ ఫార్ములా ఉందా ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— చెఱకు ధర నిర్ణయం చేసేటప్పుడు రైతు పెట్టుబడి మీద న్యాయమైన మార్జిను యిచ్చి నిర్ణయం చేస్తే ఆ పైన ఎక్కువగా యివ్వక పోయినా అభ్యంతరం లేదు. చక్కెర టీకంట్రోలు చేసిన తరువాత పూర్వం ఉన్న లెవీ శుగర్ ఓపెన్ మార్కెట్ శుగర్ అనే సమస్య లేకుండా చక్కెర బస్తా 200 రూపాయలు అయి నప్పటికీ రైతుకు ఏమీ పెంచము అనడంలో న్యాయం లేదు. అందుచేత కేంద్రంతో ఫైట్ చేసి అయినా సరే చెఱకు ఉత్పత్తి దారులకు కనీసం 100 రూపాయలు వచ్చేటట్లు చేస్తారని ఉక్కు కాకాని గారు ప్రయత్నం చేస్తారని నమ్ముతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— అధ్యక్షా. ఇంతకుముందు శ్రీ భగవంతరావుగారు దీనికి సైంటిఫిక్ ఫార్ములా ఉందా అని అడిగారు. నేనొకటి సూచిస్తున్నాను. రెండు రూపాయలు కిలో పంచదార అమ్మేటప్పుడు రైతుకు టన్ను చెఱకుకి 100 రూపాయలు యివ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయాలి. పోతే, మన రాష్ట్రంలో ధాన్యానికి ఎంత ప్రాముఖ్యం ఉన్నదో పంచదారకు కూడా చాలా ప్రాముఖ్యం ఉన్నదని అందరికీ తెలుసును. రైతుకు సరియైన ప్రోత్సాహను యివ్వకపోతే పంచదార యిండస్ట్రీ చాలా దెబ్బతింటుంది.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— ఫిక్సేషన్స్ ఆఫ్ కేన్ ప్రయిస్ అధికారం సెంట్రలు గవర్నమెంటు నుంచి స్టేటు గవర్నమెంటుకు బదిలీ చేయడం విషయంలో మీ అభిప్రాయం ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— డెఫినిట్‌గా రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఆ అధికారం ఉండాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— రాష్ట్రప్రభుత్వమే నిర్ణయించాలని మేము ఎప్పటి నుంచో చెబుతున్నాము.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— యూ. పీ. లో వచ్చే రికవరీకి మహారాష్ట్రంలో వచ్చే రికవరీకి వేరియేషన్సు ఉన్నాయి. ఏరియానుబట్టి రికవరీ వస్తుంది. మహారాష్ట్రలో 12 వస్తే యూ. పీలో 10 వస్తుంది. పంచదార మీద సెంట్రలు గవర్నమెంటుకి

ఎక్సయిజుద్వారా కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నది. పర్చేజ్ టాక్సు ద్వారా స్టేటుగవర్నమెంటుకి ఎంతో రివిన్యూ వస్తుంది. కాబట్టి చెఱకు పండించే రైతులకు మినిమం 100 రూపాయలైనా ఫిక్సు చేయకపోతే రైతులు చాలా యిబ్బంది పడతారు. Will the recommend to the Central Government to fix minimum of Rs. 100 or Rs. 110 అని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. భూంబావు :— అధ్యక్షా. చెఱకు పండించే రైతులకు ప్రస్తుతం యిస్తున్న ధర గిట్టుబాటుగా లేదని చాలా రోజులనుంచి అనేకసార్లు ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. అయితే ప్రత్యేకంగా నిజామాబాదు జిల్లాలో మూడు షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ ఉన్నాయి. వాటిగురించి గవర్నమెంటుకు తెలుసును. నిజామాబాదు యావరేజి ఈల్డు 25 టన్నులోపునే ఉంది. దానికి సుమారు 1300 రూపాయలు లోపు ఎకరానికి ఆదాయం వస్తుంది. 10 సంవత్సరాల నుంచి అదే ధర మెయింటెయిన్ అవుతున్నది. ఇప్పుడు ఫర్టిలైజర్సు ధర ఎక్కువగా రోజురోజుకి పెరిగిపోతున్నది. దిగుబడి తగ్గింది. ప్లాంటేషను తగ్గిపోయింది. రానురాను ఫ్యాకరీలు కూడా మూతపడే పరిస్థితి ఏర్పడేటట్లు ఉన్నది. రైతులకు కొందరు మిత్రులు సూచించినట్లు కనీసం వందరూపాయలైనా టన్నుకు యిస్తేగాని చాలా బాధపడతారు. చెఱకు వ్యవసాయం మానేసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కమర్షియల్ క్రాప్స్ తీసుకుంటున్నారు. ఫ్యాక్టరీలకు నష్టం వస్తుంది.........అందుచేత కనీస ధర టన్నుకి వందరూపాయలు ఫిక్సు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, చెఱకు పండించడం చాలా కష్టతరమైన విషయం. చాలా పెట్టుబడి కావాలి. అనేక పర్యాయాలు మన శాసనసభలో 100 రూపాయలకు ధర ఏ పరిస్థితులలోనూ తగ్గకుండా చూడాలని రిక్వెస్టు చేయడం జరిగింది. అనేక పర్యాయములు సెంట్రలుగవర్నమెంటునుండి స్టేటు గవర్నమెంటు చెఱకు ధర నిర్ణయించే అధికారాన్ని తీసుకోవడం సమంజసమనే విషయం కూడా చెప్పడం జరిగింది. అది కంఠశోషగా మిగిలింది. దీనిలో ముఖ్యమైన విషయం అసలు పంచదారకు మాక్సిమం రేటుకు చెఱకు కొనుగోలుకు మధ్య చాలా వత్యాసాలు కనిపిస్తున్నది. చెఱకు రేటును టన్నుకు 100 రూపాయలకంటె తగ్గించవలసిన పరిస్థితి ఏ పరిస్థితులలోనూసంభవించలేదు. ఇతరరాష్ట్రాలలో టన్నుకు 125 రూపాయల ఇచ్చినప్పుడు కూడా మనం 75 కు మించకుండా వ్యవహారించాల్సి వచ్చింది. అందు చేత పెట్టుబడి రిత్యే, కష్టభరితమైన పరిస్థితి దృష్ట్యా, రికవరి దృష్ట్యా ఏపరిస్థితిలోనైనా ఆంధ్రప్రదేష్ ప్రభుత్వంవారు లోగడ సిఫార్సు చేసినట్లుగా 100 రూపాయల రేటుకు తగ్గకుండా వుండేట్లుగా కేంద్రప్రభుత్వం నుండి అధికారం తీసికోనివ్వండి, లేదా వత్తిడి చేయండి ఏదోవిధంగా దానిని పరిష్కరించి చెరకు ధర పడిపోకుండా ఉత్పత్తిదారుకు అనుకూలంగా వుండేట్లు, లాభంగా వుండేట్లు, ఈ పరిశ్రమపడిపోకుండా చూడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, చెఱకు ధర కనీసం 100 రూపాయిలు లేనిదే రైతుకు గిట్టుబాటుకాని విషయం అందరకూ తెలుసు. 4 సంవత్సరాలు 110 రూపాయలు రేటు ఇచ్చినప్పుడు వుంచి రేటు వస్తున్నదని రైతులు చెఱకు వేశారు. తరువాత ధర తగ్గించి 73 రూపాయలు ఇవ్వటం వల్ల. బెల్లానికి రేటు లేక పోవటం వల్ల చెఱకును భూమి మిదనేవదిలి పెట్టే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. రైతుకు గిట్టుబాటు అయ్యే ధర ఇచ్చి లోగడ 73 రూపాయలు ఇచ్చిన దానికీ కూడ 100 రూపాయలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం పరిశీలించవిషయాలు రెండు వున్నాయి. రైతుకు రెమ్యునరేటివ్ ప్రైస్ ఇప్పించాలన్నప్పుడు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ఖర్చులు యావత్తూ పరిగణనలోనికి తీసుకొని పెట్టుబడి, దానిమీద వడ్డీ లెక్కకట్టి రెమ్యునరేటివ్ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేయాలి లేక రికవరి బట్టి ప్రైస్ వుంటుందంటారా-దానికి సంబంధించి ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటువారు ఫ్యాక్టరి పాలిలో కలిపి ఎన్ని అన్యాయాలు చేస్తారో అందరకు తెలుసుకనుక రికవరి బట్టి చేస్తే దానికి కట్టుదిట్టమైన గవర్నమెంటు మిషనరి ఆయినా ఫాక్టరిలో వుండాలి.

శ్రీ విజయనరశింహారాజు (అత్తిలి) :— అధ్యక్షా చెఱకు పండించే రైతు యొక్క కర్చు గురించి ఎవరం చెప్పలేదు, ఒక ఎకరం చెఱకు లాక్కటానికి 600 రూపాయలు అవుతుంది. 400 రూపాయలు చెఱకు కొనటానికి అవుతుంది, కూలిలకు 550, కలుపు తీయటానికి 150, మందులు పెట్టటానికి 600. ఇలా మొత్తం ఎకరానికి 1200 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా ఖర్చు అవుతుంది. ఎకరానికి ఏవరేజీన 30 టన్నులు వస్తుందను కోండి. చెఱకు ప్యాక్టరికి వెళ్ళటానికి 100 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా ఖర్చు అవుతుంది. కొట్టటానికి 10 రూపాయలు అవుతుంది. రైతుఖర్చు 1500 రూపాయలవరకు అవుతుంది. బెల్లంధర ప్రభుత్వం 100 రూపాయలకు కేంద్రాన్ని ఒప్పించకపోతే చెఱకు బెల్లం చేసుకొనే పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. కనుక 100 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా Rate fix చేయించాలి. ఇక పాలకొల్లుషుగర్ ప్యాక్టరీకి సంబంధించి ట్రాన్స్ పోర్టు చార్జెస్ ప్రత్యేకంగా చూడాలి. ఆ ప్యాక్టరిని 20 మైళ నుండి చెఱకు రాకపోతే ఆ ఫాక్టరి నడవదు. కనుక ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలి. ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జెస్ ఇవ్వకపోతే ఆ ఫాక్టరి మూతపడుతుంది. కనుక ఈ రెండు విషయాలు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం :— అధ్యక్షా, చెఱకు పండించే రైతుకు అయ్యే ఖర్చు రోజురోజుకు పెరుగుతున్నది దిగుబడి తగుతున్నది. ఖర్చుల పెరగటం వల్ల ఎరువులు వేయకపోతే భూసారం తగ్గి క్రమేణా పంట కూడా తగ్గటం జరుగుతున్నది. కన్జ్యూమ్-

చేసేది మనం ధర నిర్ణయించేది కేంద్రప్రభుత్వంవారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఇతర చోట్ల వుండే పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ధర పెంచటానికి వీలులేదంటున్నది. రైతులు బెల్లం చేసి అమ్మటానికి వీలులేదంటున్నారు. కనుక రైతుకు గిట్టుబాటు అయ్యే ధర 100 రూపాయలు అయినా కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించేటట్లు మన ప్రభుత్వం వారిపై వత్తిడి తీసుకురావాలి.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు సభ్యులందరు కూడా చెరకుకు కనీసం 100 రూపాయల ధర వుండేట్లు నిర్ణయించాలని చెప్పిన దానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే భగవంతరావుగారు ఒక ప్రశ్న లేవదీశారు. సైంటిఫిక్‌గా ధర నిర్ణయించటానికి డేడా ఏమిటి అని. చెరకు వేసేవాడు తెలివైన మనిషి అయ్యాడు. చెరకును మొదటినుండి చివరివరకు నమలటం అలవాటు అయింది. ఇది దురదృష్టకరమైన విషయం. అతన్ని ఎక్స్‌ప్లాయింట్ చేయడం జరుగుతున్నది ముడి పదార్థానికి అయ్యే ఖర్చు లెక్కలోకి తీసుకోకుండా అసలు పంచదార ధర ఎలా లెక్కకడతారో అర్థం కావడంలేదు. రికవరి మీద ఆదారపడడం లోపభూయిష్టం. ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ చైర్‌మన్‌గా మన సహకార రంగంలోని కోపరేటివ్ మిల్స్ చూపి సూక్రోస్ కంటెంట్, రికవరి, రికవరికి తగిన లేబోరేటరి, దానికి వుండే ఎక్విప్‌మెంట్, వారు తయారుచేసే డేటా అంతా నేను క్షుణ్ణంగా పరిశీలన చేశాను. దీనిలో వచ్చిన చిక్కు ఏమిటంటే సూక్రోస్ చిక్కగా వుంటే మెట్లలో పండించే దానికి వాటర్ కంటెంట్ తక్కువగా వుంటుంది. డ్రై ఏజ్ తక్కువగా వుంటుంది. రెసిస్టెన్స్ పవర్ హెచ్చుగా వుంటుంది. అటువంటివి చూడకుండా అన్నిటికి ఒకే ధర నిర్ణయించడం ఎంతవరకు సవ్యం? మామూలు పల్లపు భూములలో పండించే చెరకుకు, మెరకలో పండించే దానికి ధరలో హెచ్చుతగ్గులు వుంటాయి. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఇప్పుడు సైంటిఫిక్ అని మీరు చెబుతున్నది సైంటిఫిక్ కాదు. సైంటిఫిక్ బేసిస్ మీద ధర నిర్ణయిస్తున్నాము అనేది సరైనది కాదు.

ఇక, రెండవ విషయం కోపరేటివ్ సెక్టారులో మనకు వున్నది ఒక్క పాలకొల్లు షుగర్ ఫ్యాక్టరి. అక్కడకు 20 మైళ్ల నుండి చెరకు రావాలి కనుక ట్రాన్స్‌పోర్టు పెసిలిటి కలుగచేయకపోతే చిక్కువస్తుంది. కనుక ఆ ఫ్యాక్టరి నిలబడాలంటే ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలి.

ఇక, మూడవ విషయం డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద చెరకును షెడ్యూల్ లోచేర్చి నందువల్ల మెడపట్టి చెరకును తీసుకొనే అధికారం వుంది మిల్లుకు. కాని వారు డబ్బు పే చేయటానికి లిమిటేషన్ యాక్టు వర్తించదు. వారికి ఇవ్వవలసిన డబ్బు ఇప్పించటానికి ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ మూడు విషయాలు ఆలోచించి రైతులకు ఉపకారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, దాదాపు 9 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. గోవిందరావుగారు మాట్లాడుతూ రైతులకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది, ఇతర వస్తువుల ధరలు ఎలా వున్నాయి ఇవన్నీ కూడా లెక్కలో పెట్టుకొని చెరకు ధర నిర్ణయించాలని అన్నారు. అది యధార్థమైన విషయం. నాకు కూడా అనుభవం వుంది. ఈనాడు ఖర్చులు ఎక్కువగా వున్నాయి. చెరకుకు ఇదివరకు తగినంత ధర వుంది కాని ఇప్పుడు తగ్గింది. ఈ మధ్య చెరకు 9.4 పర్సెంట్ మించినప్పుడు. 1 కి రేటు నిర్ణయించారు. 63 వ సంవత్సరంలో రు 73, 75 పైసలు నిర్ణయించినప్పుడు. 1కి 40 పైసలు నిర్ణయించారు. 69లో 53. 06 పైసలు నిర్ణయించారు. 69—లో 53. 06 పైసలు; 70. 71లో 66 పైసలు నిర్ణయించారు. కేంద్రప్రభుత్వం వారు చెరకు పండించినప్పుడు దాని మీద 9.4 పై చిల్లర వచ్చిన దానికి .1 చొప్పున ఇంత ఇస్తామని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు కాని అది రైతులకు తృప్తికరంగా లేదు. అది ఆంధ్రప్రదేష్‌లో చెరకు పండించే రైతులకు గిట్టుబాటు కాదనే విషయం యధార్థమే. 1967—68 లో చెరకుకు 73—70 పైసలు నిర్ణయించినప్పుడు ఇక్కడ మాత్రం 110 రూపాయలు నిర్ణయించడం జరిగింది. 68—69 లో కూడా రైతుల కోర్కెపైన 100 రూపాయలు ఇవ్వాలనే నిర్ణయం జరిగితే కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వారు మాత్రం 100 రూపాయలు ఇచ్చారు కాని మిగిలిన వారు అంత ఇవ్వలేమని అన్నారు. బొబ్బిలి, సీతానగరం వారు 80 రూపాయలు ఇచ్చారు. ఉయ్యూరు, చాగల్లు, తణుకు, చెల్లూరు ఫ్యాక్టరీవారు 92 రూపాయలు ఇచ్చారు. పాయకరావు పేటలో వున్నది చిన్న ఫ్యాక్టరీ. వారికి వున్న ఆర్థిక ఇబ్బంది వల్ల ఇవ్వలేము అని చెప్పి 85 రూపాయలు ఇచ్చారు. పిఠాపురం. సామర్లకోట వారు ఇవ్వలేదు. ఆ విషయం 100రూపాయలు ఇవ్వాలని కోర్టులో వుంది, పైడిపాడు రైతులు 100 ఇవ్వాలని కోర్టుకు వెళ్లారు. అది కోర్టులో వుంది. 69—70లో రైతుల పరిస్థితి గమనించి కనీసం 90 రూపాయలైనా ఇవ్వాలని మేము కేంద్రప్రభుత్వం వారికి వ్రాశాము. 70—71లో కూడా వ్రాశాము. కాని వారు అంగీకరించక 73 రూపాయల 70 పైసలే అంగీకరిస్తూ వచ్చారు.

శ్రీ విజయ నరసింహరాజు :— లోగడ అన్నిచోట్లా 73—70 వున్నప్పుడు మన రాష్ట్రంలో 110 రూపాయలు ఇచ్చాము. మీరు ప్రయత్నం చేస్తే ఎందుకు ఇవ్వరు ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అలా చెప్పాము. మొదటిసారి 110 రూపాయలు ఇచ్చారు. రెండోసారి కోపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీస్ 100 రూపాయలు ఇచ్చాయి. ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీల వారు 82, 85 రూపాయిలు ఇచ్చారు. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి కనీసం 90 రూపాయలైనా ఇవ్వకపోతే రైతుకు గిట్టుబాటు కాదు, వారి ఖర్చులు పెరిగాయి, వారు నష్టపడుతున్నారు కనుక 90 రూపాయలైనా వారికి ఇవ్వాలని మేము రికమెండ్ చేసి పంపాము. కాని వారిది మామూలు పదమే, రు.73—70 పైసలు వారు చెప్పే లెక్క. 45 పైసలు, 50 పైసలు పాయింట్ వన్ ఏదైనా రికవరి వచ్చినప్పుడు, ఆ ఫార్ములా ప్రకారము చేయాలని చెప్పారు. ఇవాళ వంద రూపాయలు యివ్వాలనే దానితో మేము అంగీకరిస్తున్నాము. కాని అవతల ప్రభుత్వం యివ్వాలి, చాలా మంది డెప్యూటేషన్ వెళ్లారు........

శ్రీ కె. రామనాధము :— మీరొక డెప్యుటేషన్‌ను లీడ్ చేయండి, మేమంతా వస్తాము.........

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— ముఖ్యమంత్రిగారు వెల్లినప్పుడు రెండు మూడు సార్లు చెప్పారు అందులో, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రు. 73—70 పైసలు యిచ్చినా, యిక్కడ ట. 110/—లకు అందరిని ఒప్పించారు. రెండవసారి వంద రూపాయలకు ఒప్పించారు. నలుగురైదుగురు యివ్వలేము, మిగతా అందరు కూడా యిచ్చారు. ఇవాళ వున్నటువంటి పొజిషన్ వారికి చెప్పాము రాబోయే సంవత్సరానికి ధర నిర్ణయము చేయబోతున్నారు. ఇక్కడ వున్నటువంటి పరిస్థితులు వంద రూపాయలు తప్పనిసరిగా యివ్వాలని, మీ అందరి కోరికనుబట్టి, రైతులను పెట్టుకొని మేము నిర్ణయము చేసాము, కాని యిది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ విషయము ప్రభుత్వము నుండి ఎందుకు చేయకూడదని కొందరు సభ్యులు సూచన చేశారు. అయితే ధిక్కరించాలి మనము ధిక్కరించడమంటే మనము ఒక్కరు చేస్తే కాదు. అన్ని రాష్ట్రాలు చేయాలి మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము వుంది, వారికి గిట్టుబాటు అవుతుంది. వారికి 50, 60 టన్నులు అవుతుంది. మనకన్నా ఎక్కువ చెరకు నా ండిస్తున్నారు, మనకు చెరకు ఎంత జాగ్రత్త చుట్టూ దడి కట్టుకున్నా, 40 టన్నుల కంటే ఎక్కువ రావడము లేదు, చిన్న గాలి వచ్చినా పడిపోతుంది. పడిపోకుండా కట్టబడి చేసుకోడానికి ఎకరానికి పాతిక రూపాయలు యిస్తున్నాము యిక్కడ హెచ్చు ఖర్చులు పెట్టుకుంటున్నారు. మహారాష్ట్రవారు, మిగతా వారు అందరు సహకరిస్తే—అయితే ఎవరిదారిన వారు పోతామనుకుంటే అది కూడా మంచిదే—కాని ఎంతవరకు అంగీకరిస్తారనేది మాత్రము సందేహము. ఈ విషయములో మరల గట్టిగా ఉదయము కూడా ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాను, ఏమైనాసరే, వంద రూపాయలు రికమెండ్ చేద్దామని చెప్పారు. మేము వంద రూపాయలు రికమెండ్ చేస్తాము, కాని అక్కడనుండి వచ్చే పరిస్థితులు ఎట్లా వుంటాయో.........

శ్రీ కె. రామనాధం :— ఆ అనుమానము మీరు ముందే ఎందుకు పెడుతారు? గట్టిగా పోరాడుతాము. తెస్తాము అని చెప్పాలి గాని మొదలే మనము నీళ్లు కారినట్లు చెబితే, అది పేపర్లో చూచి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పూర్తిగా నీళ్లు కారుస్తుంది....

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— మేము గట్టిగా వంద రూపాయలు యిస్తేతప్ప రైతులకు గిట్టుబాటు కాదు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో పరిస్థితులు వేరు అని చెప్పి స్పష్టంగా రికమెండ్ చేసి పంపిస్తాము, ఈ గంటన్నర చర్చల విశేషాలు, శాసనసభ యీ విధంగా చేసిందని యాడ్ చేసి పంపిస్తాము. కో-ఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీ గురించి భగవంతరావుగారిని చెప్పుమంటే, కో-ఆపరేటివ్ ఫాక్టరీస్ కూడా ఒకసారి వంద రూపాయలు యిచ్చాయి, ప్రైవేట్ వారు యివ్వకున్నా మేముయివ్వాలా అనే పరిస్థితులు వచ్చాయి ఏమైనప్పటికి కో-ఆపరేటివ్ ఫాక్టరీస్ యిస్తాయి ప్రైవేట్ ఫ్యాక్టరీస్ యివ్వాలని ఒత్తిడి తేవడము జరుగుతుంది, మళ్లీ అందరిని పిలిచి సమావేశపరచి, యిప్పుడున్నటువంటి రేట్స్‌నుబట్టి, కూడా ప్రయత్నము చేస్తామని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Chairman :— The House now stands adjourned till 8-30 A. M. on the 29th Day of July 1971.

(The House Then adjourned till Half Past Eight of the clock on Thursday The 29th July, 1971.